

Katarzyna Grochola

Vnthuquan.net, 2009.

Xin cách đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thự

Katarzyna Grochola

Lời mở đầu

Tôi nghĩ tất cả chị em phụ nữ chúng ta đều giống nhau. Trong lòng mỗi người chúng ta chôn chặt những niềm thương và nỗi nhớ mà chúng ta không thích nói ra. Kể cả niềm thương và nỗi nhớ về mối tình lãng mạn vĩ đại và chàng hoàng tử cưỡi ngựa trắng.

Tôi là một người có niềm thương và nỗi nhớ như vậy.”

- Katarzyna Grochola

Katarzyna Grochola, sinh 18 tháng Bảy năm 1957 tại Krotoszyn, Ba Lan. Hiện nay ở ngoại ô thủ đô Warszawa, cùng con gái, mấy chú mèo và chú chó của mình.

Các tác phẩm chính:

Xin cách đàn ông! (2001 - Giải thưởng “AS” EMPiK-u), *Trái tim trên băng đeo* (2002 - Giải thưởng “AS” EMPiK-u), *Tôi sẽ cho các người thấy* (2004), *Tính cách siêu thân* (2005), *Tôi đã nói rồi còn gì* (2006). Các tập truyện ngắn: *Đơn xin yêu* (2001), *Giấy ủy nhiệm đi tìm hạnh phúc* (2003). Các tác phẩm kịch: *Để cho tôi đi*, *Con mèo của tôi gây đi*, hai tác phẩm này được tặng liền bốn giải thưởng trong cuộc thi kịch Tępis năm 2000.

Mục lục

Tôi hàn gắn vết thương lòng
Tôi không thích làng quê
Trẻ em có nhiều ưu điểm
Các cụ chồng không bao giờ ăn ảnh
Chim trời đâu phải là điềm báo
Chúng tôi mở các gói đồ đặc
Tất cả đàn ông đều cùng một giuộc
Cơ hội cuối cùng
Chỗ dành cho ếch là ruộng cỏ
Một người cha chăm lo cho con
Tôi biết tất tật rồi
Tôi sẽ là một người đàn bà thanh lịch
Nhà tiên tri
Mức endorfin
Mùa xuân
Tôi muốn xuống vùng thấp!
Rồi con khắc cho mẹ thấy!
Đường không lành đâu
Tôi không thích viết phóng sự!
Không có ai đọi cả!
Nhìn thấy ngựa trắng
Tôi đến muộn một chút
Tôi suy nghĩ quá nhiều
Đàn ông khác nhau
Tôi nói dối chút xíu
Tôi đã biết ngay từ đầu mà
Lời người dịch

Bị chồng bỏ rơi, cô nữ nhà báo đầu bầm làm lại cuộc đời: cô xây một ngôi nhà và chuyển về làng quê sống. Làm bà mẹ độc thân với một đứa con gái tuổi teen, cô còn làm trong ban biên tập một tờ tạp chí. Ở cương vị của mình, cô không chỉ cho bạn đọc những lời khuyên về vô vàn tình huống trong cuộc sống mà còn - thật ngạc nhiên - trở thành một phóng viên rất thành công. Và trên hết, cô yêu trở lại...

Theo như lời tác giả, **Xin cách đàn ông!** là cuốn sách dành cho những ai “lầm lẫn mà tin rằng đã đến hồi tận thế, trong khi thực ra tất cả mới bắt đầu”. Đã bán được hơn 410.000 bản và dựng thành phim năm 2004, cuốn sách được ví như một **Nhật ký tiểu thư Jones** của văn học Ba Lan.

“Ngộ nghĩnh và hấp dẫn, lựa chọn tuyệt vời để giải khuây những buổi chiều ảm đạm mùa đông.” – www.duesseldorfer-anzeiger.de

“Cuốn sách về người phụ nữ hiện đại, viết cho các bạn đọc nữ hiện đại.” – báo Rzeczpospolita

“Cuốn sách khôi hài, nồng thắm, cuốn hút, khiến ta đọc liền một mạch.” – báo Zwierciadlo

“**Xin cách đàn ông!** đã sắp xếp cho mình một chỗ gọn gàng trong “cảnh quan nữ tính” đã trải ra trong văn học Ba Lan ít nhất từ bước ngoặt năm 1989... Đây không phải cuốn đầu tiên, nhưng chắc chắn là cuốn được yêu chuộng nhất trong số đó.” – Zofia Beszczynska, Tạp chí Nowe Ksiazki

“Viết bằng thứ khẩu ngữ vô cùng linh hoạt, một cuốn sách đọc rất trôi và thú vị bởi nhân vật chính biết cách xem xét những khó xử về cảm xúc của mình với một thái độ khách quan châm biếm.” – Tạp chí Pomorska

Xin cạch đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thự

- 1 -

TÔI HÀN GẮN VẾT THƯƠNG LÒNG

Tặng Mẹ, Con Gái và Một Người Đàn Ông

Tôi là một phụ nữ bị chồng ruồng bỏ. Một phụ nữ bị chồng ruồng bỏ với một đứa con. Con gái. Nó hơn mười tuổi. Phải chăng như vậy có nghĩa là tôi đã già? Hoàn toàn không phải thế. Chính con gái Tosia của tôi mới già. Tosia bảo tôi, mẹ đừng quá ưu phiền.

Nó bảo rằng, chẳng nào chúng tôi cũng phải chia tay, thì thà làm ngay bây giờ còn hơn độ mười năm nữa. Con gái tôi cũng từng nghĩ đã đến ngày tận thế, khi thằng bé Andrzej học lớp Tám C bảo nó không còn yêu con bé nữa. Vậy mà con bé vẫn trụ nổi. Và bây giờ con bé vẫn có thằng bé theo một cách nào đó. Với tôi rồi cũng hết như vậy thôi. Chúng tôi vẫn có thể là bạn của nhau kia mà. Như trong phim Mỹ ấy. Còn về con bé thì tôi khỏi phải lo, bởi anh ta hứa với con, mãi mãi anh ta sẽ là cha của nó.

Ôi, lạy Chúa, tại sao tôi lại gặp cảnh ngộ này nhỉ? Tại sao chồng tôi không học lớp Tám C? Nếu như vậy thì nhất định anh ta sẽ không có con với người đàn bà khác. Anh ta lẽ ra phải học lớp Tám C. Anh ta rung động có khác gì Andrzej trước con gái Tosia của tôi cơ chứ! Tôi căm thù anh ta.

Tất cả đàn ông đều cùng một giuộc.

Cứ mỗi lần nghĩ đến những chuyện không đẹp để lắm, bên tai tôi lại văng vẳng những lời ưa thích của mẹ tôi: “Judyta, sao lại như vậy hả? Mẹ dạy con như thế ư?”

Tôi đã được dạy dỗ từ lâu rồi.

Chừng ba chục năm đã trôi qua kể từ khi quá trình này đúng ra đã phải chấm dứt, vậy mà nó vẫn chưa hoàn tất.

Ôi, mẹ ơi!

Bố mẹ cho tôi cái tên Judyta còn chưa đủ hay sao! Lại còn thêm cho tôi một đứa em trai nữa. Và ra công dạy dỗ. Tôi được dạy dỗ đâu phải để thành một đứa con gái hư nát, đầu óc chỉ nghĩ toàn những chuyện không đẹp để gì. Tôi phải biết dọn dẹp những thanh ghép hình sau khi chơi (và đồ chơi, búp bê, quần tất, quần lót, sách vở, cốc chè, gạt tàn thuốc, ly uống rượu, chai lọ nữa). Nói năng phải lễ phép, chẳng hạn như xin chào, tạm biệt, xin lỗi, xin mời và cảm ơn. Rửa tay trước khi ăn và cả sau khi ăn nữa thì càng tốt. Không nói leo khi không được hỏi. Phải đối xử tốt với em trai. Với cậu em thì tôi có chút phiền toái – tôi sẽ không ngần ngại đưa nó vào rừng và vứt nó ở lại đó mãi mãi. Tổng nó vào túp lều cổ tích. Cho nó hóa thành một con hươu non. Đem nó cho bà Chúa Tuyết. Ăn thịt nó. Sau đó cứu nó và lại đưa nó về nhà. Tôi sẽ thành một nữ anh hùng tại gia và lúc đó chắc có lẽ bố mẹ sẽ yêu tôi lắm lắm.

Rồi sau đó em tôi sẽ khôn lớn và rời khỏi nhà đi đến tận cùng thế giới. Lúc đó bố mẹ lại càng yêu tôi hơn.

Thế rồi như các bạn có thể đoán được, tôi không đưa cậu em vào rừng. Không có ai ăn thịt nó, không có ai thiêu sống hay ướp lạnh nó. Tôi không phải đem nó ra rã đông.

Tôi đã quyết định suy nghĩ một cách thật thà và thẳng thắn về chuyện đó, bịt tai trước những lời của mẹ:

“Lạy Chúa tôi, mẹ có dạy con như vậy đâu.”

Cậu em tôi đã trụ được trong những điều kiện khó khăn như vậy, bây giờ nó là một họa sĩ. Tôi quý nó và không phải đưa nó đi đâu nữa cả. Tự nó đi tới tận cùng thế giới. Bây giờ bố mẹ lại càng yêu nó hơn. Những ý nghĩ không đẹp để gì lúc này của tôi chủ yếu liên quan đến người chồng đã làm Jola có chữa. Jola là một mụ đàn bà. Xấu đã man. Răng vàng. Miệng bé tí xíu. Già nua, da nhăn nheo. Chân vòng kiềng. Và không có vú nữa thì càng tốt. Bẩn tính. Mất lộn. Tôi ưa hình dung về cô ta như vậy đó.

Để làm tôi thất vọng, Jola lại xinh xắn. Phom người đẹp (có khi thai nghén sẽ làm cho cô ta bớt xinh – tôi cần phải lạc quan). Thông thạo ba ngoại ngữ. Đêm bôi kem và chắc chắn không hút thuốc trên giường. Tôi ao ước, sẽ có lúc cô ta bị gãy cả mớ răng và ông nha sĩ trong lúc nửa tỉnh nửa mê sẽ bọc răng vàng cho cô ta.

Cuộc sống vợ chồng của tôi chủ yếu bao gồm: không hút thuốc trên giường, không ăn trên giường, không uống trên giường, không đốt lò sưởi trong phòng ngủ, vì như vậy khỏe người. Những chuyện chúng tôi đã không làm nhiều hơn cả những chuyện đã làm. Tôi chẳng nên lấy làm lạ đến thế khi cuộc sống vợ chồng của tôi có kết cục như vậy. Còn nếu nói về chuyện giường chiếu, khi chui vào trong chăn buốt lạnh tôi chỉ ao ước duy nhất một điều là anh ta đừng có sinh chuyện với tôi, đừng tung hết chăn bông, chăn len và bộ đồ ngủ vải flanel dày cộm tôi mặc lại của ông nội ra. Căn cứ vào sở thích của anh ta mà tôi biết, thì nhất định anh ta đã làm Jola có chữa ở trong tủ lạnh.

Lạy Chúa, cơ sao tôi lại gặp phải cảnh ngộ như vậy? Chính tôi? Con số thống kê mách rằng, cứ mười người phụ nữ ở nước ta thì một người gặp cảnh ấy. Tại sao tôi lại phải là người thứ mười đó? Ai là người đi tính ra con số này?!

Ngoài ra, tại sao anh ta lại làm bạn với một phụ nữ gầy gò hơn? Con số thống kê cũng bảo rằng, đàn ông khi bội tình với vợ thường là với người đàn bà có nhiều lông. Tôi là người có rất nhiều lông! Các nhà toán học – rất lũ điều toa! – đã hủy hoại mối quan hệ quan hệ vợ

chồng vốn có khởi đầu đầy hứa hẹn của tôi. Và giờ thì tôi đau khổ. Tôi hấp hối. Tại sao không bao giờ tôi còn được nghe giọng nói bực bội: “Khỉ thật, hộp cà phê để ở chỗ nào!” Tại sao tôi lại lo lắng khủng khiếp đến như vậy? Sẽ không bao giờ tôi chịu dính đến bất kì một tên thuộc giống loài xa lạ đó nữa. Xin cạch đàn ông. Tất cả đàn ông đều cùng một giuộc. Tôi sẽ bỏ cà phê.

* * *

Thế rồi chúng tôi đã làm một cuộc ly dị cực kì thoải mái. Buổi lễ diễn ra ngắn gọn hơn lễ cưới. Bạn bè đến dự cũng ít hơn. Đến nửa người làm chứng cũng không có. Không có dù chỉ một giọt sâm banh.

- Anh để lại cho em căn hộ, - anh ta nói.

Một người đàn ông tuyệt vời, phải không? Anh ta sẽ để lại cho tôi căn hộ chung của hai vợ chồng mà chúng tôi đã cùng nhau trả góp suốt mười năm qua! Căn hộ ông bà anh ta đã đăng ký cho chúng tôi, còn chúng tôi cùng nhau mua! Anh ta để lại cho tôi!

- Chúng ta chia tay nhau một cách lịch sự nhé. Về chiếc ô tô chắc em không tranh giành với anh chứ? – Anh ta nói ở ngoài hành lang tòa án. – Em biết đấy, đó là công sức của anh mà.

Anh ta vẫn dối trá như thường lệ. Anh ta là một nhà kinh tế. Cầu cho mi trở thành một gã làm nghề lái xe, đồ thần giữ mỏ!

Tôi mỉm cười. Tim tôi nứt vỡ.

- Tùy anh thôi.

Tôi tiếc đến tận bây giờ.

Tôi sẽ không hé một lời nào nữa về lão lùn này đâu! Tôi thề như vậy đó! Sau khi bỏ tôi anh ta sẽ còn phải khóc cho mà xem!

* * *

Anh ta không khóc.

Ula, bạn gái của tôi có nhìn thấy anh ta. Bộ dạng ổn cả. Có phần gầy đi. Tay xách túi hàng, bước theo sau Jola. Còn Jola với cái bụng to đùng có thể là hình mẫu quảng cáo về các bà bầu. Cho dù không bôi

trát thứ hormone của cô ta lên mặt! Tại sao số tôi lại hẩm hiu đến vậy! Sao anh ta không vớ phải một ả đàn bà mắc bệnh đậu mùa từ hồi con gái, gái mụn đậu đến rỗ cả mặt ra, và bây giờ tha hồ phiến toái với da dẻ của mình? Và vừa béo vừa ngu?

Tại sao anh ta đi mua sắm với cô ả kia thì được, còn với tôi thì không bao giờ?

Không thể nói thêm một lời nào nữa về cái xác đàn ông này. Một kẻ giả tạo đáng thương. Không bao giờ! Tôi nghĩ, chí ít anh ta cũng sẽ quát mắng cô ta khi trong nhà không có cà phê. Hay là tôi sẽ làm Cục trưởng Thuế và ra lệnh cấm nhập cà phê.

* * *

Và tôi đã thành người cô đơn như thế. Những đêm đầy nước mắt của tôi đã qua rồi. Sẽ không bao giờ tôi phải khóc vì đàn ông nữa. Tôi đã quyết định bắt đầu cuộc sống mới.

* * *

Tôi bắt đầu từ việc cân trọng lượng. Tôi sẽ không nói bao nhiêu đâu. Cái đó thì có thể xác minh được – tất nhiên là bằng cách cưỡng ép. Nhưng nhẹ nhàng nhé – gây mê, rồi đem cân lên không cho tôi biết và phải cẩn thận không bao giờ để tôi biết được chuyện đó, nếu không tôi sẽ tìm giết bằng được người nào làm việc đó.

Sau đó tôi điểm lại những việc tôi đã làm trong đời. Tổng kết cái mất và cái được.

Rõ ràng, ngoài chuyện có con gái thì tôi còn bị thừa cân, thuật ngữ này làm tôi khó chịu. Ngoài chuyện thừa cân thì tôi còn có mẹ và bố. Hai người đã ly dị. Đang ở riêng. Tôi nhận ra rằng, thời nay người ta ly hôn và lừa dối nhau dễ dàng quá, thật chẳng đẹp đẽ gì. Thậm chí về phần các cặp vợ chồng đã chung sống lâu năm với nhau thì liệu có thể nói gì về bố mẹ tôi, nếu họ không ly dị. Chúng tôi vẫn thường xuyên liên lạc với nhau, vì bố mẹ lo cho tôi. Em tôi thì đang sống ở nơi tận cùng thế giới.

Ngoài chuyện có con gái, thừa cân và bố mẹ, tôi còn có cái rốn cắt sót, tôi biết được là nhờ những cuốn sách thông thái. Tất nhiên là

sách tâm lý. Bố mẹ tôi là những người độc địa – sách vở bảo vậy. Tôi đã chịu đựng điều đó trên ba mươi năm nay và rồi cuộc tôi đã kiếm được một cuốn sách giúp tôi ý thức điều này. Tôi chẳng biết phải làm gì bây giờ. Tôi đã sống dễ chịu đến thế kia mà!

Tôi biết về chuyện thừa cân cũng là nhờ truyền thông. Thế mà thiên hạ lại bảo tivi có hại.

Ngoài chuyện có con gái, thừa cân, bố mẹ, rón cứt sốt, tôi còn có một loạt vấn đề tình cảm đang hành hạ. Mỗi gã đàn ông tôi đã gặp trên đường đời đều hoặc là kẻ vô công rồi nghề, hoặc suốt ngày vui đầu vào công việc, hoặc ăn giá đỗ sống rau rầu mà kinh tởm nhìn những miếng bít tết của tôi. Nói chung đàn ông bây giờ chẳng làm nổi trò trống gì, tất cả bọn họ đều cùng một giuộc – hoặc ninh điện thoại di động suốt ngày, hoặc uống rượu, hoặc đã ly dị vợ ... Cho đến nay tôi chưa bao giờ làm trắc nghiệm để xem điều gì đang chờ đợi tôi. Tất nhiên làm trước khi tôi rơi vào vòng phụ thuộc một gã đàn ông. Một điều giờ đây đang đi đến kết cục thảm hại bởi tình yêu của tôi lẽ ra mang sứ mệnh chữa trị cho gã. Nhưng không chữa trị nổi, mà tôi giờ đây lại đang cố hàn gắn vết thương lòng trong cô đơn.

Tại sao tôi lại vớ phải một ông chồng thích ngủ trong phòng lạnh? Cấm hút thuốc trên giường? Cấm cả đọc sách nữa? Tại sao ánh đèn lại làm phiền anh ta?

Ngoài chuyện có con gái, thừa cân, bố mẹ, rón cứt sốt, các vấn đề tình cảm, tôi còn có hẳn một đống những chuyện bực mình vặt vãnh khác, những chuyện đang hủy hoại đời tôi. Chẳng hạn bồn rửa mặt hồng, nước chảy lênh láng. Đã báo cho thợ nước đến chữa, thế nhưng đầu tiên thì thợ quên, còn sau đó tôi quên.

Cứ mỗi lần tôi định ăn kiêng thì bỗng dừng lại có bạn bè mời tôi đến ăn uống, toàn những người chưa bao giờ đi tiệc sang như vậy. Chẳng hiểu tại sao họ lại biết tôi định tuyệt thực. Không loại trừ khả năng họ có thần giao cách cảm với tủ lạnh của tôi – khi trong tủ chỉ có nôi xúp bắp cải đủ cho người đẹp ăn kiêng bốn ngày tiếp – họ gọi điện và thông báo, một đêm Ấn Độ hoặc thịt phi lê rắc hạt tiêu xanh, hoặc... Ác ý tốt đỉnh.

Ngoài chuyện có con gái, thừa cân, bố mẹ, rón cứt sốt, những phiền toái với đàn ông, vòi nước và những người bạn ác ý, tôi còn có một con chó. Nó tên là Borys và không bị thừa cân. Tôi đặt toàn bộ hy vọng vào câu nói của một anh bạn, rằng: Chó nào chủ nấy.

Mặc dù tôi không giấu giếm là tôi không thích có lông tơ trên vú. Và cứ nghĩ xem, hồi tháng Hai tôi vẫn còn là một phụ nữ có chồng mắn phúc! Cách đây bốn kilô về trước. Các bạn thử đoán coi, mỗi

tình vĩ đại của tôi đã kết thúc ra sao?

Tôi nghĩ bụng, những chuyện của tôi cũng thường thôi, và điều này đang cứu vớt tôi.

* * *

Hôm nay tôi gặp Cựu chồng. Anh ta tỏ ra dễ thương ngay từ đầu. Tôi đã nghĩ anh ta đang có ý đồ gì đó và quả là không nhầm. Thấy chưa, anh đề nghị đưa tiền cho tôi mua một căn hộ nhỏ. Bởi căn hộ kia vẫn được coi là của ông bà anh ta, cho nên tôi tự hiểu là mình chẳng có chút quyền hành nào.

Tôi vờ không hiểu. Anh ta tỏ ý hy vọng tôi sẽ đồng ý, bởi vì đằng nào thì món tiền đó cũng không phải của tôi. Còn anh ta đến đây chính là để thể hiện thiện ý của mình và hình như cả của Jola nữa.

Jola! Jola mà lại quyết định tôi và con tôi phải ở chỗ nào sao! Bà đây thà chết còn hơn!

Tôi đã đồng ý.

Tôi hoàn toàn thất vọng.

Tosia bảo rằng, nó căm ghét căn nhà này và như thế càng hay.

Tôi gọi điện thoại cho Ula. Tôi không biết mình phải làm gì bây giờ.

Tôi không biết hai mẹ con tôi sẽ ở đâu. Tiền chỉ đủ mua một căn hộ độc thân. Tôi không thích sống trong căn hộ độc thân! Hấn đi mà ở trong căn hộ độc thân chết tiệt!

Ula bảo tôi khỏi lo, gần nhà cô ấy có một mảnh đất nhỏ. Với khoản tiền chỉ đủ mua căn hộ độc thân ta có thể mua đất xây một ngôi nhà nhỏ xinh xắn. Và mọi chuyện tồi tệ rồi sẽ trở nên tốt đẹp cho mà xem.

Ngốc lắm ngốc hại.

Buổi tối, Borys vào phòng ngủ. Tôi cho nó lên giường. Tôi châm thuốc hút. Tôi cắn bánh mì và nhai. Tiếc là kẻ sống cạnh Jola không trông thấy cảnh này.

* * *

Ở tòa soạn gọi điện đến hỏi tôi nghĩ gì. Lạy Chúa lòng lành, tôi đang nghĩ gì ư? Tôi đang mong cô ả kia mắc bệnh đậu mùa, béo phì ra, và quên mua cà phê!

Ừ, nhưng tôi nghĩ gì về những bức thư đang nằm đợi tôi mấy tuần nay cơ. Chỉ vì tôi đã làm việc ở ban biên tập này bảy năm nay nên họ mới thông cảm với hoàn cảnh của tôi thôi nhé. Họ sẽ cử cô văn thư đem xấp thư đến. Nhưng tôi phải khẩn trương lên. Và chúc may mắn.

Được rồi, được rồi.

Nhiệm vụ của tôi là trả lời thư bạn đọc. Về mọi vấn đề. Tôi là cơ sở dữ liệu. Là nhà tiên tri. Làm thế nào để vú to thêm, để nó nhỏ đi, da dầu nên bôi loại kem gì, trên ba mươi tuổi nên đắp loại mặt nạ nào. Phải làm gì khi con gái hư và khi bị chồng phản bội. Tìm việc làm ra sao và làm sao để không bị coi thường. Kêu cứu ai khi chồng nát rượu. Ăn vận thế nào khi có thân hình tròn xoay như quả táo. Giấu đôi chân ngắn ngủn cách nào? Phải làm gì để chồng không bỏ đi với người đàn bà khác?

Làm thế quái nào tôi biết được bây giờ?

Xin cạch đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thự

- 2 -

TÔI KHÔNG THÍCH LÀNG QUÊ

Tôi đi đến nhà Ula. Cách thành phố ba mươi cây số. Ngu gì đâu mà ngu. Đó không phải nơi dành cho tôi. Tôi sẽ không bỏ việc kia mà. Tôi không có ô tô. Tôi không thích làng quê.

Tôi đi chỉ vì tôi đã trót hứa với cô bạn. Thực ra vẫn có tuyến xe lửa nội đô *{Hệ thống đường xe lửa khổ nhỏ nối liền các vùng ngoại thành, các làng mạc, các thị trấn ven đô với thành phố Warszawa}*. Y như xe điện ba toa. Tốt, thuận tiện và thoải mái. Tôi đi mãi đi mãi – mất khoảng một giờ đồng hồ. Đồi tôi sẽ không bao giờ chấp nhận đi thứ xe lửa này đâu.

Thật đúng là hang cùng ngõ hẻm!

Ula đợi tôi ngoài ga.

Một đường ray, xe lửa mỗi giờ một chuyến, không cửa hàng cửa hiệu, có năm ngôi nhà chỗ ngã tư. Không còn gì để nói. Trường học cách đây hai cây rưỡi. Tôi sẽ không nói cho Tosia biết đâu. Chắc chắn con gái tôi sẽ không thích rời thành phố!

Ula dẫn tôi vào rừng bạch dương.

Tôi rất mê bạch dương.

Hắn cô bạn tôi điên! Gần đường ray có một cái hố. Tôi bị thụt chân xuống đó. Thiếu chút nữa là gãy chân. Đế giày của tôi lún sâu trong cát.

Chợt mắt Ula sáng lên.

- Cậu xem đi, ở đây này. – Cô bạn tôi đứng lại và chỉ cho tôi mảnh đất có vẻ như tôi sẽ mua. Đất hoang. Đồng ruộng. Khai khẩn chừng ba mươi năm trước. Toàn cỏ dại. Khiếp. – Mình đã nói chuyện với chủ đất. Họ sẽ nhượng với giá mười ngàn. Bọn mình sẽ giúp thêm cậu!

Tôi phải ở trên mảnh đất hoang này, cách xa thành phố ư? Bên cạnh đường xe lửa nội đô, mỗi giờ một chuyến? Không điện thoại? Vì làm

gì có đường dây điện thoại. Trong cát và bùn? Không cửa hàng? Không rạp chiếu phim? Không nhà hát? Không bè bạn?

Thôi được, vào nhà Ula uống trà cái đã, sau đó tôi sẽ đi nói chuyện với chủ nhân của mảnh đất hoang. Nếu không xong thì mong Ula hiểu cho là tôi đã làm tất cả. Có điều mảnh đất này không phải dành cho tôi.

Ngôi nhà của Ula xinh xắn. Các cửa sổ nhìn ra rừng bạch dương. Trước nhà, một khu vườn tuyệt đẹp.

- Đây là cây kim tước hoa. Sang xuân sẽ nở hoa vàng. Mình bứng trong rừng đem về. Mộc tốt. Cậu xem đây, cây vân sam đẹp quá phải không? Quạt quẹo mắt hai năm đấy, bây giờ đang lớn bật lên.

Cây liễu buồn rũ cành bên hiên gỗ. Ula đi đặt nước pha trà, tôi ngồi một mình. Con gái Ula đi học chưa về, còn chồng cô vào thành phố. Tĩnh lặng. Nóng bức. Mặc dù mới tháng Tư.

Qua lười rào tôi nhìn ra mảnh đất hoang. Nếu cày xới, rào giậu thì cũng có thể thành một mảnh vườn đẹp. Trồng thứ cây gì đó có ích. Phía góc xa thấy mấy lùm cây rũ cành. Có một cây liễu hay cây gì đó cành rũ xuống như cây trong vườn Ula. Giữa vườn có thể đào một cái ao. Dẫn nước vào đầy ắp. Như là có ao nước tự nhiên ấy. Nhà Ula có giếng đào.

Sống ở đây hẳn sẽ vất vả lắm.

Nếu là người thích nghịch đất, thì có thể làm những việc hay ho.

Nhưng không phải tôi. Cây nào là cây thông, cây nào là cây liễu tôi còn không phân biệt được nữa là. Khó khăn lắm tôi mới nhận ra tiếng gù của chim câu. Cả tiếng hót ríu ran của chim sẻ nữa. Ở ngay đây, trên đầu chúng tôi vang lên những âm thanh ríu rít. Nắng sáng rực, mùi hoa thơm ngát, chim chóc hót rộn ràng. Thật khoan khoái. Cứ như thể giữa kỳ nghỉ hè vậy.

Ula bưng khay trà vào. Con mèo Jacek chạy lăng xăng quanh chân hết bên nọ đến bên kia. Con Jacek to tướng, lông vàng. Dễ thương. Tôi không thích mèo lắm. Thế nhưng tại đây, ở nơi làng quê, tôi có thể nuôi mèo. Tosia có lẽ sẽ mừng. Nó thích mèo mà.

Ula đặt trà trên chiếc bàn con dưới cây sồi.

- Có tiếng chim bạc má.

Như vậy là, ngoài chim câu và chim sẻ tôi còn nhận được tiếng chim bạc má.

Hương thơm ngào ngạt. Và khí trời hoàn toàn khác lạ. Có lẽ tôi sẽ phải thường xuyên đến với Ula. Ula mang chăn ra. Chúng tôi cùng

nằm trên cỏ. Bầu trời trên cao. Tôi có thể an hưởng cuộc sống như thế này, ngắm mây trời. Nhưng còn những con ong mật kia thì sao? Và ong vò vẽ nữa. Chúng bay lượn khắp nơi, liệu có đe dọa tới muôn loài vừa thức dậy sau mùa đông hay không? Nơi này để nghỉ hè thì tốt, nhưng không phải ở hàng ngày.

Sau đó chúng tôi đi nói chuyện đất đai. Cho chắc ăn. Mà cũng để Ula đừng nghĩ là tôi không thấy hết những gì cô ấy đã làm vì tôi.

Đến trước cổng nhà chủ đất, Ula kéo tôi nán lại một lát.

- Cậu biết không, – cô nói, – trong thời gian xây nhà có thể kéo điện từ nhà tớ sang, cả nước nữa. Có người mách với Krzys {*Tên gọi thân mật của Krzysztof*} rằng người ta sẽ bắc đường ống cấp nước sạch ở đây trong năm nay, tháng Chín. Cậu mà mua bản thiết kế vẽ sẵn, bên cạnh có tốp thợ xây người miền núi đang xây một ngôi nhà, sắp xong rồi, họ có thể chuyển sang đây xây cho cậu.

Krzys, chồng bạn gái tôi, khác chồng tôi ở chỗ, thứ nhất không phải là cừu, thứ hai tốt và yêu Ula. Xác suất vận may không nhiều, nhưng lại trúng vào bạn tôi.

Đất hoang rồi sẽ đổi màu. Mặt trời rồi sẽ ngả về Tây. Dưới nắng vàng, cỏ xanh gợn sóng trong gió chiều. Đúng vậy, nhìn thì thật tuyệt vời. Nhưng không phải dành cho tôi. Đằng nào tôi cũng không mua miếng đất này.

Bà chủ nhà đi ra cổng.

- Hôm qua tôi nói với chị Ula là giá mười ngàn, nhưng ngàn ấy thì quá rẻ. Cho nên không còn cái giá đó nữa. Tôi xin lỗi.

Tôi phát tởm. Bắt chẹt nhau. Tại sao lại không còn cái giá đó nữa? Mới hôm qua và hôm nay mà giá đã lên hay sao? Không thể có chuyện đó! Tôi phải mua bằng được mảnh đất này! Đây là cơ hội duy nhất để rời khỏi thành phố! Trường học chẳng xa xôi gì, đi mua sắm đã có xe lửa nội đô, không thể lặt lọng người ta như thế được! Tôi phải bắt đầu cuộc sống mới.

- Thế bà định đòi bao nhiêu?

- Thì tôi còn phải bàn với con gái cái đã.

Lạy Chúa, bỗng dưng tôi tìm được chỗ cho mình trên trái đất này, thế mà nó lại không phải dành cho tôi hay sao? Chỗ của cả đời tôi! Tôi sẽ làm căng! Tôi không cho phép lấy lại đất của tôi! Tôi thậm chí đã biết sẽ đào cái ao chết tiệt đó ở chỗ nào!

Ula tiễn tôi ra ga. Để giày lún trong cát. Trong cát mềm và ẩm. Tôi tránh cái hố cạnh đường ray. Những thanh ray lấp lánh trong nắng hồng.

Bầu trời phía tay phải, về hướng Warszawa, hiện lên một dải cầu

vòng. Đó là điềm báo! Rằng có thể khởi đầu cuộc sống mới và tất cả!
Ồ! Tôi không đầu hàng đâu!

* * *

Tôi trở về căn hộ mà tôi phải dọn đi trong vòng một tháng.
Đến nơi đó hẳn Borys sẽ vô cùng thích. Tosia vẫn có thể giữ con mèo. Tôi bảo Tosia, con có thể mang mèo rời xa khỏi nơi này. Mỗi tuần tôi có thể đến tòa soạn hai lần. Tôi làm việc chủ yếu ở nhà mà. Tosia hỏi, liệu nó có được mang con mèo đi theo không. Khi tôi bảo sẽ ở cạnh nhà Ula, con bé đòi đi ngay để gặp hai cô con gái của Ula mà nó đã quen.

Cũng may là đã chín rưỡi, cho nên chúng tôi không đi.
Tôi cho con Borys lên giường ngủ. Nó ngủ, còn tôi nằm chong chong. Ngày mai dứt khoát tôi phải đến nhà Ula. Cái chính là làm sao cho cô ả răng vàng Jola không hành hạ được tôi.

* * *

Mẹ tôi gọi điện và hỏi tôi định khi nào bắt đầu cuộc sống mới, vì có lẽ không thể tồn tại tiếp như vậy được. (Qua thuật ngữ *tồn tại* mẹ tôi ý nói cuộc sống không có công ăn việc làm ổn định, không có chồng ổn định, không có trọng lượng ổn định. Chưa kể chuyện đi ngủ muộn.)

Và hỏi tôi định làm gì với bản thân.

Tôi không nói với mẹ. Tôi gì mẹ phải mất ngủ. Tôi đặt lưng đi nằm lúc mười một giờ đêm. Nói cho cùng, ngay cả mẹ tôi đôi khi cũng có lý. Mười một giờ ba mươi bố gọi điện hỏi tôi sao giờ này vẫn chưa ngủ. Bị đánh thức, tôi không ngủ tiếp được nữa. Lúc một giờ sáng, con chó bắt đầu gầm gừ. Tôi dậy mặc quần áo rồi cho nó đi tè. Nếu có vườn, tôi chỉ việc thả cho nó ra vườn là xong. Sau đó tôi pha trà. Rồi hút thuốc. Rồi tôi ăn bánh mì trắng phết patê gan ngỗng. Tôi vẫn không ngủ tiếp được. Tôi bật đèn. Ăn xong tôi lại hút thuốc. Tôi pha cốc trà thứ hai. Sau đó tôi đánh răng. Rồi đọc sách, mặc dù đọc sách vào lúc này rất có hại cho tôi. Sau đó tôi cố ngủ. Không ăn thua gì! Ba giờ rưỡi sáng tôi bỏ cuộc và uống nửa viên thuốc ngủ. Chín giờ

sáng mẹ tôi gọi điện.

- Giờ này mà con vẫn còn ngủ hay sao?

Tôi không biết tại sao bố mẹ tôi lại ly dị nhau.

Ở đó, ở làng quê, chưa có điện thoại. Như thế càng hay. Tôi sẽ sống hòa nhập với thiên nhiên.

* * *

Tosia hoàn toàn tán thành. Nó muốn kiếm một con mèo con. Bà chủ đất nâng giá thêm năm ngàn.

- Tôi đồng ý, – tôi nói luôn

- Nhưng tôi còn phải bàn với thằng con trai nữa, – bà ta nói.

Lạy Chúa, Ngài cho phép xác suất phụ nữ bị ruồng bỏ và đang sống cô đơn xây nổi một ngôi nhà nho nhỏ xinh xắn, một mái ấm gia đình cho mình là bao nhiêu đây? Xin hãy sắp đặt để lần này xác suất lại rơi trúng vào con, như Ngài đã làm vậy khi để con bị chồng ruồng bỏ! Rốt cuộc con cũng phải được hưởng cái gì đó, bù cho việc cô ả Jola cả đời chẳng bao giờ mắc bệnh đậu mùa chứ?!

* * *

Nói chung tôi không biết, một người, ý tôi là một phụ nữ, có thể làm lại từ đầu cuộc đời mình được bao nhiêu lần. Còn bản thân tôi, giờ đây tôi đang làm điều ấy, trong một chừng mực nào đó, như một cố tật. Không ngưng nghỉ. Tôi không biết tại sao điều đó lại cứ nhằm trúng vào tôi. Và sẽ chẳng bao giờ tôi biết được ngọn nguồn. Rõ ràng tôi phải nhằm lẫn một cái gì đó, bởi những người bình thường vẫn cứ sống bình thường. Họ không bị ruồng bỏ, chồng của họ không đi ngoại tình với những người đàn bà khác để kiếm đứa con cho tuổi già, những người vợ bị ruồng bỏ của họ không phải ra đi, tìm chỗ cho mình trên trái đất này, con của họ không phải chuyển trường và căng thẳng, và những người đàn bà ấy không bị béo phì.

Họ không phải đi mua đất.

Nhưng tôi sẽ có ngôi nhà của mình, cho dù phải đổi mạng.

* * *

Tòa soạn cử người mang thư bạn đọc đến. Bốn mươi bức. Tôi bật máy tính, pha trà. Tôi cắt điện thoại. Tôi phải làm việc. Ba ngày nữa là phải dọn nhà rồi. Anh bạn Julek cùng tòa soạn đang đi công tác, có thể cho tôi mượn chìa khóa nhà 3 tháng. Tosia đến ở nhà chồng chưa cưới của cô ả Răng Vàng. Đương nhiên tôi phải mừng vì con bé có quan hệ tốt với bố nó. Tôi điên đầu! Tôi phải xoay xở với chồng chưa cưới của cô ả Răng Vàng để anh ta cho phép tôi chuyển đồ gỗ sau. Bốn mươi lá thư bạn đọc! Tôi ngồi vào bàn làm việc. Lá thư đầu tiên thật bi đát. Có phải là cổ tình không đây?

Kính thưa tòa soạn,

Tôi không biết phải làm gì đây khi biết chồng tôi có người khác. Các con tôi biết cô ta, họ đã cùng nhau đi xem phim, đi nghỉ hè từ hai năm nay. Đời tôi thế là tan nát. Làm thế nào để giữ được chồng, đó là điều quan trọng nhất đối với tôi. Các con tôi khuyên tôi không nên quá buồn phiền, chúng tránh gần tôi, tôi khóc suốt ngày và van xin anh ta đừng ruồng bỏ tôi khi đã cùng nhau chung chăn gối tới gần ấy năm. Chồng tôi liên tục nhục mạ tôi, anh ấy thừa biết tôi yêu anh ấy hết mình. Tôi phải làm gì đây?

Phải làm gì đây? Chị đúng là một mụ đàn – phải giết! Làm cho hấn sạt nghiệp rồi mặc kệ hấn vác xác đến mà ở với con đĩm đó, còn chị thì bắt đầu cuộc đời mới! Việc gì cứ phải bám riết lấy hấn như vậy chứ! Phải có một chút lòng tự trọng của mình chứ, bà chị ngu ngốc!

Chị thân mến,

Tôi rất thông cảm với hoàn cảnh khó khăn mà chị đang gặp phải. Rất tiếc, tôi không thể chịu trách nhiệm về mối quan hệ và những quyết định chị có thể đưa ra.

Thật đáng tiếc. Lẽ ra tôi đã có thể trả lời chị, khi chị đang mất ăn mất ngủ như vậy.

Cần phải suy ngẫm xem, cái gì khiến chị bám riết lấy chồng đến vậy, mặc dù anh ta vẫn xúc phạm chị từ nhiều năm nay. Liệu đó có phải là tình yêu hay không? Chị muốn đợi thì xin cứ đợi. Có điều, cuộc đời, có thể nói như vậy, vẫn cứ trôi đi trong khi ta chờ ta đợi, còn chị hẳn là một người đáng được tôn trọng và an hưởng một tình yêu thật sự. Chị hãy tính kỹ, chị có nên chung sống với một kẻ có thể làm bề mặt chị ngay trước mắt các con, không đếm xỉa gì đến tình cảm của chị hay không?

Tôi căm thù đàn ông!

Kính thưa tòa soạn,

Mặt tôi đầy tàn nhang, tôi đến tự tử mất...

Tôi cũng thế mà, cô bạn! Nhưng tôi có tự tử đâu! Hãy xoa sữa chua và đắp dưa chuột, mua loại kem chữa tàn nhang của các công ty được phẩm hám lợi mà dùng. Tàn nhang còn khá hơn rỗ hoa vì bệnh đậu mùa. Tàn nhang còn hơn bị chồng bỏ.

Chị Basa thân mến,

Mẹo chữa tàn nhang hay nhất là đắp mặt nạ dưa chuột...

Còn đây, một lá thư dễ thương. Chào mừng! Tôi thấy thú vị. Đánh máy hẳn hoi. Một anh chàng. Trên giấy màu xanh lơ. Một anh chàng ngớ ngẩn nào đó.

Kính thưa tòa soạn,

Vợ tôi bảo rằng, từ nhiều năm nay cô ấy không hạnh phúc với tôi, chính xác là chưa bao giờ. Vợ tôi phải lòng một đồng nghiệp cùng cơ quan và với anh chàng này thì cô ấy mới thấy mình là một người đàn bà thật sự. Tôi không biết phải làm gì bây giờ, tôi không hiểu nổi, sao lại có chuyện như vậy được, tôi luôn yêu vợ thắm thiết cơ mà...

Nhà người không hiểu chứ gì, hả thằng ngu? Thế là hay cho nhà người đó! Rốt cuộc cũng có một người đàn bà biết tự giải thoát mình khỏi mối quan hệ gia trưởng vẫn làm khổ chị ta, còn nhà người không hiểu chứ gì? Ta giảng giải cho nhà người nhé!

Thưa anh,

Tôi buồn lòng đọc thư anh và cho dù toàn bộ tình cảnh khiến tôi vô cùng cảm thông với anh (Ha, ha, ha – nhà người toan cưới đầu cưới cổ người ta, nhưng nhà người lại vợ phải bà vợ khôn ngoan hơn mình), nhưng tôi không khỏi có cảm giác, trong chuyện này anh có phần đóng góp hơi nhiều. Nói chung, người phụ nữ không đi lằng nhằng với người khác khi người chồng thỏa mãn những yêu cầu cơ bản của cô ấy – yêu thương vợ, tôn trọng vợ. Hình như trong quan hệ vợ chồng của anh chị thiếu sự tình tứ và tin tưởng, sự gắn bó giữa hai người không được bền chắc cho lắm. Một người đang yêu có thể tha thứ nhiều chuyện và đấu tranh cho tình yêu của mình. Nếu vợ anh hạnh phúc với một người đàn ông khác – thì cũng có nghĩa như vậy thôi. Cô ấy đã tìm được thứ mà anh không có hoặc không muốn trao cho vợ mình. Tôi hiểu là anh ghen. Điều đó không nhất thiết là bằng chứng của tình yêu, mà có thể là tính ích kỷ và thói sĩ diện đàn ông bị tổn thương. Anh thử tự vấn lương tâm thật kỹ xem, anh đã thực sự chăm lo hết sức cho quan hệ vợ chồng chưa? Tôi nghi ngờ đấy – bản thân là một phụ nữ cho nên tôi biết, tình yêu của đàn ông,

nếu là tình yêu thật sự, thì sẽ là một điều kỳ diệu. Người đàn bà được yêu sẽ không bao giờ liếc nhìn một gã đàn ông khác. Nếu thực tình anh yêu vợ thì sự kiên nhẫn và lòng khoan dung của anh rồi sẽ được đền đáp.

Nhà người cứ chờ vợ mình đi nhé, có mà mãi kiếp!

Tôi chúc anh hiểu biết nhiều hơn trong lần kết hôn sau, hẳn là vị thần Thất vọng sẽ không ám anh nữa đâu.

Kính thư...

Nếu phải nói thực lòng thì tôi xin nói. Tôi rất thích cô vợ của anh chàng có lá thư xanh lơ. Ít ra cũng có một người trong số phụ nữ chúng ta không để cho chồng khinh thường. Tôi cũng sẽ làm như vậy. Tôi sẽ có ngôi nhà của riêng mình, tôi sẽ tha hồ hút thuốc trên giường và đắp chăn cho chó. Các Chủ nhật tôi sẽ ăn sáng, đọc sách trên giường. Tôi sẽ vừa đọc vừa nhai bánh mì ngon lành.

* * *

Tôi phát hoảng. Đồ đạc chưa được gói ghém tí nào. Tôi không biết phải bắt đầu từ cái gì. Chỉ còn bốn mươi chín giờ nữa là xe chở chúng tôi đến nhà Ula sẽ tới. Sau đó tôi mới tính sẽ làm gì tiếp. Ula đến. Tôi đang ngồi trên nền nhà, sắp xếp các thùng các tông. Bên cạnh bừa bộn mấy cuốn sách. Hình như tám cuốn. Mớ áo len. Áo sơ mi. Chăn, gối, ga trải giường. Quần áo của Tosia. Bộ cốc chén của tôi (đúng thế, tôi sắm trước khi cưới!). Lọ đựng đường bằng bạc cô em họ tặng. Mấy cái lẵng mây yêu quý mà tôi sưu tầm được, mỗi cái một kiểu. Mấy thứ đồ sứ mỹ nghệ. Vài cây nến. Tôi pha cốc trà không chanh. Thả luôn chè vào cốc – loại chè tôi thích. Để đọc quyển nhật ký về thời thơ ấu, vừa rơi từ ngăn tủ cao nhất xuống, khi tôi cố với lấy cái áo len. Tôi giấu trên đó để hẳn ta không vớ được. Bốn năm về trước, sau dạo chữa nhà.

Nghe tiếng chuông, con Borys vùng dậy, làm đổ cốc trà, không hiểu tại sao, vào đúng cuốn *Từ điển thần thoại Hi Lạp* đang mở, và lao ra cửa. Tôi ghét chó! Bã chè loang khắp mực từ “Gót chân Achilles” và ngấm sang cuốn từ điển bách khoa. Thoạt tiên tôi hơi lúng túng, sau đó tôi cẩn thận đặt hai cuốn sách dính bã chè chồng lên nhau, rồi tôi đặt tiếp cuốn từ điển Anh – Ba Lan lên và đè mạnh. Cho bã chè bị ép chặt. Không thể nhận ra được trong sách có bã chè nữa.

Lạ thật. Cả hai cuốn sách đều của hẳn ta.

Cún giỏi lắm.

Ula vào, hơi tái mặt. Nhưng sau đó dịu giọng:

- Ô, mình thấy cậu đã xong rồi.

Xong xiếc gì. Thậm chí còn chưa bắt đầu.

Còn Ula lấy một thùng các tông, loay hoay chừng mười lăm giây, rồi hỏi chúng ta bắt đầu từ cái gì nào. Tôi không cản trở cô ấy. Tôi đọc to cuốn nhật ký, nghe cực vui.

Sau sáu giờ đồng hồ tôi gói ghém xong đồ đạc.

Chiều tối chồng Ula đến đón vợ (chồng tôi chẳng bao giờ đón tôi nữa rồi!) và chúng tôi chờ máy tính đi.

Sau đó họ chở tôi quay trở lại để dọn nốt đồ đạc của tôi (chồng chẳng bao giờ chở tôi về nhà nữa rồi!). Tôi mở chai whisky mà tôi mua về nhân dịp sinh nhật hấn (ngu thật!) – vẫn giấu trong tủ đựng giày – và chúng tôi uống hết nửa chai (sẽ không bao giờ tôi đem whisky cho chồng nữa vì tôi đang không chồng).

Tôi là một người phụ nữ cô đơn bị ruồng bỏ.

Khoảng ba giờ đêm tôi đặt lưng nằm cạnh cuốn *Từ điển thần thoại Hi Lạp* và con Borys, con chó yêu của tôi, nó rất quý tôi, không bao giờ chịu rời tôi, một con chó thật dễ thương. Còn cả lũ chúng nó, tức Jola và gã đàn ông chạy theo y thị, sẽ mắc bệnh đậu mùa và béo phì. Rồi trần nhà sẽ lung lay và sập xuống đầu chúng cho mà xem. Rồi miệng chúng sẽ đầy ắp răng vàng. Cả răng sâu nữa. Chúng sẽ bị thiếu năng não. Mặt toàn trứng cá. Và chúng sẽ không có con cún cưng dễ thương, con cún của tôi, của tôi và duy nhất của tôi thôi...

* * *

Ôi cha mẹ ơ, tôi muốn làm vài ngum quá đi mất! Chẳng biết ai đã uống nốt chỗ whisky rồi.

Con Borys thì chắc không muốn uống. Tôi đã lén theo dõi nó rồi.

* * *

Bà chủ mảnh đất đòi hai mươi ngàn.

Cựu chồng trao tiền cho tôi tại phòng công chứng. Tôi đã ký nhận theo yêu cầu của anh ta.

Tôi ăn mặc lộng lẫy, vì Renata đã cho mượn váy, để cho hẳn một quả bất ngờ. Chiếc váy đẹp và sang trọng. Riêng đôi tất quần tôi vừa mua mất bốn mươi tư zloty. Màu ghi. Hàng Pháp. Sơn móng tay bảy mươi lăm zloty. Sơn phấn bảy mươi. Cựu chống chẳng nói năng gì, nhưng tôi thấy anh ta cứ nhìn tôi suốt. Mặc dù anh ta không tỏ vẻ ngạc nhiên. Cho anh ta tiếc! Anh ta hỏi có cần chờ tôi đến đâu đó hay không.

Tôi cảm ơn một cách lịch sự. Anh ta đi mà chờ ả đàn bà chết tiệt của anh ta. Anh ta phải biết tôi là người phụ nữ có đẳng cấp. Vả lại, chỉ đi hai mươi phút xe buýt là xong. Đứng chết giá trên xe, phải mất một tiếng rưỡi đồng hồ tôi mới về đến nhà Ula, vì trên đường Lazienkowska có một chiếc xe tải bị lật.

Trên phố thiên hạ ngắm nhìn tôi. Tôi cực kỳ hấp dẫn. Chẳng cần phải là Jola nhìn ăn vẫn thu hút cái nhìn của đàn ông nhé. Trên xe buýt có một gã nhìn tôi không dứt mắt! Mà không chỉ một đâu nhé! Tất cả đang ở phía trước tôi! Tôi đã là một người phụ nữ mãi mãi thanh lịch rồi!

Con Borys mừng quýnh khi tôi về, cứ như thể một năm nay không được gặp tôi.

Nó làm rách bộ tất quần bốn mươi tư zloty của tôi, nó cào móng vào váy của Renata. Lỗ thủng trông như chiếc khuy ốc trắng. Tôi lao vào nhà tắm, phun sơn lên lỗ thủng tất quần. Hình như người ta làm như vậy. Meo này trong máy tính của tôi có mách. Trong cơ sở dữ liệu, phần hướng dẫn cách xử lý các sự cố ở nhà. Sơn cũng chẳng ăn thua gì. Đổ cả ra nền nhà. Quần tất hồng, sơn đi đời. Máy tính của tôi sao lại đi hướng dẫn chuyện vô lý vậy!

Đúng lúc đó, rất tiếc là tôi lại nhìn vào gương. Một con mắt của tôi quả là tuyệt. To. Long lanh. Vệt bóng xanh phớt khiến tròng mắt nổi bật. Tiếc thay tôi lại sở hữu thêm con mắt thứ hai. Nom y như bị ăn đấm. Mí dưới xanh lè, lẫn với chì đen. Ôi Chúa ơi, sao nữ lòng như vậy chứ? Tại sao tôi không phải là một cô nàng Cyclop khổng lồ một mắt nhỉ?

Đúng rồi. Lúc vừa từ salon thẩm mỹ bước ra, có thứ gì đó rơi vào mắt tôi. Chắc chắn tôi đã dụi tay vào mắt rồi! Tại sao tôi không nhớ mình là một người đàn bà thanh lịch nhỉ? Tôi chúa ghét phải làm một cô ả thanh lịch! Sẽ không bao giờ tôi kẻ mắt nữa, thề đấy!

Sau khi rửa mắt bằng xà phòng có pha chút kem tôi không nhìn thấy gì nữa. Buốt. Đau. Mà tôi còn phải làm việc nữa chứ! Nom tôi chẳng khác nào một con thỏ nhà. Mỗi tội mắt có thêm những viền đen. Rửa không sạch.

Tôi chúa ghét làm một con thỏ nhà.

Tôi bật máy tính.

Kính thưa tòa soạn,

Tôi đọc quý báo và được biết có loại chì kẻ mắt chịu nước. Chị có thể giới thiệu cho tôi loại chì đó được không, vì tôi sắp đi nghỉ hè, tôi thích trang điểm...

Loại của tôi là loại chịu được nước. Chị hãy dùng loại của tôi đi. Khi đi tắm hồ. Chỉ cần kẻ một lần trước lúc đi, sẽ đủ cho hai tuần liền đấy. Có điều đừng tìm cách rửa sạch.

Ela thân mến,

Xin chân thành cảm ơn chị vì đã tin tưởng tòa soạn chúng tôi...

* * *

Hai mươi nghìn. 20 000. Tôi thành bà chủ đất rồi. Tôi đã có đất riêng.

Tôi có bản thiết kế. Tôi có tốp thợ xây toàn người miền núi.

Tất cả mọi thứ được giải quyết trong một thời gian kỷ lục, ba tuần vừa rồi. Kiến trúc sư, cán bộ đặc điền, ủy ban xã, lại kiến trúc sư, trích lục, sổ trước bạ, lại cán bộ đặc điền, xét duyệt, công văn về việc hoàn tất vụ cất thửa đất nông nghiệp nằm tại... lý giải rằng, vụ việc này không còn thuộc phạm vi đối tượng phải xem xét, bởi đã khẳng định thửa đất (mảnh đất của tôi!) nằm trên vùng đất có nguồn gốc đất khoáng, cho nên được miễn giấy phép cất đất sản xuất nông nghiệp và các khoản lệ phí có liên quan đến mục này.

Ô, như thế đấy.

Không hiểu bố mẹ tôi sẽ nói gì nếu hai cụ biết thợ xây đã bắt đầu đào móng. Nhưng tôi sẽ không nói với các cụ đâu. Tôi đang hoảng sợ, và chỉ cần mình tôi hoảng sợ là đủ.

Tôi chỉ nói với Agnieszka, người cũng như tôi, có nhiều kinh nghiệm trong đời. Đó là em họ của tôi, nó có đặc điểm là không nằm trong xác suất, và trái với tôi, nó đang thực hiện các mục tiêu của đời mình. Sau tiệc cưới của tôi, lúc đang dùng tráng miệng, mẹ chồng tôi bảo, đến lúc phải có con rồi, Agnieszka bèn tuyên bố, nó sẽ chỉ lấy một anh chồng mồ côi. Khi cô bạn thân của cả hai chúng tôi ly dị chồng ngay sau lễ cưới thì Agnieszka bảo rằng, sẽ đi kiếm một anh chàng đã ly dị, kinh nghiệm đầy mình, không còn bị ngu lâu.

Grzegorz – chồng con bé bây giờ – nửa phần mồ côi và đã ly hôn.

Một anh chàng dễ thương. Hồi thiết quân luật anh ta từng bị giam vì

in thơ của Miłosz. Cho nên bây giờ, khi không còn tác động của adrenalin nữa, anh ta xin mọi người tránh xa mình. Trong đời mình Grzesiek {*Tên thân mật của Grzegorz*} cũng có vài thời điểm cam go. Thứ nhất, hồi thiết quân luật, anh ta và một số bạn bè bị bắt quả tang cùng toàn bộ ba nghìn sách của Bor-Komorowski. Bọn họ tưởng hoạt động bí mật lắm, trong khi chính quyền chỉ đợi tài liệu in xong là tóm. Một nhân viên an ninh vỗ vai Grzesiek, nói nhỏ:
- Anh khỏi lo, không phí đâu, những người quen của chúng tôi rất thích những thứ phi lý này.

Kết quả là Grzesiek ngồi tù một năm, nhưng anh ta bảo rằng rất thoải mái vì sau này trong đời anh ta không còn được biết nhiều người thú vị như vậy nữa. Bây giờ anh ta quen đến một nửa chính phủ.

Tôi sống trong một đất nước mà chính phủ quen biết nhau trong nhà tù. Chẳng biết mai kia có còn như vậy nữa không.

Thời điểm khó khăn thứ hai đối với Grzesiek là khi đưa con của họ ra đời. Agnieszka nằm viện còn Grzesiek đau đẻ và đã phải cùng mẹ vợ uống cạn một chai cô nhắc để vượt qua cơn đau. Đến tận bây giờ anh ta vẫn còn sợ cô nhắc. Ốm đau liên miên. Lúc sinh ra đứa bé rất tỉnh, nhưng bây giờ cứ ngây ngây như say. Nó đòi bố nó phải tránh xa.

Vậy là tôi báo với Agnieszka và Grzesiek rằng, thợ đã bắt đầu đổ móng. Agnieszka nhìn tôi thương xót. Grzesiek xúc động, quên cả khuyên tôi dừng lại. Cả hai đều sốc. Bảo tôi điên. Chỉ có Ula tin tôi sẽ thành công.

Xin cạch đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thự

- 3 -

TRẺ EM CÓ NHIỀU ƯU ĐIỂM

Trẻ em có nhiều ưu điểm. Nhưng một đứa trẻ như con gái Tosia của tôi lại quả là khá nguy hiểm. Mới bé bỏng thế thôi, thế mà chỉ bằng một câu nói khôn ngoan nó có thể giuột cách dạy con của tôi và hót lẻo với ông bà chuyện gì đang xảy ra ở nhà mình.

Tôi nhớ có lần một cô bạn ghé nhà tôi chơi. Tosia đang ngoan ngoãn ngồi chơi với con rối trên đivăng. Cô bạn tôi chưa có con nên không hiểu, chớ có đụng vào bọn trẻ con khi chúng đang chơi ngoan. Vì thế cô ta mới thò đầu qua cửa mà đùa:

- Cúc cu, cúc cu, bà bắn cung, còn ông ung dung bắn súng lục...

Tôi phải kéo mạnh cô bạn vì nghĩ bụng, mai kia đến ngày lễ thánh của bố mẹ chồng, trước đông đảo khách khứa, Tosia mà bảo rằng cô nó đã dạy nó câu: ông nội giương súng bắn vôi vào bệ xí, thì chắc ông bà phải lộn tiết!

Cô bạn kết thúc câu về một cách nhỏ nhẹ, còn Tosia ngẩng đầu duyên dáng, cất tiếng cười trong trẻo và hỏi:

- Thế ông đâu? Cô ơi, cháu không nghe thấy tiếng ông, ông đâu?

Chúng tôi đã phải tốn khá nhiều thời gian giảng giải cho Tosia, cô không còn nhớ ông ở đâu, còn khi cô ra về, Tosia chạy ra phòng ngoài, tay vẩy vẩy con rối, cho đến bây giờ tôi vẫn nhớ có hình tên cướp, và thét to:

- Cháu biết rồi, cô ơi, cháu biết rồi. Cúc cu, cúc cu, bà bắn cung, ông cũng bắn, bắn cái thùng rác nổ văng lung tung!

Tôi lạnh toát người khi nghĩ về cái thùng rác nhỏ bên chiếc bàn phủ khăn trắng ở nhà bố mẹ chồng và tai tôi hầu như đã nghe thấy mẹ chồng than vãn:

- Ông thấy chưa, tôi đã bảo mà, nó không biết làm mẹ đâu.

Nó đây là tôi chứ ai.

Ai trong ngày cưới đã nhắc chuyện sinh con nào?

* * *

Như vậy là Tosia rất thạo nghe những chuyện tiểu lâm không dành cho đôi tai bé bỏng của nó, mà theo tôi, đôi tai đó ắt phải phình ra rất to khi còn lại một mình trong phòng, vì không thể có chuyện một đứa bé tai nhỏ xíu lại có thính giác cực nhạy đến vậy. Tôi nghĩ, đôi tai của nó to ra ngay sau khi tôi rời khỏi phòng.

Có lần tôi nói về chồng của Ela với một cô bạn khác của tôi, rằng anh ta bị thần kinh. Rõ ràng là thần kinh mà. Thế rồi xảy ra chuyện gì kia chứ. Đạo đó Tosia bốn tuổi, lúc tôi nói nó đang ngủ, tôi tưởng thế. Chưa đầy vài tuần sau, trên ti vi nói rằng, trẻ con ngây thơ, cha mẹ cần dặn dò con không đi theo người lạ.

Nó bèn tiến hành một cuộc tra vấn với sự có mặt của cô Ela. Tôi không biết tại sao nó lại đợi đúng hôm cô Ela đến chơi để nói nữa.

- Nếu có một ông người lạ đến trường mẫu giáo đón con – con có được đi theo không?
- Không có người lạ mặt nào đến đón con đâu, chỉ có mẹ thôi.
- Thế nhưng, giả dụ, – Tosia đã học được của ai đó chữ này, chắc không phải tôi, – giả dụ mẹ ôm thì sao?
- Thì bố sẽ đến đón con.
- Giả dụ bố cũng ôm thì sao?
- Thì bà đi đón.
- Bà hả?
- Con không được đi theo người lạ. Người quen thì được.
- Giả dụ với cô Ela, con đi được chứ gì?
- Tất nhiên rồi cháu. – Cô Ela đáp. Hớn hờ bắt chợt.
- Thế giả dụ, đi với chú có được không?
- Cũng được luôn, – Ela nói, mặt mày vẫn hớn hờ.
- Thế sao mẹ cháu bảo, chồng cô là người thần kinh. – Tosia nói. Ela phật ý. Tôi không hiểu tại sao, chính mồm cô ta nói, chồng em là một thằng đàn kia mà.

* * *

Hoặc có lần đưa con gái bé bỏng của tôi ngồi trong vườn với bà ngoại. Cuối những năm tám mươi. Khu vườn nằm ở ngoại ô, đi mất một giờ xe điện. Tosia, thường ngày vẫn ngoan, bỗng dưng không chịu ăn món xúp tím.

Bà phát hoảng – trẻ con chỉ cần một lần không ăn xúp tím có thể bị chết đói – và thế là bà dỗ dành:

- Cháu ăn đi, một thìa vì ông, một thìa vì bố, một thìa vì mẹ, một thìa vì bọ rùa, một thìa vì cún con, một thìa vì mèo con. – Những lời dỗ dành kết thúc, Tosia miệng vẫn há to, chỉ còn lại vài thìa, những người quen, gia đình và các con vật đều đã hỗ trợ đắc lực, với vẻ ưu tư bà nói: – Còn thìa này vì giáo hoàng của chúng ta.

Tosia gạt tay bà cầm thìa xúp tím ra và nói:

- Tại sao lại vì giáo hoàng hả bà?

- Vì ngài là người tốt.

- Ai cũng là người tốt vì, – Tosia nói, ghép từ mới vào cuối câu.

- Vì là người nghèo.

Chừng như Tosia thích thú với từ này.

- Thế tại sao lại nghèo?

Món xúp đã nguội. Tôi không biết mẹ tôi nghĩ ra được kể gì nữa đây.

Cuối cùng mẹ tôi hạ một câu.

- Bởi vì có một tên Rusek {*Người Nga bị tình nghi ám sát Giáo hoàng*} tay cầm dao đuổi theo, định giết ngài!

Tosia ngạc nhiên há to miệng, xúp tím chui tọt vào bụng, sinh mạng của con gái tôi được cứu vớt.

Buổi tối chúng tôi trở về, xe điện chật ních, các hành khách đứng chen chúc cả trên lối đi, tay xách những giỏ anh đào trĩu nặng. Mặt trời ngả về Tây, cảnh chiều tà mờ ảo, hai cảnh sát đứng bên cửa, nhân viên soát vé dịch chuyển chậm chạp từ hành khách này tới hành khách khác, bà tựa đầu vào kính, nghỉ ngơi, và trong cơn ngái ngủ bỗng vang lên giọng thánh thót của Tosia:

- Bà ơi, cái tên Rusek mà bà bảo là cầm dao đuổi theo giáo hoàng

của chúng ta đâu rồi?

Tôi không hiểu là do đâu mà Tosia lại có khả năng gọi ra trong những thời điểm thích hợp, dù là nhỏ nhất, những chuyện làm gương mặt. Cho nên bây giờ tôi giấu không cho Tosia biết tôi đã thành chủ đất, đã bắt đầu xây nhà, bởi chắc chắn sẽ có một cú bất ngờ khủng khiếp tại bữa ăn trưa Chủ nhật ở nhà bà, khiến bà có cơ bị nhồi máu cơ tim.

Tôi không lập dự toán, để khỏi tự làm nản lòng mình.

* * *

Tôi ghé qua chỗ xây nhà thường xuyên. Dân vùng núi là những tay thợ tuyệt cú mèo. Tôi nói với Tosia là tôi đến tòa soạn. Cũng may Tosia đang đi dự trại thuyền buồm thể thao, cho nên tôi có thể đến hàng ngày, trừ những hôm tôi thử ngồi làm việc.

Trong hai tháng vừa rồi tôi đã làm những việc sau đây. Ba mươi tư lần đến cửa hàng vật liệu xây dựng. Ngoài những thứ trưởng toán thợ xây mua, tự tay tôi đã mua khoảng gần 1 tạ đinh và dây thép loại cắt dài một mét để uốn vòng, khoảng ba trăm mét vuông tường thạch cao, mười tám lít rượu trắng và vài chục cân xúc xích.

Ba lần tôi uống rượu cùng với toán thợ người miền núi, một lần thấy khó ở trong người.

Tôi đã trồng hai gốc hồng, nhưng đều bị sâu ăn trụi. Tôi trồng một trăm ba mươi tư khóm cây và cây lưu niên, nhưng sâu không ăn trụi, mặc dù chúng hoàn toàn làm được.

Tôi đã đến trạm lâm nghiệp mua gỗ và tôi đã chặt mười mét khối bạch dương để làm nhà. Khi nghĩ về Jola tôi chặt càng hăng.

Tôi đã rào xung quanh mảnh đất yêu quý, duy nhất, hằng mơ ước của tôi. Và tôi đã có một cái cổng hình trái tim.

Tôi quên đóng vòi nước, nước chảy lênh láng suốt mấy ngày nghỉ cuối tuần, vì đám thợ về quê đi gặt ba ngày, và không ai biết là nước chảy, tôi đã có nước máy, vốn nằm trong kế hoạch từ cách đây năm năm, và bây giờ người ta mới làm. Về xác suất mà nói, tôi gặp may. Tôi không phải đào giếng nữa. Hồi trước tôi đã chiêm bao thấy con ngựa trắng – mà ngựa trắng có nghĩa là điềm báo cầu được ước thấy, và tôi đã cầu có nước máy. Có rồi!

Thợ điện đến cắt điện nhà tôi, vì tôi quên nộp tiền điện, nhưng Ula ngăn họ lại, cô bảo chồng tôi rất xấu tính, hắn sẽ giết tôi nếu biết tôi quên nộp tiền điện. Máy anh công nhân ngành điện thương tôi, và thế là họ không cắt điện nữa. Thì ra có ông chồng đê tiện cũng có những cái lợi. Nếu ai đó có chồng như vậy.

Tôi đã nhận được:

bốn bộ cánh cửa gỗ đẹp – cửa chị láng giềng thứ ba và chồng chị ta

bộ cửa sổ, gạch tráng men v.v... của Manka, em gái Ula, và một bồn tắm hình tam giác

gạch lát lối đi và một bao tải thạch cao của Krzys

bộ xí bệt của Agnieszka và Grzesiek

màu và sơn để sơn gỗ

cây con trồng trong vườn, cây ngọc giá, cây liễu bách, rất nhiều cây trúc bách diệp và những cây dẻ hoa hồng

một tủ bếp đẹp, có móc treo nồi, treo khăn lau bát có dòng chữ thêu hẳn hoi: “Vợ nấu, chồng khen ngon”, một sự phi lý sắc mùi gia trưởng.

rượu ngon Hy Lạp, anh bạn của Ula cho.

Tôi đã trả lời được một trăm tám mươi thư bạn đọc. Trong đó có những bức thư đại loại thế này:

phải làm gì, khi không biết làm gì vì con ngoan quá

làm thế nào đối xử với trẻ ngoan quá

làm sao để thêu kiểu Anh

làm sao để gỡ chỉ mẫu thêu kiểu Anh

làm thế nào giữ son phấn lâu phai

làm thế nào tẩy trang khi mỹ phẩm bám chặt

làm thế nào cho vú to thêm

làm thế nào cho vú nhỏ bớt

làm thế nào phẫu thuật thẩm mỹ: chân, mắt, cằm, tai, đùi và bụng

làm thế nào thuyết phục cho vợ không đi phẫu thuật thẩm mỹ:

chân, mắt, cằm, tai, đùi và bụng

làm thế nào thuyết phục vợ đi phẫu thuật thẩm mỹ: chân, mắt...

làm thế nào để từ bỏ chồng

làm thế nào để không từ bỏ chồng

làm thế nào để gây giá đỡ, nuôi hải ly, cáo bạc, cáo nâu, thỏ nhà và gà con

chỗ nào bán và có thể bán cho ai nuôi các giống cáo, thỏ và gà con

làm thế nào để quý mẹ chồng

làm thế nào để ăn uống bổ dưỡng mà không cần ăn rau, vì sợ
có thể làm nhà dưới đường dây cao thế không
có nên tin vào bói toán
bao giờ đến ngày tận thế
năm 2000 có đúng là tận thế hay không
có đúng là có mạch nước ngầm hay không
tôi nghĩ gì về cuốn sách ẩn hành tại Đức với tiêu đề không nhắc lại
ở đây được, cuốn sách chưa được dịch sang tiếng Ba Lan,
nhưng...v.v...

có phải nếu ai đó đến gặp bác sĩ tâm lý, thì có nghĩa là hẳn ta là kẻ
bỏ đi rồi không

thế nào là sự công nhận.

Bạn đọc đề nghị tòa soạn:

liên lạc với Harris hoặc chủ một trung tâm điều dưỡng khác
cho vay vài nghìn mua ô tô, tủ lạnh, hoàn thiện nhà cửa, mua nhà
cho con gái, đi nghỉ hè

báo với tổng thống về chuyện tòa xử không công bằng, cho người
láng giềng thắng kiện và phạt tiền mình đến hai trăm zloty

liên lạc với con gái/con trai/chồng/vợ và giải thích cho con
trai/chồng/vợ/con gái rằng họ mới sai

viết thư cho chị hàng xóm khuyên chị ta ăn ở phải biết điều vì chị
này hay cãi nhau

viết một bài báo để mọi người đừng tin là có sự công bằng, bởi
làm gì có

viết một bài báo để mọi người hiểu rằng thế giới thật đẹp, cho nên
sẽ không có chiến tranh

cho con trai sắp đi Thụy Điển mượn một cái túi ngủ, bởi ở tòa
soạn chắc có để sử dụng khi cần

làm thế nào đó để mèo không đá ra thảm chùi chân trong căn hộ
số 9, nhà 3C trên phố Sekata

yêu cầu chim bồ câu không đẻ trứng trên ban công.

Họ cũng tò mò hỏi, có đúng là:

sang năm sẽ khá hơn

sang năm sẽ tồi tệ hơn

sẽ được giảm thuế

sẽ tăng thuế

tất cả các thành viên chính phủ đều là đồ ăn cắp

Walesa sẽ làm tổng thống.

Bạn đọc tò mò muốn biết, làm thế nào để loại bỏ:

gián

kiến chúa
chuột chũi trong vườn
lão hàng xóm uống rượu ọe trước cửa nhà
mẹ chồng nói liên chi hồ điệp về cách làm mọi thứ tốt hơn
ruồi trâu
giun đất
mèo hoang
chó hoang
chó của người láng giềng sữa liên miên
cô bạn gái đi với chàng trai mà bạn đọc đó cũng thích
con quạ đen đậu trên ống khói
sâu khoai.

Còn về cuộc sống gia đình thì tôi đã không dự một cuộc nào trong số ba cuộc họp ở trường Tosia. Trong khi đó Tosia đã tha ở trường về:

ba gậy cho môn hóa học mà nó không biết tí gì
hai gậy cho môn toán, bởi thầy dạy toán không hiểu là nó không hiểu toán
một gậy cho môn lịch sử nghệ thuật, vì cô giáo đánh mất hình vẽ của nó
một gậy cho môn tiếng Anh, vì cô giáo đánh mất bài kiểm tra của nó
một gậy cho môn văn học Ba Lan, vì dứt khoát cô giáo đã làm mất bài tập làm văn của nó
một gậy cho môn thể dục, vì không có giày (chắc thầy dạy thể dục đã làm mất)
một gậy cho môn lịch sử, vì thầy giáo không hiểu nó nói gì với thầy
Không nghi ngờ gì nữa, cả thế giới đang chống lại con gái tôi

Ngay trước kỳ nghỉ hè tôi nhận được giấy triệu tập đến trường. Hóa ra là trong giờ đạo đức, cô giáo giảng rằng, sự hiện diện của con người trên trái đất chẳng qua là cuộc sinh tồn của những người bất hạnh. Ngồi nguyên tại chỗ không đứng dậy, Tosia phát biểu, bản thân nó muốn là người hạnh phúc. Cô giáo bực tức, nói đời là tàn nhẫn, sớm muộn rồi Tosia sẽ thấy. Tosia đáp lại tức khắc, thế giới là sự phản ánh thực trạng trí tuệ của chúng ta.

Phủi hai bàn tay đầy bụi thạch cao, tôi đến trường.

Họ hỏi tôi nghĩ thế nào về chuyện này. Tôi nghĩ, thế giới là sự phản ánh thực trạng trí tuệ của chúng ta. Tôi mừng khi Tosia muốn thành người hạnh phúc.

Cuối cùng mỗi người sẽ có được điều mình ao ước.
Cô giáo dạy đạo đức không đồng ý với tôi và yêu cầu Tosia chớ có coi thường. Tôi đã yêu cầu Tosia đừng có coi thường.

* * *

Ngày tháng của tôi trôi đi giữa món sữa chua, củ hoa Tulip và dế trũi, việc kỳ cạch giã thạch cao, tiếp đó một chút bội tình và những cam go trong cuộc sống vợ chồng, cạo tường, làm ống máng, mua gạch lát nền và gạch nổi loại rộng 1,2 phân, tiếp đó ong vò vẽ, bàn chuyện thuê khóa, chở về một lượng vật liệu chống ẩm, cách âm, lưới thép, nylon, lại một cuộc tranh luận ngắn về chuyện bội tình và chăm sóc tóc như thế nào, một cuộc trao đổi ngắn về kiểu tóc trước ngày cưới, giữa việc chặt cây và trả lời câu hỏi của mẹ tôi, tôi định làm gì bây giờ, bởi không lâu nữa Julek sẽ trở về, tôi cùng Tosia sẽ ở đâu, mà Tosia cần được chăm sóc, cần có nhà của mình, cần yên tĩnh v.v... Câu trả lời đại loại là, tôi đang tính.

Và nghe lời khuyên của bố tôi, người đã khuyên tôi đừng đi lấy chồng hồi cách đây mười sáu năm v.v...

Trong thời gian này tôi đã trao đổi với anh chàng Xanh Lơ sáu bức thư về đề tài vai trò của phụ nữ và đàn ông trong thế giới hiện đại – quan điểm của anh ta không thể chấp nhận được, nói chung anh ta không hiểu, rằng phụ nữ đang bị lợi dụng và được chuẩn bị để bước vào đời trong vai đũa ở, đã thế lại còn phải sinh con, thế mà không ai giúp đỡ họ cả, mà anh chàng này sẽ không bao giờ hiểu nổi.

* * *

Khi Tosia từ trại thuyền buồm thể thao trở về, nhà đã lợp mái, máng nước đã làm xong, điện nước đã được dẫn vào nhà, bể phốt đã xây xong, kíp thợ hoàn thiện đã đến thay kíp thợ xây thô.

Tôi kiệt sức.

Tôi đã không đúng khi nghi ngờ Tosia tội nghiệp của tôi thóc mách. Thực ra Ula đã gọi điện cho mẹ tôi và nói rằng, kíp thợ người miền núi mới đến hay say rượu, cho nên tôi cần đến tận nơi trông coi. Mẹ tôi hỏi, người miền núi nào cơ?

- Những người đang xây phòng tắm, – Ula đáp.
- Phòng tắm nào cơ? – mẹ tôi hỏi.
- Loại bình thường, trong nhà.
- Nhưng mà trong nhà ai?
- Bên cạnh.

- Bên cạnh cái gì? – mẹ tôi hỏi một cách lịch sự.
- Bên cạnh cháu. – Không có gì khiến Ula phật lòng.
- Thế tại sao Judyta lại cần cho cháu trong việc này?
- Nhà của chị ấy cơ mà, đúng không? – Ula nói.

Mẹ tôi không bị nhồi máu cơ tim. Tosia trách tôi tại sao không nói trước cho nó biết.

Ngay lập tức cả nhà đòi đến xem nhà. Chúng tôi đi. Tosia, mẹ tôi, bố tôi. Và tôi. Tosia ngạc nhiên. Mẹ tôi ngạc nhiên. Bố tôi bảo, nếu ở địa vị tôi thì cụ không để tới lúc chuyện đã rồi, mà phải xin bố lời khuyên trước, điều tôi đã không làm khi đi lấy chồng và bây giờ hậu quả nhãn tiền v.v...

Rồi sau đó là họp toàn thể gia đình, thống nhất như sau: Tosia ở với ông, Borys ở với bà. Tôi ở nhà Manka, em gái của Ula, sát cạnh mảnh đất của tôi. Bây giờ tôi phải chuyên tâm vào chuyện nhà cửa. Sắp sang thu,. Chẳng mấy nữa là hết hè. Tôi phải làm xong nhà trước mùa đông.

Tôi hết nhãn tiền. Chưa biết tính sao đây.

Xin cạch đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thự

- 4 -

CÁC CHỒNG KHÔNG BAO GIỜ Ẻ Ẻ

Manka là bác sĩ thú y. Rơi vào xác suất như tôi. Cô có chồng, nhưng chồng đã bỏ đi. Đầu tiên là cả triệu bưu thiếp in hình trái tim, rồi đến đám cưới, rồi đến con trai đầu lòng, cuối cùng là bà khác. Chồng Manka khá vui tính. Khi con trai họ chào đời, anh này đến bệnh viện đón vợ con, cô y tá ôm bọc chặn bước ra hỏi, thằng nhóc này của ai. Anh chồng đáp:

- Cái chặn này của tôi...

Các ông chồng bao giờ cũng nhận ra con mình nhờ cái chặn. Năm năm sau, anh chồng bỏ đi, anh ta cũng từng cầm Manka hút

thuốc trong phòng ngủ. Vì sao chúng ta toàn vợ phải nhữn gĩa đàn ông chỉ ưạ cấm đoánn vậy nhĩ? Hoặcc bắt vợ phải đi ngủ, vì đã muộnn, hoặcc bắt vợ phải dậy, cũn g vì đã muộnn, hoặcc phải nấu bữa trưạ, hoặcc phải tầnn tiệnn v.v... Chĩ vì chún g tồĩ thĩch vậy?! Hoànn toànn khồnn thể hiệnn nồĩ.

Manka thỏạ thuậnn với Ula là tồĩ sẽ ở nhà Manka, vì chồnn gồ ta khồnn ở đố nữạ, chĩ cầnn mang đếnn vài bộ quầnn áo, máy tĩnh, để tồĩ có thể làm việcc, rồi đầunn sẽ vào đấyy. Đắnn thợ ngườĩ miềnn núi sẽ khồnn uốnn rượunn khi có giám sắtt. Đĩch thầnn tồĩ giám sắtt.

Có ngườĩ phụ nữ nàỏ biếtt, bê tồnn mườĩ lầnn và bê tồnn hai mườĩ khắcnhau thể nàỏ khồnn? Đĩnn năm phầnn và đĩnn mườĩ bắnn phầnn khắcnhau thể nàỏ khồnn?

Đắnn thợ miềnn núi khồnn uốnn rượunn nữạ. Tồĩ uốnn với họ hỏnn xầnn xon g phầnn thồ, hỏnn cắtt nốcc và mốtt số dặnn khắcnữạ, tồĩ khồnn nhớ. Tồĩ xĩnn hỏĩ, có ngườĩ phụ nữ nàỏ biếtt cắtt nốcc là gĩ khồnn? Thể mà tồĩ biếtt đấyy.

Ồnn gồặcc gồĩ đĩệnn bắnn, Tosia khồnn vắnn lờĩ ồnn, khồnn chặnn ắnn xúpp.

Bà gồặcc gồĩ đĩệnn bắnn, con Borys cắnn hỏnn cầnn nhà bà.

Tồĩ gồĩ đĩệnn cho bố, đềnn gĩ bố bắnn bức trắnnh củạ Malczewski {*Danh họa ngườĩ Ba Lan (1854-1929), đặĩ biểnn trườnn phắĩ Biểnn tượnn ở Ba Lan cuốĩ thế kỷ 19 đầunn 20*}, treo ở nhà chún g tồĩ đã nườnn năm nay và tiếcc thắnn cồnn phắĩ treo trềnn tườnn cho đếnn thể hệ thứ mườĩ củạ giạ đĩnn. Tồĩ khồnn kiểnn đầunn rầnn đượcc nữạ. Khoắnn vay Manka đã tiếnn hếtt nhắnn.

Bố gồĩ đĩệnn cho mẹ tồĩ và hỏĩ mẹ tồĩ cồnn chắtt tiềnn nàỏ khồnn, vì dù thể nàỏ cũnn khồnn thể bắnn trầnn tay bức trắnnh củạ Malczewski, vắ lặĩ bức trắnnh nàỏ phắĩ để lặĩ cho đờĩ sắnn, biếtt đầunn, gĩa dặnn, em tồĩ sẽ muốnn sở hữnn bức trắnnh nàỏ.

Em tôi gọi điện cho bố tôi, mẹ tôi cũng gọi. Em tôi bảo đem bán quách bức tranh Malczewski đi, vì em tôi không thích để bức tranh này truyền đời.

Mẹ tôi gọi điện cho tôi, nói rằng do phải để truyền đời bức tranh Malczewski mẹ tôi sẽ đi vay một khoản tiền nào đó.

Bố tôi gọi điện bảo rằng, dĩ nhiên có thể bán bức tranh của Malczewski, và mẹ khỏi phải đi vay, lãi suất cao như thế thì chẳng khác nào ăn cướp.

Sau đó em tôi gọi điện, hỏi tôi cần bao nhiêu để em tôi đi vay, vì bố sẽ khóc nếu bức tranh của Malczewski không còn treo truyền đời trong nhà này nữa.

Bố tôi gọi điện cho em tôi và bảo rằng ở địa vị nó bố tôi sẽ không đi vay tín dụng, vì lãi suất cao như thế là móc túi người ta chứ còn gì. Sau đó mẹ tôi gọi điện báo là bà đã gửi tiền cho tôi, khi nào có thì trả, vì bà không vội. Bà dành dụm chỗ đó là để làm đám ma cho mình. Nên lại càng không vội.

* * *

Hôm nay Manka về muộn hơn cả tôi từ chỗ xây nhà về. Tôi làm bữa tối nóng sốt, có món thịt băm viên rán với pho mát vàng, không ngậy, cực ngon. Có lẽ trong tương lai tôi sẽ nghĩ đến chuyện có vợ, vì Manka có vẻ mê tôi. Con trai cô ấy cũng thế. Nó gọi tôi là mẹ B, vì lũ bạn nó cứ hỏi, sao mẹ nó lại chung sống với đàn bà.

Manka về muộn, vì phải tiêm cho tám con chó của một ông chủ. Phải điền vào những cuốn sổ nhỏ, trong đó có mục tên chó. Cô hỏi, tên con chó là gì.

- Bobik.

Con thứ hai cũng Bobik. Cả con thứ ba. Cả con thứ tư. Cả con thứ

năm.

Trái với tôi, Manka chẳng ngạc nhiên tí nào về chuyện đó, kể từ khi có một bà già gọi cô đến tiêm cho mèo và cắt móng chân cho chó. Cô đến, bà già ra mở cửa và cảnh báo, con chó sẽ cắn đấy vì thằng con trai bà ta đi vắng rồi, còn con mèo đã mất hút con mẹ hàng lươn. Nhân thể liệu cô, tức Manka, có thể cắt giúp bà móng bàn tay phải được không, vì một mình thì bà ta không làm nổi. Công sá tính như cắt móng chân chó. Manka lấy đồ nghề ra, cắt móng bàn tay phải cho bà già. Cô giữ bàn tay bà ta y như giữ cái chân con chó. Hôm nay, khi tiêm đến con chó thứ tám, Manka ý nhị hỏi, sao cả tám con chó cùng tên là Bobik. Có nhầm lẫn gì không? Ông chủ nhà giương mắt nhìn cô bác sĩ thú y như nhìn một con ngốc, đáp:

- Vì tôi tên là Bobik. Jerzy Bobik.

Đàn ông chỉ cần thế thôi.

Manka mở chai cô nhắc. Chúng tôi uống một ly cô nhắc trước khi đi ngủ. Sau đó chúng tôi vào phòng ngủ của Manka. Mang theo rượu cô nhắc, trà, nước cam, lạc rang mặn khuyến mãi hiệu “Nhấn vàng”, gạt tàn và thuốc lá. Chúng tôi để nguyên cả quần áo và leo lên giường. Manka thả cả bốn con mèo vào phòng, lấy cuốn album ảnh ra và tìm chiếc nhấn trong hộp đựng lạc. Cô dốc hết lạc ra, không thấy cái nhấn đâu, cả hai cụt hứng. Sau đó chúng tôi uống rượu và hút thuốc. Cái chính là chồng của Manka cũng không cho vợ hút thuốc trên giường. Sau đó cô nàng cho tôi xem tất cả ảnh của chồng. Nói chung anh chàng không ăn ảnh.

Một giờ đêm, con trai Manka đi vào, nhõng nhẽo hỏi lâu. Trong phòng tối om và mù mịt khói thuốc, rượu đã ngấm hần, tiếng nhạc vang bên tai, lũ mèo nằm trên gối, lạc vãi khắp nơi, chúng tôi trò chuyện với nhau về sex. Manka cũng không được thỏa mãn. Thật là buồn cười, một người, tức một phụ nữ, càng không được thỏa mãn trong cuộc sống vợ chồng thì càng đau khổ khi cuộc sống này chấm dứt. Như thế mà không buồn cười hay sao? Chuyện này khiến chúng tôi rất buồn cười và chúng tôi lệnh cho cậu con trai đi ngủ.

* * *

Tôi thức dậy lúc bảy rưỡi sáng. Manka ngủ cạnh tôi, nằm sấp, với một con mèo trên lưng. Con mèo thứ hai nằm trên ngực tôi. Con mèo thứ ba và thứ tư nằm kín đáo ở đâu đó. Lạc vãi khắp nơi. Và những đầu mẫu thuốc lá bốc mùi hôi rình. Chai rượu đã cạn ngủ im bên

cạnh.

Tôi vội đánh thức con trai của chúng tôi, ăn hộp sữa chua nhỏ, đánh thức Manka, uống tiếp cốc nước cam, tắm qua loa, uống một cốc sữa. Manka làm bữa sáng cho cả nhà, uống nước ngọt, trà chanh, một cốc nước suối pha aspirin. Chúng tôi ăn sáng, tôi uống liền hai cốc trà chanh, đánh răng hai lần.

Sau đó mấy tay thợ người miền núi mách, muốn nhanh đã rượu uống bia là tốt nhất.

Nếu mọi việc suôn sẻ, hai tháng nữa tôi với Tosia sẽ dọn đến nhà mới.

* * *

Buổi tối. Không thể mở cửa cho thông thoáng phòng ngủ nổi. Manka bảo tôi, đừng bỏ bê thư từ. Chồng thư cao ngất. Mikolai vào phòng động viên tôi:

- Mẹ B ơi, đừng lo, con và mẹ con sẽ giúp mẹ một tay.

Manka mang rượu ra, để chúng tôi làm việc năng suất hơn. Mikolai phân loại thư – thư về làm đẹp xếp thành chồng riêng, về tâm lý xếp riêng, còn lại là các loại thư khác.

Manka ngồi bên điện thoại.

Thưa tòa soạn,

Em muốn được hỏa táng sau khi chết, không biết giá cả thế nào và làm ở đâu. Thực ra thì em là một cô gái đang còn trẻ, chưa ốm đau gì, nhưng em sẽ yên tâm hơn, nếu như...

Mikolai mang tờ báo lại, Manka gọi cho công ty dịch vụ mai táng.

Mười một giờ. Tại sao mười một giờ đêm tôi còn phải biết, sau bốn mươi năm hoặc đại loại như vậy người ta sẽ phải hỏa táng ai đó ở chỗ nào?

Ewa thân mến,

Chị cung cấp cho em tên công ty sẽ làm dịch vụ đó. Tuy nhiên, qua thư của em thì chị biết, em còn đang học đại học...

Tôi quên viết, giá dịch vụ hôm nay có thể không còn giá trị sau một trăm năm nữa. Không hiểu cô gái có nghĩ ra không?

Tôi viết một câu trả lời chung cho mười bốn bức thư. Không hiểu tại sao thiên hạ có lắm chuyện vô vọng đến thế.

Mặt nạ bột kiêu mạch thích hợp cho mọi loại lứa tuổi.

Vâng. Điều đó thì tôi biết. Có lẽ đó là mặt nạ đầu tiên và cũng là cuối cùng tôi đã đắp. Hồi đó tôi ba mươi ba tuổi. Tôi đọc một tạp chí thấy nói rằng mặt nạ bột kiêu mạch hợp với mọi lứa tuổi. Tôi lục tung nhà

lên tìm bột kiều mạch. Tôi tìm thấy nó trong phòng bố. Bố mẹ tôi hay giấu đủ thứ ở nhiều chỗ khác nhau. Ví dụ, mẹ tôi giấu chai cô nhắc bên cạnh chân dung vợ chồng nhà văn Zeromski. Còn bố tôi cất cuốn Playboy mang từ Mỹ về trong ngăn kéo đựng bút tất. Tôi từng có một ngôi nhà buồn cười như vậy đấy.

Bột kiều mạch ở phòng bố. Trong ngăn kéo đựng bút tất, cạnh cuốn Playboy. *Hòa bột với nước nóng cho tới khi thành hồ đặc quánh.* Tôi pha bột. Tôi phải sử dụng nửa hộp để có mẻ hồ đặc sệt. *Đắp hồ lên mặt, để khoảng hai mươi phút, sau hai mươi phút rửa sạch bằng nước nóng.* Tôi đắp hồ lên mặt. Tôi để. Tuy hơi nhói đau, song quả nhiên da tôi nhẵn thín và trong sáng như chưa bao giờ từng vậy.

Tôi gọi điện cho mẹ để khoe tôi là một phụ nữ biết chăm sóc da dẻ của mình như thế nào. Mẹ hỏi tôi lấy bột ở đâu ra, vì ở nhà mình làm gì có. Trước khi biết được sự thật tôi đã làm bố bị bể mặt. Có khi vì vậy mà bố mẹ tôi đã ly dị nhau chẳng?

Nghe xong, mẹ tôi bảo:

- Ha, thế mà hóa hay, ít ra thì cũng có được một lần con rửa mặt tử tế.

Như một con bò đực, tôi nhìn vào hộp: đó là bột xà phòng.

Không có gì lạ khi Cựu chồng chạy theo Jola. Cô ả này hẳn không bao giờ đắp mặt nạ bằng bột xà phòng.

Vẫn còn mười sáu lá thư nữa. Giấy màu xanh lơ. Trời đất ơi!

Chị thân mến

Tôi không biết ở đâu ra cái nọc độc trong thư của chị gửi cho tôi. Tôi không có ai để nói những chuyện riêng tư của mình, và đã nghĩ, tờ tạp chí mà vợ tôi đọc sẽ thích hợp hơn cả. Tôi phải công nhận, tôi đã không lường trước một ý kiến không công bằng đến như vậy. Chị không biết được tình cảnh của tôi đâu. Tôi không rõ năm nay chị bao nhiêu tuổi, tuy nhiên có lẽ đã đến lúc chị bỏ nghề được rồi đấy, khi tình yêu là một đề tài xa xôi đến như vậy đối với chị...

Ôi!!! Anh chàng Xanh Lơ của tôi ơi! Đúng là trong lá thư cuối cùng tôi có nhả một chút nọc độc thật, anh ta có vẻ đã khôn ra rồi đấy. Tôi chuồn khỏi tòa soạn luôn cho rồi! Tự đi mà nhổ chất độc ra khỏi miệng, ông nội ạ!

Nếu tổng biên tập biết được, tôi trả lời thế nào với thư của các gã đàn ông, những đức ông chồng thất tình tội nghiệp, những kẻ thoát tiên thì lơ là, phó mặc, khiến vợ của họ ớn đến tận cổ, rồi sau đó lại viết những lá thư tiếc nuối – thì tôi bị tổng cổ khỏi toàn soạn là cái chắc.

Giá như tôi đừng có một lô khó khăn khác! Ngày mai lại thợ nước,

thợ điện, họ phải sửa lại một số chỗ sau khi tốp thợ miền núi lát gạch men. Tosia xơi hai gậy môn toán, Borys đã thổi phá cửa nhà bà ngoại, tôi phải hong khô nhà, trời đã bắt đầu lạnh, chẳng bao lâu nữa sẽ sang thu... Lạy Chúa, tôi chỉ còn thiếu nước bị sa thải nữa thôi! Tôi ngồi dậy. Bật máy tính. Tôi có thể viết gì cho anh ta được nhỉ?

*Chào anh,
Đương nhiên tôi không hiểu rõ tình cảnh của anh và có lẽ tôi đã cho phép mình viết thư trả lời anh với tư cách là một cá nhân chứ không phải là một biên tập viên của Ban bạn đọc. Về xác suất mà nói, có thể anh thuộc số phần nghìn ít ỏi những người đàn ông biết nghĩ và cảm nhận...*

Tôi hy vọng anh ta sẽ hết bức mình. Tôi bảo Mikolai, ngày mai mang tất cả chỗ thư từ này đến tòa soạn.

Xin cạch đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thụ

- 5 -

CHIM TRỜI ĐÂU PHẢI LÀ ĐIỀM BÁO

Trời đất ơi! Chỉ thiếu chút nữa là tôi đã nghiền bánh xe lên nó – trong thời gian xây nhà, Agnieszka cho tôi mượn chiếc Fiat nhỏ – và kìa có một con chim cú mèo! Một cánh gãy, nó nằm giữa đường đi. Con chim vẫn còn sống! Ula chạy đi lấy một cái hộp các tông, và đứng nhìn từ đằng xa, vì Ula cho rằng, chim là phải bay, còn tôi cho ngay con chim cú mèo vào hộp và đặt lên ghế trước. Đó chẳng phải là điềm báo hay sao? Điềm báo là tôi sẽ có nhà của riêng mình, và cuối cùng thợ điện sẽ đến, mọi chuyện sẽ đâu vào đấy, trời sẽ lạnh vừa vừa thôi, đường ống nhà tôi sẽ không vỡ, vì tôi đã có nước! Còn con cú mèo này sẽ được Manka chạy chữa và nó sẽ ở trên tầng áp mái nhà tôi!

Điềm báo là chuyện cực kỳ hệ trọng trong đời.

Tôi thích mình ở cái tính không hét lên kinh tởm nếu nhận được một gói phân ngựa, mà vui mừng, vì đã có một con ngựa ở đây.

Tôi đặt con cú mèo lên ghế trước, Ula đứng cách một khoảng cách an toàn, lên tiếng hỏi tôi tính sao với vụ này. Với vụ này, tôi sẽ để cho cô bạn trông nom thợ điện, vì nếu không cứu được con cú mèo thì chuyện nhà cửa của tôi sẽ bung bét chẳng đâu vào đâu. Được cái Ula tốt tính, mặc dù vẫn nghĩ lũ chim không sinh ra để đi dưới đất. Cô hứa sẽ để mắt tới đám thợ điện một cách cẩn thận.

Tôi gọi điện đến trạm thú y. Manka bảo tôi đi mua thức gì cho nó ăn. Tôi mua một con gà rán. Tôi không biết bọn chim có ăn thịt đồng loại hay không, nhưng một con cú mèo như thế này chắc là chim ăn thịt chứ còn gì. Tôi đuổi lũ mèo đi chỗ khác và nhốt con cú vào nhà vệ sinh. Hẳn sẽ cảm thấy như đang ở trong rừng, vì trong buồng kín này Manka có một cây ngọc giá to đùng và mấy cái ghế mây – có thể chưa được là rừng, nhưng dù sao cũng ẩm cúng, và có cây. Lũ mèo đứng rình cả hàng bên cửa nhà vệ sinh. Mèo vốn mê thịt chim mà.

Manka vào, nẹp cánh cho con chim. Cô bảo, phải đưa nó đến vườn bách thú thôi, ở đó có hẳn một ban chuyên trách chim muông. Lại thật, sao họ không lập các ban chuyên trách đàn ông nhỉ? Được vậy thì thế giới này hẳn sẽ dễ chịu và an toàn hơn. Tôi đẩy con gà ra trước mỏ con cú. Nó uể oải. Nó ăn, song có vẻ không thích. Tôi ra ngoài và giải thích cho Manka biết, tại sao tôi phải cứu con chim cú này. Vì đó là điềm báo. Vì tôi mà cứu được nó, thì cũng cứu được cái nhà.

Manka vào nhà vệ sinh, bắt con cú từ trong giỏ ra, đặt lên bàn, bên cạnh món thịt hầm. Mấy con mèo chắc mắt món thịt chim sẵn được cho bữa tối của chúng đang được sửa soạn.

- Chị ngốc lắm, – Manka nói với tôi khá thô lỗ. – Ngu lâu khó đào tạo. Thần kinh nó vừa thôi. Chị nhìn thấy điềm thì tự đi mà giải hạn. Đây là con chim, bà chị ngốc ạ, nó sẽ không xây nhà cho chị đâu. Chim trời đâu phải là điềm báo!

Nhưng sau đó Manka bảo, vết thương của con cú sẽ lành thôi.
Cô ta lẩm nhừ như thế làm gì chứ?

* * *

Ula gọi điện báo thợ điện đã tới, Tosia gọi điện bảo tôi gọi điện cho ông để ông đừng ép nó ăn xúp. Con chim cú ngồi buồn thiu trong nhà vệ sinh. Mấy chú mèo chầu chực bên khe cửa.

Chẳng mấy nữa trời sẽ chuyển lạnh. Lá đang rụng bót khỏi cành. Nhà hầu như đã xong, mỗi tội tường còn ướt. Mọi người khuyên tôi đốt lò sưởi., sẽ ấm cả gian nhà, mà lại rẻ. Tôi không có nguồn sưởi ấm nào khác. Thế là tôi đốt lò – tuyệt vời, nhưng tôi không thể nói là ấm.

Tôi lo cho con cú. Tôi lo cho con Borys. Mẹ tôi gọi điện phàn nàn, con Borys cắn rách một mảnh ghế bành của mẹ. Tôi gọi điện cho bố, bảo bố đừng ép Tosia ăn xúp. Bố dặn, gọi điện mượn một tí, vì Tosia vẫn chưa về, nó không chịu học, mà bố thì đã kiệt sức. Chiều tối, tôi gọi cho Tosia, con gái tôi bảo, nó ghét món xúp, và cô giáo dạy toán thì dốt ời là dốt. Tôi gọi cho Borys bảo hắn không được cắn rách bàn ghế. Tôi gọi điện cho mẹ và nói, con sẽ nghĩ cách. Tôi phải ráng chịu thôi. Không còn lâu nữa. Tất cả chúng tôi phải ráng chịu thôi.

Tôi sợ mình không chịu nổi.

Agnieszka gọi điện và bảo, trước dịp lễ, tôi và Tosia hãy đến nhà nó mà ở. Nó hỏi Grzesiek, ý anh thế nào, Grzesiek bảo các cô để cho tôi yên.

Xét thấy, ông có vẻ không chịu nổi Tosia, Tosia không chịu nổi ông, còn mẹ không chịu nổi con Borys, chúng tôi quyết định tôi và Tosia chuyển đến nhà Agnieszka, Borys chuyển đến nhà Manka, máy tính đi với tôi, con cú mèo ở lại trong nhà vệ sinh chừng nào nó còn chưa khỏe.

Tôi chia tay Manka. Phụ nữ chỉ nên lấy phụ nữ. Phụ nữ sống chung thoải mái hơn nhiều. Còn khoản sex, thỉnh thoảng có thể cho một gã đàn ông nào đó xài một lần. Nếu thích. Riêng tôi chắc chắn không bao giờ thích chung đụng với bất kỳ gã đàn ông nào nữa. Tôi cách hẳn rồi.

* * *

Ở nhà Agnieszka và Grzesiek thật dễ chịu. Họ có nhà to, hai đứa con, trong đó có đứa cháu gái bé bỏng của tôi. Đứa trẻ thứ hai suốt ngày chơi ngoài sân, đá bóng. Tôi chỉ nhìn thấy nó độ mười giây trong bếp, lại còn bị cánh cửa tủ lạnh che khuất. Nhờ bộ đồ thể thao tôi nhận ra nó là con trai. Cũng có thể đó là con trai nhà hàng xóm, chúng giống hệt nhau, cũng vào lục tủ lạnh nhà họ. Nhìn mặt tôi không phân biệt được.

Agnieszka và Grzesiek cũng nuôi chó. Con chó tên là Kłopot, tính nết rất hợp với cái tên này {*Khó khăn - tiếng Ba Lan*}. Hắn thường nằm ở lối đi, gầm gừ. Họ cũng có một con mèo. Con mèo tên Kleofas và là con mèo quý nhất trong toàn hệ mặt trời.

Con mèo vài hôm mới đi về nhà một lần. Đúng ra là lết về nhà. Lần thì sút tai, lần thì rách bụng. Họ phải gọi bác sĩ thú y. Tiếc là Manka không ở gần, vì cô có thể chữa chạy cho con Kleofas, kiếm tiền đủ nuôi Mikolai, bốn con mèo, và thanh toán khoản tiền điện thoại đã tăng sáu trăm tám mươi phần trăm so với năm ngoái, vì cậu Mikolai đã yêu.

Chỉ riêng với con mèo Kleofas, Agnieszka và Grzesiek phải chi trung bình mỗi tháng vài trăm zloty. Cái tai của nó cùng với việc chữa bệnh cầu khuẩn và các lần thăm khám căn bệnh này tốn hết một nghìn hai trăm zloty. Như vậy có thể hình dung toàn bộ con mèo giá bao nhiêu. Tạm thời Kleofas chưa được thả, vì các mũi khâu còn mới (chi hết sáu trăm zloty kể cả tiền chụp điện). Theo tôi, họ thuê hẳn một bác sĩ thú y rồi trả lương cho người ta thì chắc rẻ hơn. Hoặc mua một chiếc máy chụp X-quang.

Tạm thời bà mẹ vợ sống chung với họ và ở trong một phòng tách

biệt. Tổng cộng nhà có sáu phòng. Thằng cha kiến trúc sư thiết kế ngôi nhà này phải bị phạt giam ở đây cho đến hết đời mới phải. Mặc dù ngôi nhà rất rộng, chúng tôi vẫn gặp nhiều phiền toái. Agnieszka bảo, ngày mai chúng ta sẽ tính, trong tổng số hai trăm bốn mươi mét vuông phải tìm cho được một chỗ trống nho nhỏ cho tôi, Tosia và máy tính.

Vì tôi cần yên tĩnh để làm việc, Agnieszka đề nghị tôi ngủ ở phòng bóng bàn, dưới tầng hầm, trải đệm. Vì từ hôm nay cậu con trai của họ cùng đứa bạn thân sẽ ngủ trong phòng bé gái, cho nên Tosia sẽ ngủ trong phòng cậu con trai, còn phòng ngủ của họ thì hai vợ chồng và bé gái sẽ ngủ chung, như họ đã hứa với cô bé. Phòng tiếp khách thì không ai có thể ngủ được, vì là lối đi lại – ra bếp, ra tủ, ra tiền sảnh. Và xuống nhà tắm dưới nhà.

Chúng tôi phân chia phòng ngủ xong lúc một giờ đêm, nhưng con trai của họ đòi ngủ với bố mẹ, đứa bạn của nó bảo rằng, nếu vậy thì cậu ta sẽ về ngủ ở phòng của nó, cho nên bé gái phải về phòng của mình ngủ cùng Tosia. Bé gái không bằng lòng. Tôi đi xuống phòng bóng bàn – chỉ có tôi dễ tính nhất nhà.

* * *

Ba giờ đêm, những âm thanh khó chịu khiến tôi thức giấc. Tôi đến chết mắt. Có ai đó ho, khụt khịt. Hoặc húng hắng. Hoặc khò khè. Rồi tiếng cào cào. Tiếng sột soạt.

Có cướp.

Tôi nằm im, vờ như không có ở đây. Tôi không nằm lâu được, bởi liền sau đó người thấy mùi thối khó chịu. Tôi chui ra khỏi túi ngủ. Bật đèn. Ngay bên đầu tôi, con Kleofas đang cào, cố chôn xuống nền nhà lát gạch thứ nó vừa bình ra.

Tôi cầm túi ngủ lên và quyết định vào ngủ trong phòng khách. Biết làm sao. Tôi lặng lẽ lần ra khỏi phòng bóng bàn. Tôi không bật đèn, sợ đánh thức cả nhà. Tôi trải túi ngủ xuống chiếc đi văng thấp. Chiếc

đivăng động đậy và nói bằng giọng của Grzesiek:
- Để cho tôi yên!

Té ra là lúc một giờ đêm đưa bạn của thằng con trai chui vào phòng ngủ của hai vợ chồng vì cu cậu sợ. Grzesiek định đi sang phòng con trai, nhưng lại thấy cô con gái ngủ ở đó, vì không thích ngủ chung với Tosia. Anh ta nghĩ, có lẽ chỉ còn cách ra phòng khách mới ổn. Thế là tôi đành mang túi ngủ sang chiếc divăng nhỏ hơn. Lúc nào tôi cũng là người vất vả nhất.

Grzesiek ngồi dậy, ngoài lời yêu cầu để cho được yên, anh ta còn rủ tôi ăn một cái gì đó, vì khi bụng mình thì phải ăn, mà tôi lại đang bụng anh ta, còn anh ta thì hiểu khách v.v... Chúng tôi vào bếp và làm mấy thứ đồ ăn. Chúng tôi bật tivi, có thể có chương trình gì đó. Đúng lúc trên kênh Plus bắt đầu đến đoạn kinh dị. Trong căn phòng tối om, một gã cầm cửa lưới tròn lưng sục. Và máu, rất nhiều máu. Thật kinh tởm! Đương nhiên là chúng tôi ngồi xem.

Năm giờ sáng, Agnieszka đi tìm Grzesiek, xuống phòng, vì mở mắt ra cô thấy mình nằm bên hai thằng nhóc, Agnieszka vốn rất quan quýt chồng. Cô uống trà cùng chúng tôi. Tôi bảo con Kleofas tháo dạ.
- Ôi, – Agnieszka lo lắng, – chắc tại tiêm nhiều thuốc kháng sinh đấy mà.

Cô em họ không may mắn bạn tâm tới chuyện Kleofas đã bĩnh cái hậu quả đường ruột ngay bên đầu tôi.

Sáu giờ sáng hai thằng bé chạy xuống nhà. Hỏi liệu chúng có được đi đá bóng hay không? Mười hai phút. Tuyệt rồi. Agnieszka ra lệnh cho hai thằng phải vào giường ngay. Một lát sau cô cháu bé bỗng xuống nhà và hỏi một cách văn hoa, tại sao ở các nhà khác người ta ngủ yên được, còn nó, thật đáng tiếc, lại không kiếm được những nhà như vậy. Con bé đe sẽ giết ai đó.

Đúng vào lúc này con chó Kłopot cho rằng ngày mới đã bắt đầu, và nó muốn ra ngoài đi dạo ngay lập tức. Grzesiek khoác thêm áo lông bên ngoài bộ pajama và đi ra. Con Kleofas lợi dụng lúc nhón nháo chạy theo, lao vào đóng tuyệt. Agnieszka gọi Grzesiek, đuổi theo đi

chứ, Grzesiek quát Agnieszka hãy im đi, quát con Kłopot hãy thôi đi và đừng có kéo, quát con Kleofas hãy để cho người ta yên.

Bé gái thét toáng lên, nó muốn được yên tĩnh dù chỉ chút xíu và muốn ngủ, hai thằng nhóc con hét toáng lên, chúng nó im rồi còn gì, Tosia kêu, tại sao lại đánh thức nó dậy, khi ngay đến nhà của mình nó cũng không có và nó muốn về với ông. Bé gái quát Tosia đừng có tru tréo như vậy khi nó đã phải nhường cả phòng của mình, và nó không có chỗ nào để ngủ cả. Agnieszka quát con gái, con phải biết giữ mồm.

Tôi xuống tầng hầm dọn đồng phân của con Kleofas. Tôi mở cửa sổ. Tôi quay lại lấy chăn. Tôi đóng cửa sổ, tôi quay lại lấy thêm cái chăn và túi ngủ. Tôi đẩy bàn đánh bóng ra chặn cửa. Không ai vào chỗ tôi được nữa.

Tôi ngủ thiếp đi.

* * *

- Chị sẽ không chuyển nhà được, kể cả trước lễ Phục sinh năm tới, – ông lảng giềng, người mang đến tặng ba bộ cửa nói với tôi, nhờ việc đó ông ta đã đổi những bộ cửa tốt hơn ở nhà mình. Trời giá lạnh thế này. – Tôi dám cược một thùng sâm banh là chị sẽ không thể chuyển nhà trước cuối năm.

Tôi chấp nhận đánh cược.

Sau đó tôi được biết, toàn bộ hàng xóm của tôi đã cùng đánh cược là băng giá sẽ khiến đường ống nước nhà tôi vỡ toác. Một số người cam đoan sẽ vỡ, nhưng trước Noel, một số khác lại bảo sẽ vỡ, sau Năm mới. Đường ống đã không vỡ.

Vào ngày thứ hai sau lễ Noel tôi đến nhà Manka – cô ta gọi bảo tôi đến khẩn cấp và ngay tức khắc. Khẩn cấp và ngay tức khắc và ô tô bị hỏng. Ấc quy chết. Tôi bảo Grzesiek chở tôi đi. Như thường lệ, thoát tiên Grzesiek bảo tôi hãy để cho anh ta yên, sau đó anh ta chở tôi đến nhà Manka. Khó khăn lắm tôi mới chào hỏi được, vì con Borys nhẩy như điên, vẩy đuôi rồi rít (ở đây nó cũng cắn rách cửa chính), tôi lao ngay vào nhà vệ sinh, thăm con chim cú mèo. Không còn thấy một vết tích nào của con chim. Lạy Chúa, vậy là tôi không thể hoàn thành ngôi nhà được rồi, tôi thua cuộc rồi, tôi thích sâm banh đến thế cơ mà. Manka theo tôi vào, sao lại có chuyện tồi tệ như vậy hả!

- Chị ngốc không chịu nổi, em đưa nó đến vườn bách thú rồi, em không biết chữa chạy lũ chim gãy cánh, ở đây có điện thoại, lẽ ra chị phải cảm ơn em đã đi một tiếng rưỡi đồng hồ trong cái thời tiết chết tiệt này, để đến cái vườn bách thú phải gió kia, lại còn bị tắc đường nữa chứ, đúng là điềm báo làm cho chị mê muội mất rồi! Ở đó người ta sẽ chữa lành cho con chim!

Cô ấn vào tay tôi mảnh giấy ghi số điện thoại. Tôi không thích ai gọi mình là ngốc, nhưng tôi mừng đến nỗi đã hôn Manka một cái.

Vậy chuyện gì mà lại phải khẩn cấp và ngay tức khắc như thế? Cô ta yêu rồi! Chỉ cần chịu cô đơn ba tuần là cô nàng sẽ quên tiệt, rằng đàn ông chính là nguyên do của mọi đau khổ và nước mắt! Rằng có thể thích một vài anh chàng, được thôi, nhưng đừng có cưới xin. Khá lắm thì họ cũng chỉ là những anh chàng không ăn ảnh như các cựu chồng của chúng ta! Rằng luôn luôn bắt đầu từ yêu, tiếp đó là giải tán. Cô ta không còn nhớ điều đó nữa. Bị mờ mắt rồi, chỉ nói được có thế này:

- Nhưng mà anh này khác.

Chẳng nhẽ cô ta đã quên rằng, tất cả bọn họ đều cùng một giuộc hay sao. Anh này khác... Trong đời, tôi không thấy người đàn ông nào khác biệt cả. Nghĩa là họ có khác nhau, nhưng chỉ bề ngoài – và cũng chỉ chút xíu thôi – khác với... tỉ dụ như khác với tổng thống. Và cũng chỉ một số người mà thôi. Còn Manka, tôi thấy cô ta mất giá quá rồi.

Lạy Chúa, xin hãy che chở con trước gã đàn ông sau này con sẽ nghĩ là “khác”.

Con Borys sửa ngậu lên khi tôi ra về.

* * *

Ở nhà, chúng tôi đang bả nốt thạch cao lên bức tường. Vẫn lạnh, mặc dầu đã đốt hết công suất lò sưởi. Nhưng không sao. Sắp đến lúc tôi mãn nguyện rồi, không bao giờ và không còn ai quấy rầy nữa, v.v... Còn vài ngày nữa. Chỉ vài ngày nữa thôi.

Như mọi ngày, cứ tối đến là bắt đầu sinh chuyện hôm nay ai ngủ chỗ nào. Hôm nay có thêm bạn của bé gái, thế chỗ thằng bạn của cậu con trai vắng mặt. Tosia đang ở nhà ông ngoại, vì nó nhớ ông, thế nhưng có mấy người quen vừa gọi điện từ ngoài ga, bảo ngày mai họ đi Kanary, họ có thể đến ngủ nhờ được không. Grzesiek cố can thiệp để họ buông tha, nhưng Agnieszka gào lên: Mời đến đi. Sau đó cô nói:

- Cái cây có chết vẫn đứng thẳng, ngồi xuống đi mẹ ời.
Bà mẹ Agnieszka tức giận nhìn cô và ngồi xuống.

Tôi lại ngủ với con mèo Kleofas trong phòng bóng bàn, Kleofas bị đinh chọc vào hông, khi về nhà nó bị què và lại giã kháng sinh. Nếu không phải tôi sắp có nhà riêng, chắc tôi phải treo cổ mất. Ngày mai tôi đến tòa soạn nhận đợt thư mới.

* * *

Tôi buồn. Lần cuối cùng tôi ngồi trong phòng bóng bàn. Xe ô tô cho ngày mai đã đặt. Bắt đầu từ ngày mai chúng tôi sẽ ở nhà mình.

Tosia, tôi và con Borys . Cuộc đời tôi với giới đàn ông từ nay cách hẳn nhau rồi. Có đúng là giá trị của một người phụ nữ chỉ được đo bằng người đàn ông mà chị ta chung sống hay không?

Cô ả rằng vàng mới sinh một thằng con trai. Tosia đã đến chỗ họ – nghĩa là đến chỗ bố, nghĩa là đến chỗ Cựu chồng tôi. Lúc về nhà nó phấn khởi lắm. Nó bảo, nó phải sớm có em bé.

Tôi cần phải ngồi vào bàn giải quyết chồng thư, lại hai mươi bốn lá. Có điều sao tôi thấy buồn buồn. Tôi ước gì Tosia đừng thích qua lại đó nhiều như vậy. Chung cục, hay hơn cả là họ nên dắt nhau đến một phương trời khi gió nào đó cho rảnh mắt.

Kính thưa tòa soạn,

Chồng tôi bỏ mẹ con tôi đã hơn sáu năm nay. Bây giờ anh ta tự ý liên lạc với đứa con trai mà anh ta đã không thèm đoái hoài suốt nhiều năm qua và muốn duy trì quan hệ với nó, con trai tôi thì không còn nhớ những tổn thương mà mẹ con tôi phải gánh chịu...

Lại cái gọi đàn ông!

Thưa chị,

Cho dù những lời nói của tôi có vẻ tàn nhẫn đối với chị, tôi xin nói thật lòng. Quả là tuyệt vời khi con trai của chị, dẫu sau nhiều năm, đã

giành lại được bố. Cái khôn ngoan của người mẹ là ở chỗ phải tạo thuận lợi và chấp nhận thực tế rằng con trai mình cần có bố và tạo thuận lợi...

Con trai thì được, xin mời. Nhưng tôi thà rằng Jola đừng dễ thương như vậy đối với Tosia. Xét cho cùng thì nó không phải là con gái của cô ta! Cô ta đã có đứa con riêng của mình rồi kia mà!
Ôi, lại anh chàng Xanh Lơ! Có phải vợ anh ta, sau khi đánh mất sạch ý thức về bản thân, đã quay lại?

*Thưa chị,
Tôi đã nhận được ý kiến đầy lo ngại của chị về đề tài đàn ông. Tôi đang dẫn đo một điều, phải chăng chị cũng đang trong hoàn cảnh y hệt như tôi? Vì chỉ có như vậy mới lý giải nổi sự chán ghét đến mức ấy của chị đối với đàn ông, cái khuynh hướng muốn đánh đồng...*

Chuyện gì thế này? Tôi với sự chán ghét đàn ông ấy hả? Vì tôi đã viết thẳng thắn cho anh ta về những lý do... Ô, không đời nào! Grzesiek vào phòng và hỏi tôi có thích chơi bài cho đủ bốn chân không. Đồng ý, tôi thích, thư chưa đọc, thư chẳng chạy đi đâu. Đó là buổi tối cuối cùng của chúng tôi.

Grzesiek tìm bộ bài, tôi hỏi xem đêm nay ngủ nghề thế nào đây, Agnieszka bảo bé gái lấy chiếc túi xách ngoài phòng khách đem vào phòng của mình rồi quay lại đây, vì mẹ có vài lời muốn nói với con. Cô cháu gái bé bỏng của tôi, bé thôi chưa đủ, lại còn lắm điều. Tôi không can thiệp – đứng ngoài quan sát người khác hành hạ con thường dễ chịu hơn. Ngoài chuyện hay lý sự, nó còn có tính ưa nói tục, khiến tôi luôn bật cười, và một đứa bạn gái mà nó đang tránh mặt. Bởi nó lại chống dít vào cô bạn, cho nên bị gọi vào để nói chuyện nghiêm túc.

Con chó của họ nằm ngheo ngệnh giữa lối đi – không biết các bạn có để ý một nguyên lý thế này: chó càng to càng hay chắn lối đi; con mèo của họ cào vào cửa kính đòi được ra ngoài, không ai nhìn thấy (tôi chỉ là khách); cậu con trai của họ chạy khắp phòng khách, nô đùa, đá bóng, không thèm để ý đến những lời nhắc nhở của bố mẹ;

chiếc radio của họ gào thét inh tai nhức óc trong phòng bếp – ôi, bức tranh thường nhật của một gia đình.

Trong tiếng gầm gừ của con chó đang hậm hực với quả bóng, tiếng chân cậu con trai giậm thành thịch, giọng ông radio Zet ông ổng tán dương đợt bán buôn thảm trải nền nhà mới, tiếng cô em họ tôi gọi ầm ĩ, mở cửa cho con mèo ra ngoài với, tôi loáng thoáng nghe cuộc nói chuyện nghiêm túc. Đại loại, cô cháu gái bé bỏng của tôi không được coi thường bạn gái của mình. Nó hãy hình dung, nó mà ở địa vị cô bạn thì sao. Hãy thương bạn một tí. Và chơi thân với bạn. Và khoan dung với bạn. Trả lời các câu hỏi một cách lịch sự. Cố gắng kết thân với nhau. Bởi con người ta mỗi người một khác. Có những người tưởng như không có gì hấp dẫn nhưng lại rất tuyệt vời. V.v..., v.v..., những lời dạy bảo mới chí lý làm sao.

Cô cháu gái bé bỏng của tôi cố cãi rằng, không phải với người nào nó cũng kết bạn, rằng đằng nào thì cô bạn kia cũng không chịu nghe, và rằng nó không thích, nó không thể, nó sẽ không làm vậy.

Con chó cáu tiết rồi cuộc vồ lấy quả bóng, thằng con trai la hét om sòm, đòi giằng lại ngay kéo nó làm rách bóng, tôi mở cửa cho con mèo, giọng nói trong radio gào lên “tôi là phụ nữ”, còn cô em họ tôi tiếp tục những lời dạy bảo chí lý. Cô cháu gái bé bỏng không chịu nhún nhường rồi cuộc đã hứa rằng nó sẽ thay đổi thái độ và cuộc họp kết thúc tại đó. Tuy nhiên, cuối cùng nó nói thêm: “Bố mẹ chẳng hiểu gì cả.”

Đến đây Grzesiek quyết định can thiệp và hỏi, chúng tao không hiểu cái gì. Không biết tại sao anh ta lôi cả tôi vào, tôi hiểu hết kia mà.

Bé gái lại hỏi:

- Bố mẹ còn nhớ hồi con bị viêm phế quản không?

Bố mẹ nhớ.

- Bố mẹ có nhớ một tuần liền con không đến trường không?

Bố mẹ cũng nhớ. Nhắc inh tai suốt từ sáng sớm.

Con bé thò tay với quả táo.

- Đi rửa tay cái đã, – bố quát.

- Con không chịu nổi nó, – con bé nói rồi cắn quả táo.
 - Có chuyện gì? – mẹ nó hỏi.
 - Nó ghê gớm lắm.
 - Không có ai ghê gớm cả, – mẹ con bé dịu giọng.
 - Con thử kể cho bố mẹ nghe xem nào, – ông bố vốn luôn chối mình đang xem phim tâm lý Mỹ đề nghị.
 - Thế là, – con bé ghếch chân lên bàn, – nghỉ một tuần xong con đã đến trường, bố mẹ nhớ không?
 Bố mẹ nhớ. Chúng tôi thờ phào. Lúc này chuyện hai năm rõ mười.
 - Nó hỏi con, tại sao suốt cả tuần con không có mặt ở trường. Con bảo với nó là con bị ốm. Nó hỏi, con đã làm gì? Con bảo với nó là con bị ốm. Thế còn hôm thứ Hai? Tao ốm. Còn thứ Ba? Tao nằm và tao đọc. Còn thứ Tư? Tao nằm và tao xem tivi.
 Tôi thấy họ đã muốn chấm dứt cuộc độc diễn và bắt con gái đi vào thực chất của vấn đề, tuy nhiên cố kiềm chế.
 - Nó lại hỏi con, thế còn thứ Năm? Tao cũng nằm. Thế cậu làm gì vào cuối tuần? Thế là con bảo nó, hôm thứ Bảy, khi những người khách cuối cùng đã ra về hết và người ta chở bố đến phòng tạm giam những người say, thì tao dọn kính cửa bị vỡ, đem vỏ chai bán cho cửa hàng thu mua, rồi dùng tiền đó đi Warszawa...
 Mặt hai vợ chồng chuyển sang xanh mét, tôi không ngạc nhiên mấy may.
 - ... mà tiêm chích. Tao ngủ ở nhà bà dì, vì ở nhà đầy mùi thuốc lá và không ai thèm để ý gì cả.
 Mặt cô em họ tôi đỏ ửng, còn ông chồng vốn nhạy cảm túm lấy tay vợ rồi hỏi với giọng hết sức bình thản:
 - Rồi nó bảo sao?
 - Chính thế, – con cháu tôi đáp, – Và lúc đó nó hỏi: Thế cậu làm gì hôm Chủ nhật?
 Chúng tôi im tiếng.
 Con bé đặt quả táo cắn dở lên bàn, kéo lê cái túi trên nền nhà, đi về phòng mình. Chúng tôi ái ngại nhìn nhau. Tôi choáng. Con bé khép cánh cửa sau lưng nó lại.

Chú em rể tôi nước mắt đã chảy ròng ròng. Tôi nhìn cô em họ. Nó cũng ghen hòng. Vì cười. Grzesiek đứng dậy và lại tìm bộ bài. Agnieszka đứng dậy và hỏi, ai đã thả Kleofas trong khi nó phải ở trong nhà. Grzesiek đáp một cách dễ thương rằng, cứ để cho con Kleofas đi.

Thật là may phúc, kể từ mai tôi sẽ có cuộc sống riêng và không còn phải bận tâm đến mấy đứa cháu, mấy con mèo, mấy con chó và sinh hoạt gia đình của cô em họ tôi nữa.

* * *

Một giờ đêm, tôi ngồi vào máy tính. Tôi hồi âm cho anh chàng Xanh Lơ.

Thưa anh,

Tôi lấy làm lạ là anh cố trao đổi thư từ với tôi về việc riêng của tôi. Công việc của tôi là tư vấn và cung cấp các thông tin mang tính chuyên môn cho bạn đọc. Tôi thấy anh bắt đầu chế nhạo tôi. Trong tâm lý học, áp đặt cho người khác những tính cách mà mình chưa rõ mười mươi thì gọi là quy chụp. Trong một trong số những lá thư của anh, tôi có cơ hội quan sát sự quy chụp đó vận hành ra sao. Tôi nghĩ anh không ưa đàn ông, và anh không lấy làm lạ khi một gã trong bọn họ phải lòng vợ anh. Cho dù không bao giờ tôi chia sẻ thông tin về cá nhân tôi – lần này tôi xin phá bỏ nguyên tắc ấy và tiết lộ với anh rằng, tôi chưa bao giờ có vợ và vợ không bao giờ phải làm cái việc phản bội tôi. Đối với đàn ông (trái với anh) tôi cũng không hề có một xúc cảm nào, bởi vì họ không thể là đối thủ của tôi. Kính thư thay mặt tòa soạn...

Đúng là một gã đàn ông vô liêm sỉ!

Ngày mai, lần đầu tiên trong đời tôi được ở nhà riêng của mình rồi! Ôi, cuộc đời mới đẹp làm sao! Không còn những con chó Klopót và những con mèo Kleofas, không còn lũ cháu và bạn bè của chúng, không còn chuyện yêu cầu để cho tôi được yên, không còn phiền toái vì bệnh đường ruột, không có trò đá bóng trong nhà và chơi bài đến tận ba giờ đêm – sẽ là bình yên, yên tĩnh – một cuộc sống mới!

Xin cạch đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thụ

- 6 -

CHÚNG TÔI MỞ CÁC GÓI ĐỒ ĐẶC

Ông hàng xóm tặng tôi mấy bộ cánh cửa là người chơi đẹp! Ông ta đến cùng với vợ, mang theo thùng sâm banh, không phải sâm banh “Dorato” {Loại sâm banh màu hồng, 9-10% độ cồn}, mà là loại sâm banh thực sự, sâm banh ra sâm banh. Đời tôi chưa uống thứ này bao giờ.

Tôi cùng Tosia đốt lò sưởi. Ula tới – vì chỉ có cô ấy đóng gói đồ đặc giúp tôi nên biết cái gì ở đâu. Ngày mai Manka sẽ chở con Borys đến! Tôi có một khu vườn xinh xắn – nghĩa là một mảnh đất đẹp. Sắp sang xuân rồi! Tôi sẽ ăn kiêng, cai thuốc lá, tôi sẽ trồng những loại cây nhà Ula trồng! Chúng tôi sẽ mở sâm banh – lạnh và ngon tuyệt!

Chúng tôi mở các gói đồ đặc. Trong gói đầu tiên có cuốn từ điển. Cuốn bị dính bìa chề ở giữa. Ula đã gói cả sách của anh ta? Tôi mở cái gói, miệng đắng ngắt. Những vết thâm nâu. Bìa chề dính chặt. Đầu sách có lời đề tặng: “Tặng cháu Judyta vì đã đoạt giải nhất trong cuộc thi *Em và Lenin*”, khỉ thật, đây là cuốn sách của tôi từ thời thơ ấu xã hội chủ nghĩa – bìa chề bìa dính trong cuốn sách của tôi, tôi ghét con chó!

* * *

Nửa đêm tôi thức dậy, cho thêm củ vào lò sưởi. Tôi tìm túi ngủ và cái chăn bông thứ hai. Tôi mặc bộ thể thao ra ngoài pijama. Lạy Chúa, không, đừng có giống như cái lối của cô ả Jola! Phải hoàn toàn khác cơ!

Kể từ mai tôi sẽ cai thuốc!

* * *

Quả là tôi mừng hết chỗ nói! Tôi mừng, nhưng hơi buồn. Tosia đang ở trường, tôi thử cảm máy tính, nhưng không biết cảm máy cái phích điện cách nào. Tôi không thể làm việc được. Sẽ không có ai yêu cầu

tôi để cho yên. Ô tô không nổ máy được. Thay vào đó tôi hút thuốc. Tôi không có một chút ý chí nào chứ đừng nói gì đến ý chí mạnh mẽ. Tôi không có điện thoại. Tôi cực kỳ cô đơn và nơi nào cũng xa. Không khép được cửa chính. Vì gỗ vênh. Đêm tôi phải chặn cái cào dưới ổ khóa. Thợ sửa cửa lẽ ra đã phải đến, nhưng không thấy đến. Đã biết trước mà, một gã đàn ông.

Ngày mai tôi phải có mặt ở tòa soạn. Nhưng con Borys sẽ về, nó sẽ canh nhà. Tôi không thể gọi điện cho cả bố lẫn mẹ. Cũng may nhà Ula ở ngay bên kia hàng rào.

* * *

Tối Manka đến, con Borys như phát cuồng, ngay lập tức phát hiện thấy lỗ thủng dưới cửa, nó chạy ra ngoài. Tôi tóm được nó gần đường xe lửa. Thiếu chút nữa tôi gãy chân vì cái hố bên đường ray. Liệu ý tưởng làm nhà ở đây có phải là hay không nhỉ?

Manka mang đến cho tôi một cái hộp buộc nơ đỏ – quà tặng tân gia. Tôi hỏi, có ăn được không – trong nhà chẳng còn gì, vì cái xe phải gió có nổ máy được đâu. Đúng là chẳng phải ý tưởng hay khi dựng nhà ở đây. Nhưng sẽ không ai biết chuyện này đâu. Tôi sẽ tự lo liệu được. Tôi mở chiếc hộp – bên trong có một con mèo! Mèo sống! bé độ bằng nửa bàn tay tôi! Đúng, mình chỉ còn thiếu mỗi con mèo! Tosia rồi sẽ mừng phát điên lên cho mà xem.

Con mèo con lập tức lao vào bếp, tè ra sàn. Và kêu! Con Borys theo vào và liếm lông nó. Tosia đi học về, mừng lắm! Con mèo con dễ thương, tuyệt vời!

* * *

Con mèo Mietek quá sướng. Sau vài ngày được chăm sóc nó lớn nhanh như thổi. Tosia cho nó uống sữa bằng xi lanh, mặc dù nó đã có thể tự ăn thức ăn trong hộp. Một con mèo tam thể tuyệt đẹp. Ula giúp tôi mở hết các gói đồ. Tuyệt vời. Trần nhà của tôi bằng gỗ. Tôi cảm thấy đang ở nhà rồi. Đây là ý tưởng hay nhất của đời tôi. Con

Mietek bám riết con Borys. Chúng đuổi nhau khắp nhà. Mietek trốn dưới gầm cái tủ đựng bát đĩa, cốc chén trong bếp và bị mắc kẹt trong đó. Con Borys ở dưới đất nhảy tót lên ghế bành. Không thể lôi con Mietek ra được, tôi phải gọi Krzys và Ula giúp sức. Khi chúng tôi đẩy tủ, sáu cái cả đĩa lẫn cốc rơi xuống. Vỡ bốn. Có lẽ là điềm lạnh.

Chúng tôi uống cạn chai sâm banh tiếp theo. Buổi tối, Agnieszka đến. Cô em đã giải quyết xong vụ điện thoại – họ sẽ kéo cho tôi một đường dây đặc biệt! Tôi sẽ có điện thoại của riêng mình và có thể buồn chuyện hàng giờ đồng hồ với tất cả mọi người ở xa. Tất nhiên bố mẹ tôi sẽ gọi điện khuyên bảo tôi. Tôi sẽ không cảm thấy mình quá cô đơn! Lạy Chúa, con đang tận mắt thấy Ngài vứt bỏ cái xác suất đáng buồn của con!

* * *

Tôi chống cái cào bên dưới ổ khóa rồi đến tòa soạn. Đường không đến nổi xa, chưa tới một tiếng đồng hồ. Đi xe lửa nội đô rất thoải mái. Có thể đọc sách báo. Rồi tôi khắc quen thôi.

Tại tòa soạn, ông tổng biên tập nói chuyện với tôi. Tay phe phẩy cuốn *Playboy*, ông hỏi tôi đã biết hay chưa, có một cái âm hạch to gấp hai lần rưỡi bình thường. Tôi không biết. Tôi hỏi, của cái gì. Nếu là của cái mà tôi đang liên tưởng trong đầu thì không có gì là lạ khi có rất ít cặp vợ chồng thành công – xét về con số thống kê.

Nhưng ông ta có nghe tôi đâu, lao bổ vào phòng làm việc. Tôi hy vọng ông ta sẽ không nghĩ đến chuyện duyệt qua đồng thư. Tôi hy vọng ông ta sẽ bận bịu với cái âm hạch trời cho kia.

Tôi cầm tệp thư bạn đọc của tôi, tôi đi mua hàng, tôi lên xe lửa nội đô. Tôi ghé qua nhà Manka lấy cái đĩa của con Borys, vì cô ấy quên mang đến. Xe lửa đông nghẹt. Tôi đứng. Khỉ thật, hóa ra chẳng phải là gần. Thế nhưng tôi tự nhủ, đây là phương tiện giao thông tôi thích. Trước mắt tôi là một tấm biển khiến tôi thấy vui vui, viết đại loại thế

này: “Hành khách không có vé sẽ bị phạt. Hành khách không có vé chuyển tàu xem như không có vé có giá trị.” Bảng quy định của Ban giám đốc Tổng cục Đường sắt cũng làm tôi vui thích, viết rằng: chuyên chở vật liệu dễ cháy nổ và có mùi hôi thối sẽ bị phạt.

Tới ga thứ hai, có hai gã thuộc số đối tượng nêu đích danh trong hàng chữ trên lên tàu. Tôi thấy bình tâm, ngành đường sắt chỉ dọa tôi thôi. Thực ra chúng tự chuyên chở mình thì đúng hơn. Hai gã say bước khật khưỡng, mồm phun ra toàn những chuyện sex siéc. Hai gã hôi thối và dễ cháy cũng đi trót lọt một ga, tới cửa hàng bán rượu gần nhất đang mở cửa, tuy nhiên cũng kịp kể cho nhau nghe xong một câu chuyện về những người tôi không quen biết, nói rất to và rõ. Cuộc nói chuyện ngắn gọn:

- Ông đụ hả?!
- Làm gì có. Đây nói thật đó.
- Còn mụ ấy?
- Mụ tổng tôi ra ngoài cửa như không.
- Thế còn k...a

Kinh khủng! Mấy gã bốc mùi xuống rồi tàu chỉ còn lại mùi hôi của thứ rượu đã qua tiêu hóa. Còn tôi biết được ý nghĩa mới của những từ không lấy gì lịch sự : đụ... có nghĩa là phi lý, dối trá, còn k...a – là người đàn bà không phải ai cũng cho (cách đây không lâu vẫn còn được lại).

Thế giới này mới nực cười làm sao.

* * *

Manka đang ngây ngất. Có một hội tụ tập ở nhà cô ấy, cả anh chàng của cô nàng nữa – nom cũng được, dễ thương.

Một đứa bé khoảng lên sáu lăm lết theo dõi những người lớn. Nó đang chui dưới gầm bàn. Và kéo cái đuôi con mèo. Tôi chỉ định ghé lấy cái đĩa của con Borys, nhưng Manka bảo tôi hãy cứ ngồi xuống đã, một khi cô em đã yêu cầu thì hô hô. Rồi đứa bé tinh nghịch bị cộc

đầu kêu toáng lên. Bà mẹ lôi đứa con ra khỏi gầm bàn và nghiêm khắc nhìn Manka. Cô ta cứ việc nhìn như thế đến vô cùng tận, vì Manka đang mãi ngắm anh chàng của cô. Hắn cũng không rời mắt khỏi cô nàng. Biết làm sao, lại một thành viên nữa của nữ giới chúng ta mất giá.

Nhưng sau đó là một thảm họa. Đứa bé giật lấy cái cốc từ tay mẹ, hét toáng lên: “Con muốn uống Cola!” và trước khi mẹ nó kịp phản ứng, nó tu luôn một ngụm, rồi phun bắn cả cái mồm rượu vào mẹ nó, vào người nó và cái bàn bày la liệt đủ thứ, sau đó bị lôi vào nhà tắm rửa ráy và súc miệng, nó cố cưỡng lại. Xong xuôi đi ra, nó hỏi:

- Con cú mèo chết đã ở đây phải không?

Manka giật bắn người, sực tỉnh. Ai nấy chết điếng, nhìn tôi. Họ đang nhắc đến con chim cú mèo của tôi ở vườn bách thú! Tôi tái mặt.

- Chị ngốc quá, – Manka quát tôi. – Quá là ngu ngốc! Chẳng lẽ em phải nói với chị là nó chết rồi hay sao? Ngay từ đầu em đã biết không thể cứu nó được nữa rồi, mà chị thì chưa có nhà cửa gì cả, chị ngốc lắm, em phải đưa cái cửa nợ đó vào vườn Bách thú thật đấy! Nhưng không chữa được! Đồ ngu ngốc, chị chỉ mê tín là giỏi thôi!

Khách khứa ngơ ngác. Đứa bé ngơ ngác. Tôi cứ nghĩ có những ranh giới có thể vượt qua được. Tôi không cảm thấy mình là một kẻ ngu lâu. Tôi nhìn thấy Manka ứa nước mắt, chính Manka người đã không cứu nổi con chim cú mèo. Thế nhưng cô ấy đã làm được nhiều hơn thế. Ước là thứ tình cảm cuối cùng tôi có thể cảm thấy.

Tôi đi chuyển xe lửa cuối trở về nhà. Tosia và con gái của Ula đang ngồi ăn xúp bên lò sưởi. Con Mietek nhảy nhót giữa tấm thảm, cào cây dương xỉ. Tôi mang cây dương xỉ vào bếp, đặt trên bệ ô cửa sổ mà chẳng nào bây giờ tôi cũng không thể mở rộng được nữa. Con Borys thậm chí không thèm ngốc đầu khi nhìn thấy tôi. Tôi xắn tay rửa bát đĩa.

Dù sao tôi cũng tin vào những điềm báo.

* * *

Trên đường đến tòa soạn tôi gặp một người quen. Chị này vốn không ưa tôi.

- Cậu có nghe nói Jola đã sinh con rồi không?

- Thế à? – Tôi ra bộ ngạc nhiên. – Với ai vậy?

Chị ta nhìn tôi như một con đần.

- Sao lại thế?

Con mẹ hay sinh sự này tưởng có thể làm tôi suy sụp. Còn bây giờ đang phải tự thanh minh.

- Cậu biết đấy... với ông chồng...

- Ờ , ờ , – tôi phẩy tay, – họ tính thế từ lâu rồi còn gì. Mình cứ tưởng thế giới có gì mới chứ. Một thằng nhóc kháu khỉnh, – tôi bồi thêm một cách ranh ma, – tóc sáng, mắt đen, hay lắm! Cậu biết không, nặng bốn cân mốt, một con bò đực thật sự đấy! – Mặt tôi tươi roi rói.

Tôi sẽ không để cho con mẹ bụng dạ độc địa này chơi xỏ mình và hả lòng hả dạ, để tôi phải khổ tâm đâu. Tôi sẽ xóa sạch cái vẻ đồng cảm giả tạo trong mắt cô ta. Và đương nhiên là tôi đã đúng. Vẻ đồng cảm dần chuyển sang căm tức. Đừng hòng khiến tôi gục ngã nhé!

- Mình tưởng các cậu là một đôi hạnh phúc, – cô ta nói chua chát.

- Rất hạnh phúc cho nên bây giờ bọn mình mới chúc mừng nhau – tôi nói dối trắng trợn, nhưng trong bụng hình dung cô ả Jola đang mắc bệnh đậu mùa.

Tôi mỉm cười.

- Thế mà trước mình chẳng nghĩ là cậu chịu đựng được. – Giọng cô nàng người quen không ưa tôi ngân lên âm sắc thất vọng. – Mình không nghĩ cảm xúc của cậu bây giờ lại cạn kiệt rồi.

Không có gì bằng sự trợ giúp của một người đàn bà khác.

Và thử nghĩ xem, mới cách đây không lâu mình cũng ngạc nhiên vì Manka! Do yêu cầu của công việc, khi thì Manka làm việc chung với đàn ông, khi thì làm việc với đàn bà. Cô nàng bảo, thuyết phục đàn ông dễ hơn. Một phụ nữ làm sao ở riết nơi công sở từ tám giờ sáng đến sáu giờ chiều chứ. Thế thì chăm sóc bản thân vào lúc nào được? Cô ta phải kiếm đủ cơ để chuồn ra ngoài trong giờ làm việc, nhất là khi ở sở làm chẳng có việc gì đặc biệt quan trọng. Phải đi tắm nắng hoặc dầm chân đâu đó. Nếu cùng trực là một anh chàng thì chả

có chuyện gì, chỉ việc bảo: “Em đi tắm nắng, độ nửa giờ nữa sẽ về.” Đàn ông không hiểu thuật ngữ *tắm nắng*, nhưng họ biết tôn trọng. Phụ nữ thì hiểu, nhưng không tôn trọng. Đừng hòng có chuyện cô kia đi mà mình lại không đi. Cô ta sẵn tiền hơn à?

Cho nên khi trực với một phụ nữ thì Manka bày trò khác. Loanh quanh mãi trong trạm thú y, có mỗi cô nàng với cô đồng nghiệp. Cuối cùng Manka bảo:

- Mình phải đi kiếm ít dòi nhồi tắm mạch đây.

Nói “mình phải” nghe có vẻ thật miễn cưỡng. Tôi chẳng muốn đi, nhưng vì hết sạch thứ ăn rồi, suy luận thêm một tí: tôi chỉ nhờ cậu mỗi món dòi nhồi tắm mạch, không có nó thì tôi và cả nhà tôi chết đói mất. Một tầng ý nghĩa nữa: cậu biết không, nếu mà đi mua thì đã khác, nhưng giờ tiền nong chẳng rủng rinh tí nào, nên hawn cậu không phản đối để tôi đi một lát chứ. Nói chữ “mua” người ta lại liên tưởng không cần thiết, chẳng hạn: Cuối tháng mà vẫn còn tiền kia ư? Thế là sẽ đi đến kết luận rằng, nếu có tiền thì cậu cũng có thể bố trí được thời gian chứ sao, tốt nhất là sau giờ làm nhé.

Vậy nên một khi Manka đã phải đi kiếm món dòi nhồi tắm mạch thì đương nhiên, cô bạn đồng nghiệp kia hawn phải nhìn với ánh mắt thông cảm và nói: “Cậu đi đi”. Manka ngồi vào chiếc xe mới tinh của mình và phóng thẳng ra bãi tắm nắng. Thình thoảng, cô nàng đổ lựng lên lúc quay về. Vì ai mà chả biết bãi tắm nắng có lúc làm cho da rám nắng, có lúc lại khiến da đỏ lựng lên, chẳng hiểu tại sao.

Tôi hỏi Manka, sao cô bạn lại không nhận ra Manka vừa đi tắm nắng về cơ chứ, nhìn là biết ngay mà.

- Ờ, ờ, – Manka nói, – hồi đi cái xe cũ thì em bảo ắc quy chết, em phải đẩy xe, cho nên người mới đổ tía lên như thế.

Manka quả là thông minh, thậm chí nếu cô có diện một bộ đồ đẹp đã khiến cô bạn phát ghen, thì ý nghĩ cô đã phải đẩy ô tô trong bộ đồ đó sẽ khiến cô bạn đắc ý, một sự đắc ý được che đậy dưới cái giọng cảm thông, ve vuốt: “Ồi, khủng khiếp quá.”

Và cô ta sẽ hình dung Manka mình đắm mồ hôi gò lưng đẩy xe, và ngay cả thứ nước lẫn khử mùi lịch lãm nhất, đảm bảo thơm hai mươi bốn tiếng đồng hồ, chốc chốc cũng phải chuyển hóa và thải ra chất microganulki để rồi bị ôxy hóa, v.v... hần chưa hề được chuẩn bị cho tình huống đẩy ô tô. Thêm nữa, cô ta có chiếc xe ngon lành hơn, chẳng khi nào phải đẩy. Thành ra chuyện quần áo chẳng còn quan trọng nữa, đó là chưa kể đến vụ phải đi kiểm món dòi nhồi tấm mạch. Trước đây là vậy. Bây giờ Manka đã có xe mới, không bị hỏng. Vẫn ra bãi tắm nắng. Tôi hỏi:

- Thế bây giờ em nói thế nào khi quay về mà người đỏ rực như củ cải đường?

- Ồ, – Manka đáp, mặt mày tươi hơn hớn, – em sẽ bảo em bị đụng xe. Chị có biết bây giờ cô ta thích em đến thế nào không? Hết sức thông cảm, cô ta hỏi: sao cậu về sớm thế?

Vì thế, có lẽ tôi nên cho cô người quen không ưa tôi được mừng thầm, bằng cách òa khóc và than thở, cô ta hẳn sẽ khoan khoái lắm, vì không phải chồng của cô ta cho Jola một đứa con. Tôi đúng là kém thông minh. Giờ đây, thay vì có người bạn đầy cảm thông, tôi có thêm một kẻ thù. Tôi phải sống bên Manka lâu hơn mới phải – có lẽ sẽ học được thêm nhiều điều.

Xin cạch đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thự

- 7 -

TẤT CẢ ĐÀN ÔNG ĐỀU CÙNG MỘT GIUỘC

Tại tòa soạn, tổng biên tập gọi:

- Judyta, chị vào đây một lát.

Tôi thấy ngại ngại. Nhưng – hóa ra – ông ta đề nghị tôi vào biên chế.

- Tôi không thích khen một ngày khi mặt trời chưa lặn, tuy nhiên, – ông ta mào đầu, – tuy nhiên, kể từ khi chị làm việc ở đây, tòa soạn ngày càng nhận được nhiều thư cảm ơn của độc giả. Đây! – Ông ta làm động tác vát vả nhắc chồng thư chất ngát trên bàn.

Chân tôi muốn khuyu. Tôi nhận ra những chiếc phong bì màu xanh

lơ. Chồng thư này còn chưa được động đến. Xanh Lơ lại ca cẩm rồi, không sai. Tôi không muốn vào biên chế! Tôi không muốn. Nhà tôi ở mãi tận làng quê cơ mà – tôi không thể vào Warszawa mỗi ngày được. Mà nhất định họ sẽ sa thải tôi, nếu đọc thư của Xanh Lơ. Đàn ông là đồ giả dối! Thay vì viết thư cho tôi như thường lệ hoặc ngừng ngay việc dội bom thư vào tòa soạn, thì cái gã vô công rồi nghề đó (thì có ai ở đất nước này có thời gian để đông dài như vậy!) lại bày trò tiêu khiển thế đấy!

Tôi lí nhí đáp, biên chế tôi không nhận đâu, vì hoàn cảnh sống thay đổi v.v, làm hợp đồng được rồi, tôi lúng búng trong miệng.

- Thôi, tùy chị, thế nhưng... – nói đến đây tổng biên tập đưa tay với lấy một chiếc phong bì xanh lơ.

Lạy Chúa, sao nhà người lại báo hại ta?

- Đây, – ông ta rút tờ giấy xanh ra.

Lạy Chúa, chuyện gì đây!

- *Chị Judyta thân mến...* Đây, tôi muốn nói đến lá thư này, để chúng ta khỏi phải mập mờ, chị đã rất thành công, cho dù tôi không thích khen một ngày trước hoàng hôn, như tôi đã nói. – Ông ta gập lá thư lại, cho vào phong bì, đưa tất cả cho tôi. – Chỉ thế thôi, cảm ơn. Chúng tôi sẽ cân nhắc đến chuyện của chị, chúng tôi sẽ phải cân nhắc... Hoặc là để chị đảm nhận một công việc khác nhỉ? Chị viết cái gì đó về sex được không? – Ánh mắt ông ta nom thật đáng sợ. Về sex thì tôi có thể viết rằng, nó hoàn toàn không cần thiết, nó bị thổi phồng, đó là kinh nghiệm bản thân tôi, không có sex vẫn sống tốt.

- Phải đấy, chị có thể viết cái gì đó về sex, – ông tổng biên tập đã say mê chủ đề này rồi. – Đang là thời thượng đấy! Thế, thống nhất nhé, tuần sau, chị viết cho tôi một thứ thật sốc, thật ấn tượng, hàng độc, để độc giả phải thích phát rồ lên!

Phải nói là nữ độc giả chứ, vì báo chúng tôi dành cho phụ nữ mà, tất nhiên cũng dành cho cả anh chàng Xanh Lơ nữa. Tôi ôm khư khư chồng thư chưa đọc. Đến lúc phải chuồn rồi, chuồn khẩn trương.

- Tất nhiên sẽ làm được thôi, – tôi đáp bừa.

- Rất tốt, rất tốt, vấn đề là ở chỗ đó, – ông tổng biên tập nói, thậm chí ông ta không để ý tôi đang lúi như một con tôm. – Hẹn thứ Tư nhé! Một bài báo kích động độc giả.

Tôi bị kích động là đủ lắm rồi. Có lý gì mà thiên hạ đều nghĩ thế giới này phải cạy vào sex kia chứ?

* * *

Hôm nay trên tàu toàn những hành khách lịch sự. Tôi ngồi đối diện với tấm biển: “Hành khách không có vé... không có vé có giá trị.” Hơi hướng mùa xuân đã phảng phất trong không khí. Trước mặt tôi có hai bà già. Những bà già lịch sự. Tuổi họ cộng lại có lẽ hai trăm. Mũ phớt và mũ nồi gài lông chim, găng tay thêu ren. Bà nọ ghé sát tai bà kia, nhưng cả hai cùng nghễnh ngãng, nên tôi nghe không sót câu nào.

- Chị biết là bà ta còn đi hiệu làm đầu chứ? – Mũ phớt hỏi. – Không phải chỉ để chải tóc đầu nhé, biết chưa?

- Thế thì còn làm gì nữa?

- Nhuộm tóc! – Mũ phớt có vẻ bực mình.

- À phải, – mũ nồi gật đầu. – Năm ngoái bà ấy đã đi nhuộm tóc rồi đấy... – Bàn tay đi găng giơ lên trời.

- Không chỉ nhuộm tóc đâu, bà ta còn làm mắt nữa!

- Sao cơ?

- Đúng thế đấy! – Mũ phớt thốt lên đắc thắng, át cả tiếng tàu chạy xình xịch. – Thực mục tôi sờ thị mà ỉ!

- Ở đâu?

- Thẩm mỹ viện Prukow, chị biết không!

- Thế chị đến đó làm gì? – Mũ nồi ngạc nhiên.

- Chị biết thừa rồi còn gì! – Mũ phớt bực mình, nhìn ra cửa sổ.

Họ im lặng.

- Tôi đi với Henna, – một lát sau mũ phớt mới đáp, quay lại chủ đề cũ. – Tuổi này rồi mà còn...

- Bà ấy trẻ hơn chị hai, ba tuổi gì đó, – mũ nồi nói, giọng the the.

- Thế đấy!

- Ngần này rồi mà bà ta còn cần đàn ông hay sao?! Không hợp tí nào cả!

- Bọn họ ra nước ngoài với nhau đấy!

Tôi hoàn toàn hiểu được lý do phẫn nộ của hai bà già. Ra nước ngoài với một người đàn ông, cho dù là đàn ông trăm tuổi đi nữa, là một chuyện khủng khiếp. Đáng trách. Không thể tha thứ được.

- Năm nay bọn họ đến Tenerife đấy! – Mũ phớt nhổ nước bọt. – Chị thử nghĩ xem! Lấy tiền trợ cấp chết chồng mà đi ấy ư?

Ồ, tôi cũng sắp sửa như vậy. Tôi cũng đang thèm có khoản trợ cấp chết chồng đây. Và đi Tenerife với ông khác.

- Đúng thế, – mũ nồi gật cái đầu đội mũ, ra chiều buồn bã, rồi thốt

lên, nghe có chút tiếc nuối. – Đúng thế... đi du lịch đối già đấy... Một kiểu kết luận duy nhất. Nếu một bà lão trăm tuổi còn biết tự lo toan thì sao tôi lại có thể khác được. Hai bà đội mũ đã thôi trò chuyện. Tôi mở chiếc phong bì xanh lơ.

Chị Judyta thân mến,

Tôi không muốn tỏ ra là người kém lịch sự, tuy nhiên trình độ thiếu hiểu biết của chị đã lên cao chót vót rồi đó. Đó không phải là Jung, chỉ là Erica Jong {Carl Justav Jung (1875-1961): nhà phân tâm học người Thụy Sĩ. Erica Jong (1942-): nhà văn nữ người Mỹ, đại diện cho phong trào nữ quyền}, người thứ nhất là đàn ông, người thứ hai là phụ nữ. Cuốn sách mà chị vô tình nhắc tới thật hoàn hảo, nhưng hoàn hảo ở phương diện khác.

Không thể như vậy! Cách đây hai tuần, rõ ràng tôi bảo anh ta nên đọc Jung, khi anh chàng muốn tranh luận với tôi về tâm lý học. Vì tôi không thể hạ mình xuống đến trình độ của những người không hiểu biết. Cơ mà Ula bảo tôi là Jung chứ nhỉ... Nhưng không có nêu tên. Bực thật. Đúng là ngượng mặt.

Nếu theo cái giọng dễ chọc tức người ta của chị mà nói, thì tôi xin bảo rằng tôi đang đụng tới một bà theo chủ nghĩa nữ quyền, một bà không thỏa mãn chỉ biết mặc quần, một kẻ chỉ có thể ghen tị với những người đàn bà đích thực về nữ tính của họ, còn bản thân chẳng để tâm gì đến lời lẽ hay diện mạo của mình. Tôi có lý không nào?

Ồ, thuốc bỏ quá liều cũng hết bỏ! Rồi ta khắc xử lý nhà người, gã Xanh Lơ ạ!

* * *

Cửa vào nhà tôi mở toang. Cổng thì khóa. Từ ngoài đường cũng trông rõ bát đĩa bẩn ngổn ngang trên bàn ăn. Con Borys nhảy chơi chơi như hóa rồ bên hàng rào. Cái cào chổng chơ trước cửa. Con

chó khi gió! Nó đã húc đến khi cánh cửa bật ra mới thôi! Có chắc chắn là tôi thích ở đây hay không nhỉ?

Tôi cúi chào bà hàng xóm, một bà già chuyên nuôi gà trong làng chúng tôi. Bà ta chặn tôi lại trước cổng và hỏi có phải tôi muốn mua trứng không. Tôi muốn chứ, ồ! Có lẽ tôi sẽ được ưu tiên, vì cho tới nay bà ta chưa bán cho tôi quả nào cả. Có lẽ tại trứng chỉ dành cho khách quen, hay tại gà đẻ kém cũng nên. Nghĩa là tôi đã thành người làng rồi đấy.

* * *

Thì ra con Mietek là mèo cái. Tất nhiên Manka không biết thế ngay từ đầu! Chỉ mèo cái mới có lông tam thể. Nó ngủ với tôi, nằm ngay trên đầu. Khi ngủ tôi mặc pijama, bộ đồ thể thao, rồi trùm chăn bông, túi ngủ, chăn len. Nhưng mùa hè sắp tới rồi. Bắt đầu từ hôm qua, tôi đã có điện thoại. Chiếc điện thoại duy nhất trong làng! Agnieszka quả là thiên tài! Giờ thì lạnh mấy tôi cũng chịu được! Từ sáng tinh mơ đã không rời ống nghe.

Mẹ tôi gọi điện để bảo là, cứ nghĩ đến chuyện tôi bị lạnh là mẹ thấy lo.

Bố tôi gọi điện để bảo là, chắc chắn nhà tôi lạnh thấu xương, và nếu như tôi trước có yêu cầu bố cho lời khuyên thì bố có thể đã bảo... nhưng bây giờ chẳng còn gì phải bàn cãi nữa rồi.

Mẹ tôi lại gọi điện để rút lại ý kiến bảo rằng cứ nghĩ là thấy lo. Chắc hẳn nhà tôi rất tuyệt và tôi đang mừng hết nỗi, thế nhưng mẹ thấy lo khi nghĩ, Tosia đi học trường làng thế nào đây. Đường xa như thế.

Bố tôi gọi điện và hỏi, trường xa như vậy Tosia đi học thế nào, và rằng, nếu như tôi trước muốn bố cho lời khuyên, thì chắc có lẽ bố đã khuyên tôi..., nhưng bây giờ thì chẳng còn gì phải bàn nữa rồi.

Mẹ tôi gọi điện để rút lại điều lo lắng về Tosia, bởi lẽ không khí trong lành chắc làm cho hai mẹ con tôi dễ chịu. Nhưng Tosia đã có áo lông mùa đông chưa...

Bố tôi gọi điện và hỏi, thế Tosia đã có giày đông chưa, vì trời rét thấu xương, mà nó phải đi bộ, nếu như tôi đã hỏi bố lời khuyên v.v..
Ở trường gọi điện bảo Tosia không đi học.

* * *

Tosia và con gái Ula rủ nhau bùng học, vì trời quá lạnh, trường thì xa. Cả ngày chúng lang thang trong rừng, vì cả tôi, cả Ula đều ở nhà. Bây giờ nó bị sổ mũi, nằm dài thượt trước cái tivi. Con bé Agata nhà Ula cũng lên cơn sốt. Ula không hề biết hai đứa không đến trường. Tôi có nên nói cho cô ấy biết chuyện này không nhỉ?

Ula chạy sang đưa mấy viên aspirin, vì nhà tôi không có.
- Tớ nghĩ mãi, không biết có nên nói với cậu không nữa, hai đứa con gái của chúng ta không đến trường, – Ula lên tiếng ngay từ ngoài cửa. – Tớ đã bảo Agata, nếu nó khẳng khẳng không thể cuộc bộ đến trường được thì phải nói ngay. Nếu thế thì thà cứ ở nhà có hơn không. Tớ khuyên cậu cứ nói với Tosia y như vậy. Chúng nó ở nhà thì còn biết đường mà lần.

Ula tiết lộ một nguyên tắc: nếu thấy các con khẳng khẳng đòi làm chuyện gì đó thì cứ cho chúng làm.

Buổi tối, Tosia nói nó đến nhà đứa bạn gái chép bài.

- Con không đi đâu cả, con đang bị cảm, – tôi nói.

- Mẹ dám cá không? – Cô con gái hỗn hào của tôi vừa nói vừa cúi xuống xỏ giày.

- Mẹ đồng ý, – tôi nói, nhớ lời khuyên của Ula.

Tosia gườm gườm nhìn tôi.

- Con không hỏi mẹ có đồng ý hay không, con chỉ thông báo cho mẹ biết thôi.

Lạ thật, tại sao mấy đứa con gái nhà Ula không ăn nói với mẹ như vậy. Tôi cần đi đâu đó ngay tức khắc. Nghỉ ngơi.

Con Borys đang hành con Mietek. Tôi nhốt cả hai vào bếp. Tôi cần một phút yên tĩnh. Tôi quên là đang rửa đồng miếng thịt trong chậu rửa. Khi tôi pha trà xong quay ra, miếng thịt biến mất. Con Borys đang nhậu kia rồi. Hẳn là con Mietek đã tha xuống cho nó, vì con chó không thể leo lên chậu rửa được. Con chó đã xức hết phần mỡ – tôi quăng nốt mẩu còn lại vào cái đĩa đặt dưới sàn cho nó. Bát nước xốt nằm nghiêng, dây bản lem nhem trên bàn. Khăn trải bàn đóng dấu vết chân mèo in nước xốt. Phải giặt thôi. Tôi có thích nuôi mèo không nhỉ? Tại sao con mèo của Ula không trèo lên mặt bàn bếp mà đi đi lại lại ? Tại sao cơ chứ?
Tôi mà không đi đâu đó ngay tức khắc thì tôi phát điên mất.

* * *

Thư ký toàn soạn gọi điện.
- Chuyện sex của cậu ra sao rồi?

Đó không phải là việc của anh. Tôi ngồi vào máy tính và trong thất vọng tôi gõ một tràng: *Sex với thợ sửa ống nước, với chó và với ông tổng biên tập.* Thấy chưa, tôi có mở bài rồi đấy.

Sau đó tôi viết thư cho Xanh Lơ. Một thằng đều, nhưng đọc nhiều. Của hiếm trong giới đàn ông. Rồi tôi khắc cho hắn một môn đồ của chủ nghĩa nữ quyền! Tốt hơn hết là đừng có chọc tức tôi.

* * *

Tôi quyết định rồi. Tôi không thể chảnh mắng không chăm nom gì

đến mình như vậy được. Tất nhiên tôi vẫn luôn mặc quần jean, vì như thế thoải mái hơn. Tôi soi gương! Tôi nghiệp. Lạy Chúa! Ngay cả những nốt rỗ hoa tôi cũng có cần đâu!

Sau những cực nhọc tạm thời trong năm vừa rồi tôi xứng đáng được nghỉ ngơi. Tôi gọi cho tất cả các cô bạn, hỏi có ai đi nghỉ hè tu bổ sức khỏe và sắc đẹp cùng tôi hay không. Tôi sẽ tái sinh và trở thành một người đàn bà khác. Tắm bùn này, chiếu tia cực tím này, matxa này... Tôi đã tìm được một trung tâm, vì có một cô nàng bạn đọc hỏi, cái trung tâm ở Kurdeczow có tốt hay không. Tôi gọi điện đến trung tâm thông tin, họ cho tôi số điện thoại. Tôi hỏi kỹ mọi thứ! Có bể bơi, có matxa, có liệu pháp actisô, họ tiêm cả collagen nữa, nhưng tôi sẽ không làm – tôi có gốc đầu. Rồi kem tẩy da chết, thể dục thẩm mỹ v.v...

Tôi nhìn điện thoại phải tới ba tiếng đồng hồ. Tất cả các cô bạn đều không có thời gian, vì họ có chồng. Hết ba giờ đồng hồ, có Justyna báo là sẽ đi cùng tôi. Cô ta không có chồng. Tôi ghi biên nợ trong tài khoản, tôi báo cho Tosia tôi phải đi hai tuần. Thế giới sẽ không sụp đổ đâu.

Tosia mừng rỡ nói:

- Con đồng ý.

- Mẹ không hỏi con có đồng ý hay không, – tôi nói trắng trợn, – mẹ chỉ thông báo.

Tôi sang nhà Ula. Ula hoan nghênh. Tôi khỏi lo, họ sẽ chăm sóc Tosia giúp.

Tôi gọi điện cho bố mẹ. Gọi riêng rẽ từng người. Bố chắc sẽ khuyên tôi nếu tôi hỏi ý kiến bố, rằng nên đợi độ hai năm, tới khi Tosia đến tuổi trưởng thành. Bố tôi hoàn toàn không hiểu hai năm đối với một người phụ nữ sắp bốn mươi nghĩa là gì. Làn da tôi sẽ phải đợi hai năm cho đến khi rụng tả tơi từng mảng hay sao? Phải đợi hai đùi tôi bị cellulite tấn công không đường thoát chẳng? Còn actisô nữa? Hai năm nữa nhờ actisô không tồn tại trên đời nữa thì sao? Thế giới biến đổi cực nhanh. Còn tôi sẽ giảm cân và sẽ là một người đàn bà xinh đẹp thật sự.

Tôi gọi đến trung tâm thẩm mỹ Kurdeczow và đặt một phòng đôi. Tôi

gọi điện cho mẹ. Mẹ tôi lo lắng nghĩ Tosia sẽ phải ở nhà một mình. Tôi lo lắng nghĩ mẹ tôi đang lo. Cho nên tôi phải đi thôi.

* * *

Trung tâm thẩm mỹ ở Kurdeczow cần phải thỏa mãn mọi mong đợi của chúng tôi. Vào một buổi sáng tháng Ba mây mù chúng tôi khởi hành từ Ga Trung tâm.

Bốn rưỡi sáng, trời còn tối mù, dân nghiện dụi mắt đỏ ngầu, dân say xoa tay lạnh cóng, các quầy vé đã mở cửa, dân vô gia cư ngủ la liệt trên các ghế dài và dọc chân tường. Mùi hôi của những giấc mơ và sự dựa dẫm đêm qua vương vất trên sân ga và các phòng đợi – một thứ mùi hôi hám của nước tiểu lẫn hơi men.

Chuyến tàu Warszawa–Debin chuyển bánh. Cũng bốc mùi luôn. Hẳn là hôm qua nó đã vất vả. Ngồi cùng khoang tàu với chúng tôi có hai chị tóc vàng nhuộm theo một cuối thập niên bảy mươi. Suốt đường đi họ toàn nói chuyện hiển pháp.

Justyna cố ngủ, tôi thì đang hào hứng với thời kỳ mới quan trọng trong cuộc đời mình. Khi trở về, tôi sẽ là một con người khác! Rồi tôi sẽ đi nhuộm tóc highlight. Không một gã Xanh Lơ nào dám xem thường tôi đâu!

Sân ga Kurdeczow lép nhép bùn tuyết. Chúng tôi gọi taxi.
- Cho đến trung tâm thẩm mỹ.
Anh tài xế mỉm cười, chúng tôi vẫn chưa hiểu là có ý gì.

Một ngôi biệt thự. Không có bể bơi. Có phòng trị liệu, nhưng ở cách hai cây số. Bù lại, ở đây có bãi tắm nắng nuy. Matxa ở đằng kia. Cách hai cây số, được cái ngay bên chân đồi. Cuộc gặp bà bác sĩ giám đốc, người sẽ tư vấn, hỗ trợ và chăm sóc chúng tôi, dài lê thê.

Bà giám đốc liệt kê những liệu pháp cần thiết cho sức khỏe chúng tôi, tất nhiên phải gánh một khoản tiền tương đương – cao hơn trong bảng giá rất nhiều.

Thì ra, làn da của chúng tôi cần ôxy già, vitamin H, tiem actisô – mặc dù chúng tôi có thể hoãn mấy khoản này lại. Thế nhưng bà ấy không khuyên như vậy: “vì sau này, vài năm nữa, các cô sẽ hối tiếc”. Chúng tôi kiên quyết từ chối collagen, nhưng lại đồng ý dùng tảo biển. Liệu pháp dưỡng khí cần thiết cho chúng tôi. Mao mạch rất tệ. Mặt nạ oxygen lift sẽ biến chúng tôi thành những người đàn bà khác. Thế nhưng tất cả những thứ đó mà không đi kèm vitamin H và liệu pháp actisô thì chỉ cho kết quả tạm thời. Mà chúng tôi đến đây không phải để làm như vậy.. Matxa thì cần rồi. Chúng tôi đồng ý làm matxa.

Đúng, chúng tôi muốn được giúp đỡ, nhưng chúng tôi không biết rằng nhất thiết phải làm phục hồi chức năng. Rằng, nói tóm lại, cái già nua phải bị tách khỏi chúng tôi. Thế nhưng phải sau một tuần, đúng thế đó, “thậm chí biết đâu có một anh chàng nào đó sẽ thích các chị ngay, đã có vài nữ khách hàng bắt đầu cuộc sống mới ngay sau khi từ trung tâm trở về”.

Thế là họ lịch sự đưa chúng tôi đến ngôi biệt thự cách đó hai cây số. Trước khi chúng tôi kịp nhận ra nhà không được sưởi ấm, thì, nhanh lên, nhanh lên, nhân viên matxa đang đợi. Thấy chúng tôi, cô nhân viên thẩm mỹ tái mặt. Trước bữa trưa hoàn toàn không có chỗ cho thêm hai người nữa, tuổi đã gần bốn mươi. Chúng tôi – tuổi gần bốn mươi. Cô ta – trước bữa trưa. Cô ta thỏa thuận với cô nhân viên matxa. Nếu cô nhân viên matxa xoa bóp ngay cho một trong hai chúng tôi, thì cô ta cũng thực hiện quy trình thẩm mỹ ngay cho người thứ hai. Vì vậy cô nhân viên matxa tiến hành luôn. Tôi trước, rồi đến Jusstyna. Cô nhân viên thẩm mỹ đắp tảo biển, Justyna trước, rồi đến tôi.

Chiếc áo choàng bằng nylon sột soạt, trong phòng thẩm mỹ lạnh mười bốn độ, tảo biển đáng ra phải xanh, thế mà thân thể chúng tôi vẫn lộ. Thứ tảo biển này có gì đó không ổn. Lạnh, lò sưởi hồng,

nhưng đến tối nhất định sẽ ảm thôi.
Bà chị trên bức tranh treo tường toàn thân đắp tảo biển xanh rờn,
miệng cười tươi rói. Justyna run cầm cập, còn tôi thì tím tái.

*Chị kính mến,
Tôi biết cái trung tâm thẩm mỹ mà chị hỏi. Nó được dư luận khen
ngợi và đương nhiên có nhiều dịch vụ...*

Da đùi chúng tôi tím bầm nom rõ mồn một, bức tranh thì như chọc
tức. Sau ba giờ làm đẹp chúng tôi kiệt sức. Trong lớp tảo và áo
choàng bằng nylon, chúng tôi chạy vào nhà tắm, tắm rửa – tôi trước,
rồi đến Justyna. Nước lạnh. Không sao, hơi lạnh thôi. Để matxa
mạch bạch huyết, loại dịch vụ sẽ biến chúng tôi thành cô gái tuổi
mười sáu, chúng tôi phải chạy sang khu nhà đằng kia. Chúng tôi run
cầm cập.

Tắm xong chúng tôi định cầm mayso đun nước pha trà, nhưng mất
điện. Chúng tôi hút thuốc. Tôi nhìn Justyna. Lần đầu tiên sau bốn
mươi năm tôi xa nhà đâu phải để chịu khổ sở thế này. Nói cho cùng
thì thừa cân chẳng phải là một hiểm họa. Da tôi không bong. Tĩnh
mạch của tôi không sưng tấy. Về cellulite, qua thư bạn đọc tôi biết
khá rõ. Nhưng tôi biết nói gì với cô bạn đọc này chứ? Hóa đơn đã
ghi, tiền đã thu. Phải trở về với tư cách người thắng cuộc. Chứ
không phải là kẻ thua cuộc. Mọi người sẽ cười nhạo, nếu tôi bỏ về
giữa chừng.

Justyna liếc tôi. Con mắt nhạy cảm có lẽ đã đọc được ý nghĩ của tôi,
vì tự dưng cô ấy thốt lên:

- Ái chà, làm thẩm mỹ như thế này chẳng khác gì ướp xác. Chẳng lẽ
chúng tôi phải mất năm trăm zloty mỗi ngày để chạy rong khắp
Kurdeczow hay sao? Trong thời tiết như thế này? Tĩnh mạch đến
sưng tấy lên mất thôi!

Tôi không muốn tĩnh mạch sưng tấy lên. Tôi không thích trông như
cô em mười sáu tuổi. Trong phòng mỗi lúc càng lạnh hơn. Chúng tôi
là người lớn. Chúng tôi thu xếp hành lý và đi gặp bà giám đốc.
Chúng tôi hỏi tại sao bà chị trong bức tranh thì xanh, còn chúng tôi

thì không. Tại sao lại matxa trong phòng không sưởi ấm. Tại sao đã ghi là có bể bơi mà không nói nốt là bể bơi ở ngoài trời. Những câu trả lời hết sức mù mờ.

Chúng tôi quyết định chấm dứt ngay vụ làm đẹp. Khi biết tôi làm việc ở tòa soạn báo, bà giám đốc không lấy của chúng tôi một xu nào. Chúng tôi gọi taxi, hai giờ nữa xe lửa sẽ chạy. Chúng tôi đi trong mưa tuyết ướt nhem nhẹp tới một quán cà phê nổi tiếng nằm trong công viên và ăn loại bánh ngọt ngon nhất nước – tôi ba chiếc, Justyna ba chiếc. Có những người đàn bà béo hơn chúng tôi. Vài năm nữa họ sẽ tiếc là đã không thưởng thức món bánh ngọt này.

Taxi đến. Vẫn chiếc xe đó. Có khi ở đây chỉ có độc một anh tài xế taxi. Anh chàng nở một nụ cười khá là nhạy cảm:

- Ô, sao các chị về sớm vậy?

Từ nhà ga, tức từ trung tâm châu Âu, tôi về luôn nhà Justyna. Sáng dậy chúng tôi ngồi nhìn mấy túi hành lý ngổn ngang. Chúng tôi tính các khoản chi cho vụ đi trung tâm thẩm mỹ, cuộc sống vẫn tiếp diễn. Chúng tôi hơi băn khoăn. Có thể thay vì lao tâm khổ tứ cho tương lai, cần hưởng thụ hiện tại một chút chăng? Tuổi đã đứng, thời gian không còn nhiều... Chúng tôi cần sống, sống, sống – nhất là sau khi chúng tôi đã không chần chừ từ bỏ các dịch vụ từ tính trị liệu, đắp tảo biển, thể dục thẩm mỹ, matxa (cho dù này khoản này dễ chịu), vitamin H, tiêm actisô. Cần sống... Nhưng như thế nào, nhưng ở đâu?

Còn với ai – đương nhiên là không có chuyện đến trung tâm thẩm mỹ – chúng tôi tự xác định là chỉ với nhau.

Chúng tôi lên xe điện. Trời lạnh. Ấm ướt. Buồn. Trong toa có một cửa mở toang không tài nào đóng được – giống như dạo tháng Bảy lại có một cái cửa sổ đóng chặt, không tài nào mở ra được. Gió lạnh kèm theo mưa tuyết hắt vào xe.

Và thỉnh thoảng hiện ra một biển quảng cáo bên ngoài cửa sổ! Chúng

tôi lao ra cửa xe, vấp cả vào một anh thanh niên đang ôm máy di động báo cho ai đó rằng mình đang ở trong xe điện. Công ty du lịch – vẫn còn cơ hội nữa. Chúng tôi biết chắc điều này: không thể đắt hơn ở Kurdeczow được. Rất hay – họ có *chỗ giờ chót. Cơ hội cuối cùng*. Đảo Cyprus, bay ngày mai. Rẻ bằng nửa vụ làm đẹp ở trung tâm thẩm mỹ. Chúng tôi chấp nhận.

Tôi lên xe lửa, về nhà chuẩn bị lại hành lý. Vì ở đó ấm. Không phải ở nhà, mà là ở đảo Cyprus. Nhà sạch tinh tươm, nhưng trên lò sưởi, trong nhà bếp toàn tàn thuốc lá. Nhìn thấy tôi Tosia tái mặt. Tôi làm bộ không nghĩ thấy gì. Nó yên tâm khi tôi bảo mẹ chỉ về một lát rồi lại đi ngay. Tôi lục tung nhà tìm hộ chiếu. Tôi không có đồ tắm, tôi không có quần soóc, không biết đôi dép lác đâu.

Tôi không gọi điện cho cả mẹ lẫn bố. Tôi dặn Tosia ngày mai gọi cho ông bà, báo là tôi đã thay đổi kế hoạch. Tôi lên xe lửa nội đô và đến nhà Justyna.

Xin cạch đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thự

- 8 -

CƠ HỘI CUỐI CÙNG

Sân bay Givenchy nồng nặc mùi. Justyna không biết mình có say máy bay hay không, vì chưa bay bao giờ. Tôi biết mình say máy bay, vì tôi đã từng bay. Tôi uống ba viên thuốc chống say. Máy bay cất cánh. Justyna ngồi cạnh cửa sổ, reo lên phấn khích. Justyna kinh ngạc. Tôi ngắc ngoải. Thuốc chống say lát nữa mới ngấm. Máy bay có rơi tôi cũng chẳng bận tâm. Chúng tôi hạ cánh, hai tay bám chặt thành ghế. Các hành khách trên máy bay thỉnh thoảng lại đưa mắt nhìn sang.

Ánh nắng tuyệt vời! Bầu trời tuyệt vời! Sắc màu tuyệt vời! Hoa kim ngân nở rộ! Đàn chim hồng hạc bên ven hồ nước mặn y như trong tranh! Nóng như mùa hè! Nắng như đổ lửa! Trong không khí xộc lên

thứ mùi khó chịu. Một người hỏi, nhân viên đón khách đâu? Ô, cô nhân viên đón khách đây rồi. Một người nói, chị ơi, không phải khách sạn này. Một người phàn nàn, chị ơi, ở đây nóng quá. Một người nhắc, tôi đặt phòng có cửa sổ trông ra bể bơi. Chị nhớ chứ? Nhớ thì xin chị chú ý cho.

Chúng tôi không cần được chú ý, vì chúng tôi chưa biết mình sẽ ở đâu. Xe buýt đưa chúng tôi đến khách sạn. Chúng tôi đi giữa những hàng xương rồng tai thỏ sắp nở hoa, những cây cọ trồng dọc theo bể bơi số một và bể bơi số hai, có một cái là bể bơi nước nóng, hai mươi bảy độ, để đến khu phòng hạng sang của mình. Bếp, nhà tắm, phòng khách, phòng ngủ (giường đôi), ban công, phong cảnh đẹp khiến chúng tôi sửng sốt – cây ngọc giá ở nhà tôi trồng trong chậu, ở đây trồng trên đất đỏ, cao tới ba mét; những cây đa cây si ở nhà tôi bé bỏng đáng yêu thì ở đây cao bốn mét; những cây dừa sọ, xương rồng; từ phía bể nuôi cá heo vang đến tiếng gầm gừ của lũ hải sư – tuy nhiên trên đảo vẫn đang là mùa đông, vụ nghỉ chưa bắt đầu, bể cá heo đóng cửa không diễn, không một bóng người, hay một tiếng vỗ tay. Chúng tôi hài lòng.

Một vài ông bà bay cùng chuyến đi bên cạnh chúng tôi. Bọn họ hết sức không hài lòng vì bể cá heo đóng cửa.

* * *

Có tiếng gõ cửa. Tôi đá vào chân Justyna. Cô ta gào lên:

- *Come in!*

- Sao phải hét lên như vậy? – Người đàn ông hiện ra trên ngưỡng cửa nói. Rồi anh ta hỏi tiếp chúng tôi có cảm thấy thoải mái không. Anh ta lấy vợ người đảo Cyprus, hiện làm việc tại đây. Sau giờ làm việc anh ta có thể chơi tennis với chúng tôi. Chúng tôi có yêu cầu gì thì cứ cho anh ta biết.

Chúng tôi mở hành lý. Lấy các gói xúp ra. Phải mang thật nhiều gói xúp vào – hôm qua có người khuyên chúng tôi như vậy. Buổi tối chớ đi ra ngoài. Đảo Cyprus không an toàn đâu. Nhiều dân Nga. Nhưng quan trọng nhất là mang xúp. Sẽ rẻ hơn. Justyna mang bốn mươi

gói. Tôi mang hai mươi tám gói, đủ cho cả hai trong hai tuần ở đây.

Mở cửa phòng là thấy biển ngay. Mặc dù thất vọng vì không có liệu pháp ôxy, vitamin H, liệu pháp từ tính và liệu pháp actisô (chưa kể bãi tắm nắng nuy), chúng tôi chạy qua rừng hoa mimosa ra biển. Biển trong suốt, xanh lá cây, xanh da trời, xanh hòa trộn giữa thanh thiên, ngọc lam và xanh lam. Ôi, mùa xuân khởi đầu bằng mimosa. Chúng tôi sướng phát cuồng.

* * *

Chúng tôi không được ăn ở khách sạn, vì có đặt trước đâu. Thế lại may. Buổi chiều chúng tôi đi uống rượu vang với Robert, anh chàng sau khi lấy cô vợ người đảo Cyprus (Ở đâu có em Kaja, ở đó có anh Kajus), đã chuyển đến sống ở đây và bây giờ đang giải thích cho chúng tôi rằng:

các cửa hàng mở cửa, nếu Chúa cho mở, vì chưa đến vụ nghỉ hè
các nhà băng mở cửa đến trưa, nếu mở, vì chưa đến vụ nghỉ hè
các cô có thể bắt đầu hòa, vì ở đây lạnh, nhiệt độ buổi tối xuống tới mười bảy độ

có mấy quán nhậu mở cửa, nhưng chúng tôi phải đi tìm, vì chưa đến vụ nghỉ hè

mafia Nga không nhiều, vì chưa đến vụ nghỉ hè

nước biển lạnh, khoảng hai mươi độ thôi, vì chưa đến vụ nghỉ hè
Anh ta khuyên chúng tôi nên đi Pafos và lên núi.

Đời tôi không khi nào ngờ rằng mình sẽ được sung sướng đến thế. Quả là thần kỳ chuyện cái gã chạy theo Jola đã tới sống với Jola, bằng không lúc này hẳn tôi đang ở trên tầng bốn của cái toà nhà nợ, trong cái căn hộ đã trả dứt, và có lẽ không dám nghĩ mình có thể đang làm một điều gì khác.! Hẳn tôi đang phải lo lắng vì anh ta nợ nần. Phần tôi, có lẽ sẽ không bao giờ mắc nợ nữa! Tôi yêu cô nàng Jola! Thôi, không nên đổ rết căn bệnh đậu mùa cho cô ta nữa! Có lẽ tôi đã vô cớ nguyên rủa một người phụ nữ tuyệt vời. Mặc dù cô ta đã bị trừng phạt rồi, vì anh ta đang chung sống với cô ta.

* * *

Chúng tôi đến dự cuộc họp mặt những vị khách cùng đợt nghỉ. Họ bất bình. Sao tôi lại không được ở phòng trông ra bể bơi? Sao ở đây lạnh thế? Ông bảo sao, nóng hả? Thế còn các chuyến tham quan thì sao đây? Chúng tôi đi tham quan cơ mà. Có thể xem cái gì ở đây nào? Bởi ở Tunisia... Ở Rhodos... Ở Tenerife thì... Ai nấy đều bị hổ. Chúng tôi thì không.

Chúng tôi muốn đến Pafos, vì Aphrodite sinh ra ở đó! Từ bọt biển. Chỉ từ bọt biển mà thôi. Bọn đàn ông vô sinh lại bảo rằng, sau khi Uranus bị Cronus thiến mất hạ bộ, mẫu ngọc hành sót lại rơi xuống biển và phun đầy bọt, từ bọt đó mà sinh ra cái đẹp, khoái cảm và sự sung sướng. Không đúng. Từ bọt biển và chỉ bọt biển mà thôi. Tôi mê đảo Cyprus rồi. Tháng Hai hằng năm tôi sẽ vay tiền để tới đây. Tosia cùng mấy con vật sẽ ở nhà!

* * *

Vì những nguyên do sinh lý: tôi bị đau gáy. Justyna matxa hộ. Mọi người bảo: “Hai bà này đồng tính”. Đã vậy thì lúc nào chúng tôi cũng sẽ nắm tay nhau.

Bãi biển Aphrodite. Thứ bắt gặp đầu tiên là một cái cây trơ trụi. Trời lạnh. Cảnh phát phơ đủ thứ khăn mùi soa, ruy băng, giấy lộn, bao cao su, quần lót, nịt tất phụ nữ, giấy, áo bờ lu, ảnh, giẻ rách, tóc. Nói tóm lại là các thứ của quý. Cô hướng dẫn viên lịch sự giải thích, trên đảo có tục để lại đồ dùng cá nhân của mình ở nơi linh thiêng. Nhờ vậy, điều cầu ước của mình đảm bảo sẽ thành sự thật. Người ta sẽ được Thế lực Tối cao, nữ thần Aphrodite phù hộ.

Chúng tôi không có nịt tất, ruy băng, bao cao su, ảnh, giẻ rách. Justyna đính tám vé máy bay ghi rõ họ tên và địa chỉ của cô để Aphrodite khỏi nhầm lẫn. Còn tôi viết nguệch ngoạc điều ước của tôi lên một mảnh giấy. Nhưng tôi sẽ không tiết lộ nó đâu.

Bây giờ phải chạy ra bãi biển, kiếm một hòn đá hình trái tim đính bọt biển Pafos. Hòn đá sẽ mang đến tình yêu, sự thành đạt và hạnh

phúc v.v... suốt cả năm trời. Justyna tìm những hòn đá nhỏ mang về cho người thân. Tôi quỳ gối bên ba lô và nhét đầy những viên đá cầu may vào đó. Tôi đeo trên vai phải đến vài kilô bãi biển. Tôi rất cần nữ thần Aphrodite ban phúc. Chẳng phải là để cho tôi lại muốn yêu, lạ Chúa tôi, mà là để canh chừng...

Pafos có bến cảng. Nước sâu chỉ muốn chết chìm. Nhìn thấu đáy. Người ở đây lúc nào cũng cười, không hiểu vì sao. Những quán nhậu dựng ngay bên bờ sóng. Những con tôm he. Một anh chàng xuất hiện. Cao lớn. Đen. Trạc ba mươi tuổi. Mắt long lanh, mũi gãy, kính trễ xuống tận mũi. Xanh. Không phải mắt mà là kính. Gã xua chúng tôi vào bàn mình. Chúng tôi có thích đảo Cyprus hay không à? Có chứ. Liệu chúng tôi có nhận lời đi ăn tối cùng gã không, ở đây đẹp quá. Rõ ràng gã định giới thiệu với chúng tôi thứ gì đó. Cả hai. Chúng tôi cười tươi rói. Không tòi!

Sao đây? Chúng mình ở lại chẳng? Không, chúng mình không ở lại. Hay là cứ ở lại? – Hai mắt gã sáng lên. Cửa đáng tội, gã trẻ hơn cả hai chúng tôi thật. Chỉ cần chúng tôi ưng ý... Chúng tôi ăn tôm he, da dẻ mịn nhẵn hơn nhờ vitamin E. Erotyzm – gọi tình! Cảm giác đó vương vất trong không khí, sóng biển vẫn vỗ bờ đều đặn. Chúng tôi thấy ngon miệng không? Tuyệt kinh khủng. Chúng tôi có thể bỏ kính ra, gã muốn nhìn thẳng vào mắt chúng tôi? Được thôi. Cả gã nữa, cũng bỏ kính của mình ra đi. Gã đeo kính trắng, thì đã sao. Gã sẽ bỏ. Tráng miệng thứ gì nào? Cà phê đảo Cyprus. Tên chúng tôi là gì ư? Ồ, tuyệt lắm. Chúng tôi mà thích gặp gã thì tay ba trên giường tuyệt biết bao nhiêu. Đúng vậy không nào?

Tôi mụ mẫm tâm thần. Tôi ngờ ngẩn, Justyna thì nói tỉnh bơ: Chúng tôi sẽ suy nghĩ xem. Gã tên là Pambo và gã sẽ đợi. Không cần làm đẹp ư? Aphrodite phù hộ chóng vánh quá vậy?

Trên xe tham quan người ta xầm xì. Rằng chúng tôi không phải gặp rắc rối như mấy bà lớn tuổi hơn trong đoàn. Những gã đàn ông người Cyprus kia! Đó là những kẻ chuyên làm dịch vụ tình dục ở mọi góc ngách! Bọn họ đã quen phục vụ những bà khách sồn sồn từ

phương Tây sang! Chúng tôi tiu nghỉ. Như vậy không phải là do cái lúng liếng phi thường trong mắt chúng tôi trở thành thứ bùa mê? Cả sắc đẹp của chúng tôi? Cả cái tuổi đã chín chắn? Và nữ tính trăm phần trăm? Tôi như nghe thấy Aphrodite cất tiếng cười từ xa xăm.

* * *

Hôm nay chúng tôi chi tiền cho liệu pháp ôxy. Chúng tôi ra bãi biển. Tôi mặc đồ tắm của Justyna, thế mới gọi là chỗ thân tình chứ, tôi dám chắc không gã đàn ông nào dám cho tôi mượn đồ tắm của mình. Justyna mặc bộ topless. Việc gì thiên hạ cứ phải nhìn chòng chọc như vậy. Ngó ngán cực kỳ luôn. Một gã chạy lại ngồi cạnh chúng tôi.

- Tiếng Ba Lan nghe đáng yêu quá, – gã làm bộ không nhìn đôi vú của Justyna; cô ấy có vú đầy chứ!

- Chúng tôi cũng thấy thế.

Chúng tôi có thể cùng gã tham quan một số nơi.

Chúng tôi không thích đi cùng gã lắm.

Vậy gã có thể gọi điện cho chúng tôi được không, vì gã ở ngay trong khách sạn này. Được thôi.

Gã lịch thiệp rút đi ăn, chúng tôi gọi là gã 07, đó là số phòng của gã. Chúng tôi xuống tắm biển. Chỉ có hai móng, vì nước lạnh. Sau đó chúng tôi lên nằm trên bãi cát. Trời nóng điên.

- Hello, tôi từ Australia đến đây, – một gã người Cyprus trẻ măng nói, – nom bề ngoài tôi thì như vậy thôi. Mẹ tôi là người Cyprus. Bố tôi là người Australia. Tôi có thể mời các chị một ly chứ, không ràng buộc gì đâu. Chỉ để làm quen thôi. – Gã cười. Chúng tôi cười. Chúng tôi không ảo tưởng. Gã nhầm chúng tôi là mấy bà phương Tây.

* * *

Chuyến đi núi Troodos. Mọi người cho chúng tôi ra rìa. Một bà cố thuyết phục chúng tôi rằng họ không thành kiến gì đâu. Bà ta có một quả quýt. Ăn xong quả quýt, bà ta nói mình là người có lòng vị tha. Chúng tôi nhận ra chính bà ta là người đã bình phẩm chuyện chúng tôi là một cặp đồng tính, tuy nhiên chúng tôi đang xuống xe rồi. Trên núi, một gã đàn ông nhập bọn với chúng tôi. Có lẽ gã ta nghĩ chúng tôi là khách du lịch phương Tây chăng? Không, gã không nghĩ như

vậy. Gã đi một mình, gã đi thế này là để nghỉ ngơi, gã không thích nghỉ chính vụ, tên gã là Hieronim. Gã quyết định nhập bọn với chúng tôi, làm thiếu số bị hà hiếp, vì thực tế là vậy. Gã thuộc trường phái những kẻ yêu đương biến thái mà. Aphrodite cười thét khoái chí. Chúng tôi quyết định không tiếc tình. Tôi và Justyna, chuyện rõ như ban ngày.

Chiều tối ba người chúng tôi tới quán nhậu. Ông chủ quán nhảy bổ ra cửa và cầm chùm chuông lắc inh ỏi. Chúng tôi cũng nhảy lên phần khích. Phép màu nhiệm buong áo choàng trùm kín chúng tôi. Chủ quán hỏi số phòng của tôi – ông ta sẽ đến. Hieronim bảo:

- Không được làm phiền cô ấy, cô ấy đi với tôi.

Tôi khoan khoái trong lòng. Đã lâu lắm rồi chẳng có ai bên vực tôi! Quả là một người đàn ông thực thụ, đương nhiên là trong khuôn khổ xác suất đã nói.

Thế nhưng bên bàn bi-a đang diễn ra cuộc họp tối của đám bác sĩ người Anh. Thấy chúng tôi, họ tiến lại và mời cùng uống bia. Chúng tôi gật đầu. Chúng tôi không còn là những phụ nữ đơn độc, vì bên cạnh đã có Hieronim. Có vài tay bác sĩ. Manchester, Wales, Ireland, Anh.

Gã xứ Anh nói với Justyna:

- Em đừng uống với gã Ireland, hấn đồng tính đấy. Uống với anh.

Anh không đồng tính.

Gã xứ Wales kể chuyện cô vợ không yêu gã. Quanh gã Scotland, tôi thề, có sương núi đang lan tỏa. Chúng tôi cùng chơi bi-a, uống bia và hút thuốc. Hai chúng tôi đã làm liệu pháp ôxy nhiều đến thế nên tự cho phép mình xả láng lần này.

Cạn cốc bia tiếp theo, Justyna hỏi gã người xứ Anh, anh làm gì ở Cyprus. Gã ta tỏ ra ngạc nhiên, còn Justyna tiếp tục một cách vui vẻ:

- Các vị thích những mái vòm Trung Đông do người Thổ xây dựng chứ gì?

Gã xứ Anh bắt đầu giải thích. Để chuyển hướng, tôi hỏi gã người Ireland, anh có thuộc Quân đội Cộng hòa Ireland hay không? Gã bèn gọi tuần bia mới rồi đáp: "Tôi không thể quên mình là người Anh."

Còn Cyprus? Còn Quân đội Cộng Hòa Ireland? Còn Ấn Độ? Tại sao ở đây giao thông lại theo tay này? Ủ tay này đấy. Họ áp dụng luật thuận tay trái cơ. Chúng tôi hẹn đến ngày mai sẽ giải thích cho họ hành động sai lầm của Korona. Chúng tôi chia tay nhau một cách tình cảm và quyết định thắt chặt tình hữu nghị Anh – Ba lan. Gã

người Anh đề nghị Justyna ngày mai nhất định lại đến đây vào đúng giờ này. Gã không mời tôi.

Thì ra Hieronim là một gã đàn ông không nằm trong xác suất. Gã thật dễ thương, tiễn chúng tôi về đến tận phòng, gã hỏi, thỉnh thoảng gã muốn cùng đi với chúng tôi có được không, và bảo gã cũng chơi tennis.

Thôi, hẹn ngày mai.

* * *

Buổi tối tôi gọi điện về nhà. Tosia bảo, mẹ không phải kiểm soát con, mọi chuyện đều ổn cả. Chồng Ula chở Tosia và Agata Krzys đến trường. Mấy con nhóc láu cá. Chúng bỏ học đi lang thang suốt, giờ lại phải có người đưa đón, phục dịch.

* * *

Justyna khờ dại không đến cuộc hẹn. Cô bảo không quan tâm đến lời của một gã say, mà nhất là một gã người Anh. Cừu dê. Tôi thích những con cừu dê. Loài này chỉ có ở đảo Cyprus. Nửa dê, nửa cừu. Thế đấy. Phải nói đây là một loài độc nhất vô nhị. Nghĩa là hiếm và chỉ có ở đây. Có điều chúng có tập quán giao phối khá là ngọt ngào. Mỗi năm bọn cừu dê họp bầy một lần, tìm một cây sồi đại thụ lá vàng (cũng hiếm) và bắt đầu cuộc bầu chọn thủ lĩnh một cách rất ư dân chủ. Tôi xin kiến nghị nước ta cũng bầu tổng thống theo cách ấy.

Những con cái chiếm các vị trí tại lễ đài (quanh cây sồi). Không chen lấn. Các con đực lấy đà ra sức húc vào cái thân cây sồi. Con nào ngất xỉu con đó bị loại. Con nào chịu đựng dai nhất sẽ được quyền thết bọn cừu dê cái tiệc quả sồi và trở thành đức ông chồng của từng con cái và là cha của tất cả lũ cừu dê con sinh ra trong tương lai. Các con đực còn lại phải cố rèn luyện sức mạnh và trí thông minh, chớ dại mà húc đầu quá mạnh, để chờ cơ hội vào năm sau. Bọn cừu dê đối với chúng tôi là một niềm vui bất tuyệt.

Tập tục này đã phần nào tác động tới người dân trên hòn đảo này. Ý là tới nam giới. Người Cyprus không nản lòng khi bị từ chối, dù là lần

đầu hay lần sau. Họ cố tiếp tục chinh phục và họ làm việc này một cách vui vẻ. Có thể vì vậy mà đàn ông đảo Cyprus, có xác suất ngược lại với đàn ông nước ta, đều vui vẻ, lịch sự, dễ thương, đáng mến, hầu như không để ý đến tuổi tác của con cái chẳng? Chúng tôi rất thích đàn ông đảo Cyprus.

Zeno thành Citium – một người khắc kỷ, cha đẻ trường phái khắc kỷ, đã tự vẫn trên đảo Cyprus. Ông đã cố sống theo lý trí và kiềm chế mọi ham muốn. Ông ta đã bắt lực dù ở bên nàng Aphrodite. Chúng tôi quyết định không sống theo lý trí và không kiềm chế ham muốn. Tiếc là Justyna không chịu nghe tôi, trước tiên phải xác minh xem gã người Anh có mặt trong quán nhậu này hay không đã.

* * *

Hirek {*Tên gọi thân mật của Hieronim*} thật tuyệt. Anh chàng cực kỳ dễ thương. Cứ như thể tuyệt nhiên không phải là đàn ông vậy. Tôi sẽ không bảo là tôi thích anh chàng, nói thế thì hơi quá. Chúng tôi chơi tennis. Chiều tối chúng tôi ngồi trong quán ven biển, dùng thịt thăn rán. Cạnh quầy bar, mấy người Hy Lạp đang sắp xếp các nhạc cụ, một chàng Zorba đích thực bắt đầu hát. Tôi rùng mình. Nhưng anh ta tốt giọng.

Hirek nghiêng đầu về phía tôi, nói:

- Không hiểu được anh ta đang hát cái gì, nhưng có thể cảm nhận được, anh ta đang yêu.

Những lời nói đó của Hirek cũng khiến tôi rùng mình. Liệu có còn ai đó sẽ yêu tôi không nhỉ? Trong đời tôi chưa hề gặp gã đàn ông nào có thể cảm nhận một điều gì đó. Nhìn chung, họ cảm nhận rằng họ đang nghĩ, và họ nghĩ rằng họ đang cảm nhận. Tôi không ngạc nhiên khi Shirley Valentine {*Nhân vật chính trong bộ phim cùng tên do Anh – Mỹ hợp tác sản xuất năm 1989*} tìm lại được thăng bằng ở cái nước Hy Lạp này.

Nào, bây giờ Xanh Lơ cứ việc chống lại tôi đi! Da tôi rám nắng kinh khủng. Nhờ có nước biển mà da tôi đỡ rát. Tôi nhảy cùng Hirek, anh ta ôm tôi – lạy Chúa, đã bao lâu rồi không một người đàn ông nào

ôm tôi! Còn anh ta nói rằng, đã lâu lắm rồi không gặp một người đàn bà nào tuyệt vời như tôi.

* * *

Tôi cùng Justyna, chúng tôi ngồi trên bãi biển đến tận khuya. Lạy chúa, đẹp làm sao! Sao trời trong sáng treo trên đầu chúng tôi! Ở đây cũng có chòm Lang. Tôi nhận ra nó ngay không chút nhầm lẫn, vì hôm ở làng, Ula có chỉ cho tôi xem, khi chúng tôi từ Wies trở về, đã uống chút rượu. Trời hôm ấy rét, tuyết rơi, chúng tôi đứng bên hàng rào, lạnh cóng, nhất là vì đã gần hai giờ sáng. Ula trở lên trời, hỏi : “Cậu có thấy sao Lang không?” Tôi ngẩng đầu – tôi nhìn thấy những ngôi sao, nhưng không biết đâu là chòm Lang cả. Sau nửa giờ tìm kiếm chòm sao trên bầu trời chúng tôi lạnh thấu xương, cho nên Ula lặng lẽ chuồn vào nhà lấy nốt chỗ rượu còn lại để làm nóng người, chừng nào tôi chưa trông thấy chòm Lang.

Chúng tôi uống hết chỗ rượu, đương nhiên khí trời ngay lập tức đổi khác, ấm áp, nhưng vẫn không thấy sao Lang. Lúc này ngón tay Ula lia khắp bầu trời, miệng nói mỗi lúc một thêm sốt ruột: “Ô, đây là đầu, đây là tay, đây là thắt lưng, còn đây là thanh gươm.”

Tôi nhìn mãi, đến nỗi cảm thấy xương cổ như trời cả ra ngoài mà chẳng thấy thắt lưng hay thanh gươm đâu cả.

- Khỉ thật! – Ula chỉ đôi khi nóng nảy, ví như lúc này chẳng hạn. – Cậu nhìn đi, ngôi sao phía trên ngọn cây bạch dương to nhất là cái đầu, ba ngôi sao nằm ngang là thắt lưng, còn mấy ngôi sao cong xuống dưới là dương vật!

Thế là tôi nhận ra chòm sao Lang. Giờ đây sao Lang đang lửng lơ trên đầu tôi, cho dù tôi đang ở rất xa nhà! Ngoài biển lấp lánh ánh đèn của những con thuyền. Ngư dân đang câu mực. Sóng biển rầm rì, chúng tôi hoàn toàn đơn độc. Và hương thơm lan tỏa – dầu đang là ban đêm. Đời đẹp lắm thay.

* * *

Mới sáng tinh mơ, Hirek đã gọi điện hỏi tôi có đi chơi tennis không. Một anh chàng ngày càng dễ thương. Nhưng hôm nay tôi không

chơi. Tôi và Justyna cùng nhau đi dã ngoại để chiêm ngưỡng cảnh quan đảo Cyprus. Chúng tôi vẫn còn nhớ những lời cảnh báo của bạn bè, đảo Cyprus không an toàn, đầy mafia Nga và dân miền Nam v.v..., nhưng một liều adrenalin sẽ tăng thêm lòng can đảm của chúng tôi. Chúng tôi sẽ thận trọng.

Đến chiều, chúng tôi đã cuộc bộ được mười lăm cây số. Chúng tôi đi dọc bờ biển, bỏ qua hàng loạt khách sạn, đến một vùng bãi biển còn hoàn toàn hoang sơ. Không có lấy nửa bóng người, dù là người ngay. Chúng tôi khóa thân tắm nắng – sướng sao bằng ở Kurdeczow, đi đến bãi tắm nuy chỉ mất hai cây số thôi!

Bây giờ chúng tôi đã muốn về. Càng nhanh càng tốt. Không muốn cuộc bộ. Chúng tôi ao ước gặp được một người dân bản địa. Tốt nhất là trong xe ô tô. Đáng tiếc là không có ai. Sau hai giờ đồng hồ mới gặp được một người chân tình chỉ cho một nơi cạnh đường quốc lộ, có vẻ như là bến xe. Có một chiếc xe buýt đang đi tới, hay quá, nhưng ngược hướng. Chúng tôi vẫy tay. Có thể anh lái xe cho biết được gì đó về các chuyến xe chạy theo hướng ngược lại.

Chiếc xe buýt đỗ xích. Lái xe quát:

- Lên xe.

Chúng tôi muốn giải thích cho anh ta, chúng tôi đi chiều ngược lại cơ, nhưng anh ta không hiểu gì cả. Mà anh ta khẳng khẳng muốn chở chúng tôi! Anh ta đi ngược hướng, thế nhưng sẽ quay lại, hóa ra là như vậy. Xe chuyển bánh. Trong xe, ngoài chúng tôi còn có một ông già và một bà già người Cyprus. Xe chạy, người lái xe quay đầu về phía chúng tôi, mời chúng tôi thuốc lá, tay kia thì mở nhạc, sửa lại ảnh thánh Krzystof, thánh bảo trợ cho những chuyến đi và cánh lái xe, dựng cạnh ảnh Đức Mẹ và Chúa Hải đồng, gần tay lái, lại nghe di động, miệng cười, chân gõ nhịp, tay cầm lái nhưng chốc lát lại ngoái đầu về phía chúng tôi đang ngồi ngay sau lưng anh ta. Chúng tôi thấy hơi e dè.

Tuy vậy xe chạy vẫn khá suôn sẻ. Gặp người quen, anh ta bấm còi inh ỏi để chào, bấm liên tục. Cô hướng dẫn viên du lịch đã cho chúng tôi biết, dân trên đảo Cyprus ai cũng đều quen biết nhau. Vì thế mà hễ đám cưới là phải có tới vài nghìn khách dự. Ai cũng là người

quen, hoặc bà con họ hàng, hoặc là người quen của bà con họ hàng. Trên đường đi, chúng tôi được biết hôm nay là sinh nhật anh lái xe, và chúng tôi sẽ tặng cho anh ta món quà cực lớn nếu cho phép anh ta mời đi ăn món mực tươi tại nhà người quen dưới cảng. Chúng tôi rất tiếc phải từ chối. Tiếc đến tận bây giờ.

Buổi tối, Hirek gõ cửa phòng. Anh cảnh đã thuê xe ô tô và muốn mời chúng tôi đi ăn một bữa tối cho ra bữa tối ở một nơi không có du khách. Anh ta đã không còn là người không quen biết nữa. Justyna bảo tôi hãy đi một mình, cô ta ở nhà đọc sách. Cô ả điên chắc! Tôi không đi đâu một mình cả, dù là với một gã gốc Ba Lan!

Nửa giờ đi xe trong bóng tối, sao trời trên đầu chúng tôi.
- Xin chào! – ông chủ đón chúng tôi bên cửa ra vào. Nhà hàng nom tòi tàn, như một quầy bán sữa thời bao cấp. Nhưng qua kính thấy hải sản xếp đều trong các lớp nước đá: tôm càng to, mực, cá, cua. Bồi bàn chỉ trao đổi với Hirek. Một thói quen dễ chịu.

Một lát sau các món lần lượt được đặt lên bàn: cà chua, dưa chuột, lê tàu, actisô (thì ra actisô không chịu buông tha chúng tôi!), rau xà lách, ô liu, ba đĩa to đựng mực, và hai đĩa to nữa, mỗi đĩa chêm chệ một con cá to tướng.

Hirek xử sự như một dân đảo Cyprus chính gốc. Anh chàng tiếp thức ăn vào đĩa của chúng tôi, và không chỉ vậy, còn xắt từng miếng và đưa tận miệng chúng tôi. Trái tim actisô được chia làm ba, rất ngon. Một buổi tối ngon lành.

- Cần thận kẻ xương, em yêu, – Hirek nói với tôi, giọng dịu dàng kinh khủng.

Justyna đá vào chân tôi dưới gầm bàn. Em yêu hả?

* * *

Hirek ra đi. Nhưng qua London xong sẽ sang Warszawa, vì anh ta nhận được tin khẩn, phải có mặt ngay lập tức tại công ty. Anh chàng đến chia tay với chúng tôi và hỏi chúng tôi có thể đi dạo ngoài bãi biển với anh ta một lát hay không. Justyna nói, rất cảm ơn, cô ấy cần ra bể bơi ngay đây. Tôi có thể đi được, ra đó có sao đâu. Hirek hẳn

không nuốt sống tôi được. Hirek là một người điềm tĩnh, thân thiện. Anh ta bảo mình không có ý áp đặt, nhưng liệu chúng ta có thể tiếp tục tình thân này không. Tôi hỏi, anh biết tuổi tôi không, tôi đã qua một lần đời. Té ra anh ta biết tuổi tôi. Anh ta có xem hộ chiếu của tôi ở phòng lễ tân.

Anh ta xin số điện thoại của tôi. Một lần nữa tôi chúc phúc cho Agnieszka, người đã xoay sở để lắp điện thoại cho tôi.

- Anh sẽ nhớ em, – anh ta nói.

Tôi không biết mình phải làm gì những lúc thế này. Có lẽ tôi đỏ mặt. Lạy Chúa tôi lòng lạnh vô cùng, tôi là một phụ nữ trưởng thành, có một cô con gái gần như đã trưởng thành!

- Em đừng sợ. Đối với anh, em là người cực kỳ quan trọng. – Tôi nghe thấy sự dịu dàng trong giọng nói của anh ta, tim tôi đập nhanh hơn. – Em là người đàn bà đầu tiên anh thích. Kể từ ngày vợ anh bỏ đi, quả thực anh chưa đi tìm một tình cảm mới nào.

Không, những chuyện như thế này chỉ có thể xảy ra trong tiểu thuyết của một nữ nhà văn Anh đã viết đến vài trăm cuốn sách kiểu đó mà thôi. Rồi sau đó anh chàng ôm và hôn tôi một cách tự nhiên. Lạy Chúa!

* * *

Tôi lao nhanh về phòng.

- Cậu yêu mất rồi, – Justyna, vốn rất ghét bể bơi và chất clo mà thường chỉ tắm biển, cất lời. Có lẽ cô ta đại dột.

Còn tôi không đại dột.

Buổi tối chúng tôi đi nghe đàn buzuki. Chúng tôi vừa ngồi xuống thì gã người Anh trong đại hội bác sĩ thò đầu vào cửa và ngay lập tức chạy vào bàn. Gã chào Justyna, cứ như thể không có mặt tôi, gã ngồi xuống và hỏi tại sao cô ấy không đến. Justyna đỏ mặt, ha!

- Máy hôm nay anh đi khắp mọi chỗ ở đây – và tìm em. Mai anh về London rồi. Cho anh số điện thoại của em đi. Cho đi.

Tôi đá chân Justyna dưới gầm bàn. Cô ấy mất gì nào? Không phải thuyết phục nhiều, Justyna đưa danh thiếp cho gã. Gã ta phấn khởi nhẩy căng lên. Ôi Aphrodite, nàng vĩ đại làm sao!

Tối chúng tôi nằm trên giường. Bụng no căng, chúng tôi không ngủ nổi. Trong phòng sáng trưng, tiếng sóng biển rì rào tràn qua cửa sổ. Tôi hỏi, tại sao lại lánh mặt gã người Anh trong khi hắn dễ thương như vậy.

- Tớ không ảo tưởng, – Justyna nói.

Ngu ngốc, ngu ngốc, ba lần ngu ngốc! Họ là những người đàn ông bình thường trên thế gian này, ngay cả ở lứa tuổi của chúng ta.

* * *

Sáng sớm đã có điện thoại từ Balan. Hirek gọi. Tôi có cảm giác mình mới có mười sáu tuổi! Không thể như vậy! Có thể như vậy. Anh ta nhớ.

* * *

Ngày phải lên máy bay mỗi lúc một đến gần. Justyna bảo, nỗi sợ bay (Erica Jong) chính là nỗi sợ sex. Ô, cô ấy mới thông minh chứ. Cứ như Xanh Lơ.

Nhưng mà tôi có sợ sex đâu. Tôi chỉ không dùng đến nó thôi. Lần đầu tôi biết đến khoái cảm là vào tuổi hai mươi, rồi lấy chồng, bây giờ, đã U40 – tôi cũng muốn biết thêm thông tin về chuyện này. Cô ta không phải là một cô bạn thật sự.

Một chiếc xuống máy lao vào bãi biển. “*Fly with us*” – tôi nhìn thấy dòng chữ trên thành xuống. Tôi sợ sex à? Tôi sẽ chứng minh ngay cho Justyna điều ngược lại!

Tôi đi ra mép nước, vẫy một gã đàn ông:

- Bao nhiêu?

- Mười bảng!

Ô, đừng hòng, dù có là hai mươi đô cũng không ngăn được tôi. Cô ả sẽ thấy. Tôi sẽ xóa sạch nỗi sợ bay này cho mà xem. Họ đưa tôi lên xuống. Mặc phao cứu sinh. Thắt đai. Tôi phải bay lên không trung thật nhẹ nhàng. Tôi không muốn!!! Quá muộn mất rồi! Họ dùng các vòng đeo móc tôi vào dù. Tôi van xin, không bay đâu!

Lạy Chúa, xin tha cho con mọi tội lỗi, thôi thì mặc Jola với cái gã đang chung sống với cô ả hạnh phúc tốt lành, không bị đậu mùa, không bị rỗ mặt! Thôi thì ai đó hãy nuôi nấng Tosia! Tôi thề chỉ cần còn sống, thì không bao giờ, mãi mãi không bao giờ tôi còn quát mắng nó nữa! Hirek, anh là kỷ niệm tốt đẹp cuối cùng của em!

... Tôi đang bay này. Thậm chí tôi không thấy là mình đang trong không trung. Không phải tôi đang lao lên cao, mà chỉ là biển và tất thấy mọi thứ chung quanh đang lao xuống dưới. Chiếc xuống mỗi lúc một bé xiu, cả bãi biển, cả Justyna cũng vậy. Mẹ ơi, nhìn từ trên cao thì nó thế nào ư? Kỳ diệu, tuyệt vời, hết xảy! Tôi nắm chặt dây chèo và hét lên:

- Lạy Chúa, con đang bay! Con đang bay! Con đang bay!
Chừng như Chúa không nghe thấy. Như thế có phải là tôi không sợ
sex không nhỉ?

* * *

Tôi rất cả hòng. Chúng tôi để toàn bộ chỗ xúp lại cho Robert. Tất cả
bốn mươi gói của Justyna và hai mươi tám gói của tôi. Chúng tôi
đang ngồi trong máy bay rồi, tôi nắm tay Justyna. Máy bay thì khác
hẳn. Vì cái dù bay theo chiếc xuống máy từ độ cao một trăm mét
hoặc bao nhiêu đó chưa là cái đỉnh gì.
Thì ra tôi có tới mười bảy kilô đá. Tôi mang về đất nước mười bảy
kilô đá đảo Cyprus.

Xin cạch đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thự

- 9 -

CHỖ DÀNH CHO ÉCH LÀ RUỘNG CỎ

Nhà cửa sạch tinh tươm hơn bao giờ hết. Những bức tranh tôi chưa
kịp treo đã treo xong. Tosia mừng như một đứa trẻ. Borys mừng như
một con chó. Con Mietek cũng đi ra, miêng kêu meo meo. Một con
mèo con lông trắng chạy theo sau con Mietek. Chúa ơi, thêm một
con mèo nữa hay sao?

Tosia bế nó lên tay.

- Nhẽ ra nó phải ngủ, mẹ biết không? Con không thể dỗ nó ngủ
được.

Thế là tôi đã hiểu tại sao lại ngăn nắp thế này.

- Đây là con mèo của con. Nó sẽ ngủ ở chỗ con. Và nó sẽ có đĩa ăn
riêng ở chỗ con, – Tosia nói, và tôi nhận ra mình đang có hai con
mèo. – Một chú có cái tên lạ hoắc gọi điện và hỏi mẹ đấy.

Chiromanta hoặc gì đấy kiểu thế. Con bảo, tối muộn mẹ mới về.

Hay lắm, chúng tôi có hai con mèo! Quả là một ý hay! Con Mietek sẽ
vui hơn.

Con mèo trắng đã có tên. Nó được gọi là con Zaraz. Tosia mang về
nhà cách đây hai tuần. Khi đó nó chưa có tên và vẫn tiếp tục chưa
có, vì Tosia còn suy nghĩ nên gọi nó là gì. Thế rồi con bé thò đầu qua
cửa sổ và gọi cô bạn Agata:

- Con mèo của mình phải gọi là gì được đây?

Agata hét to:

- Zaraz {*Đợi chút – tiếng Ba Lan*}, mẹ ời, con đang nói chuyện với Tosia. Cậu vừa nói gì vậy?

Tosia nghĩ Zaraz là cái tên hay. Con mèo không bị gọi bằng tên khác là may lắm.

Chín giờ tối điện thoại lại reo. Ôi, mẹ yêu quý nhất đời của con ời! Anh ta muốn gặp tôi càng nhanh càng hay – ngày mai là tốt nhất! Rất tiếc không thể, vì anh ta đang gọi từ Thụy Sĩ. Thứ Ba, sau hai tuần nữa anh ta mới đến và liệu tôi có thể bố trí thời gian vào thứ Tư để đi ăn tối cùng anh ta hay không! Đúng là có phép màu rồi!

Tôi hẹn thứ Tư. Còn được chút thời gian để giảm cân. Có lẽ tôi sẽ mặc chiếc quần đẹp duy nhất mà tôi có đã ba năm nay. Tôi mua nó cách đây ba năm... Chưa hề mặc. Rồi phải đi Kurdeczow và khôn khổ ở đó! Có điều, nếu ở lại Kurdeczow thì chắc tôi đã không gặp được Hirek.
Đời đẹp lắm thay!

Ula thét vọng qua cửa sổ bảo tôi sang bên đó. Tôi bước vào nhà, ở đó, tôi không tin vào mắt mình nữa, một con vật tội nghiệp lông dính bết – nom như con chuột cống lông dài vừa lồi trong máy vắt áo quần ra. Một mảng lông xám bết chặt trên lưng nó, đó là con mèo của một bà già đã qua đời. Ula dùng tay gỡ lông cho nó nhưng không được.

Tôi có lý.

Tôi không nói gì với Ula về Hirek, vì con vật này đang cần sự chăm sóc. Tôi bảo Ula nhúng con mèo vào nước đậu quả.

Thưa tòa soạn,

Tự chữa áo len dính bết lông như thế nào?

Chào chị,

Hãy ngâm quả đậu qua đêm, sáng sớm lấy nước để ngâm áo, sau ba giờ giữ sạch bằng nước ấm và trải rộng để phơi v.v...

Ula không muốn nhúng ướt con mèo và sấy lông trong khi nó còn nằm thượt ra như thế. Nhưng đó là cách duy nhất mà tôi biết. Bỗng chúng tôi sực nhớ, Manka là bác sĩ thú y cơ mà. Chúng tôi gọi điện. Manka vui vẻ nói, mèo Ba Tư hay bắt lông nếu không được chải thường xuyên, và bảo ngày mai Ula mang con mèo đến để cạo lông. Và làm sao cô biết được con mèo Ba Tư này nó ra làm sao trong khi chưa hề nhìn thấy nó, cô ta chỉ cho cô bạn địa chỉ của chị mình, vì biết Ula vốn tốt bụng.

Ula sợ. Cô lúc nào cũng bảo, có ngu mới nuôi hai con mèo cùng một lúc. Sau đó cô nhìn tôi hiền hậu rồi nói, chưa bao giờ trong đời nom tôi lại khá như vậy.

- Tớ hy vọng là cậu chưa yêu, – cô thốt lên và cười.

Ula cho rằng sau những chuyện với cái gã chạy theo Jola, cô ả mà cô ấy không hăm mộ tí nào, tôi cần nghỉ ngơi và xem trên đời có những gì, trước khi lại sa vào đâu đó.

Tất nhiên là tôi chưa yêu! Nhưng tôi không hé răng về Hirek. Tôi hy vọng không lâu nữa sẽ gặp lại anh ta.

Ban đêm tôi vẫn mặc bộ đồ thể thao, nhưng không còn phải đắp chăn bông nữa, và dùng túi ngủ thay chăn len. Xuân về rồi! Thêm nữa, hai con mèo thì ấm hơn là một con. Hơn gấp đôi. Con Mietek ngủ trên đầu tôi. Con Zaraz ôm con Borys ngủ trên giường. Như thế đúng là rất mát vệ sinh.

* * *

Lại xảy ra lắm chuyện. Hôm qua con mèo mới của Ula nhận được một cái tên bất đắc dĩ. Đây là một con mèo dễ thương, cho dù đã bị cạo nhưng vẫn còn khá nhiều túm lông dính bết và vẫn sợ hãi. Manka xén gần hết lông ở ba chân (hai chân sau và một chân trước) và phần bụng. Da bụng con mèo hồng như thịt vịt. Nhưng đuôi, đầu

và một chân trước nom vẫn khá. Jacek kiêu hãnh nhìn con vật giống như chuột cống phủ tí lông đang bò trên lãnh thổ của nó. Khi tắm xong thì hóa ra phần còn lại của con mèo—chuột—vịt có màu xám bạc. Ula chải đầu, chân và đuôi con mèo Ba Tư, và tất cả mọi người bắt đầu suy nghĩ, tên gì là thích hợp nhất cho con vật này. Sau mấy ngày, trên những chỗ da hồng của con vật có tín hiệu cho thấy lông mới sắp mọc, và con mèo không tên không còn phản ứng với mọi người bằng tiếng gầm gừ nữa.

Bà bán trứng cứ hai ngày lại mang sữa cho Ula. Một bà già đáng mến, sở hữu con bò cái cuối cùng trong làng. Cái ngày con mèo Ba Tư được nhận tên, bà Stasia đứng trước cổng gọi Ula, sữa đây, sữa đây rồi! Ula bế con mèo trên tay chạy ra cổng, trong nắng tháng Ba. Con mèo óng ánh, cái chân duy nhất có lông của nó buông lỏng lỏng trên tay Ula xuống, cái đuôi xù ve vẩy nhẹ nhàng theo nhịp chân bà chủ, còn đôi mắt đen tinh nhanh và tròn xoe của nó nhìn thẳng vào bà Stasia.

- Ôi, Ula. Ôi, con mèo mới đẹp làm sao, – bà Stasia kêu lên và đưa qua chần song cái vỏ chai Cola đồ đầy sữa bò tươi ngon.

Ula đặt con mèo xuống đất và chìa tay ra. Con mèo vươn dài cái lưng hồng hồng, ba cái chân trụi và một cái chân có lông rồi chạy lảng xảng quanh chân Ula.

- Ojej {*Tiếng kêu biểu lộ cảm xúc ngạc nhiên của người Ba Lan, giống như “Ồi” trong tiếng Việt*}, Ula, Ojej, – bà Stasia rít lên, giận bắn người vì ghê sợ. Bằng cách đơn giản như vậy con mèo được sở hữu cái tên Ojej.

Nhưng chưa phải đã hết. Một con mèo nữa lại đến với Ula. Đặt con mèo thứ ba vào lòng Ula, chồng cô nói:

- Em xem kìa, nó nhìn cứ như chỉ chực gọi: Ratunek {*Cấp cứu - tiếng Ba Lan*}!

Con Ratunek toàn thân trắng toát như hoa anh đào. Từ đó tôi không còn nghe Ula nói có ngu mới nuôi hai con mèo nữa.

Hirek gọi điện sáu lần, bảo rằng nhớ.

* * *

Con mèo Zaraz làm một đồng bên lò sưởi.

Tôi dậy sớm, vào phòng Tosia. Suýt nữa thì ngã lăn quay ra đất. Một bức tường sơn màu xanh da trời, còn bức tường thứ hai sơn màu xanh lá cây. Một đàn cá nhỏ buộc chỉ treo đầy lên xà nhà. Phía trên giường Tosia dán poster Nirvana với dòng chữ đen tang tóc. Ở giữa dòng chữ có một từ tục tĩu.

Tôi đánh thức Tosia và bắt nó dọn ngay đồng phân của con Zaraz.

- Zaraz, – Tosia nói.

Con Zaraz nhảy lên giường và thò một chân ra ngoài cửa sổ. Tosia giật lại.

- Mẹ sẽ trả con mèo. Nếu con không chịu dọn phân nó. Chuyện phòng ốc của con mẹ sẽ nói sau. Con phải dẹp cái này đi.

Rồi tôi đợi. Nhưng Ula đã khuyên tôi, đừng bao giờ giải quyết hai việc cùng một lúc!

- Đây là phòng của con! – Tosia hét lên. – Mẹ đã bảo trong phòng này con muốn gì thì tùy con cơ mà! Còn đồng phân chắc chắn là của con Mietek! Mà Mietek là con mèo của mẹ! Mẹ không giữ lời! Con phải đi học và con không thể bực mình được! Ở trường đã đủ bực lắm rồi!

Tôi dọn đồng phân mèo. May mà tôi không đi học. Tôi đến tòa soạn lấy thư.

* * *

Có chấp nhận được không khi ở tuổi này tôi đem lòng yêu một người đàn ông xa lạ, tóc đã chớm muối tiêu? Liệu người đàn bà đã bỏ anh ta có nhìn thấy hay không? Tại sao các bà lại không thấy hết những điều hiển hiện ngay trước mắt? Chỉ một số người thấy được chăng?

* * *

Tôi đến tòa soạn. Không biết gã Xanh Lơ có thư từ gì không. Sau lá thư gần đây của tôi, gã không nên ngồi vào máy tính mới phải.

Có thư!

Thưa chị,

Ồ ra thế! Chị đã tự bộc lộ mình! Tôi thấy rất rõ là chị sợ bất kỳ cảm xúc nào đối với đàn ông, đương nhiên ngoài những ác cảm chất đầy

trong những lá thư của chị. Không hiểu tại sao với phụ nữ bị bội tình thì chị trả lời rất chí lý, dễ chịu và đầy thiện cảm, còn đối với đàn ông trong cảnh ngộ tương tự thì chị toàn thuyết giáo, nội dung thư rất khó chịu... Tôi xin giới thiệu với chị những tác phẩm có thể phần nào sửa đổi tính tình của chị, cho dù tôi không nghĩ việc này khả thi.

Và ở đoạn này, đúng là đồ ngốc, gã gửi cho tôi danh mục cả loạt sách.

*Về những ý kiến thiếu thiện cảm của chị quanh việc đàn ông đọc sách – tôi muốn hỏi, chị có biết Anne trại Đầu Hối Xanh đã phải chăm bao nhiêu cặp song sinh trước khi đến ở với Marilla không? Ha! Còn bây giờ là một cái chính nho nhỏ. Chị viết về sự di chuyển khi trong đầu nghĩ về thuật ngữ phép chiếu. Đề nghị chị xem từ điển thuật ngữ tâm lý học trước khi lần tới chị lại tiếp tục dạy bảo những người thông minh, có trình độ và sáng suốt.
TB. Chị tóc nâu hay là tóc vàng áy nhỉ?*

Anh còn muốn gì nữa, Xanh Lơ? Thấy rõ là anh chưa mãn nguyện mà. Hãy nhìn xung quanh mà xem, Xanh Lơ! Mùa xuân xanh tươi, dù chưa thật sự ấm áp dễ chịu như ở đảo Cyprus, nhưng rồi sẽ như vậy, Xanh Lơ ạ, sẽ là như vậy! Chắc chắn lần này anh sẽ gặp may trong đời, sẽ gặp được một người đàn bà mà anh yêu, chứ không phải khinh thường. Đừng để mất hy vọng!

* * *

Tôi tưới vườn. Lần đầu tiên trong năm nay. Nắng đã lên, ấm áp. Tôi tưới nước cho những cây cúc sao tôi thích, thành linh dưới lùm cây hiện ra một con ếch như ếch thần!

- Ôi, con ếch, – tôi hét lên, không để ý mấy người đang ngồi gần đó, hàng xóm và Grzesiek, người tôi luôn luôn coi là bạn thân. Cho đến lúc này.

- Thôi đi bà chị ơi, không phải ếch đâu, đó là cái gương! – Giọng đàn ông ông ổng. Và tiếng cười vang lên, cả giọng nam lẫn nữ, giữa những cây cúc sao, cỏ vườn và những cây bạch dương xanh tươi. Tôi bực mình, im lặng nhấc xô nước lên. Sao lại như thế? Sao lại ăn

nói quá quắt như vậy hả?

Sau đó tất cả chúng tôi ngồi trong nhà, phân tích kỹ sự việc. Thì ra những hình ảnh từ quá khứ vẫn đang theo đuổi theo chúng tôi, những người phụ nữ. Đó là những chuyện cổ tích chúng tôi thường được nghe kể. Một cô gái cúi nhìn con ếch và hôn vào mồm nó? Và rồi sau đó ước gì được nấy? Giấc mơ muôn thuở và ảo tưởng có đường ranh phân chia rõ ràng. Cả Ula và cả tôi, chúng tôi khẳng định rằng, cô gái trẻ đang duyên dáng cúi xuống con ếch đương nhiên không phải là ảo tưởng. Đoạn tiếp theo mới là ảo tưởng. Việc hôn con ếch phải thuyết phục cho chúng tôi, phụ nữ, hiểu rằng đó là việc cần làm. Cần phải tìm những con ếch (hoặc những con quái vật khác), bởi nếu chúng ta kiên trì thì rốt cuộc từ một con ếch nào đó một hoàng tử sẽ hiện ra. Ula đồng ý với tôi, cho dù về mặt xác suất cô bạn tôi khác những người phụ nữ bình thường, vì cô ta là một phụ nữ có chồng rắc rối.

Thế nhưng cùng với Ula chúng tôi xác định như sau: nó (cái ảo tưởng này) đã lập trình cho chúng tôi từ tuổi ấu thơ, rằng nếu chúng tôi kiên nhẫn, chúng tôi sẽ được ban thưởng. Nó nhắc nhở phụ nữ chúng tôi rằng, cuộc đời của chúng tôi là cuộc kiếm tìm chàng hoàng tử, mỗi con quái vật sẽ hóa thành một hoàng tử như vậy. Và người ta lừa dối chúng tôi bằng chuyện cổ tích này. Vòng hoa đội đầu đã được tháo ra, và theo trí nhớ chúng tôi cúi đầu sủng ái con ếch. Không sao cả khi tạm thời con ếch (tức hoàng tử tương lai) có ít thời gian dành cho chúng tôi. Không sao cả, khi không lâu nữa (sau lễ cưới) hoàng tử này còn có ít thời gian dành cho chúng tôi hơn.

Chuyện cổ tích về cái hôn thấm vào máu thịt chúng tôi đến nỗi, chúng tôi cứ hôn, còn con ếch tạm thời đang bận bịu với trò chơi mới – điện thoại di động, ô tô, xe máy – cho nên chưa có thì giờ để hóa thân. Thế nhưng dưới lớp da xanh lục này chúng tôi nhìn thấy một đôi vai vạm vỡ, đôi vai sẽ che chở chúng tôi trước cái ác. Đôi mắt lồi hóa thành đôi mắt mộng mơ bởi khát vọng và lời hứa về một tình yêu nồng thắm. Còn bốn chân, bốn chân dễ thương, có khả năng bật nhảy, chúng tôi vẫn chưa hình dung là sẽ nhảy sang người đàn bà khác, mà mới chỉ làm chúng tôi liên tưởng tới các môn thể thao dưới

nước. Tôi không định nói về chuyện tình dục đâu. Đôi khi, buồn chán vì đợi chờ, những sinh linh giống cái thiếu kiên nhẫn tổng cổ con ếch như vậy. Nếu có đọc sách họ sẽ hét lên: “Ông vua cõi truông!”, có gì đâu, “Đó chỉ là một con ếch!” Tiếc rằng sự thông thái này rời bỏ chúng tôi ở ngay dòng nước tiếp theo, nơi sinh linh xấu xí tiếp theo nhử chúng tôi bằng cái xấu của mình. Ít nhất ngoài tôi ra. Đúng, sinh linh kia chắc chắn chỉ là một con ếch, thế còn sinh linh này thì sao? Sinh linh này nhất định sẽ hóa thân thành một hoàng tử.

Hãy làm lại từ đầu toàn bộ trò chơi.

Chúng tôi làm gì khi biết ngay hoặc phải sau một thời gian nữa mới biết thực hư thế nào. Phải làm gì, lạy Chúa linh thiêng, đối với con ếch vô tội đây? Chúng ta nhốt nó trong nhà trong khi nó lại thích ở ngoài ruộng cỏ ngập nước. Chúng ta ngắm đôi mắt ếch lâu đến nỗi, con ếch tội nghiệp không đường thoát. Con ếch đứng trước gương sẽ nhìn thấy vương hiệu dưới chân, còn vương hiệu trùm xuống hai mắt. Và bây giờ con ếch nhìn chúng ta bằng con mắt khác. Phải chăng nó cần được sống lâu hơn? Hay có một nàng công chúa nào đó đang chờ? Nói ngắn gọn, con ếch tội nghiệp điên đầu và không vay tiền mua xe Nissan nữa, mà thấy mình đang ngồi trong chiếc xe màu đỏ mui trần. Tiếc thay không phải cùng với chúng tôi nữa, mà đi với hoa khôi tóc vàng, có thể là Hoa hậu Ba Lan hay một cô nàng nào đó, miễn là có danh hiệu. Như Jola đó. *Manager*. Còn danh hiệu của chúng tôi không phổ biến, chỉ đơn lẻ mà thôi.

Như vậy chúng tôi đã xúc phạm mình, xúc phạm con ếch, và một cách gián tiếp chúng tôi đang xúc phạm các cô gái khác khi khẳng định với họ rằng chàng hoàng tử của chúng tôi là có thực. Chẳng hạn như Jola. Chị ta không thành công, vì hôn chưa đủ độ! – người đàn bà kế vị chúng tôi nghĩ vậy, vì cũng được nuôi dưỡng bằng truyện cổ tích về con ếch và hoàng tử. Tôi sẽ cho anh ta biết cảm xúc thực là gì! Chị ta không bao giờ hiểu anh ta. Ở gần tôi, anh ta quên... ở gần tôi, anh ta sẽ tìm thấy lại mình... cùng tôi... v.v.

Krzys và Grzesiek không đồng ý với chúng tôi. Thế nhưng tôi xin

nhắc rằng, một người có ô tô đỏ, người thứ hai có xe Nissan. Có thể họ cảm thấy bức tức. Anh chàng Grzesiek đáng ghét, cố tình muốn làm tôi bức mình, chỉ làm cho tôi ý thức được một điều rằng, cần phải kính cẩn cúi đầu trước cô gái dám hôn lũ bò sát. Cô gái không có tội tình gì. Tôi không căm tức những con vật lưỡng cư tội nghiệp này. Chúng có quyền sống như tôi. Tuy nhiên tôi không cho phép mình bị mắc lừa.Ếch đang là ếch và vẫn sẽ là ếch. Đúng là chúng có trải qua một số giai đoạn phát triển, tuy vậy từ con nòng nọc đến vua chúa là quá xa xôi. Tách mình khỏi những ảo tưởng, chúng tôi phải nhìn thẳng vào sự thật và thôi hôn loài máu lạnh. Ý nói tôi, chứ không phải Ula, bởi vì cô ta có một ông chồng tốt bụng.

Thật dễ chịu làm sao.

Chỗ dành cho ếch là ruộng cỏ. Biết đâu tôi đã gặp được một người đàn ông da không xanh và máu không lạnh. Không có chàng hoàng tử nấu mình bên trong. Vậy thì với thế giới còn lại và các cô gái khác thì sao đây? Và giữa hôn con ếch hay hôn hoàng tử cái nào hay hơn? Còn nếu hoàng tử, như trong trường hợp Cựu chồng của tôi, hóa ra lại chính là một con ếch thì sao?

Chúng tôi đã có một buổi chiều thoải mái như vậy ở nhà tôi. Vậy thì Grzesiek hãy im mồm đi. Gương – cũng ý nghĩa với tôi lắm chứ!

* * *

Bởi mùa xuân mà có lẽ tôi đã mất đi ít nhiều cảm xúc thực. Trên đường về tôi mua khá nhiều thứ. Cam – hai kilô, quýt, táo, bánh mì trắng, bơ tươi, phomát mềm, phomát mozzarella, phomát Edam của Hà Lan, hai kilô khoai tây, rau xà lách, củ cải đỏ, bắp cải Bắc Kinh. Tủ lạnh đã sạch trơn, cho nên tôi còn ghé vào cửa hàng thực phẩm Rema gần ga mua đủ thứ, tiện thể xách thêm bốn chai nước ngọt và hai chai vang trắng, vì vợ chồng Ula – Krzys tối nay sẽ sang chơi. Tôi không ra khỏi Rema nổi. Tại quầy thu ngân tôi trả lại hai lọ măng tây nhưng tôi lại sực nhớ, nhà đã hết đường. Tôi xách phải đến hai mươi sáu kilô. Tôi lết từng bước đến chỗ xếp hàng.

Ngay lối vào Ga Trung tâm chết tiệt ở trung tâm châu Âu có mấy gã đáng điệu hùng hổ đứng chắn. Trông như lũ côn đồ. Hai tay tôi rã rời, tôi có điên khi quyết định ở xa thành phố đến như vậy hay không nhỉ? Tôi không còn dám đứng vào hàng, vì sợ. Mấy gã kia đứng sát quầy vé, la lối hống hách. Nghĩa là đang quát cô bán vé.

Tôi điên tiết. Tôi nghĩ, tránh voi chẳng xấu mặt, tôi đang phải xách nặng đến năm mươi kilô. Tôi hỏi căng, cảnh sát đâu. Cảnh sát ở tận trong đồn gần đường tàu. Không ai chịu đi gọi, cho nên tôi đành phải đi. Mấy cái túi làm hai tay tôi như muốn đứt lìa ra. Lúc lúc tôi lại phải dừng nghỉ và chắc chắn là tôi lỡ chuyến này rồi.

Cuối cùng tôi cũng lê được đến đồn cảnh sát. Cánh cửa sắt nặng trịch đóng im ỉm. Tôi gõ. Không động tĩnh. Tôi xô cửa. Không động tĩnh. Tôi mang hết sức bình sinh đẩy. Không ăn nhằm gì. Tôi đặt một cái túi xách xuống đất – nó sắp toạc ra đến nơi – cái túi đựng mấy chai nước ngọt. Tôi tìm chìa khóa, tôi dùng chìa khóa gỗ ầm ầm. Cổng sắt hé mở. Mấy chai nước ngọt lăn ra từ chỗ toạc. Qua khe hở và chần song tôi nhìn thấy một anh cảnh sát trẻ măng. Anh chàng hoảng. Tôi hỏi một cách lịch sự, anh ta có thể đi cùng tôi ra ga xe lửa nội đô được không, vì ngoài kia có mấy kẻ phá rối trật tự. Anh cảnh sát bắt lực nhìn tôi. Anh ra tưởng rằng tôi sinh chuyện.

- Chúng tôi ở đây chỉ có ba người. Tôi không thể đi được, hai người kia đi rồi.

- Cho tôi biết họ đang ở đâu được không? – Tôi quát lên.

- Họ đang ở chỗ đánh nhau.

Tôi cho mấy chai nước ngọt vào cái túi lưới đựng phomát mềm, bắp cải Bắc Kinh, phomát mozzarella, phomát Edam, cam và khoai tây. Bản năng xã hội của tôi đã biến mất.

Không có xe lửa nội đô, không có người, không có lũ côn đồ. Tôi đợi chuyến xe lửa giờ sau. Lúc lên xe lửa cái túi thứ hai thủng. Một người giúp tôi nhặt khoai tây, bắp cải, cam v.v... Tôi cởi áo lông và nhét tất cả mọi thứ vào đó, tôi buộc túm hai tay áo lại để không bị tuột ra. Nom tôi bây giờ không khác nào một bà già nhà quê thời kỳ đầu cộng sản. Thiếu mỗi cái vali màu vàng bằng bìa các tông chẳng dây nhằng nhịt. Và một chiếc thùng các tông to tướng, có một lỗ gà con chiêm chiếp bên trong.

Màu vàng.

Tôi chậm chạp đi vào nhà – chuông điện thoại. Tôi quăng túi lưới và áo lông bọc hàng ngoài hiên. Khoai tây và cam lăn lóc tứ tung.

Thử đoán xem ai gọi tôi nào? Không phải mẹ, cũng không phải bố. Anh chàng đấy. Có phải mắt tôi vẫn lúng liếng và môi tôi nom vẫn gọi tình? Anh ta không nghĩ sẽ còn được gặp một điều gì đó trong đời nữa. Anh ta đếm từng giờ đến cuộc hẹn của chúng tôi vào thứ Tư tới.

Đời đẹp lắm thay.

Tôi quay ra hiên.

Borys, Mietek và Zaraz đang sẵn sỏ xông vào túi thịt. Tôi xẻo cho mỗi con một miếng thịt bò. Chúng mày thích thì tao cho! Tôi pha trà và hút thuốc. Phải xả hơi một chút chứ. Tôi trả lời thư, sau đó tôi tìm câu trả lời cho câu hỏi, phải làm gì với một cuộc hẹn ở tuổi trưởng thành. Các con gái của Ula có mấy tờ tạp chí phụ nữ. Và cả tạp chí teen nữa. Làm sao tôi biết được phải có thái độ thế nào và phải xử sự ra sao đây. Và tôi sẽ viết thư trả lời Xanh Lơ, để anh ta tha hồ được hài lòng. Nhưng để sau. Bây giờ tôi đọc những bức thư khác đã.

Xin cách đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thụ

- 10 -

MỘT NGƯỜI CHA CHĂM LO CHO CON

Chị thân mến,

Một người cha chăm lo cho con viết lá thư này cho chị đây. Năm ngoái, con gái tôi không qua được kỳ thi tốt nghiệp phổ thông trung học. Bây giờ nó đang định theo học một số lớp nào đó, còn tôi thì hàng đêm không ngủ được. Nó đâu có biết con người ta mà không bằng cấp thì chẳng ra cái thá gì. Nó phải đi học đại học – chứ đừng có nghĩ vớ vẩn. Vẫn có những lớp học cấp tốc đấy thôi – tôi đã tìm cách dọa dẫm hoặc thuyết phục, buộc nó phải đi học. Vậy mà không kết quả gì.

Ô hô, lại một người cha bị lệ thuộc nữa.

Anh thân mến,

Xin anh bình tâm, con gái anh có thể học giỏi – còn chuyện nó thay đổi và sẵn lòng thay đổi thì lại tùy thuộc vào chính chúng ta. Tôi xin được trả lời thư anh một cách thành thực và hy vọng không vì thế mà anh cho tôi là người xấu. Đọc thư anh, tôi rút ra một điều là anh gắn bó cực kỳ sâu nặng với con gái, với thành công và thất bại của nó, anh chăm lo cho con – đúng là anh đã nguôi ngoai ít nhiều sau kỳ thi tốt nghiệp của con, song có gì đó không cho anh yên lòng, khiến anh

chẳng buồn làm việc, không cho phép anh sống và hoạt động bình thường. Tôi mạn phép trích lời của anh, bởi có lẽ đó là những lời quan trọng nhất trong thư. Tôi hiểu được anh với tư cách là mẹ của một cô bé sắp thi tốt nghiệp phổ thông trung học...

Lạy Chúa! Hằng gượng! Một phút thôi. Chẳng biết Tosia đã bắt đầu học thi tốt nghiệp chưa? Chỉ còn ba năm nữa thôi!

... rằng anh lo cho tấm bằng tốt nghiệp của con gái. Tuy vậy, có những chuyện cần phải cân nhắc, để tiện cho cuộc sống của mình và không gây khó cho cuộc sống của con... Con gái anh là một người lớn rồi. Có thể cháu chưa được như anh mong muốn, có thể tính khí nó vẫn còn trẻ con, nhưng nó đã qua mười tám tuổi, nếu muốn kết hôn nó cũng không cần sự cho phép của anh nữa, nó đã được quyền bầu cử, được quyền đi làm, đi xa nhà v.v.. Trong khi đó tôi có cảm giác, trong ý nghĩ và sự chăm lo của anh, nó vẫn là một cô gái bé bỏng, không có khả năng quyết định và chịu trách nhiệm về quyết định của mình. Anh hãy để cháu sống cuộc sống của mình! Không đỗ tốt nghiệp chưa phải là tận thế đâu. Nhưng tận thế có thể lại là ý muốn kiểm soát sinh hoạt và hành vi của cô con gái đã lớn. Ý muốn bảo bọc tất cả mọi thứ trong cuộc sống và điều khiển hành vi của con, như thể nó vẫn còn là một cô bé năm tuổi. Theo tâm lý học và kinh nghiệm thực tế, con cái chỉ chịu ảnh hưởng của bố mẹ cho đến khi chúng khoảng mười lăm tuổi. Sau đó ta chỉ có thể hỗ trợ và yêu thương con, cho phép chúng sai lầm và trả giá cho những sai lầm đó. Chúng ta cũng có thể làm gương nữa, nhưng đó là chuyện khác. Tôi thấy anh rất căng thẳng về chuyện cô bé thi trượt. Không đỗ tốt nghiệp phổ thông trung học có phải là tận thế đâu. Biết đâu đó là dấu hiệu duy nhất của sự phản kháng mà con anh có thể tự cho phép mình – mặc dù vô thức? Biết đâu là vì một kỳ thi khó khăn, vì luật học tài thi phận, và sau chót – vì sự sao nhãng chẳng? Không phải của anh, mà là của cháu. Không sao. Anh cứ để cho con mình mắc lỗi.

Khi trả lời những bức thư như thế này, tôi luôn có cảm tưởng, tình cảm của cha mẹ đối với con cái rất sâu nặng, có lúc chúng ta tránh cho con mình khỏi thất bại đến độ toan gánh lấy cả trách nhiệm về

cuộc đời của chúng. Và trái với cái vỏ bề ngoài – đó lại chính là tước đi sức mạnh và ý muốn thay đổi của chúng. Anh muốn sao cho tốt đẹp nhất. Có điều cái tốt đẹp nhất đối với anh không phải lúc nào cũng là cái tốt đẹp nhất đối với con gái. Tôi không biết, cháu có những kế hoạch gì, cháu dự định sẽ làm gì, học ở đâu – tôi có cảm giác anh đang cố truyền đạt kiến thức và kinh nghiệm của mình cho con gái bằng mọi giá, nhưng thật đáng tiếc, anh không truyền nổi đâu. Anh có thể giúp con mình bằng cách thay đổi chính mình và thay đổi quan hệ cha con. Vì tình yêu không xuất hiện được trong vòng kiểm soát. Con gái của anh đang trưởng thành – thất bại đầu tiên đã ở phía sau nó. Phải làm gì sau thất bại đó, hãy để cho cháu lựa chọn. Anh có thể giúp đỡ, chẳng hạn tìm địa chỉ những khóa học cấp tốc, nhưng đừng ép nó phải làm gì đó với bản thân nó. Khi nào phải canggung đáng gánh nặng, con gái anh sẽ biết rằng, người cha cực kỳ yêu thương của nó đã không thể kiếm được chỗ trên trái đất cho mình chỉ vì mảnh bằng tốt nghiệp cho con!

Cuối cùng tôi chiêu đãi anh ta bài thơ triết lý, vì đời đẹp lắm thay.

*Con của các người
đâu phải là con của các người
Chúng là con trai, chúng là con gái
mộng mơ cuộc đời mẫn nguyện
Chúng sinh ra qua các người
Chứ không phải từ các người
Cho dù ở với các người
chúng không lệ thuộc các người được đâu
Trao cho con cái tình yêu
nhưng trao ý nghĩ cao siêu thì đừng
Bởi tự mình các con biết nghĩ
Gặp các con là điều hay
gặp tâm hồn chúng việc gay quá chừng
Bởi tâm hồn chúng đang cư ngụ
trong ngôi nhà Tương Lai
Dù có chiêm bao tới tận sáng mai
các người cũng không tới được
Các người có thể làm cho mình giống chúng*

*Nhưng chớ nhọc công làm chúng giống mình
Bởi cuộc sống không bao giờ lùi
ngay cả đời ngày hôm qua cũng chịu
Các người là những cánh cung
dành cho con cái các người cứng
còn chúng là những mũi tên biết nói
cho cánh cung bắn vào tương lai
Cung thủ tìm tín hiệu trên con đường vô tận
Mang hết sức bình sinh kéo các người thật mạnh
Cho mũi tên bay nhanh và bay xa
Cầu mong cho sức uốn dai
của các người trong tay Cung thủ
Chất đầy vận may
Bởi cũng như cung thủ
yêu mũi tên bay vào không trung
Cánh cung không chòng chành chao đảo
ban cho con tình yêu muôn trùng {Trong **Nhà tiên tri** của Kahlil
Gibran}.*

Thay mặt tòa soạn, tôi xin gửi tới anh những lời chào thăm thiết...

Thế nhưng tôi là người thông minh! Xem tivi thấy người ta nói vậy.
Rồi tôi sẽ xem mấy cuốn tạp chí. Tôi chỉ còn phải viết thư trả lời Xanh
Lơ nữa thôi.

*Anh thân mến,
Tôi đang hăm hở đọc cuốn sách mà anh giới thiệu cho tôi. Quả là sau
những quay cuồng vừa rồi liên quan tới Jung và Jong tôi đi tới kết
luận – và điều này hẳn khiến anh mừng – rằng đã đến lúc xóa bỏ các
lỗi hổng văn học–tâm lý học.
Tôi xin trả lời câu hỏi đầu tiên: tôi là một phụ nữ tóc vàng. Không trẻ
và cũng chẳng mảnh mai – tôi muốn canh chừng anh điều tra tiếp.*

Ui chà, tôi đang nói dối anh ta! Thứ nhất, tôi là một phụ nữ tóc nâu,
thứ hai v.v...

Tôi xin trả lời câu hỏi thứ hai: ba cặp song sinh. Chẳng nào tôi cũng không tin là hồi trẻ anh đã đọc “Anne”, vì không một người đàn ông nào trên thế giới này lại đắm đầu vào đó. Nói thật, dù thế nào tôi cũng khâm phục kiến thức văn học của anh. Anh có làm việc ở hiệu sách không đấy?

Còn nói về thuật ngữ phép chiếu, anh có lý, điều này – thật đáng tiếc – tôi phải công nhận.

Thay mặt mùa xuân và tòa soạn, tôi xin gửi tới anh những lời chào thăm thiết. Judyta P.

Anh ta sẽ ngạc nhiên cho xem.

TB. Nếu tôi có thể giúp được gì đó cho anh, không chỉ về chuyện trí lực, mà có thể cả những việc thường ngày, chẳng hạn lo việc nhà cửa, chữa áo len mất tuyết, xin cứ viết thư, sẽ không có một lá thư nào không được trả lời. Riêng cái này tôi nói ngoài lề – dĩ nhiên là chuyện sắp tới đây, với điều kiện anh chưa vượt quá con số một trăm – chắc anh sẽ thích có một bạn nữ để giải khuây. Tôi xin tiết lộ bí mật với anh, đàn bà thích vai này lắm đó! Nếu anh thấy đúng là anh đang buồn vì mình là người đàn ông bị ruồng bỏ v.v.. Thế nhưng, xin nói thật với anh, anh chớ đầu hàng. Trong đời ai cũng có một cái gì đó tuyệt vời đang đợi mình, chỉ cần tin vào điều đó.

Vân vân, vân vân và đại loại như thế.

Thứ Tư này tôi phải diện cái gì nhỉ? Tôi đi làm đầu ở hiệu nào được đây? Nom tôi cũng được đấy, vì da tôi vừa được tắm nắng. Hay là tôi đi nhuộm tóc highlight? Tiền nong không thành vấn đề, con người ta chỉ sống có một lần. Không biết bây giờ kiểu đầu nào là mốt nhỉ? Phải làm gì trong cuộc hẹn hò với anh chàng đã ngoài ba mươi, thậm chí gần bốn mươi, thực ra anh ta phải suýt soát bốn mươi, cho dù nhìn mặt thì không đến vậy, có lẽ vì anh ta thừa cân, cho nên không nhìn thấy các nếp nhăn trên trán chẳng?

Tại sao phom người tôi không được như Jola chứ?

Bây giờ tôi mà dùng kem của Tosia để bôi mắt thì tôi sẽ quen với ý nghĩ mình là một người đàn bà thanh lịch, và rằng ngày kia tôi không thể, không được chọc tay vào mắt. Rồi tôi sẽ đi nhuộm tóc highlight nữa. Bây giờ tôi cho phép mình giải lao đúng năm phút – tôi có cả một cuộn báo. Rồi tôi sẽ biết hết mọi thứ!

Xin cạch đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thự

- 11 -

TÔI BIẾT TẮT TẬT RỒI

Bây giờ là một giờ đêm và tôi biết tắt tắt rồi. Tôi biết đàn ông thích những người đàn bà như thế nào và người đàn bà phải làm gì để gây ấn tượng không phai mờ đối với đàn ông. Bây giờ tôi chỉ còn việc tuôn ra hàng tràng mà thôi.

Tôi biết ở đâu, tôi biết làm như thế nào, tôi biết làm bằng cái gì. Ở đâu. Tất nhiên không phải ở quán cà phê, càng không phải trong quán rượu. Phải làm tình ngay. Và làm tình, xin Chúa che chở, trên giường! Chúng ta chuẩn bị làm tình:

- trong bể tắm
- trong nhà bếp
- ở tiền sảnh
- trong xe ô tô
- trong rạp chiếu phim
- ở những chỗ bất ngờ khác.

Khi đã chọn được chiếc giường vừa ý chúng ta cần chuẩn bị:

- các đồ chơi tình yêu (máy rung, bao cao su thơm v.v...)
- nước đá viên
- loại kem ưa thích
- sôcôla
- mật ong
- ô liu, lạc v.v...

Không thấy có bài báo nào nhắc đến món thịt thăn nấu bắp cải mà tôi thích, thịt quán bắp, món ăn Tàu, còn món spaghetti thì đã được trù

tính.

Trang phục cho cuộc hẹn làm tình:

giày đỏ đế cao – tôi không có

giày đế nhọn – tôi không có

đồ lót đăng ten (có thể tùy ý, dệt lỗ, trong suốt, các màu tự do) – tôi có, nhưng tôi sẽ không mặc

áo phông mặc đêm – đi phố chẳng?

pijama nữ

đồ lót

khăn mùi soa mỏng

áo cánh gài cúc.

Cách mới lạ:

mặc bộ quần áo khiến chàng biết ngay chàng phải cởi cái gì trước tiên; bộ này tôi có.

Không có bài báo nào nhắc đến bột dài đến đầu gối, đồ lót vải bông đi với giày cao su, tiếc thật, vì giày cao su tôi có.

Để chơi trò tình dục chúng ta phải mua một số thứ:

dầu ô liu dành cho trẻ em

dầu thơm

kem dưỡng ẩm (hỏi ý kiến bác sĩ)

sâm banh

rượu vang ngon.

Cách ứng xử cần:

bất ngờ

bất thường

hành vi bột phát được chuẩn bị tốt

những ý tưởng và hướng dẫn từ những bài báo, những cuốn sách, băng sex làm phong phú thêm sinh hoạt tình dục của chúng ta.

Trình tự các hành vi ứng xử như sau:

đón chàng một cách bất thường

cho chàng ăn, vì đường vào tim qua dạ dày

tắm cho chàng và cho mình, kèm động tác kích dục

kích thích chàng bằng sâm banh, matxa kích dục (dầu thơm), cười và cười khúc khích (xem: *Khoái cảm của sex*).

Các động tác trên giường:

đỗ lên người chàng (hoặc người mình) mặt ong, rượu vang, sâm banh, bôi kem

chỉ cho chàng các dụng cụ và hướng dẫn cách sử dụng

giải thích cho chàng biết âm hạch trong cơ thể người phụ nữ có vai trò gì

mân mê khi lấp bao cao su thơm hoặc dụng cụ nổi dài
 các bài thoát y vũ cho đàn bà.

Một tờ báo phụ nữ hồi tháng Năm năm ngoái khuyên:
 chàng tự kích thích
 nàng tự kích thích mình (để kích động chàng)
 đột ngột thét lên vì khoái lạc
 rên rỉ, thở hổn hển, la hét v.v...

Những điều nên tránh:
 nhắc tên người khác
 nói chuyện thán trước (xem: *Những cựu chồng tương lai*)
 so sánh chàng với người khác, nhất là về kích cỡ của quý.

Khúc dạo đầu:
 matxa vùng kín bằng nước đá
 ăn trái ô liu và các thứ khác (xem: Kim Basinger trong *Chín tuần rưỡi*)
 liếm sâm banh, mật ong, rượu vang, kem trên người

Của quý của chàng cần:
 vuốt ve, âu yếm một cách nhẹ nhàng, đàn ông cũng cần đến vuốt ve triu mến
 siết chặt. Tôi xin trích dẫn: “Bạn hãy quên đi những cái vuốt ve nhẹ nhàng, hãy sử dụng một lực vừa đủ như khi bắt tay sếp, nhưng đừng làm như khi bắt tay tạm biệt nha sĩ sau buổi khám.”
 Bây giờ tôi không ngạc nhiên tại sao vợ chồng tôi đã bỏ nhau. Tôi chỉ ngạc nhiên tại sao chúng tôi lấy nhau.

Trong lúc làm tình:
 đừng quên mất chàng ta; chàng vẫn quan trọng như thế
 hãy quên tiết chàng đi; tập trung vào bản thân mình; chàng sẽ bắn khoản: sao được nhỉ, mình đã chiều cô nàng hết nước hết cái cơ mà. Và chàng sẽ nhớ đến già.

Những lưu ý khác đều liên quan đến các động tác tạo khoái lạc cho cả đôi. Sau đó, nếu hy vọng chàng sẽ đọc báo cho mà nghe, hãy làm theo những chỉ dẫn khôn ngoan:
 không để chàng ngủ luôn, hãy để cho chàng ta nói thật tuyệt vời làm sao, và để chàng ôm ghì thật chặt.
 Ôi, hãy dễ... Và con gái tôi đọc những thể loại này ư?
 Còn về nhu cầu của chàng và ý tưởng của nàng, bây giờ tôi đã hoàn toàn sáng tỏ.

Nàng phải là:
 cô nàng tóc vàng
 cô nàng tóc nâu

cô nàng tóc hung
thể nào cũng được
phải có vú to, vì vú to kêu gọi
phải có vú nhỏ, và khi đó Freud không cúi chào
phải có chân dài
có chân thể nào cũng được, không thành vấn đề.

Tôi không hiểu. Phải chăng như vậy có nghĩa là hay hơn cả tôi nên có bốn vú – hai vú to và hai vú nhỏ và mỗi khi cần thì sử dụng một đôi?

Trên giường nàng cần:

chủ động

phục tùng chàng một cách nhún nhường

chủ động khi chàng muốn mình phục tùng, khi chàng muốn thét lên điều này

im lặng, vì điều này làm chàng phân tán.

Từ đó suy ra rằng, một người đàn bà lý tưởng phải:

giàu kinh nghiệm

đã qua giao thời

tốt nhất là gái trinh vị thành niên, bởi còn có thể dạy được gì đó.

Người đàn bà cần:

chăm chút cho mình

trang điểm một cách bình thường, nếu không sẽ mất nét tự nhiên

không rửa ráy ngay trước sex, để không mất mùi thơm tự nhiên

không dùng nước hoa tầm thường, chất khử mùi v.v..

xức nước hoa hảo hạng.

Như vậy là tôi có thể đến nơi hẹn hò, khi đã là một cô trinh nữ tóc vàng nhuộm đen, dáng mảnh mai song đầy đặn, vú nở căng, nhưng phải nằm gọn trong lòng bàn tay người đàn ông (một tay). Khi đó tôi có thể xỏ đôi tất dài vào hai chân và đi đôi hài đỏ. Tôi khoác lên người chiếc áo trong suốt và chiếc váy dài nghìn khuy. Trong bộ y phục như vậy tôi vào bếp và làm một món gì đó nhẹ nhàng, nhưng phải béo ngậy, vì anh ta thích ăn.

Mái tóc trẻ trung của tôi buộc túm thành đuôi ngựa, để cho tóc lượn sóng thả xuống lưng. Tôi xịt nước hoa Calvin Klein. Tôi kẻ mắt một cách kêu gọi, để mình là một con mèo con tự nhiên. Tôi sẽ đón chàng ở cửa. Không có những cuộc hẹn tình ở quán rượu. Tôi khỏa thân, chỉ mặc độc chiếc váy dài chấm đất. Cài khuy, nhưng chính vì thế không cài.

Chẳng biết Tosia có thể nói gì về chuyện này.

Sau đó phải cho nạn nhân ăn. Ăn xong thì đẩy chàng vào vò hoa sen

tắm tấp. Khi chàng đã sạch sẽ thì quăng chàng xuống nền nhà cho có vẻ bất thường, rồi mới lúi lên giường.

Bởi lẽ chàng ta thích những cô gái chủ động, cho nên cần đỡ lên người chàng ta mật ong, sâm banh, khúc khích cười sung sướng, liếm, dùng nước đá matxa vùng kín. Sau đó cần xoa bóp dương vật nhẹ nhàng, nhưng phải mạnh như siết tay thủ trưởng. Tiếp nữa, tự kích dục mình cho đến cực khoái. Xúi chàng cũng tự làm như vậy. Thở hổn hển, song có pha chút tinh nghịch.

Sáng sớm, cô nàng từ các trang báo phụ nữ ngủ dậy, nhìn thấy trên vải trải giường dáng hình vạm vỡ và tinh tế đến từng đường nét của chàng. Chàng mạnh mẽ, nhưng yếu. Nàng im lặng mà thốt lên: “Thế là anh đã đến rồi!”

Đúng là tôi cần phải giải thích những người đàn ông như vậy.

Mọi thứ đã ở đằng sau tôi! Lạy Chúa! Tôi đang sống trên hành tinh nào thế này!

Tôi chỉ còn việc đến hiệu cắt tóc, nhuộm highlight và cẩn thận với đôi mắt! Tôi vào nhà tắm. Mắt bị nhòe. Tôi không hiểu. Tôi có đụng tay vào mặt lần nào đâu. Tôi không thể tìm ra sữa tẩy trang. Không biết Tosia rửa mắt bằng gì nhỉ? Tôi tìm trong phòng của nó – không có. Nó mà không chấm dứt ngay lối sống bừa bộn này thì tôi sẽ phải có cách.

Hay lắm. Tẩy được bằng xà phòng.

Bây giờ tôi mặc gì được nhỉ?

Xin cạch đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thụ

- 12 -

TÔI SẼ LÀ MỘT NGƯỜI ĐÀN BÀ THANH LỊCH

Tôi đã có một quyết định quả cảm. Tôi vay tiền của Ula, tôi hẹn thợ cắt tóc và ngồi vào phương tiện đi lại yêu thích của tôi. Tôi sẽ cực đẹp cho mà xem – tóc highlight và đủ thứ nữa. Tôi mang theo người cuốn Jong để đọc, để không biến thành một con ngốc, nếu Xanh Lơ vẫn còn viết thư. Tại sao những người đàn ông như vậy lại bị ruồng bỏ nhỉ? Họ phải có khuyết tật kín đáo nào đó. Nói chung, lúc này tôi không thể tập trung đọc sách nổi. Ngày mai là ngày tôi gặp Hirek rồi!

Đi được vài ga, một bà già cùng đứa cháu trai lên ngồi cạnh tôi, thằng bé xinh xẻo, ngay lập tức nó nhìn qua cửa kính và hét to rất dữ dội ngạc nhiên:

- Bà ơi, sân ga đang chạy kìa!

Tôi đặt cuốn sách xuống và nhìn qua cửa sổ. Thằng bé nói đúng. Sân ga đang chạy đi. Tấm biển có chữ “Opacz”, kèm theo chữ P và mũi tên về bên phải, đang lướt qua. Hai cây bạch dương và hai người đàn bà xách túi lưới trên sân ga chạy lùi ra xa.

Thằng bé lấy làm ngạc nhiên, tì môi vào kính.

- Cháu đừng đụng vào kính, bẩn lắm! – Bà kia nói nhẹ nhàng. – Cháu lùi ra đi. Ở đây nhiều vi trùng lắm. Sân ga không chạy đâu, đó là con tàu rời ga đấy. Chỉ là ảo ảnh thôi. Vì cháu biết không, nếu chúng ta đi tàu cháu sẽ có cảm giác...

- Bà ơi! Bà xem kìa, ở đây có người treo bao nhiêu là lá bé tí! – thằng bé thông minh và không hề giả vờ.

Nó thôi không tì môi vào kính nữa.

- Marcin này! – Bà nó giảng giải. – Không có ai người ta đi treo lá cây đâu. Bây giờ đang là mùa xuân. Cây đang trổ lá non, chúng lớn lên, lá cây xòe ra từ những chồi cây, sang thu chúng sẽ rụng...

- Bà ơi, xem kìa! Xem kìa! – Marcin hớn hờ. – Ngôi nhà bằng vàng, ngôi nhà bằng vàng.

Đúng vậy, bên ngoài cửa sổ con tàu, trên bãi cỏ xanh có một công trình vàng khè, lần nào đi qua đây tôi cũng lấy làm ngạc nhiên, không biết ai đã nghĩ ra cái màu như vậy cho mặt tiền tường nhà.

- Cháu ơi, không phải bằng vàng đâu, chỉ là màu vàng thôi, – bà nó sửa lại. – Mà có khi chỉ là nâu nhạt thôi, không phải vàng. Không có nhà bằng vàng đâu. Cho dù...

- Bà ơi! Con thú con kìa! Một con thú hoang thực sự! – Đôi mắt thằng bé sáng rỡ, những ngón tay giờ đã lem luốc.

- Marcin ơi, bà đã nói với cháu rồi còn gì, đó là con đà đà. Đó không phải là con thú, đó là con chim, loài chim này sống gần nhà, mặc dầu hoang...

Con thú con chạy phía bên ngoài cửa kính bám đầy bụi của con tàu. Đúng là con chim đà đà.

- Có ai đang thổi mây vậy? Bà ơi, bà xem kìa, mây bay cực nhanh luôn.

Tính tò mò của thằng bé không bao giờ được thỏa mãn. Nó theo dõi mọi thứ trên bầu trời, dưới mặt đất. Nó ngửa mặt nhìn lên trời một lúc.

Bà nó kiên nhẫn và nhẹ nhàng.

- Bà đã nhiều lần nhắc cháu là đừng có sờ tay vào kính. Gió thổi mây bay đấy. Gió xuất hiện khi có sự chênh lệch áp suất của không khí...

- Bà ơi, bà ơi, – thằng bé ngắt lời bà và tôi ngẫm công nhận nó có lý, – nhà thờ phát sáng, nhà thờ phát sáng!

- Marcin, – bà nó lên tiếng về quả trách, – đó là Cung Văn hóa đấy chứ, chúng ta sắp đến nơi rồi, cháu không nhận ra hay sao? Nó không phát sáng đâu, đó là nắng phản chiếu từ chóp...

Tôi nhìn qua tấm kính bản và tôi thấy tòa nhà phát sáng. Không có gì phản chiếu cả đâu, làm gì có chóp. Tôi cũng quả quyết đó là nhà thờ. Sao những người lớn tuổi lại nở chặt cánh cửa những chú bé lãng mạn. Biết đâu Hirek tuyệt vời và nhảy cảm lớn lên từ một chú bé Marcin như thế này. Có thể nghĩ rằng Hirek đã không có một người bà độc địa. Tôi sẽ chẳng nghĩ về chuyện này mà làm gì. Không phải hôm nay, khi tôi đi làm cho mình trở thành một người đàn bà đẹp.

Tôi ở chỗ thợ cắt tóc hai tiếng rưỡi đồng hồ. Tóc highlight, kiểu mới, tía tốt v.v... thì phải lâu chứ còn gì. Tôi trả một trăm bảy mươi zloty. Khi ra tàu về nhà tôi mua thuốc nhuộm, hạt dẻ đen và báo.

Sân ga lùi ra xa, tôi dùng tờ báo che mặt. Chạy lùi ra xa cùng với sân ga còn có kiốt và hàng chữ to “Bệnh viện ngoại khoa”, có kẻ nào đó đã viết thêm vào hai chữ: “Bi đất”.

Tôi nhìn qua cửa kính bản thủy của con tàu, cho dù bên cạnh tôi không còn Marcin và bà của thằng bé. Nhưng có rất nhiều người đi làm về, họ đọc các tờ báo in màu hoặc ngồi ngủ gật. Cũng may không có ai để ý đến cái đang có trên đầu tôi. Lúc mặt trời lặn, cái chóp Nhà thờ Văn hóa và Khoa học óng ánh bảy sắc cầu vồng. Con tàu lao về phía tây, lướt qua ngôi nhà vàng. Đến ga P–Opacz tôi nhìn về phía mũi tên. Mũi tên chỉ lên mái nhà ga. Trên mái có đặt màn hình tivi. Trên màn hình có kẻ nào đó viết dòng chữ bằng bút dạ: “Mi

nhìn gì? Ta là radio.” Mấy con thú hoang vụt bay lên, chúng lao vào những cây bạch dương người ta đã treo những lá nhỏ xíu. Ai đó đã thổi mây đi chỗ khác – bầu trời trong xanh.

Tôi đã có trên đầu mình kiểu tóc mới, highlight, vuốt keo. Nom tôi thật khủng khiếp. Khi nhảy ra khỏi con tàu tôi chỉ ước ao một điều: chỗ thuốc nhuộm tôi mua ở phút chót sẽ bám tóc. Mong sao Beata, vốn có tài cắt tóc cả bằng kéo Đức, có nhà và có thể đến được. Và mong sao không một ai nhìn thấy tôi. Tôi cúi đầu chạy vào nhà. Suýt nữa tôi ngã vào bà láng giềng bán trứng. Bà ta không chào đáp lại tôi. Bà ta không nhận ra tôi.

Khi tôi mở cổng, Ula ngó sang. Cô bạn kêu lên:
- Lạy Chúa, có chuyện gì vậy, mình sang ngay đây!

Tệ hơn là mình tưởng. Tôi lao vào nhà và biến ngay vào phòng tắm. Tôi cúi đầu xuống dưới vòi nước. Không bao giờ – tôi thề, tôi hứa – tôi sẽ không cố biến mình thành người đàn bà thanh lịch nữa! Một lát sau Ula lao vào nhà. Vốn tốt bụng nên cô bạn tôi cố động viên tôi. Cô ta sẽ chải thuốc nhuộm lên những sợi highlight lem nhem ngay bây giờ, thuốc sẽ bám tóc, bằng mọi giá phải kéo Beata đến đây, cô ta có thể cắt cho bằng mái tóc của tôi.

Tôi gọi điện cho Beata. Sau một giờ cô ấy đến. Ngay ngoài cửa đã oang oang:

- Em đã bảo chị là đừng có tự cắt.

Lạy Chúa, tại sao ngài cứ thử thách con nặng nề như vậy! Thuốc nhuộm bám chặt. Xóa sạch dấu vết highlight. Beata sửa sang mái tóc của tôi. Thành công rồi! Nom tôi như trước lúc làm đầu, mỗi tội số lượng tóc giảm đáng kể. Và tiền cũng giảm đáng kể.

Chiếc váy mặc vừa vặn! Hoan hô! Tôi giảm được ba cân rưỡi, thậm chí tôi cũng không nhận ra điều này. Từ dạo bị phản bội, tôi gầy đi. Đó là dấu hiệu mách rằng giai đoạn tiếp theo trong đời tôi đã bắt đầu rồi!

* * *

Chuyện không hay: Tosia in từ máy tính lá thư tôi gửi cho ông bố của cô bé trượt tốt nghiệp trung học phổ thông; nó đóng đinh treo bài thơ trên cửa.

- Con không phải là sở hữu của mẹ, – con bé hét toáng lên, – những người khác thì mẹ khuyên bảo tận tình, thế mà mẹ lại bị lệ thuộc vào con! Mẹ hãy để cho con yên, cả căn phòng của con, và cảnh bề bộn của con nữa!

Tôi có một đứa con gái thông minh và khó tính.

Nửa giờ nữa là tôi phải đi. Bây giờ Tosia trang điểm cho tôi. Nom tôi rất khá. Tuyệt diệu. Phi thường. Có điều phải nhớ – đừng có chọc tay vào mắt, chọc tay vào mắt, cấm!

Lúc chạy ra ga tôi băng qua chỗ bà bán trứng. Bà ta không nhận ra tôi! Thế lại hóa hay!

* * *

Jola, hồi trước do sơ ý, được gọi là con mẹ Răng Vàng, quả là người đàn bà tuyệt vời nhất trần đời! Cầu cho cô ta không bao giờ bị bệnh đậu mùa, giang mai, sâu răng và thừa cân. Nếu không vì cô ả thì chẳng bao giờ có chuyện tôi được hẹn hò với người đàn ông tuyệt vời nhất trần đời! Tôi không biết một người đàn bà cảm thấy thế nào khi được người đàn ông của mình chẳng những nhường áo khoác và mời đi ăn một bữa tối tuyệt vời, mà còn đợi trên sân ga với bó hoa trong tay!

Tôi đâu có biết là tôi có thể được tặng một bó hoa như thế này. Có lẽ tôi chẳng bao giờ biết nếu không nhờ Jola! Cầu cho họ thuận chèo mát mái. Sao tôi lại ngu ngốc mà đi trách móc cô ta!

Sao lại có chuyện người ta không bao giờ hay biết khi mọi chuyện tồi tệ trở nên tốt đẹp. Ula đã nói với tôi như vậy từ lâu cơ mà!

Anh đứng đợi, tay cầm bó hoa hồng. Năm loại hoa hồng và tám màu. Trong đời chưa bao giờ tôi nhìn thấy một bó hoa như thế này! Anh

ôm tôi bên những thứ mê hồn đó, giữa đám đông hành khách, bên dưới tấm bảng đề: “Chú ý, điện cao thế”. Các bạn cứ tin đi – tôi cảm nhận điều này! Thế giới đang xoay tròn quanh tôi, tôi thề như vậy.

Rồi sau đó là bữa ăn tối. Khi uống sâm banh anh nắm tay tôi và kể về mình. Khi vợ bảo muốn sống với người khác, anh liền ra đi. Anh để lại cho cô ta tất cả mọi thứ – nghĩa là nhà cửa và ô tô, vì đàn bà làm lại mọi thứ từ đầu bao giờ cũng khó khăn hơn. Cho tới nay hai người chỉ còn là bạn của nhau. Họ không có con, cho nên anh không tranh giành, chỉ tôn trọng quyết định của cô ta. Vì khi yêu thật sự, người ta muốn người kia được đẹp lòng! Anh là một người hoàn toàn khác tất cả đàn ông trên thế giới này!

Rồi tiếp nữa – tôi biết điều này nghe thật khó tin, bản thân tôi cũng không tin cơ mà – anh nói, suốt đời anh đã chờ, đã đợi để gặp được một người đàn bà như tôi và anh sẽ tiếp tục đợi chờ, tôi không cần quyết định ngay, nhưng hãy cho anh cơ hội, khi số phận đã đưa cơ hội đến cho hai người. Cũng may là anh đã không nhìn thấy tôi khi tôi ra khỏi hiệu cắt tóc. Lúc đó nom tôi chẳng ra làm sao cả.

Sau đó chúng tôi hôn nhau ngoài phố. Tiếp nữa lái xe của anh đưa tôi về nhà. Mười hai giờ đêm, điện thoại hỏi: tôi đã về đến nhà chưa, tôi có nghĩ về anh không v.v... Anh đi London hai tuần. Sẽ gửi email cho tôi. Và anh đã gọi điện.

Tôi yêu rồi.

Xin cách đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thụ

- 13 -

NHÀ TIỀN TRI

Con Mietek biến mất. Lần cuối cùng tôi nhìn thấy nó cách đây ba ngày. Nó đi về phía cánh đồng, đuôi cong tợn. Tôi không biết đã xảy

ra chuyện gì. Không ai nhìn thấy con mèo tam thể cả. Ula an ủi tôi, giống mèo sớm muộn rồi cũng quay về. Tại sao con mèo của tôi không quay về? Tôi cho con Zaraz ăn thịt, để nó khỏi bỏ đi. Nhưng nó là một con mèo nhỏ xíu, dại dột, thích săn lũ ong vò vẽ giờ này đã thấy xuất hiện. Mà ong vò vẽ có thể giết chết mèo con như bõn!

Xanh Lơ viết cho tôi một bức thư cực kỳ dễ thương. Tôi cũng trả lời anh ta rất là tình cảm. Cho dù anh chàng còn nói thêm: Tôi mà không già như tôi viết, thì từ sự thay đổi giọng điệu đột ngột trong các bức thư của tôi, anh ta có thể rút ra kết luận là tôi đang yêu. Anh ta là nhà tiên tri, hay gì nhỉ?

Tôi hồi âm và bảo, đừng viết về chuyện riêng tư nữa, vì ông tổng biên tập mà để mắt đến thì chắc tôi sẽ gặp phiền toái. Tôi gửi thư đi không thay mặt tòa soạn, làm sao tòa báo lại có thể thanh toán cho tôi khoản trao đổi thiện cảm với một gã đàn ông nào đó. Tôi còn khuyên anh ta nên xin vào trại tâm thần mà ở, tại đó anh ta có thể hoàn toàn yên tâm phân tích vấn đề ruồng bỏ. Vì tôi không thể làm bác sĩ chữa bệnh tâm thần cho anh ta được. Tôi thấy hơi tiếc là chúng tôi sẽ không viết thư cho nhau nữa.

Ngày nào Hirek cũng gọi điện cho tôi.

* * *

Ngày hôm nay chẳng khác nào đang giữa mùa hè! Nóng như rang, còn tôi thì phải đến toàn soạn lấy thư.

Tôi thích xe lửa nội đô. Đơn giản vì xe lửa nội đô dạy tôi rằng cuộc sống trên thế giới này chẳng có gì hay ho cả. Người ta lên tàu và xuống tàu. Hôm nay người ta đã lên tàu. Ngày càng chật chội hơn. Lại còn buồn tẻ nữa.

Và lúc đó, một người phụ nữ phom người đẹp cùng thằng bé kháu khỉnh chạy lăng xăng quanh chân bước vào toa. Thằng bé không

chịu ngồi, nó gí sát mũi vào cửa kính, hỏi liên tục. Nào là, tại sao lại là cỏ? Nào là, tại sao tàu lại chạy? Nào là, tàu chạy đi đâu và để làm gì? Tàu chạy tới vũ trụ hay sao? Nào là, vũ trụ nghĩa là gì? Nào là, tại sao gọi là dòng điện? Nào là, đây là cái gì?

Tôi vênh tai nghe, vì cho đến nay tôi vẫn không tin vào dòng điện. Thế nhưng trước khi mẹ của thằng bé, người phụ nữ phom người đẹp, kịp giải thích cho tôi hiểu thực chất dòng điện là cái gì và việc hình thành vũ trụ, thằng bé đột nhiên đòi:

- Cho con ăn kem.

Người phụ nữ cúi xuống mở túi lấy ra cốc sữa chua.

- Mẹ chỉ có sữa chua. – người mẹ nói.

- Con thích kem cơ. – thằng bé nhắc lại rành rọt.

- Sữa chua ngon lắm. – người mẹ tuyên bố.

- Kem cơ! – thằng bé hét to.

Hy vọng vào một chuyến đi cực kỳ lý thú tăng lên từng phút. Hai bà già chụm đầu vào nhau thì thầm. Mấy đứa bé tranh nhau chỗ ngồi bên cửa sổ đã im tiếng.

- Hay là phomat nhé? – người mẹ hỏi khiến chúng tôi vô cùng thất vọng, giọng cô không có vẻ gì là bực bội.

Phải vênh tai nghe vì tiếng ồn của con tàu.

- Kem cơ!

- Đến Warszawa sẽ có kem cho con. Con xem này, phomat có chiếc thìa con như thế này...

Chàng trai ngồi ghế dành cho người tàn tật mở to hai mắt, tò mò nhìn chằm chằm vào chiếc thìa con để ăn phomat.

- Phomat á, không đâu! Kem cơ!

Tất cả mọi người đều cố làm ra vẻ như không có chuyện gì xảy ra.

Trong khoang tàu vẫn im lặng, chúng tôi căng thẳng theo dõi sự việc.

Phát hay không phát vào đấy nhỉ? Vũ trụ bị lãng quên cùng với bản chất của dòng điện.

- Con thích kem cơ! – thằng bé tru tréo, căng thẳng tột độ.

- Con ơi, – người mẹ xinh đẹp nói, – con nghe đây. Mẹ chỉ có sữa chua và phomat. Mẹ không thể cho con thứ mẹ không có. Mẹ chỉ có thể cho con những gì mẹ có.

Thằng bé há miệng rồi lại ngậm miệng lại. Chúng tôi im lặng nhìn nó.

Cuối cùng nó phán:

- Ngồi lên đù!

Thất vọng tràn về. Sau đó, vũ trụ quay trở lại. Chàng trai rời khỏi chỗ

ngồi dành cho người tàn tật, nhường cho một bà đứng ngay cạnh đó.
- Bà ngồi xuống đi, – anh nói, và đứng tránh ra đằng sau.
Bọn trẻ đã thỏa thuận, chúng sẽ đổi chỗ cho nhau sau mỗi ga. Các bà lim dim mắt.

Tôi thì sáng mắt ra! Người phụ nữ phom người đẹp bỗng nhiên nói lên một sự thực sâu xa mà tôi quên khuấy! Tay không thì đến Salomon cũng chịu. Bạn chỉ có thể nhận được cái Ngài có! Phải có thì Ngài mới cho được. Còn nếu như Ngài chưa bao giờ có thì sao? Liệu Cựu chồng của tôi có thứ mà tôi muốn ở anh ta hay không? Mà có nhiều nhận gì đâu – yêu tôi đến hết đời. Và chung cục chỉ như vậy thôi ư? Nếu một người đàn bà bỗng nhiên thêm tình cảm thì sao? Không rõ nguyên do? Cần sự chăm sóc thì sao? Ôi, lạy Chúa, cần một sự gần gũi tâm tình thì sao? Làm sao mà biết được, cô ta muốn gì nào? Bất thành linh như thế? Không báo trước? Không thể có chuyện xóa bỏ bản thỏa ước không hề nói tới những chuyện thất thường như vậy? Tôi hiểu cả rồi.

Mà Krzys – chẳng biết, có phải chỗ này tôi nói quá hay không – thậm chí anh ta vẫn đang trò chuyện với vợ mình đấy chứ! Và cả tôi nữa, cũng muốn Cựu chồng dễ thương với mình. Có điều, làm sao anh ta biết được dễ thương nghĩa là làm sao? – Anh ta dễ thương đấy chứ – vì không to tiếng, chỉ ngồi ở nhà độ một giờ là bỏ đến nhà Jola. Tôi hiểu tại sao Cựu chồng luôn luôn nói: “Em muốn gì ở anh nào?” Anh ta cảm thấy tù túng. Anh ta biến là phải. Chính tôi muốn anh ta nhớ ngày lễ thánh của tôi, muốn anh ta không quên thuở ban đầu và thậm chí muốn anh ta trò chuyện với tôi! Xét cho cùng, cái đó không phải lỗi tại anh ta. Chỉ tại tôi thôi.

Một người chỉ muốn đánh bạn với người nguyên thủy, thì tại sao tôi tới người đó lại phải tán dương văn học nước ngoài với bạn? Cựu chồng của tôi không thể bỗng dưng là người như vậy được. Lúc nào anh ta cũng dán mắt vào đàn bà chẳng? Thế nhưng tôi đã không sớm nhận ra điều này. Thật lạ lùng! Sao tôi lại nghĩ ra chuyện một người đàn ông sẽ trao cho mình cái anh ta không có? May mắn thay, trên đời này đang tồn tại những người đàn ông có cái để mà trao. Tỉ như Hirek.

Từ nay tôi sẽ chú ý đến điều này trước, chứ không phải sau.

Cho nên tôi chỉ có thể chờ đợi tình cảm từ một người đàn ông tình cảm. Sex từ người đàn ông thích sex với mình. Chuyện trò từ người đàn ông thích chuyện trò. Tình thân ái từ người đàn ông thân ái, chứ không phải từ kẻ mà đến quan hệ mẹ con giải quyết còn không xong, dẫu rằng đã ngót bốn mươi tuổi đầu. Sự tôn trọng từ người tôn trọng phụ nữ. Tiền từ kẻ giàu có, vân vân.

Những sự thật này tôi đã nghe được hôm đứng xếp hàng mua vé xe lửa nội đô .

Và biết đâu – tôi chẳng rõ liệu chỗ này mình đi quá xa hay không – biết đâu đám đàn ông cũng nghĩ y hệt như vậy thì sao? Có lẽ không phải là phần nhiều, vì chỉ những kẻ có những đòi hỏi vượt quá bữa ăn thường nhật lên tiếng mà thôi. Phép màu có ở mỗi bước chân cơ mà.

Hirek có thể đòi hỏi gì nhỉ? Tốt thôi. Kể từ mai tôi thôi hút thuốc và bắt đầu chăm chút cho mình.

* * *

Tôi hút thuốc. Có điều tôi hút chỉ vì một lẽ, tôi bị nhức răng. Chắc tại lúc nào tôi cũng nghĩ về răng của Jola. Nhưng tôi thôi rồi đây! Răng, răng, răng. Ula sang, đưa cho tôi một viên thuốc, thuốc giảm đau. Mọc răng. Tôi uống hai viên, răng tiếp tục mọc và to như một cái cây. Lạy Chúa, tôi xin thề là không bao giờ sao nhãng việc đến nha sĩ, cứ ba tháng tôi sẽ đến một lần, thế nhưng tôi phải hết đau cái đã! Cái răng to như một ngôi nhà. Buổi chiều, Ula gọi điện đến nha sĩ của cô ấy. Đề nghị tiếp tôi. Tôi vào Warszawa. Trên xe lửa nhìn chung không có người, chỉ có những cái răng to, đau nhức đang ngồi. Răng cả ở bên ngoài cửa sổ con tàu. Những cái răng nhỏ, xanh lá cây, đau nhức, chồm lên những cái răng to. Tôi không chịu nổi. Tôi chịu được. Tôi phải ráng chịu.

Viên nha sĩ nom bảnh bao, tươi cười – cả đôi mắt cũng cười. Nha sĩ cười toét đến mang tai. Dịu dàng, không giống một gã đàn ông. Nha

sĩ đặt tôi lên ghế và mỉm cười. Tôi há miệng. Nha sĩ mỉm cười. Nha sĩ tiêm thuốc. Nha sĩ mỉm cười. Không đau! Dễ chịu làm sao. Thuốc kháng sinh, hai ngày nữa đến khám lại. Một người đàn ông tươi cười, tuyệt diệu!

Rồi nha sĩ ghi hóa đơn. Không có gì lạ khi ông ta hớn hở như vậy. Tôi sẽ không bao giờ đến phòng khám của ông nha sĩ này nữa đâu. Từ thứ Hai này tôi cai thuốc.

* * *

Con Mietek không quay về. Tôi hoàn toàn cô đơn. Không còn nữa những cái chân nhỏ mềm mại giẫm lên những thứ mềm mại. Con Borys không còn bị con mèo giẫm đủ nhẹ để nó có thể vờ như không trông thấy và không có cảm giác gì. Tôi cũng không bị con mèo giẫm nữa. Cái bụng mềm là chỗ cực kỳ hữu dụng – đương nhiên là theo cách nhìn của con mèo. Zaraz không còn giẫm một cách thích thú và ngủ cùng với Tosia. Và rồi một cơn dông lớn nữa lại ập tới, vậy mà tôi đơn độc một mình! Điện phụt tắt! Con Borys chui vào nhà tắm! Tôi chẳng biết trốn vào đâu! Tosia ngủ, còn tôi sợ. Tôi cực kỳ bất hạnh. Có lẽ sắp chớp phá sập nhà tôi mất thôi, mọi thứ rung lên bần bật. Mọi người đều có ai đó bên mình, chỉ tôi là cô độc.

Đúng lúc tôi đang khốn khổ như vậy, Ula gõ cửa trước. Tay cầm cây nến, người ướt sũng. Lạy Chúa, thật may mắn, tôi không còn đơn độc nữa! Chúng tôi thấp nền bằng que diêm cuối cùng, nghe tiếng mưa rơi chỉ chục chốc thủng mái tôn và nhấm nháp rượu vang. Sấm nổ ì ầm sau cây sồi đại thụ. Mỗi khi nghe thấy tiếng gầm gừ của con Borys từ nhà tắm, tôi mới quyết định tập trung tất cả các con vật vào chỗ bọn tôi. Tôi lén vào phòng của Tosia và gọi: “Meo meo”.

- Zaraz ở chỗ mẹ, chỗ con không có đâu, – Tosia mơ màng nói. Tôi mở cửa ra hiên nhà. Trời và đất tương phản, nước chảy thành dòng không ngớt, tôi gọi to vào đêm tối:

- Zaraz, Zaraz!

Lạy Chúa, xin phù hộ cho con không bị mất con mèo thứ hai!

Ula đứng bên cạnh tôi.

- Đợi tạnh mưa chúng mình sẽ đi tìm con mèo.

Cơn dông lồng lộn đến tận một giờ đêm. Ngọn nến cháy bùng rồi

phụt tắt. Đêm vẫn oi nồng. Tôi có cảm giác, qua tiếng sấm đang lịm đi và xa dần, tôi nghe thấy tiếng mèo kêu thảm thiết. Đêm dữ dần. Tiếng nước rỏ trên cây xuống nghe đến hiu quạnh, còn bầu trời ở phía xa thì không ngớt gầm gừ.

- Mình đi tìm con Zaraz.

- Mình sẽ cùng đi với cậu, chỉ tạt về nhà một phút thôi. Chúng tôi tiến vào màn sương đang bốc lên từ mặt đất. Ula rẽ về phía ngôi nhà tối thẫm của mình. Chiếc khăn choàng trắng, rộng, phủ xuống tận đầu gối của chúng tôi. Mỗi giọt nước rơi thấm vào người tôi nổi sợ. Mây đã tan. Vàng trắng ló dạng, dưới ánh trăng, sương bay bay làm buốt lạnh máu trong huyết quản. Đến gốc cây sồi tôi dừng lại. Con Zaraz tội nghiệp ướt sũng đang bám chặt thân cây sồi, kêu rên thê thảm. Tôi nghe có tiếng sột soạt đằng sau mình. Tôi đứng sững, rồi từ từ quay lại phía sau. Ula đang đứng sau lưng tôi. Tay cầm cây nến đã tắt.

- Mình không có diêm. Nhưng không sao, như thế đi nhanh hơn và tìm thấy nhau nhanh hơn, – cô nói.

Hai chân tôi khuyu xuống. Có lẽ đó là điều cần thiết trong cuộc sống. Mong có ai đó ở bên mình – kể cả lúc đi tìm con mèo bị lạc. Kể cả khi nến bị tắt.

Tôi quay về nhà. Con Zaraz quắp móng chân vào cổ tôi, ôm chặt lấy tôi. Con chuột mà con Mietek tha về nhà sột soạt sau tủ đựng thức ăn trong phòng bếp rồi nhảy ra khỏi gầm tủ. Tosia cho cả con chuột ăn nữa. Không có Mietek, nó sẽ không quay về nữa.

Thế nhưng, lần đầu tiên tôi cảm nhận có một người tay cầm nến tắt đang đi theo sau tôi trong đêm. Vậy thì tại sao tôi lại có thể nghĩ là mình cô đơn nhỉ?

* * *

Tosia yêu rồi! Lạy Chúa, rồi sẽ sao đây, – tôi lo lắng nghĩ.

Mẹ đến.

Tosia bảo là sẽ không ngồi với bà và mẹ được vì phải đến cuộc hẹn với bạn trai. Vì nó đã yêu.

Mẹ tôi buồn rầu nói:

- Ôi, lạy Chúa.

Tôi không hiểu. Giai đoạn đẹp nhất trong đời của con gái tôi bắt đầu, mẹ tôi lo ngại thế thôi. Để an ủi mẹ, tôi nói:

- Mẹ đừng lo, từ buổi đầu yêu nhau đến sex còn có hẳn một đoạn đường.

- Tại sao con lại nói chuyện tình dục, – mẹ tôi tái mặt.
Ô, thế thì sao. Tôi là người lớn rồi còn gì.
- Mẹ ơi, – tôi trịnh trọng, – con biết là mẹ cho rằng sex không phải cho những người...
- Sao con nói vô lý như vậy! Ai bảo với con thế!
Tôi biết là ai đã dạy dỗ tôi cơ mà!
- Mẹ chỉ muốn bảo sex không phải cho trẻ con!
Tôi tự biết là như vậy. Thế nhưng từ cuộc hẹn hò của một cô gái mười sáu đến sex thì không đến nỗi gần đâu. Tuy nhiên, nếu xem những cuốn sách dành cho trẻ vị thành niên...
- Mẹ cho rằng, – mẹ tôi chữa lại, – sex là dành cho người lớn. Như vậy đã khá hơn.
- Một số người lớn, – mẹ tôi nói thêm sau giây lát.
Chẳng biết đó là những người lớn nào nhỉ?

* * *

Thì ra thế! Thì ra Xanh Lơ lại viết thư!

*Kính thưa tòa soạn, cụ thể là chị Judyta,
Các vị đã giúp tôi rất nhiều việc, đến nỗi tôi không chút chần chừ lại viết thư. Bởi lẽ tôi tự lo liệu việc nhà, có rất nhiều chuyện, dù nghe có vẻ buồn cười, tôi không làm nổi. Tôi không biết, làm thế nào để tẩy giết – chiếc áo khoác của tôi sau khi ngâm vào nước (tôi không giấu là chiếc áo nằm trong chậu đã hai ngày nay) bị ố xung quanh khuy bấm. Chị Judyta ơi, chị mà cho tôi biết tôi phải làm gì, thì chẳng những chị khả dĩ cứu được chiếc áo khoác của tôi, mà còn cứu được danh dự của một người đàn ông cô đơn nữa.*

TB. Bên ngoài cửa sổ nhà tôi, mùa xuân dễ thương lắm chị ạ – cửa sổ nhà tôi ấy mà. Thế còn chỗ chị thì sao? Tôi cảm thấy thiếu thốn những lời khuyên vô giá của chị. Bây giờ hiếm khi gặp được những người phụ nữ biết xử trí trong mọi tình huống.

Tôi không thích anh ta. Tôi đã thôi không chọc tức thẳng thừng rồi cơ

mà. Có điều đàn ông không bao giờ thấy hết được sự chịu đựng này.

Anh kính mến,

Chuyện ố gỉ sắt thời nay giải quyết dễ thôi. Thứ nhất, ở bất kỳ cửa hàng hóa phẩm nào anh cũng có thể mua thuốc chống gỉ sắt, tức là thứ chất lỏng có tác dụng như thuốc tẩy, nhưng dùng tẩy gỉ. Có thể tẩy vết gỉ theo cách sau đây: thấm ướt vùng vải quanh vết gỉ, đổ nicnin lên vết gỉ. Dùng miếng gạc tẩm dung dịch axit chanh nóng mười phần trăm xát nhẹ. Sau đó dùng nước vò sạch. Nhưng cách này có thể không áp dụng được với vải màu: vải có khả năng phai màu (mặc dù không nhất thiết) phải do axit chanh.

Kính thư, thay mặt tòa soạn...

Anh ta không còn được nghe những lời dễ thương của tôi.

Tại sao trời đẹp như thế này mà tôi lại ngồi lì trước máy tính nhỉ?

Kính thưa tòa soạn,

Bạn gái của em không chịu ăn. Em muốn giúp bạn nhưng không giúp nổi, vì bạn em cứ khẳng khẳng bảo là đã quá béo. Bạn em cực gầy, cả nhà cười bạn em, ông anh bạn em nói: mày là một cá xác còm nhom, bố mẹ bạn em thì buồn cười với con gái. Em biết bạn em thường giấu đồ ăn đi, rồi sau đó đem vứt, có lần còn nôn ọe ở nhà em, khi mẹ cho chúng em ăn trưa. Bạn em thường giả vờ, chẳng hạn mang suất ăn tối về phòng mình, rồi sau đó đem vứt. Liệu đó có phải là bệnh biếng ăn không ạ?

Tôi không vứt thức ăn. Sẽ không có ai bảo tôi: cô là cái xác còm nhom. Tiếc thay.

Karolina thân mến,

Em hãy đến gặp chuyên gia tâm lý ở thành phố Lodz, em sẽ được giúp đỡ ngay. Từ bức thư của em chị rút ra kết luận, tiếc rằng em nói đúng. Bạn gái của em có vấn đề với bản thân mình – không ăn và để

tâm quá đáng đến hình thức của mình là con đường dẫn đến chứng biếng ăn, một căn bệnh không phải do béo, đó chỉ là sự bộc lộ những xung đột nội tâm nghiêm trọng. Cũng có thể bạn em đang tự bù đắp mặc cảm thấy mình kém cỏi, cho nên chắc chắn bạn em cần uống một liều tự tin thật mạnh và được mọi người nhìn nhận – có điều chị thấy phân vân, bản thân em có đáng đáng nổi việc này hay không.

Chị hy vọng em sẽ liên hệ với chuyên gia tâm lý để cả hai cùng bàn với nhau xem sự hỗ trợ nào là khả dĩ nhất đối với Ewelina. Biếng ăn là một căn bệnh đáng ngại – con số thống kê cho thấy, khoảng mười phần trăm số người mắc bệnh có nguy cơ tử vong. Trong bệnh biếng ăn, nguyên tắc sống để ăn biến thành sống để không ăn. Một khi ngay cả khi bị rối loạn hormone do biếng ăn cũng không khiến bạn gái của em sợ thì điều trên có thể trở nên rất nguy hiểm.

Giúp đỡ một cách khôn khéo là rất cần, tuy nhiên để chấm dứt được (hoặc phòng ngừa) bệnh biếng ăn thì cả nhà phải mỗi người giúp một tay. Quở trách, nhạo báng, nhiếc móc, tức giận đối với người muốn mình ngày càng gầy hơn không mang lại kết quả đâu. Vấn đề của bệnh biếng ăn còn là ở chỗ, những người bị bệnh này không nhìn mình bằng con mắt thực tế. Sự trợ giúp và cảm thông có thể mang lại kết quả. Chị vui là em đã viết thư, và chị hy vọng em sẽ liên hệ với chuyên gia để xin được giúp đỡ. Đó có thể là bước đầu tiên mang lại cho bạn gái của em cảm giác an toàn và quay về với cuộc sống bình thường.

Chào thân ái, thay mặt tòa soạn...

Tosia bước vào phòng. Hớn hờ. Hăm hờ. Đắm say. Lạy Chúa, tôi sờn da gà! Tôi đứng dậy khỏi máy tính và dọn bữa cho con ăn.

- Con không ăn đâu, con đang giảm cân! – Nó tuyên bố và chỉ lấy vào đĩa một chút xalát.

Trong nhà tôi có người biếng ăn, thế mà tôi không để ý!

- Con điên à! – tôi quát – Con muốn sinh bệnh ra à! Con nhìn người con mà xem! Con mà không ăn thì người con sẽ như khung xương! Mọi người sẽ chê cười con! Con sẽ không có ngực, và không có cả kinh nguyệt nữa. Rối loạn hormone còn có thể dẫn tới ung thư!

Tôi run lên lo lắng. Mắt tôi để ở đâu mà lại không nhận ra có vấn đề

như thế ngay trước mũi mình.

- Con sẽ ăn ở phòng con. Bây giờ con không nuốt nổi. Mẹ lại mắng con rồi. – Tosia cao giọng, cầm cái đĩa có tý tẹo xa lát bỏ ra bếp. Nó loanh quanh ở đó một lát rồi về phòng.

Thế đó! Chuyện bắt đầu như vậy đó! Con gái tôi tưởng là nó béo! Nó mờ mắt rồi! Tôi không thể để cho nó như vậy được! Tôi gõ cửa phòng con gái rồi bước vào. Tệ hơn tôi tưởng. Trước mắt Tosia, bên cạnh đĩa xa lát có hai khoanh bánh mì, hộp ớt ngâm, một quả táo, một quả chuối, miếng phomát và một ít nho khô. Rồi nó sẽ nôn ọe cho mà xem! Rồi chỉ chút xíu nữa cơ thể sẽ mất nước kiệt quệ! Nhưng tôi cần bình tĩnh. Tôi phải giúp con. Có thể nó cảm thấy không được yêu thương.

Tôi ngồi trên divăng.

- Mẹ cần nói chuyện với con, – tôi mở lời. – Có thể mẹ không phải là người mẹ tốt nhất, nhưng mẹ rất yêu con và mẹ cho rằng con là một người tuyệt vời. Không cần bỏ ăn để mẹ yêu con hơn đâu. Trông con thế nào mà chẳng được, đằng nào thì mẹ cũng không hết...

Nó chăm chú nhìn tôi. Rất chăm chú.

- Như thế đó, – nó cay đắng ngắt lời tôi, – đến mẹ cũng bảo thế nào mà chả được đối với diện mạo của con. Mẹ không thấy con phải vút bớt chỉ ít là ba kilô hay sao! Con không ních nổi chiếc quần mua hồi tháng Giêng nữa rồi! Mẹ lại còn mắng con, làm con không được yên thân mà ăn! Lúc ăn người ta phải được yên!

Tôi ra ngoài. Quay về máy tính. Tôi không biết phải làm gì bây giờ.

Tôi cần phải tìm gặp một nhà tâm lý học.

Tosia vào nhà tắm. Nhất định nó sẽ nôn ọe! Tôi lén ra bên cửa và nghe ngóng. Không có gì. Khi Tosia mở cửa, nó lao thẳng vào người tôi. Tôi ôm bụng và giả vờ đau lắm. Nó ngạc nhiên nhìn tôi:

- Mẹ khó ở hay sao?

Tôi nói lí nhí gì đó rồi đóng sập cửa lại. Nó có nôn ọe không nhỉ? Có lẽ không. Tôi không thấy gì cả, vả lại thời gian nó ở trong nhà tắm rất ngắn. Nhưng những cô nhện ăn rất nhanh ma. Công nương Diana chẳng hạn. Không ai biết chuyện này! Và hãy nhìn kết cục đấy!

Vừa nghĩ tôi vừa lại gần tủ lạnh, và tôi cũng lấy một chút phomát kèm nho khô. Tôi nhìn vào hộp: nếu zêrô calo thì tôi phải mắng ngay. Cũng may đó là loại phomát béo bình thường. Ngon! Vậy hóa ra

Tosia không phải là con bé sợ ăn ư?

Sao hôm nay Hirek không gọi điện nhỉ?

Xin cạch đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thụ

- 14 -

MỨC ENDORPHIN

Hôm qua, lúc ở tòa sạn về, tôi thấy nhà cửa toang hoang, cái cào bị quăng sang bên cạnh, cổng vẫn khóa chặt. Tôi bước vào nhà – chắc con Borys lại muốn ra ngoài. Và một quả bất ngờ! Trên bàn thấy đặt hai mươi zloty và mảnh giấy: “Chị Judyta ơi, – tôi căm ghét cái tên tôi và những rắc rối vớ vẩn do nó để ra – chúng tôi cần gọi điện, có người mách nhà chị có máy, thế là chúng tôi vào đây, chúng tôi để lại chỗ tiền này, vì chiếc NYSA của chúng tôi bị hỏng ở ngoại ô Bydgoszcz nên chúng tôi đã phải làm phiền.”

Tôi không hiểu gì cả, ai đã gọi điện bằng máy của nhà tôi. Các nhà láng giềng không ai nhận cả. Con Borys thì tôi không thể ép nó nói được lời nào.

* * *

Tôi cảm thấy rất khó chịu trong người. Có lẽ viêm phế quản. Tôi không thể đến phòng khám của bác sĩ được, vì xa. Chẳng ai nhớ đến tôi, chẳng ai giúp đỡ tôi. Tôi mà ở nhà Agnieszka và Grzesiek thì hai vợ chồng đã chăm sóc tôi. Và đưa cháu gái chắc đã sà vào. Và thằng bé nghịch ngợm chắc ở nhà. Sẽ có người pha trà cho tôi. Còn bây giờ tôi phải tự lết quanh nhà. Tosia đi tham quan ngoại khóa tận Krakow.

Trong nhà lạnh lẽo, tôi làm món bánh mì kẹp thịt ngon lành – tiếc thay, tôi mà ốm thì ăn lại thấy ngon – và tôi quay lại giường. Hôm nay tôi sẽ tự chiêu đãi mình bữa tiệc tivi.

Như thế là đã vượt qua mọi giới hạn!

Tôi không bức mình trước cảnh, trong suốt bốn mươi phút liền một ông nom dễ thương, đề nghị một cô hãy chọn cái nằm dưới mũ hình trụ, chứ không phải cái ở trong ô cửa nhỏ, và rồi ông này đưa tiền cho cô kia. Tôi xem chương trình giải trí trên truyền hình. Tôi hiểu – trò giải trí này có thể bổ ích cho một tế bào nào đó trong não bộ, nếu trong não bộ có tế bào cần trò giải trí.

Bản tin không làm tôi kích động khi người ta lại chiếu cảnh hạ một tên mafia tại thành phố Poznan, không, tin này chẳng bổ ích gì, theo tôi nghĩ, đó là tin thương mại. Trên tất cả các kênh đã chiếu cảnh này đến lần thứ bảy.

Cái này thì không liên quan trực tiếp gì đến tôi, bộ phim truyền hình nhiều tập *Luz Maryza*, giống hệt như một bộ phim có tiêu đề hoàn toàn khác, luôn kết thúc vào lúc một anh chàng da đen có bộ ria mép tuyệt vời, thân trên để trần, trên đó thấy một mớ lông đen khêu gợi, hôn một người đàn bà đẹp, mặc bộ váy dài, khuy ngực không cài, nhìn thấy một cái rãnh khoáy lạc giữa hai vú, toàn bộ cảnh đó được một camera cố định quay, lúc đó cửa hé mở... và các dòng chữ chạy trên màn hình.

Không, sao tôi lại phải bức mình vì những chuyện này? Tuần vừa rồi đã có một cảnh y hệt như vậy trong tập phim thứ sáu trăm năm mươi tám.

Lông, lông, lông. Tôi không vùng lên chống lại những cái kết thúc khô khốc mà tôi kiên quyết phản đối. Phải chăng điều này có liên quan đến chuyện tôi không phải là người đàn bà có chồng?

Tôi không hề phản đối khi một cô nàng nào đó liên hồi kỳ trận bê cà phê vào tận giường cho một anh chàng. Việc của cô ta. Và trên cái nền đó, một người rầu rĩ hát, ngày mới phải được bắt đầu như vậy. Jola hãy đi mà bắt đầu một ngày như vậy. Về chuyện này ý tôi khác. Những cái gạc mà tôi phải dùng và dùng cho đến khi tôi có thể thay không làm tôi bức mình. Tôi không nổi cáu trước đề nghị mua loại xà

phòng bột đặc biệt để tôi có thể giặt và giặt mãi. Cứ như tôi không có việc gì khác để mà làm! Thế nhưng, lạy Chúa rủ lòng thương, tại sao tôi lại phải bận tâm đến những thứ bám dưới gờ bệ xí của tôi chứ? Tại sao? Ngay lúc đang ăn? Ngay lúc đang xơi món bánh mì kẹp thịt ngon lành? Liệu có ai nghĩ rằng quảng cáo có tác động đối với những người phụ nữ như tôi? Rằng quảng cáo làm tăng cung cầu!

Quảng cáo chỉ có thể làm cho cuộc sống thêm nặng nề. Nhất là đối với người đang ốm như tôi. Kể bị bỏ mặc làm mồi cho số phận. Không ai thêm đoái hoài. Tôi mà chết thì chẳng ai biết đâu. Đến nỗi tôi cứ nằm đó rồi bốc mùi. Thêm nữa, tôi không có đủ là một chút thức ăn giúp tăng mức endorfin trong não bộ và nâng đỡ tinh thần. Một mẫu nhỏ sôcôla có thể đem cho đời tôi chút xiu ngọt ngào cũng không có. Một mẫu nho nhỏ thôi.

Không có.

Tại sao mức endorfin của tôi lại sụt giảm như vậy? Các phân tử vô hình, hữu ích, làm cho cuộc sống dễ chịu? Tại sao không có ai mang cho tôi dù chỉ là một mẫu sôcôla?

* * *

Tuy nhiên đó lại là một ngày cực kỳ dễ chịu. Tôi phải ghi lòng tạc dạ những gì tổng biên tập của tôi nói. Đừng vội khen một ngày khi mặt trời chưa lặn.

Khi tôi cứ nằm và nằm mãi, còn tivi gí tôi xuống cái gờ bệ xí kia – thật kinh tởm, thì Hrabia, một bác sĩ thú y rất đáng mến và cũng là bạn thân của tôi gọi điện. Lúc nào anh ta cũng phải lòng một ả nào đó. Nhưng không phải tôi.

Tôi ho vào ống nghe và thế là anh ta nói luôn:

- Ôi, cô em lại bị viêm họng mất rồi.

Không đầy một giờ sau, anh ta mang thuốc đến. Anh ta biết tôi cần loại thuốc gì. Vì thú vật cũng có khi bị viêm họng. Anh ta mang đến cho tôi suất ăn trưa do anh ta tự nấu đựng trong giỏ mây, một số viên thuốc không tốt, nhưng nói chung là ổn, nước cam, trứng gà.

Anh ta hỏi có phải anh ta được gọi đến để TH. Không cần phải đoán như thế nghĩa là gì. Tức là Tiêu Hủy. Đây là từ viết tắt quen thuộc của các bác sĩ thú y. Có nghĩa là nếu không thể chữa lành bệnh cho con vật thì phải tiêu hủy thôi.

Thời nay, đa phần đàn ông áp dụng TH. Họ là những người biến vợ già (có nghĩa là những người vợ đẹp và chín chắn) thành búp bê Barbie nhựa, và cần hết sức nhẹ nhàng với con búp bê này, bằng không silicon dễ bị chảy ra. Tuy vậy, Hrabia bảo rằng anh ta không hại những người đàn bà tội nghiệp như vậy. Tôi mừng vì điều đó. Tôi có cơ hội dọn sạch dưới gò bệ xí của tôi. Đương nhiên là sắp tới đây.

Bằng giọng dễ thương tôi nói lần đầu tiên tôi nhìn thấy Hrabia cầm trứng.

Anh ta bắt tôi nuốt – ngay trước mặt! – tất cả các viên thuốc to đùng, chỉ thiếu chút nữa là tắc thở. Rồi anh ta pha aspirin với vitamin C và bắt tôi uống. Thật kinh khủng!

Sau đó anh ta bắt tôi ăn bữa trưa – mì ống với thịt và xa lát, những thứ anh ta đựng trong hộp thủy tinh. Rau diếp trộn sơ qua. Tôi cảm thấy rất tuyệt vời. Tiếp nữa anh ta bắt tôi lên giường nằm rồi tự tay rửa bát đĩa. Tôi đoán, thỉnh thoảng có nên ồm ồm một lần không nhỉ.

Ula gọi điện cho tôi và hỏi tại sao các cửa sổ nhà tôi đều đóng kín như vậy. Tôi có còn sống hay không. Hrabia đã ra về. Ula sang, mang cho tôi hai chiếc kẹo, loại giống như trên tivi, rắc dừa, tôi phải đi (phải giấu cô ấy), vì tôi không thích dừa. Ula hỏi, bác sĩ tới chưa. Khi được biết Hrabia vừa ở đây, cô bạn thở dài:

- Đúng rồi, ai chữa nổi cho cậu nếu không phải là anh chàng bác sĩ thú y.

Cũng may tôi ồm, tôi khỏi phải hiểu mọi điều.

Mẹ tôi gọi điện, lo lắng khi biết tôi ồm, thế nhưng tôi nói với mẹ, bác sĩ đã đến thăm bệnh và mọi chuyện đều ổn. Tôi không nói là bác sĩ thú y.

Bố tôi gọi điện, mẹ tôi đã gọi cho bố bảo rằng bác sĩ đã đến nhà tôi, và bố tôi, nếu con muốn bố có thể cho vài lời khuyên v.v..

Mẹ tôi gọi điện và hỏi tôi có cần gì không, hay là mẹ đến.

Tiếp nữa bố tôi gọi điện, mẹ tôi đã gọi cho bố, bảo rằng bố có thể đến, và hỏi tôi có cần gì không, thì bố sẽ gửi qua mẹ, mặc dù nếu tôi hỏi bố có thể cho tôi lời khuyên...

Sau đó tôi gọi điện cho mẹ, bảo mẹ khỏi phải đến, vì có Ula đang chăm sóc tôi.

Bố tôi lại gọi điện, mẹ tôi đã gọi cho bố, bảo rằng bố không đến nữa, và bố có trà, bánh bích quy và cà phê cho tôi, tôi ồm thì tiện thể đưa hết cho tôi. Vì bố vừa đi siêu thị Makro về.

Makro là một cửa hàng tiện ích, nơi mọi người mua những thứ mà ở cửa hàng khác người ta thậm chí không thể nghĩ ra là sẽ mua và mua rất nhiều, theo số lượng bán buôn. Bố tôi thỉnh thoảng đến Makro và mua, chẳng hạn một thùng lạc tằm mật ong để rồi phân phát cho mọi người suốt hai năm sau đó.

Hoặc phải tới một container trà để rồi lại cũng đem phân phát cho mọi người.

Hoặc một thùng phomat mà ở cửa hàng cạnh nhà bố tôi cũng có, có điều nếu ở cửa hàng gần nhà, bố tôi chỉ mua một gói phomat tươi là đủ.

Đằng nào thì bố cũng đang có một thùng phomat. Hạn sử dụng đang hết từng ngày và lượng phomat đang tồn tỉ lệ nghịch với lượng bố tôi chế biến.

Thằng em tôi, nó mà từ tận cùng thế giới trở về thì sẽ cùng đi với bố tôi tới Makro và cũng sẽ mua buôn như bố. Bút chì chẳng hạn. Mỗi gói một trăm cái. Ai cần đến một trăm cái bút chì làm gì?

* * *

Tôi ngồi vào máy tính làm việc. Có điều liệu thư hôm nay làm tôi hết hơi. Không biết báo chúng tôi đã có bài nào về tình dục hay chưa? Lá thư đầu tiên về dương vật.

Kính thưa tòa soạn,

Năm nay em mười lăm tuổi, lúc “cương” chim của em hơi bị lệch về bên trái. Liệu sau này em có gặp phiền toái gì không?

Làm sao tôi biết được? Tôi sẽ gọi điện cho tất cả các bạn trai của tôi, hỏi họ về dương vật. Rồi họ sẽ bảo tôi là con cuồng dâm cho mà xem. Nhưng hóa ra chim có thể cong. Chim thường bị cong.

Bác sĩ thú y Hrabia hỏi:

- Thằng bé mang con chim trong ống quần nào?

Tôi là ai nhỉ, nhà tiên tri chẳng? Cái mang trong ống quần hả? Nghĩ mà xem, đã ở tuổi này rồi mà tôi còn hiếu kỳ kia đấy.

Hubercie thân mến,

Chị vừa mới tiến hành một cuộc phỏng vấn nghiêm túc với một số đàn ông, trong đó có một anh bác sĩ.

Tôi không viết là thú y.

Chim có thể cong về bên này hoặc bên kia. Nếu em mang chim phía ống quần trái thì đó có thể là hậu quả của việc mang chim thiên về một bên hoặc chim bị đè, bị ép, tuy nhiên không nhất thiết. Chỉ trong ảnh khiêu dâm thì ta mới thấy chim thẳng như vậy thôi. Đa phần đàn ông có chim bị lệch, điều này không gây khó khăn gì trong sinh hoạt tình dục. Nếu em quá lo lắng thì hãy đến ngay phòng khám cho bác sĩ kiểm tra chim của em, hoặc đề nghị bác sĩ giới thiệu em đến...

Đã là ngày thứ ba không nhận được tin gì của Hirek. Tôi chẳng biết chuyện gì đã xảy ra. Chốc chốc tôi lại kiểm tra hộp thư điện tử – không ăn nhằm gì. Không ai gọi điện thoại đến được, vì tôi không thể nổi máy, mà đằng nào thì điện thoại cũng bận. E-mail sao mà chán thế không biết.?

Krzys bật mí khoảng bốn giờ sáng vào Internet rất dễ. Thế thì tôi thích người đưa thư đến buổi trưa. Tưởng tôi không có nhiều thư chắc!

Chị Judyta thân mến,

Chị đã trả lời thư của bạn gái em, nhưng chính em cũng có vấn đề chị ạ. Thế này, em rành mọi chuyện về người có chữa v.v... mặc dầu em còn trinh, vì em đang là nữ sinh lớp mười một trung học phổ thông. Thế nhưng em muốn biết, nếu ngồi lên đùi con trai thì có chắc chắn là sẽ không có chữa hay không? Nếu bạn ấy mặc quần "Levi's"?

Còn hay hơn cả tivi. Hơn cả phim *Luz Maryja*. Hơn cả cuộc thi về đề tài mũ. Tôi không hiểu. Anh bạn trai kia mặc chiếc quần này lúc nào? Trước khi cô gái ngồi hay sau đó?

Ania thân mến,

Em và bạn trai mà vẫn mặc nguyên quần áo thì chữa không đe dọa các em đâu. Thế nhưng, rồi đây nếu em định ngồi lên đùi bạn trai em khỏa thân và cả em nữa cũng trần truồng thì chị không chịu trách nhiệm đâu nhé.

Em vẫn còn thời gian để đi tới quan hệ tình dục và đoạn tái bút thiếu mạnh dạn của em bảo rằng em vẫn còn trinh không làm chị ngạc nhiên. Thật là tuyệt. Thế nhưng, trước khi bước vào cuộc sống tình dục, em hãy đến gặp bác sĩ phụ khoa để bác sĩ chỉ bảo cho em các phương cách an toàn cho sức khỏe...

Lạy Chúa, Tosia đi tham quan rồi! Cô bé này cùng lứa tuổi với Tosia!

* * *

Tosia đi tham quan về.

Nom không có vẻ biếng ăn. Nhưng có thể tôi nhầm. Tôi phải cảnh giác.

Ngay ngoài cửa con gái tôi đã nói nó sẽ xăm mình, vì đang là mốt. Một con bướm! Trên vai!

Tôi lo lắng. Tôi hét toáng lên, không được làm thế, mẹ thà chết còn hơn.

Tosia phản ứng ra sao? Nó nhìn tôi rồi nói:

- Cơ thể con thuộc sở hữu của con, con thích làm gì thì con làm. Con của các người không thuộc sở hữu của các người...

Ai đã từng nghe điều vô lý tương tự bao giờ chưa! Và tại sao nó lại lục lọi máy tính của tôi? Tôi rất ghét chuyện này!

Tại sao không phải con gái người khác xăm mình? Tại sao, tôi hỏi, không phải một đứa con gái khác thích chơi trội, thích mốt và tự làm nhục mình như vậy!

Kính thưa tòa soạn,

Làm thế nào để tôi vượt qua chuyện con gái xăm mình? Nó bảo rằng, là...

Thưa chị,

Cái quan trọng nhất là làm cho con gái ý thức được đó là biểu hiện quấy phá của tuổi trẻ. Đừng điên đầu vì chuyện này. Đúng là thân thể con gái của chị là thuộc sở hữu của nó. Tôi rất hiểu chị, tuy nhiên chị không thể có tác động vào việc con gái chị làm gì với bản thân nó. Một khi nó học khá và không gây phiền – xăm mình không phải là điều bất hạnh, ma túy thì ngược lại.

Điều quan trọng là con gái chị phải xăm mình tại một cơ sở an toàn và đảm bảo vô trùng, sạch sẽ, chứ không phải làm chui. Việc chị một mực cấm đoán chỉ có thể dẫn tới chỗ con chị càng dứt khoát trong quyết định của mình mà thôi. Hay hơn cả có lẽ là chị nên trò chuyện với con về hậu quả sau này, về mốt vốn không ngừng thay đổi, về chuyện cơ thể con chị sẽ còn lớn, rồi chuyện da dễ bị căng ra. Biết đâu, sau hai năm nữa, con bướm đẹp bây giờ sẽ trở nên kinh khủng...

Kính thư, thay mặt tòa soạn...

Tôi muốn có đứa con không xăm mình. Tốt nhất là ngoan nết.

Gã ta không gọi. Nhớ.

Tosia từ bỏ chuyện xăm mình. Ơn Chúa. Tôi phát biểu mấy câu ủng hộ. Thật là tuyệt vời, bạn bè không ép được nó. Tôi tự hào về con

gái. Nó biết chăm lo cho bản thân.
Hôm nay Tosia đã từ Warszawa về. Đeo khuyên trên mũi. Cứu tôi
vớ!

* * *

Ula sang. Cô bị sốc. Đứa con gái thứ hai của cô có một hình xăm
nhỏ, rất mảnh trên vai. Tôi tận mắt thấy. Hoàn toàn không đến nỗi tồi.
Không phải như cái khuyên. Tôi đâm sợ khi nghĩ thẳm, chuyện gì sẽ
xảy ra khi mẹ tôi đến chơi nhà.

Mẹ tôi gọi điện và hỏi có gì mới không.

Chẳng có gì.

Ngoài hình xăm. Bên nhà Ula. Và chiếc khuyên. Đeo trên mũi. Ở nhà
tôi!

Xin cách đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thự

- 15 -

MÙA XUÂN

Sung sướng làm sao, xuân đã về, bây giờ tôi và cô bạn Ula của tôi
lại có thể cùng nhau trò chuyện qua hàng rào, điều rất khó thực hiện
trong mùa đông. Khó đây là khó bên hàng rào thôi, còn việc trò
chuyện đã diễn ra thoải mái tại nhà cả hai suốt mùa đông vốn chiều
lòng người năm nay. Mùa xuân hiện ra trên mặt đất, trên không
trung, còn tôi với Ula, bên hàng rào chung của hai nhà, cùng nhau
trao đổi những chuyện hệ trọng, chia sẻ những dự định cho tương
lai. Nào là chỗ này cần thêm, chỗ này cần bớt, chỗ này cần xê dịch,
chỗ này cần dọn sạch.

Đúng lúc này cô bạn láng giềng thứ ba của chúng tôi đứng ở ngoài
cổng, hai tay ôm bó cành giâm tua tua rễ. Cô ta mang biếu Ula, chắc
chắn là như vậy, vì đứng trước cổng nhà Ula. Ngay lập tức tôi nổi
máu ghen, vì gì thì gì, những thân cây đó chẳng mấy chốc sẽ trở
những bông hồng, thì tôi thích quá đi chứ, tuy nhiên tôi không nói ra
miệng, kịp thời kìm nén cảm xúc này của mình. Tôi niềm nở chào cô
bạn láng giềng qua lưới sắt, cố nén máu ghen. Trước khi cô bạn láng
giềng kịp đáp lại một câu gì đó tình cảm, từ nhà Ula bỗng vọng sang
tiếng hét ầm ỹ.

Cả ba chúng tôi giật nảy mình, bó cánh giâm đã mọc rễ cũng rung lên trong tay cô láng giềng.

- Đồ ngốc! – tiếng hét vọng tới.

- Chị mới là đồ ngốc thì có! – Giọng lãnh lút của cô con gái thứ hai của Ula đáp lại.

- Em đã bảo chị, đừng có đụng vào son phấn của em!

- Tao có đụng đâu.

- Chị đã đụng! Cũng như lần trước chị đã lấy cái áo cánh của em mà không hỏi han gì!

- Đồ tồi! Mỗi một lần thôi, chỉ tại mày thì có mà tao thì không!

Chúng tôi thở phào. Thì ra hai cô con gái của Ula cãi nhau, mùa xuân giúp cho lời qua tiếng lại vang xa, vì cửa sổ mở và giọng nói có thể bay ra.

Cô bạn láng giềng tay ôm bó cánh giâm nhìn Ula. Ula có làm gì hay không? Ula không làm gì cả. Không có ý định can thiệp. Quay gương mặt thản nhiên về phía cô bạn láng giềng, Ula nói về bó cánh giâm:

- Đẹp thật đấy! Cây gì vậy?

- Mày đừng có ăn nói như vậy với tao! – Tiếng quát bay qua cửa sổ ngôi nhà.

- Trả áo cánh của em đây, đồ ăn trộm!

- Đây, cầm lấy, và cầm ngay cái mồm! Còn son phấn tao không lấy đâu! Tao chẳng có gì cả! Không bao giờ tao được một cái gì, chỉ mày thôi! Tao căm thù mày!

- Chị đã lấy, vì em để ở chỗ này này!

- Mày để lộn xộn, vứt lung tung thì mất là phải!

Ula vuốt nhẹ nhẹ bó cánh giâm.

- Ôi, cánh cây mập làm sao, – Ula khen, – Chắc năm nay sẽ ra hoa!

- Mẹ ời! – giọng thất thanh thoát ra từ cửa sổ. – Mẹ ời, mẹ bảo chị đi, chị đánh con!

- Mày, đồ điều toa, bây giờ thì mày biết tay! Mẹ ời! Chính nó đánh con!

Ula đặt bó cánh giâm lên bờ rào.

- Mình xin lỗi một lát, mình quay lại ngay, – Ula nói. Và đi vào nhà. Trong nhà im ắng.

Một lát sau Ula bước ra, bê một khay đựng ba cốc trà đặt lên chạc cây bên hàng rào. Cô đưa cho tôi cốc trà qua lưới sắt. Trong nhà im

ắng, chim bạc má rung chuông ở đâu đó trong khu vườn cũ. Chúng tôi nhìn Ula chờ đợi.

- Chúng nó đánh nhau, – Ula nói.

- Rồi sao? – cả tôi, cả cô bạn láng giềng đều tỏ ý quan tâm.

Ula cực tài trong việc ngăn chặn và hầu như không can dự vào những vụ cãi cọ của con cái. Nhưng rõ ràng cô vừa làm gì đó ở trong nhà. Tôi tò mò, không hiểu Ula phân xử vụ này thế nào. Và đứng về phía nào. Đứng về phía cô con gái nghi ngờ cô con gái kia đã lấy cái gì đó, hay đứng về phía cô con gái thứ hai này, cô con gái mà nếu thậm chí có lấy đi nữa thì cũng chỉ vì nó không có. Có điều lấy mà không được sự đồng ý, nếu tin cô con gái thứ nhất, thì không thể biện bạch gì được. Tất nhiên, một đứa có một đứa không thì thật tội nghiệp. Tuy nhiên, kể cả khi bị xúc phạm thì cũng không nên chửi tục cơ mà. Nhưng nó chửi tục chỉ vì đứa kia cũng chửi tục mà thôi. Có lẽ vì thế mà Ula tập trung vào chuyện đứa nào đã tung nắm đấm trước.

Tôi thấy hứng thú với câu chuyện trong ngày đầu xuân này. Có nên xử hòa cả làng với hai cô con gái cưng? Hay nên nghiêm khắc với cả hai cô con gái? Nếu bên vực thì bên nào? Và tại sao? Tôi chợt nghĩ đến Tosia. Nó chỉ có một mình – tôi luôn đứng về phía nó, cho dù đôi lúc tôi không tự nhận thấy. Nếu tôi có hai cô con gái thì sẽ ra sao? Giống như chúng tôi bên bờ rào chẳng? Tôi sẽ cho ai bó cành giâm đây, khi chẳng mấy chốc những cành cây đó sẽ thành những bụi cây đẹp?

Ồi, cô bạn láng giềng kia cũng phải nghĩ đến tôi nữa chứ. Cho dù bó cành kia có thể không được hoan nghênh lắm, vì to quá, mà cũng chẳng đẹp lắm.

Ula đã làm gì? Cô bước vào phòng, nơi hai đứa đang đánh nhau. Cả hai đứa cùng gào lên “Mẹ ời!”, Ula nói:

- Yêu cầu thôi ngay, không được đánh các con tôi!

Rồi cô bỏ đi pha trà.

Tôi không nghĩ cảnh giâm quan trọng đến như vậy. Một ngày mùa xuân, Ula đã chứng tỏ cho tôi thấy toàn bộ cái khôn khéo của một người mẹ tốt. Bình tĩnh. Kiên nhẫn. Và tình yêu. Cô không phải đứng về một bên nào. Nhưng đồng thời cô đứng về phía cả hai cô con gái.

Tôi nhìn Ula, khâm phục.

Ula đưa tay nhận bó cành giâm và nói:

- Mình cảm ơn bạn rất nhiều, rồi cây sẽ rất đẹp cho mà xem! Đừng nhiên bạn không còn gì cầm trên tay nữa. Ngày mai mình sẽ cùng Judyta đi mua. Cây sẽ ra hoa rất đẹp cho mà xem!

Cô bạn lảng giềng đáp:

- Mình tính thế này, các bạn mà trồng đôi bên, một cành phía bên này hàng rào, một cành phía bên kia hàng rào, thì chẳng những lũ chó sẽ không phá hỏng được mà cây sẽ bện vào nhau, nom rất đẹp!

Các bạn có thể hình dung tôi cảm thấy thế nào. Từ lâu tôi đã không còn là một cô gái bé bỏng hay ghen tị nữa cơ mà! Thậm chí có lúc tôi còn nghĩ mình là người tốt tính. Nhưng thật xấu hổ! Một đặc điểm trong tính cách của tôi. Tôi muốn thỉnh thoảng mình được là Ula! Vì đối với cô, đứa con gái đầu là đứa con gái đầu quan trọng nhất, còn đứa con gái thứ hai là đứa con gái thứ hai quan trọng nhất.

Tosia đã tháo cái khuyên đeo mũi, vì cái lỗ trên mũi nom rất bẩn. Và nó không thích nữa. Tôi hy vọng nó sẽ không gặp phiền toái gì khi bị sổ mũi.

Ngày mai Hirek sẽ về.

Xanh Lơ không thư từ gì.

Sao những người đàn ông này lại là những kẻ khiến người khác phải bức mình như vậy?

* * *

Hirek không gọi điện. Tôi gọi vào di động – gã tắt máy. Tôi chẳng biết xảy ra chuyện gì. Tôi chẳng biết có chuyện gì, tôi chẳng biết có chuyện gì, có chuyện gì. Tôi đã biết là sẽ như vậy. Tôi nghi ngờ. Lúc nào tôi cũng thấy vậy. Mọi thứ đều quá đẹp để có thể là sự thật. Tôi không biết phải làm gì bây giờ. Tôi không thể tìm được chỗ cho mình. Tại sao ông mặt trời vô tích sự kia lại tỏa nắng, mặc dù gã không gọi điện! Tôi thích trời đổ mưa.

* * *

Tôi đến tòa soạn. Có thư của Xanh Lơ.

Chị Judyta thân mến,

Tôi đã cố gắng làm theo gợi ý rất rõ ràng của chị: “Nếu tôi có thể giúp đỡ anh trong các vấn đề gia đình”, và chị nghe đây, tôi viết thư cho chị, còn chị trả lời tôi khô khốc như với người xa lạ. Hay là cần có một chút empatia? Nếu từ này quá khó thì tôi xin nhắc chị bằng Từ điển tiếng nước ngoài của Nhà xuất bản Khoa học Quốc gia: empatia có nghĩa là, “đồng cảm với một người nào đó và nảy sinh trong mình những cảm xúc mà người kia đang có”. Cho nên nếu chị có khả năng empatia, dù chỉ chút xíu, thì có lẽ chị đã không bỏ rơi tôi. Liệu có phải không có thư của chị thì tôi hết chịu nổi không nhỉ?

Còn bây giờ là câu hỏi chính: chị có thông tin nào có thể làm hài lòng chị em phụ nữ? Tôi xin cảm ơn trước.

Ôi, Xanh Lơ, anh nhất định không phải là đàn ông. Anh đừng ảo tưởng.

Tôi đọc một bức thư khác, thú vị:

Thưa chị,

Em không biết có phải em là một người con gái không bình thường, hay là thế giới quanh em chẳng ra làm sao. Em không biết vì sao em đã hai mươi tám tuổi đầu mà lại phải từ bỏ những ước mơ chỉ vì người yêu của em cho rằng đó là không tưởng. Chúng em yêu nhau đã bốn năm nay. Em đã phải nhượng bộ khi anh ấy bảo còn chưa đủ chín chắn để lập gia đình. Em không nài ép gì, em nghĩ đó chỉ là vấn đề thời gian mà thôi. Có điều, trong suốt bốn năm trời yêu nhau, không một lần nào anh ấy nhớ đến ngày sinh nhật và ngày lễ thánh của em. Khi em bảo, em bực mình, anh ấy phản ứng gay gắt và nói là anh ấy không thích bị ép buộc. Em không hiểu có chuyện gì nữa – đối với em, quà tặng chứng tỏ người ta có nhớ đến nhau, có tình cảm đối với nhau. Anh ấy cười nhạo em rồi bảo em cần phải có một chàng hoàng tử cưỡi ngựa trắng cơ – rằng như thế thì trẻ con lắm.

* * *

Chẳng hiểu tại sao những chuyện xúi quẩy như thế này cứ hành hạ tôi. Và đến khi nào chúng mới buông tha tôi. Chẳng hiểu tôi có tội tình gì mà cứ mắc vào những chuyện như vậy. Tôi không còn cầu mong cho ai bị đầu mùa nữa, tôi mừng khi Tosia vẫn thường lui tới với bố nó và nó quý thằng em cùng cha khác mẹ. Thế nhưng một kịch bản như thế này thì ngay trong những giấc mơ táo bạo nhất tôi cũng không nghĩ ra.

Ula đứng bên hàng rào và hỏi hôm nay tôi có xem bản tin thời sự hay không. Không. Tôi không xem. Có lẽ tại tôi ốm. Tôi xem phim tài liệu và phim tình cảm. Tôi không xem những tin vật vãn, có lẽ tại tôi ốm. Tôi nhận thấy Ula có vẻ băn khoăn. Tôi hỏi:

- Có chuyện gì vậy?

- Cậu mà xem bản tin thời sự hôm nay thì hay biết mấy. Mình sang nhà cậu xem chương trình *Toàn cảnh* nhé, – Ula nói.

Chắc có chuyện gì, tôi gọi điện hỏi mẹ, có chuyện gì không hả mẹ. Mẹ tôi vẫn thường xuyên xem bản tin thời sự. Vì thế mẹ hay bảo tôi phải xem chương trình thời sự, vì... Chẳng phải chỉ tại vì những người trí thức phải xem bản tin thời sự. Thế ai bắt con phải đi dạo lúc bảy giờ ba mươi tối hồi thiết quân luật nào? Mẹ tôi không nói, chỉ hỏi thăm Tosia.

Tosia ồ.

Ula sang nhà tôi xem *Toàn cảnh*, mang theo hai ly rượu.

Có chuyện gì nhỉ?

Chương trình *Toàn cảnh* bắt đầu. Ula nói:

- Uống đi!

Thì uống.

Và đây rồi.

Hieronim K. Kẻ bị tình nghi là thủ lĩnh của một băng cướp ở X đã bị bắt giữ. Và đây là vợ gã đến dự phiên tòa sơ thẩm. Đây là các con của gã. Hai đứa. Chúng vui vẻ. Đây là sếp của gã. Ít hứng khởi hơn. Đây là hồ sơ vụ việc. Đây là lời bình. Rằng từ mấy tháng nay, đội đặc nhiệm... Rằng lực lượng cảnh sát dũng cảm đã nhằm... Rằng tại sân bay, nghi can đang tay bắt mặt mừng với vợ sau khi từ London trở về...

Hirek. Đúng trăm phần trăm. Tôi nốc một hơi cạn ly rượu. Ula san bớt ly của mình cho tôi và đi lấy chai rượu. Tôi tắt tivi. Ula quay trở lại. Con Borys nằm bên cạnh lò sưởi, con Zaraz định cắn đuôi nó. Tôi

uống cạn ly thứ hai. Ula cười và nói.:

- Nếu không bị tóm thì chắc chắn hẳn ta sẽ gọi điện đấy. Nhưng biết đâu do nhầm lẫn nhỉ.

Kẻ cướp thì đúng là chó thật, thế nhưng chuyện có vợ? Đồ lừa đảo.

- Chắc chắn hẳn cần cậu, – Ula nói và rót tiếp ly rượu nữa.

Chắc chắn là như vậy! Mình đúng là con ngốc. Chẳng lẽ không có gì là lạ khi mình không biết số điện thoại bàn của gã? Chỉ biết số di động thôi. Rồi chuyện gã ra đi đột ngột. Gã có lái xe riêng. Tại sao gã không tiễn mình cùng với người lái xe này? Vì vợ đang chờ. Mình đã để cho người ta lợi dụng mình như vậy. Trời đất ơi, chẳng bao lâu nữa mình tròn bốn mươi, còn con gái mình không lâu nữa sẽ đến tuổi thành niên, thậm chí có thể xăm hình lên người, thế mà mình vẫn ngu lâu như vậy! Rõ là như vậy chứ còn gì!

Ula cố an ủi tôi, rằng tất nhiên tôi đã phải làm cho gã dễ ý.

Thậm chí tôi không căm thù đàn ông. Tôi nát tan rồi. Xem ra, nếu có ai đó chữa trị được cho tôi, thì đó là anh chàng bác sĩ thú y. Còn nếu có ai đó rồi ra sẽ dễ mắt đến tôi, thì đó là mafia.

Xin cách đàn ông.

Xin cách đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thự

- 16 -

TÔI MUỐN XUỐNG VÙNG THẤP

Tôi tự mình trấn tĩnh một cách chậm chạp. Có lẽ tôi đã cảm thấy nhẹ nhõm hơn với Cựu chồng. Ít nhất mọi chuyện cũng rõ mười mươi. Tôi không hiểu có sao những chuyện như thế này lại cứ nhằm vào tôi. Không biết xác suất là bao nhiêu nhỉ, để ở tuổi ba mươi bảy người ta gặp được một người đàn ông, yêu, rồi mới vỡ lẽ ra gã là kẻ cướp? Rõ là Chúa đã ném tôi lên vùng xác suất cao. Tôi muốn xuống vùng thấp.

* * *

Từ hôm nay tôi không để việc lại nữa. Sáng dậy tôi tập thể dục. Sau đó làm việc đến hai giờ chiều. Tiếp nữa ra vườn. Rồi lại làm việc. Tôi bắt tay vào việc dạy dỗ con cái đến nơi đến chốn. Tối nay tôi sẽ dọn dẹp mấy cái tủ bếp. Ngày mai dọn toilet và buồng tắm.

Tôi phải bắt đầu sống bình thường. Không một gã đàn ông nào, cho dù đúc bằng vàng, được bén mảng tới đây.

* * *

Hirek gọi điện. Bảo sẽ giải thích mọi chuyện. Bảo tôi là đôi mắt của gã. Vân vân.
Tôi yêu cầu gã hãy để cho tôi yên.

* * *

Đêm qua có người đi dưới cửa sổ nhà tôi. Tôi biết, chẳng có chuyện gì đâu, thế nhưng tôi vẫn sợ. Tôi không ngủ. Tôi gọi điện cho Ula. Ula hứa sẽ quan sát qua cửa sổ. Lúc ba giờ đêm, nghe cô ấy hô:
- Trộm.

Ula nhìn thấy có người nhảy qua hàng rào chung của hai nhà. Chúng tôi gọi điện cho cảnh sát. Cảnh sát đang dẹp cuộc ẩu đả ở tận đầu kia thị trấn. Kẻ lạ bỏ chạy. Chúng tôi bàn nhau, gọi công ty bảo vệ. Buổi chiều người ta đến lắp chuông báo động. Chúng tôi được cấp thêm hai bộ điều khiển để báo khi có kẻ đột nhập. Khi bị đột nhập chỉ cần nhấn nút.

Tại sao tôi lại muốn rời khỏi nơi này?

* * *

Hôm qua tôi và Tosia xem phim *Hồ sơ tuyệt mật*. Con Borys nằm trên divăng, con Zaraz nhảy nhót loạn xạ cạnh bình hoa, tôi quăng nó ra tiền sảnh. Chúng tôi ăn pizza đặt qua điện thoại – Tosia không phải là đứa biếng ăn. Nữ đặc vụ Scully lên vào căn phòng tối om, trong đó có tên giết người cải trang thành quái vật đang phục. Nữ đặc vụ Scully giả vờ như không hay biết gì, bò vào dãy nhà kho. Khẩu súng lục nhỏ xíu trong tay lăm lăm chĩa ra phía trước, chúng tôi nghe thấy

cả tiếng thở của tên quái vật kia!

Đúng lúc đó, một đám đàn ông mặc đồ đen, súng lăm lăm trong tay, ập vào. Không phải trên tivi. Nhà chúng tôi. Vào nhà.

Miếng pizza rơi khỏi tay Tosia. Tôi lo ngại.

- Có kẻ đột nhập vào nhà này! – một người hô to. – Mật khẩu.

Nữ điệp viên Scully bị tên quái vật tấn công, khẩu súng lục nhỏ xíu của cô văng ra, trượt trên nền nhà rộng.

- Mật khẩu!

Tosia nhặt miếng pizza rơi trên thảm lên.

- Quân ta hả? – con gái tôi lịch sự hỏi.

Tôi không biết nó thừa hưởng đâu ra chút ít nhã nhặn này nữa.

- Chúng tôi cần kiểm tra căn nhà, chúng tôi nhận được tín hiệu bị đột nhập.

Lạy Chúa, họ chỉ là những người bảo vệ tôi, chứ không phải lũ cướp đột nhập nhà tôi! Tạ ơn Chúa! Rất tiếc, họ phải kiểm tra ngôi nhà.

Gian bếp bẽ bộn, tôi đã lôi những thứ cần cọ rửa trong tủ ra và chất một đống. Mai tôi mới làm nốt. Buồng tắm bẽ bộn, vì ngày mai tôi mới dọn. Cả toilet nữa! Phòng Tosia bẽ bộn, nó chưa dọn nên chưa xong, vì nó có toàn quyền đối với chỗ của mình trên trái đất này. Họ kiểm tra mọi ngóc ngách. Tôi cam đoan với họ là nhà chúng tôi không bị đột nhập. Rất tiếc, do không nhớ mật khẩu của nhà mình nên tôi phải gọi điện hỏi Ula. Ula nhớ. Tôi nói mật khẩu. Họ rút lệnh báo động nhà bị đột nhập. Toán người nhìn tôi ngạc nhiên. Khi họ đi ra, con Zaraz lao vào chân họ. Các bạn thử đoán xem, nó đang nghịch cái gì? Bộ điều khiển báo động đột nhập!

Người thứ hai trong tổ đột nhập ra đến cửa ngoái lại, nói:

- Chị phải lắp khóa đi. Chúng tôi vào nhà được vì cửa dễ mở đấy.

Tôi phải lắp khóa chứ gì. Để thay đổi nếp sống, tôi sẽ lắp ổ khóa chết tiệt này.

* * *

Hirek gọi điện.

Chết tiệt, hấn gọi làm chó gì chứ?

* * *

Tôi thực hiện rất nghiêm túc kế hoạch làm việc. Hôm nay tôi cũng đã tập thể dục nữa. Chín giờ sáng tôi ngồi vào bàn máy tính. Tôi lấy một chiếc phong bì.

Thưa tòa soạn,

Tôi có rất nhiều khó khăn và những vấn đề, nhưng có một chuyện tôi không chịu nổi. Xin hãy cứu tôi! Trong nhà tắm của tôi có những con gì bé tí tẹo, hầu như trong suốt, không cánh. Tôi chẳng biết đó là con gì và làm thế nào để diệt chúng.

Chị thân mến, chị có thích đổi cho tôi không nào? Tôi đổi người tình của tôi lấy con mọt của chị. Thậm chí tôi có thể lấy hết sạch lũ mọt đó. Phái chẳng chị ao ước những khốn khó còn tồi tệ hơn? Làm một người vợ bị ruồng bỏ, có con gái đeo khuyên trên mũi và người tình là mafia chẳng? Chị hãy đi mua một con dê cái và nhốt nó cùng với lũ mọt chừng ba tuần lễ. Rồi sau đó thả con dê ra. Lũ mọt ắt thôi làm phiền chị...

Tôi sẽ không đeo đẳng nỗi bức tức của tôi. Bây giờ tôi sẽ làm việc chuyên cần.

Thưa chị,

Mọt không lớn, 7-10 mm, mềm mại, một loài côn trùng không cánh, giống như một con cá nhỏ xíu. Thân nó phủ lớp vảy xám bạc óng ánh. Những con côn trùng sống đơn lẻ này thường hay gặp trong các ngôi nhà lắp ghép. Một ưa những nơi ẩm, ấm và tối. Chúng thường sinh ra trong những ngăn nhỏ bên dưới bồn rửa, nơi đặt ống thoát nước, dưới bồn tắm, dưới thảm trải sàn. Bật điện sáng lên là có thể nhìn thấy.

Có lẽ chỉ có mình tôi là mù quáng. Tôi nhận biết mọi thứ qua những gì nhìn thấy. Và đây, Cựu chồng là một ví dụ. Anh ta đến và nói, anh ta không thể sống với tôi. Tôi sẽ không nghĩ về đàn ông nữa. Tôi sẽ nghĩ về lũ bọ. Luôn luôn như vậy. Chỉ lũ bọ thôi.

Mọt có thể bò trên bề mặt phẳng đứng, nhưng sần sùi – chúng không thể bò ra khỏi bồn rửa hoặc bồn tắm. Chúng thích đường, bột mì, tấm, hồ dán giấy bồi tường, thảo dược sấy khô. Quá trình trưởng thành khoảng một năm, chúng có thể sống tới ba năm.

Trứng mọt không thể nở, nếu nhiệt độ xuống dưới hai mươi hai độ. Chúng vô hại – rất hiếm khi làm hỏng giấy bồi tường hoặc sách vở...

Ly dị làm hỏng sách kinh khủng. Tôi không còn được một nửa số sách của tôi. Tất cả chỉ tại vì thế giới đầy rẫy đàn ông. Một thế giới đầy mọt còn khá hơn.

Bên dưới thảm trải sàn, dưới bồn rửa... phải được khô ráo. Nếu quá nhiều mọt thì có thể đặt thuốc nhử: "Detia Silberfischen Koderdose Baygon Ungezieferkoder" hoặc thuốc diệt gián. Hoặc có thể dùng aerosol thay thế. Chỉ phun vào những chỗ phát hiện thấy có mọt – mặt dưới bồn tắm và bồn rửa...

Tại sao để diệt trừ những con mọt bé xíu, xinh xẻo và vô hại người ta đã sáng chế tới ngàn ấy thuốc độc? Tại sao không có ai sáng chế ra những loại hóa chất có thể phun vào bọn đàn ông vô lương tâm! Những chất ngăn ngừa họ xây tổ, không cho nhân giống đàn ông? Cựu chồng của tôi lại là người có lương tâm. Không lừa dối tôi bất kỳ lúc nào. Anh ta nói ngay một cách thành thật rằng, Jola là người đàn bà thứ hai trong đời anh ta. Anh ta thích vậy. Phong thư thứ hai. Phải chăng Xanh Lơ sẽ lại chế nhạo tôi như mọi khi? Thế thì chẳng nghĩa lý gì.

Thưa anh,

Có một cách – theo ý kiến của một bác sĩ trị liệu – để gặp được một bạn tình chân thành, tốt bụng, nhạy cảm và thông cảm, trước tiên mình phải là một người như vậy.

Nếu quả tình anh hỏi tôi về lời khuyên trong chuyện đàn bà, thì tôi nghĩ, ngược với bề ngoài, đàn bà không cần gì nhiều. Họ muốn yêu và muốn được yêu. Có điều tôi không được rành cho lắm trong những chuyện như vậy, vì tôi không có được một tình yêu đẹp và bền lâu trong đời. Và khi nghĩ về tất cả những bức thư tôi đã gửi tới anh,

tôi nhận thấy, nếu hôm nay tôi trả lời bức thư đầu tiên của anh thì có lẽ tôi đã viết khác. Nhưng lúc đó tôi đang trong tình trạng cười ra nước mắt. Là một người chồng bị vợ bỏ, anh viết thư gửi đến tòa soạn xin được giúp đỡ, và chính một người vợ bị chồng bỏ đã viết thư trả lời anh. Xin anh thứ lỗi cho tôi về bức thư đầu tiên đó – bức thư của một người đàn bà đau khổ và ưu phiền.

Bây giờ tôi đã từ bỏ ý định muốn nện cho đàn ông một trận và tôi sẽ trả lời hết sức thành thật: tôi biết, làm cho đàn bà ưng ý dễ như thế nào – hãy nghe cô ấy nói và không cần giải quyết ngay các vấn đề của cô ấy. Nghe là đủ. Đây chính là sự trợ giúp mà cô ấy thực sự cần.

Tôi khuyên anh hãy quan tâm tới cô ấy một cách tận tình và cụ thể. Nếu cô ấy thích hoa, thì phải được nhận hoa. Nếu cô ấy thích đi du lịch, hãy đi du lịch cùng cô ấy, cho dù phải vay tiền ngân hàng. Nợ trả sau. Nếu cô ấy thích những bộ phim tình cảm suốt mướt thì thỉnh thoảng anh hãy đi xem phim suốt mướt với cô ấy. Có nhiều chuyện còn tệ hơn phim suốt mướt ấy chứ – anh hãy tin tôi đi.

Ngoài những việc đã nói ở trên, việc còn lại chỉ là phải yêu nhau. Thay mặt tòa soạn, tôi chúc anh được ưng ý...

* * *

Hôm nay Tosia đi học về muộn bốn tiếng! Tôi nghĩ mình đã bạc hết tóc rồi. Nó lại còn kể cả đồng những chuyện vô lý, đầu tiên là thầy giáo chuyển tiết học tự chọn sang giờ khác, sau đó một chiếc xe Fiat nhỏ chui vào gầm một chiếc xe chở bê tông lưu động và có người chết, cho nên nó không thể đi đến nhà đưa bạn gái mà nó cần phải đến ngay sau khi tan học, vân vân...

Tôi bảo Tosia là nó nói dối. Tôi chẳng hiểu sao nó lại nghĩ ra toàn những chuyện vô lý để bao biện cho mình như vậy. Tôi không thể tin nó được. Thật đáng tiếc. Tosia òa khóc rồi đóng cửa ở lý trong phòng.

* * *

Chiều tối Ula sang nhà tôi và nói Krzys về muộn ba tiếng. Con đường duy nhất từ Warszawa bị ùn tắc vì một chiếc xe Fiat nhỏ chui tọt vào gầm chiếc xe chở bê tông lưu động. Tôi đi xin lỗi Tosia.

* * *

Tại sao con người ta, tức là tôi ấy, khi đang già đi thì quên mất một điều là phải tự hứa với mình sẽ không bao giờ làm một số việc nào đó?

Tosia thậm chí không nổi cáu. Chỉ bực mình.

Còn tôi nhớ lại hồi mình mười chín tuổi. Sau khi tốt nghiệp phổ thông trung học tôi đi làm ở bệnh viện, chân lao công. Tôi nhớ hồi đó tôi thích làm bác sĩ lắm. Hồi đó làm như vậy là để kiếm điểm vào ngành y – tôi nộp đơn xin vào làm tại bệnh viện và được chấp nhận, bà trưởng khoa nghiêm nghị nói tôi phải có mặt đều hàng ngày từ lúc bảy giờ sáng, và đường công danh của tôi được bắt đầu như vậy đó.

Ngày đầu tiên tôi hăm hở dậy lúc sáu giờ sáng. Sáu giờ ba mươi tôi đã ngồi trên xe điện. Bảy giờ kém hai mươi, tại góc một ngã tư lớn ở Warszawa, xe điện của tôi va chạm một xe điện khác. Toa thứ hai trệch khỏi đường ray. Hành khách la ó, cửa xe không mở được, mùi thiết bị điện cháy khét khiến ai nấy càng thêm hoảng. Cuối cùng chúng tôi cũng chui ra khỏi toa xe. Tôi không có thời gian để sợ, tôi chỉ sợ muộn giờ làm mà thôi. Tôi chạy thực mạng trên đoạn đường còn lại (ba ga xe điện), vì xe điện không chạy được.

Tôi lao vào khoa khi đã muộn và tất nhiên người tôi gặp đầu tiên là bà trưởng khoa. Bà ta đứng ngoài hành lang như một bức tượng. Mặt bà hầm hầm, bực tức. Tôi than thở vì vụ tai nạn, bà ta ngán ngẩm nhìn tôi, rồi sai tôi đi cọ toilet.

Hôm sau tôi dậy lúc năm giờ ba mươi. Sáu giờ mười tôi ra khỏi nhà – trời tối, xám xịt, đầy sương mù – cuốc bộ đến bệnh viện. Tôi biết mình không được phép đến muộn. Tại một bãi rộng ở phố Plocka có một đám đông đứng chờ xe buýt. Xe đến, hành khách lên xe, một cô

mới bước một chân lên bậc xe thì có một gã xô đến giật mất túi xách. Người phụ nữ ngã ngửa ra, hét ầm lên. Tôi chạy lại, vài hành khách trên xe buýt nhảy xuống đuổi tên cướp, cảnh sát cũng tới. Bảy giờ kém mười lăm, các anh cảnh sát rút sổ ghi tên tôi là người làm chứng. Bảy giờ hai mươi tám phút, một chiếc xe trang bị điện đài đỗ xích trước cổng bệnh viện – vì tôi đã cầu cứu cảnh sát giúp đỡ.

Người đầu tiên tôi chạm trán là bà trưởng khoa. Bà ta hỏi sao tôi đến muộn. Sau khi nghe tôi phân bua, bà ta sai tôi đi cọ bể bơi.

Ngày tiếp theo tôi dậy lúc năm giờ ba mươi. Tôi lên chiếc xe buýt chỉ chờ tôi được một đoạn. Trời mưa. Tôi xuống xe, tôi chỉ phải băng qua phố Wolska, và tới phố Kasprzak thì cuốc bộ. Tôi đứng bên rìa đường, đợi đèn xanh. Đứng bên cạnh tôi còn có nhiều người khác cũng đang vội đi làm. Thành linh một người vừa mới bước một bước xuống lối sang đường thì ngã vật ra, người run bắn, đập đầu đành đạch xuống mặt đường nhựa, sùi bọt mép. Một thanh niên kéo anh ta vào vỉa hè, kêu lên:

- Giúp tôi một tay, anh ta bị bệnh động kinh.

Mọi người giãn hết ra, còn tôi đứng ngẩn người.

- Cô đừng đứng đực ra như vậy, – anh thanh niên hét lên, – gọi giúp xe cấp cứu đi.

Đèn xanh, khách bộ hành qua đường, tôi đứng ngây như một con ngốc rồi quay gót chạy đi tìm bộ điện thoại.

Tôi có mặt tại bệnh viện lúc bảy giờ ba mươi lăm phút. Người đầu tiên tôi gặp là bà trưởng khoa. Hành lang lộn tung phèo trong mắt tôi. Còn bà trưởng khoa thét lớn:

- Hôm nay lại có chuyện gì hả? Cháy nhà chẳng? Động đất chắc?

Tôi nhìn bà ta rồi nói:

- Xin lỗi cô, hôm nay em ngủ quên.

Bà trưởng khoa tươi tỉnh mặt mày. Miệng cười tươi rói. Mặt dịu hẳn.

- Cô thấy chưa? Lần này cô không nói dối. Thôi, vào làm việc đi.

Thực khó tin, phải không? Lúc đó tôi đã tự hứa với mình, tôi sẽ luôn tin những gì người khác nói. Tôi chẳng hiểu tại sao tôi thấy khó

tin, rằng người khác nói thật. Cho dù là sự thật khó tin. Tôi đã quên câu chuyện về bà trưởng khoa và hậu quả là ở đó. Tôi quên rằng hồi còn non trẻ, khi có những chuyện vô lý và phi thường xảy ra với mình, tôi vẫn thường nghe: “Toàn điều”. Hoặc: “Thôi được rồi, bây giờ thì nói thật xem nào.” Hoặc: “Bớt đi một nửa là vừa đấy.” Hoặc: “Cô biết không, chẳng qua là cô tưởng tượng quá đấy thôi...” Hoặc: “Cô toàn nói đầu đầu vô lý thế để làm gì hả? Cứ nói thẳng sự thật không được hay sao?” Và bây giờ tôi cũng đã cho Tosia xơi đúng một quả như vậy.

Tôi vẫn như trông thấy bà trưởng khoa bằng xương bằng thịt đứng trước mặt. Tay chống nạnh, tạp dề trắng toát. Hành lang bệnh viện chen chúc những cái giường kê thêm. Tôi ngửi thấy mùi lizol {*Dung dịch xà phòng kali carbonate hòa với 50% krezol dùng để sát trùng tay, phòng bệnh viện và dụng cụ y tế*}. Những từ: “Cháy nhà chẳng? Động đất chắc?” xuyên qua mùi này và chui vào tai tôi. Và nụ cười mỗi lúc một thêm rạng rỡ của bà khi tôi nói dối là tôi đã ngủ quên.

Tosia ơi, mẹ đúng là ngốc và có trí nhớ kém quá. Con bỏ qua cho mẹ chứ?

Xin cạch đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thự

- 17 -

RỒI CON KHẮC CHO MẸ THẤY!

Tosia đâm bỏ từ trường về. Mặc chiếc áo len cổ lông. Nó làm gì có chiếc áo len nào như vậy. Quần xanh lá cây. Khi đi nó mặc bộ đồ bò màu xanh kia mà. Nhưng áo khoác thì đúng là của nó. Con bé kêu lên: – Rồi con khắc cho mẹ thấy!

Làm tôi nhảy dựng lên.

Giờ đây lòng tin đã được phục hồi. Như vậy đó. Sau những hiểu lầm vừa rồi liên quan tới mấy môn học tự chọn và chuyện Tosia đi học về muộn, bây giờ tôi hoàn toàn yên tâm. Thêm nữa, nó lại vừa mới đến thăm bố và chắc chắn nó quý thằng em trai và Jola hơn tôi, còn tôi, nó sẽ chỉ khắc cho tôi thấy!

Con gái tôi ở trong phòng của nó, còn tôi viết. Tôi làm việc.

Thưa tòa soạn,

Móng tay tôi nom đến là khiếp, loang lỗ đủ thứ vết, và tôi không biết mình phải làm gì với những cái móng tay quỷ quái này cả. Tóc cũng chẳng kém, nhờn dầu...

Cứ bình tĩnh. Mình đang nhiều việc. Mình phải trả lời một số thư.

Monika thân mến,

Móng bảo vệ các đầu ngón tay trước tác động của những yếu tố có hại bên ngoài. Khi ngâm nước quá lâu hoặc tiếp xúc với hóa chất, móng dễ khô, gãy, tạo nên những nếp nhăn trên móng. Vì vậy khi làm một số công việc nhà như quét dọn, giặt giũ, quét vôi, quét sơn, ta phải đeo găng. Một số rối loạn trên móng tay là triệu chứng của những bệnh ngoài da như vẩy nến, eczema, mẩn ngứa, nấm, sùi. Một số bệnh có liên quan đến rối loạn hormone hoặc rối loạn chuyển hóa. Biểu hiện của những rối loạn đó có thể là bong tróc vảy trên móng, tạo nên những nếp nhăn ngang dọc.

Lạy Chúa, đúng là tôi sao nhãng việc chăm sóc hai bàn tay. Tôi bị nhiều nếp nhăn dọc trên móng tay mà chẳng để ý gì cả. Chẳng có gì là lạ khi chỉ có kẻ cướp để mắt đến tôi mà thôi.

Vitamin A, chất lecytyna, axit chanh, chất vôi, chất sắt, chất photpho, chất gelatin có tác dụng tốt đối với móng tay. Mỗi ngày nên ăn sáu gram gelatin. Có thể ăn thạch hoa quả hoặc ăn một thìa gelatin thực phẩm. “Gellavit” có chứa gelatin và vitamin A là một chế phẩm bồi bổ móng tay (và tóc). Đôi khi trên móng tay xuất hiện những đốm trắng, thường gọi là chứng rối loạn móng. Có thể do thiếu một số loại vitamin hoặc thiếu chất sắt trong cơ thể, hoặc tổn thương một số khoáng chất...

Lạy Chúa, tôi phải mua thật nhiều gelatin thôi. Có lẽ tôi đã bị rối loạn

chuyển hóa. Tôi nhìn bàn tay đang lướt trên bàn phím của mình mà choáng. Nhất định tôi bị thiếu chất sắt và các muối khoáng khác. Tại sao móng tay tôi lại ra nông nổi này? Tại sao con gái tôi lại hét toáng lên rồi nó khắc cho tôi thấy?

Tôi không bức mình. Chẳng phải vì tôi không được chuẩn bị để nghe những lời như thế, mà là tôi chợt nhớ tới mình trước đây... Cho một người khác biết một điều gì đó không phải lúc nào cũng hoàn toàn có lợi.

Có một lần, vì quá bức tức tôi chạy ra khỏi nhà, kêu ầm lên: “Rồi con khắc cho cả nhà thấy!” Nhưng Tosia lại chạy vào nhà, cho nên có lẽ sự việc không đến nỗi tệ hại. Cho đến thời điểm đó tôi vẫn được xem là một cô gái nhút nhát, vụng về, việc gì cũng có người làm thay, vì Judyta bé bỏng không thể, không biết và không làm nổi. Tôi thì khỏi phải nói, cứ thế tôi càng nhàn. Tôi không làm nổi một việc gì, đi chợ, thanh toán hóa đơn, quét dọn nhà cửa v.v.. Hoặc tôi hậu đậu, cầm gì cũng vỡ, cũng rơi, hoặc nhầm lẫn tờ một trăm zloty với tờ mười zloty, hoặc đổ nhầm nước rửa bát, hoặc khi giặt máy tôi cho bít tất bông màu đen lẫn lộn với đồ trắng. Tất nhiên mọi thứ đều được giặt sạch, mỗi tội tất cả áo quần trắng biến thành màu xám. Có thể kể ra đây vô số những việc tôi không hề đụng tay vào, tôi thì nhờ thể mà cảm thấy thoải mái, nhưng bố mẹ phiền lòng.

Cho nên khi tôi hét toáng lên, con khắc cho cả nhà thấy, là tôi đã tính đến khả năng, rốt cuộc có thể có bước ngoặt trong đời tôi, bởi lẽ tôi sẽ làm được mọi việc, tôi không còn vụng về. Thế nhưng tôi đã nhầm. Tôi đã chẳng chứng tỏ được gì. Chiều tối, tôi về nhà, người tê cóng, ho sù sụ. Vì bị cảm nên tôi không thể dự vũ hội mừng tốt nghiệp trung học phổ thông của bạn trai tôi.

Tôi thật sự ngỡ ngàng trước sự thay đổi thái độ của bố mẹ tôi. Bố mẹ không còn cuống quýt chạy quanh đưa con gái tội nghiệp, đưa con gái đã chứng tỏ mình có thể làm được những gì. Tôi thất vọng, lần đầu tiên trong đời tôi phải tự phục vụ khi ốm, không một ai thèm động lòng. Bố mẹ tôi cho rằng, một khi tôi muốn chứng tỏ mình thì bố mẹ

sẽ không cản trở tôi. Mẹ tôi nghĩ bụng, nếu nó đã bực mình, bỏ nhà đi hàng giờ đồng hồ, không nói là đi đâu, thì nó có thể tự giặt lấy quần áo. Còn bố cho rằng, không có lý do gì để bố làm lái xe cho tôi trước mười giờ đêm, vì tôi có đôi chân khỏe. Dù muốn hay không muốn tôi đã buộc phải đột ngột từ bỏ vai một đứa con được bảo bọc và bắt đầu tự chịu một phần trách nhiệm trước số phận của mình.

Tôi không biết Tosia khắc cho tôi thấy cái gì.

Còn cô bạn tôi chứng tỏ với chồng cô ấy sử dụng máy khoan thạo hơn chồng, hậu quả là bây giờ cô vợ tay cầm khoan đi đi lại lại tìm chỗ khoan lỗ đóng đinh để gắn thanh treo rèm cửa, còn ông chồng ngồi chễm chệ trên ghế bành mà phán: “Dịch sang phải nữa đi”. Và thế là cô vợ tha hồ hạnh phúc. Tôi không bảo đàn bà chúng tôi đóng đinh chuẩn hơn đàn ông, vì phải đứng vững khi cầm búa trong tay. Hy vọng không lâu nữa ông chồng kia sẽ kiếm được một cô nàng không biết đinh là cái quái gì, và cô ta sẽ nói với anh ta, lúc này đã thành Cựu chồng yêu quý của cô bạn tôi: “Anh Misiaczek ơi, em làm rụng hết những cái que sắt trên tường rồi.”

Khi không còn là Misiaczek của cô bạn tôi nữa, anh ta tự ưỡn ngực, xông xáo làm những việc của đàn ông và chứng tỏ với vợ mình là một gã đàn ông thế nào.

Vậy cô con gái Tosia của tôi đã nghĩ ra trò gì nhỉ? Đúng lúc này nó bước vào nhà, miệng hỏi:

- Mẹ trông con thế nào?

Nó vừa làm đầu.

Nó muốn cho tôi thấy nó có kiểu tóc mới.

* * *

Thì ra bức thư về con ngựa trắng khiến tôi trút bực lên đầu đám đàn ông. Có một cô gái tuyệt vời nào đó thắc mắc, là cô ta có bình

thường hay không, vì có con ngựa trắng đang hành hạ cô ta. Tôi viết bức thư tâm huyết trả lời cô gái.

Chẳng biết chị có hiểu đúng ý em hay không? Bạn tình của em coi việc nhớ đến ngày sinh hay các ngày lễ quan trọng khác là những sở thích đồng đẳng. Anh ta không thích nói về chuyện trăm năm vì chưa sẵn sàng. Chị không ưa như vậy. Chẳng phải tại vì anh ta bảo là em thích hoàng tử cưỡi ngựa trắng. Mà là, thực ra anh ta có gì để cho nào?

Thà rằng cứ chờ đợi con ngựa trắng này còn hơn là bằng lòng với bất kỳ cái gì. Em mới hai mươi tám tuổi mà đã nhìn đời buồn như vậy sao.

Trong đời mình tôi đã nhận được rất nhiều món quà từ trái tim. Và rất món quà như vậy rất đáng để chờ đợi. Cho đến hôm nay, khi sắp đến lễ Giáng sinh... Ôi, tôi thích tháng Mười hai làm sao. Tôi thích từ lâu rồi, vì một số lý do. Kể từ tháng Mười hai, mùa xuân và mùa hè, hai mùa tôi thích, ngày càng tới gần. Tháng Mười hai ngày ngắn hơn, như thế có nghĩa là chẳng bao lâu nữa ngày sẽ dài ra, rực sáng, lấp lánh, ấm áp v.v... Ngoài ra, tháng Mười hai là tháng gồm toàn những công việc chuẩn bị và kết thúc các ngày lễ. Thêm nữa, tháng Mười hai, tháng đưa tôi dần tới mùa hè, là tháng của quà tặng. Một tháng thật đặc biệt.

Một trong những cô bạn của tôi được chồng mua tặng một bộ váy áo đắt tiền và tuyệt đẹp, cô bạn thò tay vào túi, thấy mảnh giấy, cô ta liền mắng anh chồng túi bụi vì đã mua đồ cũ, vì đã đề tiện đến mức giàu có như vậy mà còn dám làm thế và cô ta cầu cho quỷ tha ma bắt anh ta đi. Anh chồng, gã đàn ông, mặt tỉnh bơ, đợi một lúc, rồi sau đó bảo cô vợ, mẹ đàn bà vừa nổi tam bành, hãy đọc xem mảnh giấy ấy nói gì, thì ra là hóa đơn anh ta mua ô tô mới tặng vợ, có ghi tên cô bạn tôi. Chiếc xe là món tặng thêm, ngoài bộ váy áo.

Tôi từng có một ông chồng trong đời chưa bao giờ nghĩ được ý hay như vậy.

Món quà quý giá đầu tiên tôi được nhận là của bà. Hồi đó tôi còn là một cô bé tham ăn. Bây giờ vẫn tham ăn, nhưng may mắn cho tôi là tham ăn những thứ khác. Hồi trước là món gà. Một con gà bình thường thôi, với hai chân và món thịt băm nhồi trong bụng. Đúng món thỉnh thoảng bà vẫn chiêu đãi chúng tôi, thế nhưng gia đình tôi có bốn người, mà gà chỉ có một con. Lúc tôi mười ba tuổi, thời bao cấp, là thời kỳ khốn khó đối với những cô bé tham ăn, thịt gà khi đó là của hiếm.

Tôi ước ao một ngày nào đó tôi sẽ được ăn một mình một con gà, và cậu em tôi, thằng bé được cả nhà cưng chiều, sẽ không tranh giành với tôi món thịt nhồi hay món chân gà nữa, vì cả con gà sẽ là phần tôi. Đó là niềm mơ ước bình thường, hồi trước tôi đã nói ra bên bàn ăn và bị cả gia đình phản đối.

Tháng Mười hai đến, trong đêm Giáng sinh mọi người ăn uống no nê, hát thánh ca, nến sáng lung linh, chúng tôi lao vào tìm những gói quà nhỏ, chất đống dưới gốc cây thông Noel. Và chuyện gì đã xảy ra? Tôi vớ được một con gà quay đẹp đẽ, da giòn tan, bụng nhồi thịt, đựng trong chiếc hộp đựng giày. Ôi, tôi sung sướng làm sao. Bà tôi, vẽ xin lỗi, khoát tay về phía bố mẹ tôi, còn tôi hít hà con gà của tôi và đợi cho đến nửa đêm, khi ngày 24 tháng Mười hai ăn chay đã qua, để tôi có thể chén cả con gà này. Lúc đó tôi còn nhận được rất nhiều thứ quà khác. Là những quà gì thì bây giờ tôi không còn nhớ nữa. Nhưng con gà thì tôi nhớ. Vì con gà là món quà từ trái tim.

Bây giờ tôi nhận được nhiều món quà như vậy.

Một lần, tôi nhận tặng phẩm được gọi là một triệu quả chuông nhỏ của Hoàng tử Tí hon, do một chàng trai tôi yêu say đắm và hồn nhiên tặng. Anh ta đề: “Anh tặng em những quả chuông nhỏ này...”. Tôi giữ gìn chúng hết sức cẩn thận, không đánh mất một quả nào, dù tôi chuyển nhà đi đâu...

Có lần món quà tôi nhận được nhân ngày lễ thánh là một chuyến đến thăm tôi của người yêu đến từ một nơi rất xa xôi. Ôi, mẹ của con ơi, giá mẹ biết được con đã yêu anh ấy biết nhường nào! Tức là Cặp chồng ấy!

Cách đây hai năm, vào dịp sinh nhật tôi, Tosia tặng mẹ bức tượng Pegasus {*Con ngựa có cánh trong thần thoại Hy Lạp, biểu tượng của thi hứng*} – mười hai giờ đêm con gái đứng ngoài cửa và trao cho tôi. Một con ngựa xanh, đẹp, khắc trên gỗ, yên cương màu xanh lá cây, hai cánh xinh xắn lắp vào hai bên yên cương, hôm nay nó vẫn được để trên bàn làm việc của tôi. Bức tượng cùng chuyển nhà với chúng tôi và chưa hề sờ xước chút nào.

Khi tôi buồn, Ula thường mang sang một cái giỏ mây đựng những món quà khiến tôi vui lên.

Hoặc Agnieszka, luôn tìm ra một trong những điều tôi ao ước mà cô em họ có khả năng thực hiện, để thực hiện. Cô ấy vất vả mãi mới kiếm được một chiếc cào cỏ tặng tôi, vì những ngày nắng đẹp, tôi rất thích dọn vườn.

Và vân vân.

Tiếc là tôi không thể kể ra tất cả các món quà, các tặng phẩm mà tôi còn nhớ trong đầu, và cho dù không một món quà nào là chiếc ô tô, nhưng chúng quý giá hơn tất cả xe ô tô trên thế giới này cộng lại. Cô gái ơi, hãy chờ đợi những món quà quý giá nhất hạng đó, những món quà không cần mất tiền mới mua được, và không cần phải đi cửa hàng cửa hiệu – mà chỉ cần một chút quan tâm và tấm lòng. Chẳng hạn, từ hai miếng bánh mì người ta có thể chế biến thành hai chiếc bánh nướng mừng sinh nhật và trao cho nhau qua hàng rào. Đó là từ một thứ nguyên liệu quá bình thường, người ta đã làm được một món ăn ưa thích, thậm chí sang trọng để mời nhau. Đó là người ta đã cất công vượt hai nghìn cây số để đến gặp bạn đúng ngày đã hẹn. Đó là tặng nhau một triệu chiếc chuông nhỏ, bức tượng Pegasus, hoặc chiếc cào để làm vườn.

Những món quà quý giá nhất hạng đó có thể trao, không phải áy náy gì, nhưng với điều kiện phải để tâm suy nghĩ xem món quà gì sẽ đem lại niềm vui cho một người thân thiết và để người ấy cảm nhận được tình yêu. Khi yêu nhau, người ta thậm chí có thể hái sao trên trời để tặng nhau kia mà.

*Còn chị, chị xin chúc em cũng được như vậy, chị cũng thuộc số những người phụ nữ ao ước có con ngựa trắng và chàng hoàng tử phi thường kia. Tại sao lại không nhỉ? Chị hy vọng điều này không bao giờ bỏ qua chị. Em đừng để cho mình bị tước mất những giấc mơ và niềm vui. Một người đàn ông không khơi dậy được gì, thì em cần mà chị – hãy để cho anh ta đi.
Xin gửi em lời chào thay mặt tòa soạn...*

* * *

Ôi, Xanh lơ viết cho tôi thật là dễ thương!
Phải chăng những bức thư chúng tôi gửi cho nhau đã lạc nẻo? Anh ta không đợi trả lời.
Chuyện hoàn toàn nghiêm túc – tôi lấy làm tiếc chị đã thất vọng như vậy. Tôi không biết chị chung sống với chồng được bao nhiêu năm, tuy nhiên mỗi cặp vợ chồng phải chia tay đều đáng thương. Hậu quả người phụ nữ phải gánh chịu nặng nề hơn nhiều so với đàn ông. Tôi hy vọng chị sẽ gặp được một người chồng xứng đáng với chị.

Ôi, Xanh Lơ, nếu anh trích dẫn lời của Hirusie thì chắc tôi đã thích anh. Thế nhưng tôi không còn mắc lừa những lời lẽ ngon ngọt, dễ nghe về đàn bà nữa rồi. Bởi đó chính là cái bẫy mà tôi đã mắc phải. Nhưng những lời của anh dành cho tôi dễ thương lắm.

Xin cạch đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thự

- 18 -

ĐƯỜNG KHÔNG LÀNH ĐÀU

Mưa rơi không ngớt xuống làng chúng tôi. Trời trút nước có lẽ đã hai ngày nay rồi, hể trời mưa là đường làng vắng tanh vắng ngắt. Tôi buồn thiu, ngồi lì bên máy tính, trời mà mưa là y như rằng tôi buồn, thay vì viết, tôi rầu rĩ di chuột chạy khắp màn hình, bởi làm sao trả lời nổi các bức thư khi trời cứ mưa rả rích mãi. Mưa như vậy chỉ làm cho đường sá lầy lội. Đường lầy thì không ai thèm ngó ngang đến tôi, chẳng có chuyện gì xảy ra. Cho nên khi hồi chuông đầu tiên vang lên, tôi không để ý. Đến hồi thứ hai tôi đứng phắt dậy, không dám tin. Bùn lầy thế kia mà có hai người lạ mặt đang đứng trước cổng nhà tôi – một người phụ nữ và một người đàn ông, khá trẻ và hoàn toàn xa lạ. Tôi trùm áo khoác lên đầu, ra mở cổng. Khi ra đến nơi, tôi ướt hết cả người vì chạy nhanh. Thấy vậy mấy người lạ thốt lên, lạ Chúa!

Thì ra, ngay phía trước đường ray, chiếc Fiat của họ đang đứng ì giữa vũng lầy mà người làng luôn biết tránh mỗi khi trời mưa, nhưng người lạ không biết nên đã lao vào đó. Cái hố này có đặc điểm hể sa vào là xe không thể thoát ra được nữa, đương nhiên là lúc trời mưa. Tôi đã bị sa xuống đó hôm đến xem đất lần đầu. Cô gái và chàng trai sợ hãi, người ướt sũng, trông họ thật đáng thương. Họ không dùng điện thoại di động làm tôi thấy cảm tình. Họ chỉ nhờ tôi gọi điện, yêu cầu xe cứu hộ giao thông tới.

Tôi nhìn cô gái, tím tái từ đầu đến đầu gối vì dầm mưa, còn từ đầu gối xuống bàn chân thì bết bùn đất. Anh bạn đồng hành của cô ta chỉ bị ướt thôi. Tại vì cô gái đã cố hết sức đẩy chiếc xe này. Tôi không chịu nổi những người đàn ông bắt những người đàn bà của mình đẩy xe ra khỏi vũng lầy. Bản thân tôi có lần đã đẩy xe cho Cụu chồng. Những người đàn bà bên những người đàn ông kiểu như vậy khiến chúng ta chạnh lòng thương cảm, cho nên tôi đã mời hai người vào nhà uống trà, trước khi giúp cho xe của họ ra khỏi vũng lầy.

Chúng tôi chào hỏi và xưng tên. Họ bước vào. Tôi đi đặt nước, họ gọi điện đi đâu đó. Tôi bước vào phòng mang theo khay trà.
- Đừng cho nhiều đường như vậy, – anh chàng lạ mặt quát cô bạn đồng hành.

Cô gái rút tay khỏi lọ đường, mặt đỏ bừng – đã lâu lắm rồi tôi không thấy ai đỏ mặt. Nếu như trước đó tôi đã có chút cảm tình với anh chàng kia, thì bây giờ chút cảm tình đó đã biến mất tăm.

- Đường không lành đâu, chị cũng công nhận như vậy phải không?

Phải, tôi công nhận như vậy, tôi cho một thìa rưỡi đường, tôi thấy thương cô gái xinh đẹp này, cô gái muốn làm cho cuộc đời mình thêm ngọt ngào một chút.

- Tại vì, chị biết không, – gã môn đệ của tôn giáo trà không đường nói tiếp, – phụ nữ dễ béo phì, vì thế Ania không nên uống trà đường, sẽ béo phì ra đấy. Em đã bảo cô ấy bao nhiêu lần rồi mà cô ấy cứ quen thói. Khi đến chỗ này em đã nói ngay: chúng mình sẽ bị sa lầy mất thôi. Thế mà cô ấy cứ bắt đi đến nhà bà dì. Và chúng em đã bị sa lầy, – anh chàng hớn hờ nói. – Em nói có sai đâu.

Tôi liếc nhìn đôi chân ướt sũng của cô gái, họ để giày ngoài hiên nhà.

- Chắc chắn xe cứu hộ giao thông không sớm hơn một giờ nữa mới đến được chỗ cái hồ này, – chàng trai vui vẻ nói tiếp. – Chị thật đáng quý, lại cho chúng em uống trà. Chị không có hàng xóm hay sao? Em đã bảo thời tiết như thế này thì chớ có ra khỏi nhà. Có một lần em cùng Ania đi Zakopany {*Vùng rừng núi, một trung tâm du lịch ở phía Nam Ba Lan*}, em vốn thích núi non và muốn leo núi, thế mà ngay khi còn trên xe lửa em đã biết chuyến đi sẽ không thành công, đôi khi con người ta linh cảm như vậy đó. Và ngay ngày đầu tiên Ania đã bị trượt chân ở Kalatowki, em đã bảo trước, nhanh chân lên em, bởi trước lúc hoàng hôn chúng mình sẽ gặp chuyện không may, và chị thấy đó! – Máu đặc thẳng vang lên trong giọng anh ta nghe thật nham hiểm. – Tai nạn đã xảy ra. Cả chuyến đi hỏng bét. Có đúng như vậy không nào, em yêu.

“Em yêu” gật đầu công nhận, cụp mắt nhìn xuống đất.

- Như vậy đó, đời cứ hành hạ con người ta. Chẳng dễ dàng gì. Bây giờ chúng em sẽ đợi, không biết vụ gọi xe cứu hộ này sẽ tốn bao nhiêu đây, rồi em sẽ phải chi khoản tiền đáng lẽ có thể dành dụm. Bọn cứu hộ giao thông chặt đẹp người ta trên mỗi bước đi, đúng vậy không nào?

Tôi không cảm thấy mình bị lừa đảo trên mỗi bước đi (quên Hirek

rồi), nhưng cô Ania nhìn tôi bằng ánh mắt khiến tôi phải gật đầu.

- Trời thì mưa, mưa mãi thôi. Kiểu này sẽ rả rích suốt tuần cho mà xem, – gã đàn ông có vẻ hả hê. – Em hy vọng trời chỉ tạnh khi em bị sổ mũi. Năm kia em bị viêm phế quản, em cứ tưởng không bao giờ khỏi được, – mắt gã mở mành.

Ania hắt hơi.

- Thế nhưng, ở đây chúng em quấy rầy chị, và theo kinh nghiệm thực tế của em thì sẽ còn phải đợi lâu. Thiên hạ có người còn chết ngắc ngoài vì đợi xe cấp cứu cơ đấy.

Trong vòng mười lăm phút tiếp theo chàng trai còn cho tôi biết, ngày tận thế dự kiến sẽ vào tháng Bảy, nhưng có vẻ như bị tính sai và đang đến rất gần rồi. Mưa sẽ kéo dài suốt mấy tuần tới, mùa hè sẽ nhanh chóng trôi qua, mùa đông nhất định nặng nề và sẽ làm khổ chúng ta. Anh ta sẽ bị viêm phổi, còn bộ chế hòa khí xe ô tô của anh ta chắc đã bị ngập nước rồi. Đường sá không đi lại được, Ania của anh chàng sẽ phát phì, còn anh ta luôn luôn nói, sẽ không có gì tốt đẹp cả đâu, và do vậy nổi thất vọng không có cửa để tới với anh ta.

Nụ cười không biến khỏi gương mặt anh chàng. Nó tỏa ra kiến thức, ý thức, sự am tường thế giới và quy luật tự nhiên. Cô Ania ngồi cạnh anh chàng, khuôn mặt nhàu nhĩ, ánh mắt lo âu, tán thành và thụ động.

Khi anh chàng nhớ lại tất cả các trường hợp, như có kẻ không giúp đỡ người khác, không đến kịp thời, chậm trễ, thì trước cổng vang lên tiếng còi xe ô tô. Tôi đứng phắt dậy. Xe cứu hộ giao thông đã đợi ngoài đường.

- Họ đến rồi, – tôi khẳng định, nhẹ cả người.

- Nhanh thế kia ư? – Lần đầu tiên tôi nhận ra trên gương mặt anh chàng vẻ thất vọng. Ania nhoẻn cười, anh chàng im thin thít. Họ ra khỏi nhà.

Tôi đứng bên khung cửa sổ nhìn ra. Đàng Tây, mây đang nhường chỗ cho mặt trời. Từ phía Đông, cầu vồng vàng vọt chậm rãi bò ra. Những giọt nước rung rinh trên ngọn cỏ, mặt đất ướt loáng phản chiếu những tia nắng cuối cùng. Màn sương óng vàng dâng cao, bồng bênh trôi.

Chiếc xe cứu hộ giao thông chạy qua trước, sau đó đến chiếc Fiat nhỏ. Chiếc Fiat làm nước bắn tung tóe, rơi rào rào. Với cái tội làm bắn bùn vào người đi đường, nhất định anh chàng sẽ gặp xúi quẩy cho mà xem, chẳng hạn bị người nào đó hắt nước vào trong xe do không vận cửa kính. Hoặc là cảnh sát sẽ tóm được anh ta lái xe vượt tốc độ cho phép. Hoặc xe bị thùng lõp, bởi theo cách nghĩ anh ta, đời là đều cơ mà.

Tôi chợt nghĩ, chính đời đều cang lại là niềm sung sướng đối với gã này. Anh ta luôn luôn trù tính đến những chuyện xúi quẩy, hắc ám. Không chút lạc quan, không chút vui mừng, không chút run sợ. Anh ta chỉ có nỗi thất vọng chẳng lấy gì làm dễ chịu – chẳng hạn, anh ta thất vọng vì chiếc xe cứu hộ giao thông kia đã tới quá nhanh. Tôi sẽ lấy làm mừng nếu như anh ta phải trả cho dịch vụ cứu hộ này một số tiền còn lớn hơn khoản anh ta cảm thấy bị chặt đẹp. Cầu cho anh ta rút cuộc cũng phải hứng chịu một cái gì đó từ cuộc đời này chứ

Ngày hôm sau, tôi ngồi vào máy tính và bụng bảo dạ lúc nào cũng có thể xảy ra chuyện đó.

Tôi đã trả lời mười hai bức thư buồn của mười hai bạn đọc gặp khó khăn, trong đó có cô bé mười ba tuổi muốn vay tòa soạn chúng tôi một ít tiền để bay sang Mỹ, vì cô bé bị điểm hai môn toán nên không biết về nhà phải ăn nói thế nào.

Có lẽ tôi phải liên lạc với trường của Tosia. Chẳng biết con gái tôi được điểm mấy.

Và tôi nghĩ thiên hạ đang có những gì họ muốn. Cho nên tôi không thương xót Ania nữa. Cô ta đừng có cho đường vào trà, khi có thể bị phát phì! Và sẽ chẳng bao giờ tôi kêu ca là mình khổ. Được cái may, tôi không có gã đàn ông nào bên cạnh.

* * *

Tôi dành Xanh Lơ lại sau cùng. Làm món tráng miệng.

*Chị Judyta thân mến,
Chị đã thuyết phục được tôi, con gà của chị trong đêm Giáng sinh quả là tuyệt. Hay thật đấy. Tôi e rằng mình sẽ không bì kịp với những sáng kiến của bạn bè chị, thế nhưng tôi lại mong trở thành một trong bọn họ, nhất là khi tôi được biết qua thư của chị, chị đang yêu một người đàn ông hoàn toàn khác, người đã đến với chị từ miền xa. Hay đó chỉ là lãng mạn thi ca...*

Lạy Chúa tôi, chuyện gì xảy ra vậy? Gà nào cơ?

Tôi nhìn vào màn hình – lạy Chúa – hai file bị gộp lại, tôi không thoát ra khỏi file của mình, lúc tôi đang điên tiết với Tosia, và tất cả các đoạn văn của tôi gộp nhau lại vào một bức thư, ôi cha mẹ ời! Bức thư của tôi gửi cho cô gái nói về con ngựa trắng nổi vào đoạn những hồi tưởng của tôi, và tất cả những thứ đó đã đến tay Xanh Lơ! Còn lũ một thì đến tay cô gái thất vọng về chuyện quà cáp.

Tôi sống để làm gì cơ chứ. Tôi thấy xấu hổ vì mình là một chuyên gia, là một người phụ nữ, là một người mẹ. Cứ bao nhiêu người phụ nữ, thì có một người bị lú lẫn như tôi thế này nhỉ? Bao nhiêu người nào?

Tôi chẳng có gì để mất cả. Tôi sẽ in lại bức thư gửi cô gái nọ, tôi sẽ viết thêm lời tạ lỗi – tôi đi đến tòa soạn.

Tổng biên tập hớn hờ khi nhìn thấy tôi. Không một lời nào về âm nhạc và sex. Ông ta yêu cầu tôi viết các tiểu phẩm vui, tình cảm, thân tình cho bạn đọc. Dưới dạng những bức thư. Một người khác sẽ tiếp quản mục thư. Vì “Judyta này, chị có thể sẽ viết cho đông đảo bạn đọc hơn, nhân tiện viết về những con mọt nữa.”

Và ông ta cười! Cười xong, ông ta tiếp:

- Và nhân tiện viết cho cả những người đàn ông bị vợ bỏ nữa.

Chân tôi khuyu xuống. Có nghĩa là ông ta đã theo dõi toàn bộ thư từ! Phải chăng ông tổng biên tập chẳng còn việc gì khác để làm? Ông ta không phải lo công văn giấy tờ, chỉ đọc thư thôi hay sao? Kiểm tra tôi chẳng? Định đuổi việc tôi chẳng? Thế thì tại sao ông ta đề nghị tôi phụ trách hẳn một mục thường xuyên?

- Nếu cô định viết bài về sự cho và nhận, về việc nói chung thiên hạ quá chú ý tới tiền bạc, thế nhưng vẫn có những món quà từ trái tim, thì chúng tôi ưu tiên in ngay.

Má tôi nóng bừng. Tôi cúi gằm. Ông ta đã đọc!

- Ngoài ra tôi muốn cô viết phóng sự. Hãy làm việc với trưởng ban.

Bà ấy sẽ nói với cô rõ hơn.

Hoan hô!

* * *

Tôi trả lời bức thư mới nhất của Xanh Lơ. Thật là khó. Tôi không còn là một cô gái bé bỏng sợ trách nhiệm. Tôi không cho phép mình là đứa con nít ương ngạnh, tôi đã trưởng thành, một người đàn bà trưởng thành. Tôi phải nhớ điều này. Phải gánh lấy hậu quả của sự thụ động và vô tâm.

Thưa anh,

Do nhầm lẫn, anh đã nhận phải đoạn thư không dành cho anh. Vô cùng xin lỗi, xin anh bỏ quá cho, chuyện tương tự sẽ không bao giờ tái diễn, nhất là tôi đã thôi không còn phụ trách chuyên mục thư bạn đọc nữa.

Tôi xin cảm ơn anh về lời đề nghị kết bạn. Ngược lại với những mối quan hệ không mấy thành công của tôi trên một cơ sở khác với những người khác giới, tôi không thể phản nản việc không có bạn để vui vậy.

Xin gửi lời trân trọng thay mặt tòa soạn...

Tôi lại bị mất mặt trước một người đàn ông nữa.

Xin cách đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thụ

- 19 -

TÔI KHÔNG THÍCH VIẾT PHÓNG SỰ!

Tôi mở phong bì bà trưởng ban vừa đưa. Toàn là những công văn giấy tờ ngu ngốc. Tôi không thích viết phóng sự chút nào!

* * *

Tôi không thể ngủ nổi. Tôi ngồi đánh vật với đồng tư liệu đến tận một rưỡi sáng. Tôi không thể hiểu tại sao trên thế gian này lại xảy ra lắm chuyện như vậy! Nhà người ta có đứa con ốm nặng, đứa con ốm thập tử nhất sinh, đứa con đang thoi thóp, phải chăm nom suốt ngày đêm, thế mà một ông chủ tịch xã đang tìm cách đẩy người ta ra khỏi căn nhà mà người ta đã đến ở khi còn bỏ không cách đây sáu năm! Căn nhà nhỏ một phòng, và chuyện này làm tôi điên tiết đến nỗi không còn để tâm tới lỗ thủng trên mũi Tosia và mấy con mèo.

Sáng dậy, tôi mặc bộ váy áo, buộc tóc, kẻ mắt, nhét vào túi toàn bộ thư từ qua lại giữa bố mẹ đứa bé và ông cán bộ quan liêu rồi tới nhà Ula mượn máy ghi âm. Mặt tôi xanh như tàu lá vì tức. Ula không tin đây là tôi! Không có chuyện mắt bị nhòe, không có chuyện lão đảo trên đế giày. Sau đó tôi mang máy ghi âm, đến Ủy ban Xã.

Tôi đợi trước phòng cô thư ký của ông chủ tịch phải tới hơn hai tiếng đồng hồ. Thình thoảng cô thư ký đi ra thông báo, ông chủ tịch đang họp. Tôi sẽ đợi. Có khi ông chủ tịch không quay lại. Tôi sẽ đợi. Có khi ông chủ tịch đi công tác và đề nghị tôi để lại danh tính. Tôi sẽ đợi. Và về việc gì?

Tôi cười.

Sao mà cô thư ký cứ liên tục ra chỗ tôi đang đợi như vậy. Sau hai giờ đồng hồ tôi chuyển chỗ ngồi. Khi cô thư ký mở cửa thì không thấy tôi đâu cả. Một lúc sau ông chủ tịch lao ra ngoài. Đám

sầm vào tôi. Vào máy ghi âm của tôi. Rất tiếc, ông không có thời gian để nói chuyện với tôi, thế nhưng ngày kia thì ông sẵn sàng.

* * *

Hóa ra ngày kia ông ta đi công tác và tôi có thể trình bày với cán bộ cấp dưới. Tôi trình bày. Mọi thứ ổn cả. Họ đã chiếm nhà một cách bất hợp pháp, biết làm sao bây giờ, xã rất thông cảm với căn bệnh hiểm nghèo của đứa bé, nhưng xã không có nhà. Xã mà có thì ngay bây giờ họ sẽ được phân phối. Thật mà. Con tức trôi qua. Một gã điên rất tinh khôn đến thế chỗ.

* * *

Chưa hết chuyện! Suốt năm ngày liền tôi thu thập tư liệu. Tôi biết hết mọi chuyện về xã này, nhà cửa, cán bộ, viên chức, các vụ ký kết hợp đồng, và tôi còn biết cả phê ở căng tin Ủy ban Thành phố giá bao nhiêu.

Tosia cho mấy con mèo ăn, thậm chí còn tắm được cho chúng mấy lần.

Tại khu này có khu nhà cao tầng tuyệt đẹp chưa phân phối, tôi biết được là nhờ các bạn đồng nghiệp làm việc ở mấy tờ nhật báo. Những ngôi nhà này đang đợi, chẳng biết đợi gì. Dân thường không biết gì về những ngôi nhà này. Thuộc diện quản lý của xã.

Tôi lịch sự gọi điện đến ông chủ tịch, nhưng ông ta không có mặt, tôi lịch sự hỏi cô thư ký về hai căn hộ đang để không. Ba phút sau cô thư ký gọi lại, bảo tôi có thể nói chuyện với ông chủ tịch. Ông chủ tịch tỏ ra thân thiện, ông hỏi, liệu có thể giải quyết toàn bộ sự việc theo hướng hòa giải. Việc gì phải làm ầm ỹ.

Có thể, tôi nghĩ là có thể. Chẳng hạn, nếu xã phân phối cho họ căn hộ hai phòng thì việc gì tôi phải làm ầm ỹ. Ông chủ tịch nhanh chóng kết thúc cuộc trao đổi.

Nhờ bạn gái của anh bạn của Grzesiek – Grzesiek từng bị quản thúc cùng với anh bạn này – tôi được biết rằng, năm ngoái xã đã phân phối hai căn hộ. Một căn hộ rất rộng, đẹp, phân phối cho một phụ nữ chưa có nhà và ngay lập tức một vị trưởng ban của xã đã chuyển đến ở với người phụ nữ này, vị này hai năm trước đã bỏ vợ để đến sống với cô ta và khi đó họ đã phải thuê một căn nhà nhỏ. Còn căn hộ thứ hai, cũng không đến nỗi nào, rộng tám mươi mét vuông, hiện vợ của con trai một vị chủ tịch nào đó có họ khác họ chồng đang ở.

Tôi gọi điện cho ông chủ tịch. Ông ta không có mặt. Tôi lịch sự hỏi cô thư ký về trường hợp người đàn bà không nhà ngoại tình với chồng người khác và về cô con dâu nọ. Tôi vừa đặt ống nghe xuống, chuông điện thoại lại reo. Ông chủ tịch trân trọng mời tôi đi ăn trưa, để chúng ta làm rõ một số vấn đề, và từ đáy lòng mình ông muốn giúp đỡ cả gia đình kia lẫn người thật đáng quý như tôi. Bởi nếu như gia đình đó đúng là có hoàn cảnh khó khăn đến như vậy, ông ta mà biết sớm thì không bao giờ ông ta để xảy ra chuyện, vân vân. Tôi tin.

* * *

Bốn giờ sáng, tôi viết xong bài báo về căn nhà nhỏ. Về xã, về ông chủ tịch, về các vị trưởng ban, về cô con dâu, về tiêu chuẩn và tiền bạc. Tổng biên tập gọi điện hai lần, trước khi tôi về đến nhà. Rất tiếc bài không dùng cho tờ báo của chúng tôi được. Tôi đã biết trước.

* * *

Ông ta đã chuyển bài cho tờ nhật báo lớn nhất, mai nó sẽ đi. Tôi không biết trước!

* * *

Tôi không muốn phàn nàn, song tôi thất vọng. Mùa xuân đang thức dậy, tươi tắn, hiện rõ trên những hàng bạch dương, nhưng tôi buồn. Và tôi bị đau cổ. Chắc xương cổ của tôi bị thoái hóa.

Đầu tiên là đàn ông thoái hóa, tiếp đó là xương thoái hóa. Không ai thích tôi. Ngay Xanh Lơ cũng sẽ không viết thư cho tôi nữa. Tôi chẳng còn cần cho ai nữa rồi.

* * *

Ola gọi điện cho tôi.

Tôi quen Ola cách đây không lâu. Từ hồi mùa đông, khi tôi mời Agnieszka và Grzesiek đến ăn món khoai tây trộn tỏi, nướng với húng quế và phomát vàng. Tất cả những món ăn ngon lành đều gây béo phì, hoặc vô đạo đức – như Marilyn Monroe từng nói, cho nên tôi mới mời họ đến ăn món không béo bở này. Nửa giờ trước cuộc hẹn, vợ chồng cô em họ gọi điện cho tôi, hỏi rằng họ có thể đưa mấy người bạn đang chơi ở nhà họ cùng đến được hay không. Được thôi. Tôi có đủ thìa, đĩa, dao ăn, còn mỗi món có thể chia thành nhiều suất nhỏ. Đúng là càng chia càng nhỏ, thế nhưng rốt cuộc có sao đâu.

Nhìn thấy người phụ nữ lạ, tôi buột miệng trầm trồ. Cô xinh đẹp, lại còn choàng một chiếc khăn voan tuyệt đẹp trên vai, khiến tôi mê luôn cả người lẫn khăn. Một người bạn tuyệt vời, quàng chiếc khăn voan xứ Florence, chồng cô chơi ghi ta cho chúng tôi nghe, đêm vui tuyệt diệu, mỗi tội món khoai tây trộn hơi ít. Tình cảm bạn bè nảy sinh từ hôm đó ngày càng thấm thiết, vì họ khiến tôi thích thú.

Hôm nay họ mời tiệc trong vườn. Và dứt khoát tôi phải đến dự. Tôi nói với Ola là tôi đau cổ. Người Đức bảo, đó là do bị mụ phù thủy cưỡi cổ. Tôi chẳng biết tại sao mụ tóm chính tôi. Chồng Ola là người Đức. Mụ ấy phải tóm Ola chứ.

* * *

Buổi tiệc rất tuyệt, nếu không đau cổ có lẽ tôi đã chơi tới số. Mặc dù không nói ra, nhưng những câu hỏi han sức khỏe đã ít nhiều cải thiện tâm trạng của tôi. Nhưng nỗi đau trong lòng tôi không nguôi nổi. Tôi thấy dễ chịu chẳng qua nhờ được quan tâm kha khá mà thôi.

- Mình có thể làm gì giúp cậu được đây? – Ola hỏi. – Bọn mình có một thợ matxa tuyệt vời. Cái gì làm cậu vui được nào? Chưa bao giờ cậu như thế này cả, – Ola nói, ngồi xuống bên tôi. – Điều này tùy thuộc vào việc cậu sẽ cảm thấy như thế nào.

Câu nói này tôi nhớ rất kỹ, vì từ nhiều năm nay tôi vẫn vận dụng mỗi khi có cơ hội. Nhất là đối với thái độ vô vọng mà tôi đã chứng tỏ. Chao ôi. Chẳng có gì đến với tôi cả.

Lúc tôi sửa soạn ra về, Ola nói:

- Đợi mình lát, nhân dịp sinh nhật của mình, mình cũng có quà cho cậu.

Ola kêu to, bảo chồng cô giữ tôi nán lại, rồi chạy vội đi đâu đó. Tôi nghe thấy tiếng chân chạy trên cầu thang, rồi tiếng gọi:

- Szatsu, cái kéo đâu nhỉ?

Toi đứng trên cửa – kéo thì tôi có rồi – nhưng tất nhiên tôi ra bộ là tôi mừng khi được tặng chiếc kéo thứ hai. Món quà đặc biệt cũng khiến tôi mừng. Hay là cô ấy định làm một việc điên rồ nào đó, cắt đứt tôi khỏi nỗi thất vọng của tôi, hoặc một việc gì đó đại loại như vậy?

Szatsu tìm kéo, con chó của họ sửa, mấy con chó bị xích gần đó cũng sửa theo, khách uống rượu vodka, trời đêm đẹp, chiếc máy hát nỉ non, rằng điệu nhảy tango cần có hai người, còn tôi đứng đơn độc ở cửa và đợi chiếc kéo.

Tôi đứng đợi rất lâu. Tôi buồn, tôi cô đơn, tôi đau khổ. Khi tôi đã định không giữ lời và biến vào đêm đen vang động, Ola chạy xuống cầu thang, trong tay phấp phới chiếc khăn voan. Thực ra không phải chiếc khăn mà là nửa chiếc khăn.

Ola cười tựa hồ không phải nhìn thấy tôi.

- Đây, phần cậu, khăn to quá nên mình cắt đôi, cả hai chúng ta cùng vui.

Tôi im bật. Tôi đứng sững người ở cửa. Chiếc khăn to, vuông, cực đẹp, của xứ Florence, đã thành một tam giác mép hơi sờn – tuy nhiên chiếc khăn không bị mất đi vẻ đẹp phi thường vốn có.

Tay cầm nửa chiếc khăn voan, Ola cười hớn hờ:

- Chỉ cần viền mép khăn lại, đúng không! – Và cô quàng chiếc khăn vào cái cổ đang đau của tôi.

Tôi tưởng mình òa khóc.

Tôi về đến nhà. Một nửa chiếc khăn voan quấn cổ rất vừa. Sáng sớm tôi thức dậy, và thứ đầu tiên tôi trông thấy là nửa chiếc khăn voan này. Tôi nghĩ bụng, tôi cảm thấy như thế nào thì chỉ tùy thuộc vào tôi mà thôi. Rằng, có lẽ tôi không thể làm nổi cái việc cắt đôi cái khăn yêu thích của mình. Rằng, một khi có người làm vậy vì tôi và lúc nào cũng nhớ đến sự thích thú của tôi, thì có lẽ thế giới không đến nỗi kinh tởm và buồn phiền, còn cái cổ đau của tôi rồi sẽ chữa khỏi thôi. Nếu một lần nữa tôi trở thành một người thất vọng và đau khổ thì tôi sẽ tự bắn vào đầu mình.

Tôi vắt nửa chiếc khăn voan lên đầu giường. Đây sẽ là một tín hiệu của tôi về thế giới. Bởi thế giới, nơi đang xảy ra những chuyện như vậy, không hoàn toàn buồn, không hoàn toàn ảm đạm, và không hoàn toàn xấu.

* * *

Chuyện lạ. Sau bài phóng sự của tôi, ông chủ tịch xã mất chức, có lẽ đây là trường hợp đầu tiên ở đất nước này. Chủ tịch thành phố đã viết một bức thư đặc biệt gửi tới tòa soạn, trong đó nhấn mạnh... Báo của chúng tôi đã đăng tin về việc phân phối nhà cho gia đình nọ. Ba phòng, từ nguồn dự trữ của xã khác, phần nọ trước sự vô lương

tâm của xã kia.

Từ các tòa soạn khác người ta gọi điện cho tôi và họ cũng đang có những dự định. Tôi thấy vui vì mình ở làng quê, tôi không muốn can thiệp vào bất kỳ chuyện gì. Trừ phi...

* * *

Tôi không thể tin vào mắt mình. Thư ký tòa soạn chuyển thư cho tôi. Bức thư này đã gửi tới tòa soạn, gửi đích danh tôi. Không phải gửi tòa soạn. Đề dòng chữ to: “Thư cá nhân”. Thư của Xanh Lơ. Bây giờ ai cũng nghĩ tôi đang tình tứ với anh chàng. Thế đấy! Bạn chìa một ngón tay, họ cắn cả bàn tay bạn! Một bức thư bình thường trong thùng thư.

*Thưa chị Judyta,
Tôi không muốn làm chị phật lòng. Tôi thấy mừng về chuyện nhầm lẫn nọ, nhờ đó mà tôi có cơ hội biết thêm chị, từ phương diện khác. Tôi hiểu rằng chuyện đó chắc gây không ít phiền toái cho chị, khi nó vô tình làm cho chị cảm thấy bề mặt trong con mắt tôi, nhưng mà không hề gì...*

Chỗ này nhà người cường điệu rồi, Xanh Lơ ạ, nhà người tưởng ta bận tâm tới những ý nghĩ của nhà người hay sao, kể cả những ý nghĩ về chuyện của ta? Đừng nghĩ vậy, Xanh lơ. Chớ có tỏ ra rộng lượng như thế và đừng có tình tế kiêu ma lạnh như thế. Ta thừa biết nhà người đang nghĩ gì rồi!

... sau chót tôi nghĩ, những chuyện khả dĩ làm chị bề mặt chẳng có nhiều đâu.

Rõ ràng là nhà người không biết ta, Xanh Lơ ạ, giá như nhà người biết ta đã gần như đã yêu một anh chàng bảnh bao, có vợ, là thành viên của một băng cướp? Và ta đã nguyên rủa Jola? Người bây giờ ta cầu chúc cho bấy điều phúc?

Chị đã viết cho tôi một bức thư chân thành, còn tôi thì không hoàn toàn thực bụng. Tôi muốn được trực tiếp thanh minh với chị điều này. Chúng ta có thể gặp nhau được không? Tôi ghi địa chỉ e-mail của tôi và tôi sẽ đợi trả lời.

Không được, hoàn toàn không được. Tôi sẽ không hẹn gặp những người không quen biết. Nói chung tôi sẽ không gặp đàn ông. Không và không. Đương nhiên, trừ những người bạn nam giới thân thiết. Có lẽ tôi đến tự chết cháy vì bế mặt mất thôi. Trừ những người bạn đàn ông thích tôi. Và những người tôi chưa từng bị bế mặt với họ.

Tôi tò mò muốn biết tại sao Xanh Lơ lại không thực bụng? Cũng như mọi người đàn ông, anh ta phải vờ vịt một chuyện gì đó. Thế nhưng tôi không muốn nghe bất kỳ chuyện buồn nào nữa.

TB. Xin chị nghĩ kỹ, trước khi từ chối lời đề nghị của tôi. Do xấu hổ hoặc ngượng ngùng. Như thế thì không phải là nhà tư vấn hảo hạng đâu.

Xấu hổ và ngượng ngùng! Chỗ này thì nhà người đã cường điệu một cách lành mạnh, hỡi Xanh Lơ! Ta đây không xấu hổ, ta đây cũng chẳng ngượng ngùng.

* * *

Lúc ba giờ sáng, tôi vào mạng gửi e-mail. Trong đêm, chuyện rõ ràng. Khiến tôi không ngủ được như mọi người chỉ tại một gã đàn ông!

Tôi viết, rất tiếc tôi không thể gặp anh được. Và đừng viết thư cho tôi nữa. Tôi chỉ có thể thích anh ta nếu anh ta không lừa dối hoặc nếu anh ta không là đàn ông.

* * *

Hieronim K. nghi can gọi điện. Gã cũng muốn thanh minh với tôi mọi chuyện. Bệnh thời khí hay gì đây?

Thời tiết hôm nay tuyệt đẹp! Sắp sang hè. Tôi trùm chần ngủ.

Manka đến, gầy và vẫn yêu. Cô hỏi tôi đã có ai chưa? Tránh trả lời, tôi nói có lẽ tôi sẽ đi mua một máy ly tâm.

- Sao, chị chưa có cơ à? – Manka nói, rồi rút máy di động trong túi ra, vì chồng chưa cưới đang gọi.

Sau đó, Justyna gọi để chào tôi trước khi đi London. Đến chỗ Angol, anh chàng vẫn thường xuyên viết thư và gọi điện mà cô ấy mới gặp gỡ cách đây ba tuần, ra thế, còn bây giờ cô nàng đi. Đến với anh chàng! Cả thế giới đang chống lại tôi mất rồi.

Tiếp nữa, một cô người quen cũ gọi điện báo là sẽ tới. Việc cần kíp. Rằng cô ta phải đến. Rằng cô ta không thiết sống nữa, rằng tất cả công toi. Anh ta bỏ đi rồi. Tôi nhìn điện thoại một tiếng rưỡi đồng hồ, cổ vực dậy tinh thần cô ta, nhưng bản thân tôi biết, trong tình cảnh như vậy thì thế giới đang đi đến hồi kết rồi và người ta không thiết sống nữa. Và tất cả công toi.

Quả thực họ từng là một cặp vợ chồng đẹp đôi! Cô vợ cần cù, sống dựa vào chồng, điều đàn ông cực thích, cô ta còn nhuộm tóc vàng, vì anh chồng thích các cô gái tóc vàng! Tin ly dị bất ngờ ập đến với cô ta, trưa còn ăn cơm chung ở nhà bố mẹ chồng, sau bữa trưa còn đi dạo chơi với bố mẹ, đi chơi xong cùng nhau ngồi uống trà, sau bữa trà anh chàng tuyên bố: chúng ta sẽ ly dị. Ngắn gọn và hàm súc. Rằng anh ta tôn trọng vợ và anh ta có nhiều tình cảm. Nhưng anh chồng không yêu vợ nữa. Tôi suy nghĩ, có phải tình cờ chúng tôi đã có chồng chung.

Đôi khi tôi có cảm giác, mỗi người đàn bà trên thế gian này đều đã nghe ít nhất một lần trong đời rằng đàn ông rất tôn trọng cô ta và có tình cảm nồng nàn, thế nhưng tiếc rằng, anh ta không yêu cô ta. Những lúc như vậy tất nhiên có một điều lạ lùng xảy ra với thế giới này. Thế giới lộn ngược. Cây cối xám xịt. Không khí ngột ngạt. Màu sắc nhạt nhòa. Không thiết sống. Và không biết phải làm gì.

Với cô người quen cũ của tôi là như vậy, đối với cô ta, anh chồng đã trở thành cả thế giới. Đó là một hình ảnh thế giới cực kỳ dễ thương, khi thế giới này, tức là anh chồng, mang tới cho vợ mình một tình yêu đặc biệt, phi thường. Và *vice versa* {*Ngược lại - tiếng La tinh trong nguyên bản*}. Thế nhưng cô ta đã quên rằng, một khi người đàn ông đã trở thành cả thế giới, thì cái tôi của anh ta – một thứ to tát và nặng nề – sẽ được kích thích và cho rằng, chẳng có gì tồn tại ngoài anh ta. Cái tôi được kích thích đó phình ra to tướng. Có khi tới mức không còn chỗ cho người thứ hai nữa. Còn cô vợ thì đến cả tóc tai, công việc, những bạn bè thân thiết cũng... Anh ta thì lại có thể?

Tôi rất thông cảm với cô ta. Chồng cô ta đúng là một gã thần giữ mở kinh tởm, loại người vắt chanh bỏ vỏ. Một kẻ ích kỷ đê tiện, loại thần kinh, không còn khả năng có cảm xúc bậc cao. Một kẻ tráo trở. Lạnh lùng vô cảm và đê hèn. Tôi an ủi cô ta những gì có thể. Rằng tất cả đàn ông đều cùng một giuộc. Rằng bất kỳ gã đàn ông nào khác cũng có thể làm như vậy. Có lẽ tôi đã thành công, bởi cô ta đã kết thúc cuộc trò chuyện một cách chóng vánh. Không thấy cô ta bao khi nào lại đến thăm tôi. Kể cũng lạ, thậm chí cô ta không thèm hỏi thăm tôi câu nào.

Xin cạch đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thự

- 20 -

KHÔNG CÓ AI ĐỢI CẢ!

Tôi cùng Ula đi gặp người trồng vườn. Tôi dùng khoản tiền dành thanh toán hóa đơn điện thoại để đặt cọc mua cây – tôi đặt mua một

cây liễu cực đẹp, cao ba mét, một cây liễu rủ nhỏ nhỏ, một cây thích lá vàng và một loạt các cây lưu niên khác. Ông ta sẽ mang cây đến trồng tại vườn nhà tôi. Cỏ mọc đẹp, tử đinh hương ra hoa ngay sau đó. Từ nay tôi sẽ sống hòa nhập với thiên nhiên. Đàn ông tôi cho hết ra rìa. Rồi lúc nào tôi cũng vui cho mà xem. Đúng là tôi đang bắt đầu một cuộc sống hoàn toàn mới.

* * *

Không thể tin nổi. Tôi không thể tin là tôi lại có hai con mèo con. Tôi không thể tin là tôi đã chấp nhận như vậy.

Tôi ngồi bên cửa, nhìn ra sân và viết bài đặt trước, thế rồi, một con mèo con lạ hoắc đen tuyền, đi ngang qua con Borys như không có chuyện gì xảy ra. Nó nhảy lên bàn phím, gõ “jjhhjjhhjjhhjjhhjjtaepr” rồi trèo lên vai tôi. Con Borys ngơ ngác, cả tôi cũng vậy. Với vẻ tin cậy, nó ôm lấy cái cổ đã hết đau của tôi, và giữ nguyên như thế. Tôi cho con mèo ăn, thả nó ra vườn, nó nhảy lên bệ cửa sổ rồi ngồi ở đó.

Tosia đến. Tôi tưởng nó sẽ phát điên lên vì mừng.

Tôi nói:

- Con nhìn kia, con mèo mới đẹp làm sao. Nó đã chọn nhà mình.

Còn Tosia :

- Mẹ có biết hai con mèo nghĩa là thế nào hay không? Mẹ không nhớ con Zaraz đã làm những gì hay sao? Nó sẽ tổng ra hàng đồng và con không dọn đâu nhé. Chỉ có ngốc mới đi nuôi hai con mèo mà thôi!

Con không ngờ mẹ lại như vậy.

Tosia quay về phòng mình. Rồi sau đó đến chỗ tôi và nói:

- Con mèo có thể ở lại, nhưng con muốn thứ Sáu này đi Krakow, ngay sau khi tan học. Đi hai ngày. Con đã hẹn với Irek rồi.

Chỉ còn thiếu nước này nữa mà thôi!

Thế nhưng tôi không ném con mèo nhỏ lông đen ra ngoài đường, chỉ tại vì tôi có đứa con gái chẳng?

* * *

Ôi, tháng Năm đẹp làm sao, những cây tử đinh hương đẹp làm sao!

Ngay bên thùng rác nhà tôi hoa cũng nở. Thế nhưng ngay cả việc vui xuân một cách yên bình tôi cũng chẳng có được. Bởi Tosia dứt khoát phải đi Krakow. Biết làm sao bây giờ. Tôi mà không cho đi, nó sẵn sàng bỏ trốn. Tôi mà cho đi, nó sẽ thất vọng.

Hồi trước, có lần tôi cũng đã từng đi như vậy. Nhưng bây giờ tôi đã mười chín tuổi. Chỉ phải thú thật rằng, mười chín tuổi mà tôi ngây ngô y như cô gái mười lăm bây giờ vậy. Thế thì tôi còn nói cái nổi gì. Tôi quên rằng, thông thường, tuổi mười lăm là tuổi dậy thì. Cho nên hồi ở tuổi đó đầu óc tôi chỉ bằng cô bé chín tuổi bây giờ mà thôi. Tôi đi đón giao thừa. Bạn trai mời. Ngày 28 tháng Mười hai anh ta gọi điện, nói:

- Nếu thích đón Năm Mới cùng với anh thì em đến đi. Anh sẽ đợi em ở sân ga.

Khi đó tôi cho rằng, một lời mời như vậy là tột đỉnh của lịch thiệp, của gia giáo, của tình cảm sâu đậm và của rất nhiều những thứ khác không diễn đạt được thành lời.

Tôi chạy đến chỗ bố mẹ như bay trên đôi cánh và tuyên bố, hai ngày nữa tôi sẽ lên tàu, vượt bốn trăm tám mươi ba cây số, vì anh ấy mời tôi và sẽ đợi tôi ở sân ga. Bố nhìn tôi, hỏi:

- Con nhất quyết đi chứ gì?

- Tất nhiên! – tôi hét ầm lên sung sướng, mẹ nhìn tôi thông cảm, có phần ái ngại và hỏi tôi một cách nhã nhặn, liệu có phải lời mời ba ngày trước đêm giao thừa chắc chắn xuất phát từ yêu cầu tối đó anh ta phải vui chung với tôi, có điều một khi anh ta cần đến như vậy thì anh ta hãy đến đây, chứ sao phải theo ý anh ta khi mới được ngoắc ngón tay thôi. Còn bố tôi nói, bố mà ở vào hoàn cảnh của tôi thì bố sẽ khuyên tôi...

Nhưng tôi có nghe theo lời bố mẹ đâu.

Ngày 30 tháng Mười hai tôi đi, bố mẹ tiễn tôi một cách chân tình, bố nói tôi mà xin bố lời khuyên v.v..., mẹ tôi buồn bã lắc đầu bảo: "Rất

cuộc con đã lớn ” (cô gái mười chín tuổi đã lớn!), còn tôi mặc chiếc quần mượn của cô em họ, (để nom mảnh mai hơn – cái quần chật ních) và chân đi đôi giày thượng hạng. Tôi nhìn bố mẹ và nhận ra rằng, những thứ đó chẳng hề làm họ để ý.

Chiều tối hôm đó tôi xuống một ga xép ở ngoại ô Krynica. Trời tối, tuyết trắng xóa, giá lạnh, hai chiếc đèn pin lấp loáng, và đó là tất cả. Không hề thấy bóng dáng bạn trai đâu. Hay anh gãy chân vì đi trượt tuyết? – tôi tự an ủi. Hay anh gặp tai nạn? Tôi đợi hai giờ đồng hồ, sau đó tôi lên chính con tàu nọ, khi nó quay về Warszawa. Sáng hôm sau tôi về đến nhà.

Tôi, vẻ mặt nhún nhường, chờ đợi câu nói ưa thích của bố: “Bố đã bảo con mà!” Và câu nói ưa thích của mẹ: “Mẹ đã bảo con rồi, đúng không?”

Lần này bố mẹ đón tôi cứ như thể tôi chưa hề đi xa.
- Hay lắm, con gái ời, con đấy à, – mẹ tôi nói.
Tôi suýt ngã khuỵu vì xúc động.

Thôi được, Tosia của tôi cứ đi đi, còn tôi bắt đầu tập nói câu: “Ồ, hay lắm, con gái ời, con đấy à.” “Ồ, hay lắm, con gái ời, con đấy à.”. Nhất định thằng bé sẽ lừa con bé... Không đi đến nhà thằng bé được đâu. Nó phải tự mình đến đây chứ. Con bé không tôn trọng mình gì cả. “Ồ, hay lắm, con gái ời, con đấy à.” Tại sao tôi lại không có một cậu con trai, để nó sẽ không đứng trên sân ga đợi cô người yêu đến với nó? Và khi đó tôi khỏi phải lo lắng gì?

* * *

Con mèo đen được gọi là con Potem {*Sau đó - tiếng Ba Lan*}. Tosia vẫn đi Krakow. “Ồ, hay lắm, con gái ời, con đấy à.” Cách đây hai giờ. Nó vẫn còn một giờ đồng hồ nữa để ném quả thất vọng lớn nhất trong đời.

Bây giờ chúng tôi có hẳn một bộ sưu tầm mèo ở trong làng. Con Retunek của Ula, trắng, xinh, nhỏ xíu; con Ojej, nó không đi, chỉ rảo

chân, không kêu meo meo, chỉ phát ra âm thanh, không chạy, chỉ bước nhanh, không nhảy, chỉ nâng mình lên cao, không ăn, chỉ tiêu thụ, không uống, chỉ giải khát – nó đường hoàng như vậy đó. Lông con Zaraz trắng bạc và tai có những chùm lông, con Potem nhỏ xíu, đen tuyền, và nhất định nó sẽ lớn thành con mèo phù thủy thứ thiệt.

Tại sao Tosia đi Krokow không về ngay? Bởi nó vẫn còn chưa tới nơi. Tôi không nghĩ về chuyện đó nữa.

Tôi sẽ không làm một bậc phụ huynh độc địa.

Tôi sẽ không làm một bậc phụ huynh độc địa.

Tôi sẽ không làm một bậc phụ huynh độc địa.

Nhưng tôi đúng là như thế.

Mẹ gọi điện hỏi tôi có bị thần kinh hay không mà dám để cho con gái một thân một mình đi xa, đến một nhà không quen biết. Tôi bảo rằng, nhà thì không phải là không biết, vì tôi đã nói chuyện điện thoại với mẹ của thằng bé này rồi và OK thôi.

Bố gọi điện và hỏi tôi có bị thần kinh hay không, vì mẹ gọi điện cho bố và bảo...

Tosia gọi điện, báo là nó đã đến Krakow. Bây giờ hai đứa đang cùng bố mẹ của thằng bé đến tiệm cà phê dưới tầng hầm nhà hàng Barany. Ngày mai nó sẽ lại gọi điện về.

Tôi đã biết là thằng bé sẽ đợi con bé!

Xin cạch đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thự

- 21 -

NHÌN THẤY NGỰA TRẮNG

Ôi, tôi nhận ra, mùa hè đã đến bên cửa rồi!

Tôi nhận ra điều này khi trông thấy một cô gái đội mũ đen, cười trên lưng con ngựa trắng, thong thả đi ngang qua nhà chúng tôi. Tay cô gái cầm chiếc roi ngựa, một con chó lằng xằng chạy quẩn quanh chân ngựa. Nhìn thấy con ngựa, con Borys lồng lên. Đây có lẽ là ngựa của câu lạc bộ đua ngựa cách làng chúng tôi chừng ba cây số. Nhìn thấy ngựa trắng là thấy điềm báo. Ngựa trắng là con vật rất hữu ích, con ngựa trắng cũng giống như mặt trăng tròn đầy. Tức là ước mơ sẽ thành sự thật. Tôi sẽ không nói là ước mơ gì đâu.

* * *

Có sự bùng nổ ở nhà tôi. Hoa lay ớn nở rộ, cây *cierpietnik* chi chít hoa, Ula bảo đó là cây *niecierpek* đấy chứ. Tôi không muốn gọi là cây *niecierpek*. Cái tên gọi như vậy khiến người ta ác cảm với kẻ tử vì đạo, cho nên ở nhà Ula là cây *niecierpek*, còn ở nhà tôi thì là cây *cierpietnik* {Trong tiếng Ba Lan, “*cierpietnik*” có nghĩa là “kẻ tử vì đạo”. “*niecierpek*” – “cây phụng tiên”. *Judyta không muốn dùng từ “niecierpek” vì từ này có tiếp đầu ngữ “nie” – tức là “không” khi phát âm na ná như “niecierpietnik” – tức “kẻ không tử vì đạo”*}, ngày càng tốt tươi – cả hai chẳng khác gì nhau.

Bài phóng sự của tôi được trao giải. Mọi người ở tòa soạn gọi điện đến hỏi thăm khi nào có thể đến nhà tôi uống rượu mừng. Thứ Bảy, không có tổng biên tập, vì theo tôi nghĩ có lẽ ông ta sẽ bận ngâm cứu sự phát triển của các báo và tạp chí đàn ông.

Tosia xúc động hôn tôi.

Chồng Ula vác củi đến, hôm qua anh chàng đã chuẩn bị que để xiên xúc xích nướng, tôi phải đi nhuộm tóc, không nhuộm tóc highlight đâu, mua vang trắng loại không ngọt, vì màu vang đỏ không thích hợp cho đêm lửa trại của tôi, viết bài về những lý do phi tình dục của sex, sau đó tôi có thể nghỉ ngơi.

* * *

Tôi không kịp nhuộm tóc. May thay, chuyện ăn mặc tôi tự giải quyết

được, vì mọi người sẽ mặc quần jeans và áo len, cho nên tôi cũng sẽ mặc quần jeans và áo len, không cần đóng bộ cầu kỳ.

Sáu cân xúc xích trong tủ lạnh – tôi đã mua rất nhiều thực phẩm, tay tôi lại dài sát đất vì xách nặng, tôi mua cho cả tuần sau. Khi nào tôi sẽ có ô tô để khỏi khổ sở vì sống ở làng quê? Tôi đã chuẩn bị món phomát với nhiều gia giảm, ngon tuyệt trần, cho bữa sáng mai và món lườn gà nấu dưa cho bữa trưa, vì mẹ sẽ đến, sau đó là bố. Một năm có năm mươi hai ngày Chủ nhật, nhưng bố mẹ tôi, dù đã ly dị, toàn chọn cùng một ngày để đến thăm tôi. Xác suất như thế là cao. Tosia sang nhà Ula ngủ.

* * *

Mẹ tôi gọi điện để bảo, nếu bố đến thì có lẽ tôi sẽ muốn trò chuyện với bố, cho nên sang tuần sau mẹ sẽ đến thăm tôi cũng được.

Sau đó bố tôi gọi điện để bảo với tôi là tuần sau bố sẽ đến, để tôi có thể yên trí trò chuyện với mẹ, bố sẽ không làm phiền hai mẹ con. Bố mẹ không đến thì tôi chuẩn bị món lườn gà nấu dưa để làm gì chứ. Tôi không hiểu. Như vậy, bố mẹ không thể cùng nhau, đến nhà đưa con gái chung, tức là tôi, nữa rồi chẳng?

* * *

Ôi, tối nay là cái tối gì thế này! Thứ nhất, con Borys cùng con Ojej và con Zaraz sấn vào khay xúc xích tôi đặt bên đồng lửa và quên không dậy. Thứ hai, có hai cô gái đến nhà, mặc váy ngắn cũn cỡn nom rất tởm, sát khí đằng đằng, nhất là khi đứng cạnh tôi. Sau đó hai con oắt chuồn thẳng và thế là tôi hết bực mình. Tôi đã cho cô thứ nhất và cô thứ hai mượn hai chiếc quần thể thao cũ, khi mặc vào nom họ thật đáng sợ. Lạy Chúa. Thứ ba, con Borys, miệng tha đoạn xúc xích, bỏ chạy, làm một chai vang bắn vào đồng lửa, thế nhưng Adam kịp kêu ra, anh chàng thật dễ thương, nếu như rút cuộc có thể sử dụng thuật ngữ này đối với đàn ông. Anh ta là một nhà xã hội học, cộng tác với tòa soạn chúng tôi, hôm nay cũng tới. Thế là chúng tôi uống vang

trắng, nóng, vì không ai chịu đem nhét vào tủ lạnh.

Thứ tư, cả chỗ thực phẩm tôi mua cho tuần tới cũng hết nhẵn, vì món xúc xích chẳng thấm vào đâu, lại còn trước lúc bình minh cả hội đều muốn chén một cái gì đó. Món đầu tiên là món lườn gà nấu dưa, sau đó là món phomát mềm ăn sáng, tiếp đến món phomát vàng, ớt muối, đậu hộp hà Lan. Tại sao người ta phải ăn tới ngần ấy thứ nhỉ?

Thứ năm, tôi gặp tình huống nan giải vì cô nàng chua ngoa, do cô ta cũng đến. Không ai thích cô ta, cái chính là vì cô ta không ưa ai cả. Cô ta đến đây cùng với bạn tình mới toe. Sau kỳ nghỉ hè ở Santoria cách đây hai năm, cô ta đã đem về một bạn trai đã có vợ, rất đối phi thường. Anh ta đã có vợ, nhưng vợ không hiểu anh ta, ngược lại với cô nàng chua ngoa. Quan điểm của cô nàng chua ngoa chẳng có gì độc đáo: cần phải nhận cái người khác cho, phải tận dụng cơ hội, đừng có đại dốt, ai cũng phải có phần của mình. Mọi thứ đều đúng...

Cô ta tận dụng đời một cách triệt để. Chồng kiếm tiền – cô nàng chua ngoa tiêu tiền. Bạn tình chi tiền – cô nàng chua ngoa khen nức nở những loại nước hoa mới. Cô nàng chua ngoa không có bạn thân, nhưng cô ta quen biết rất rộng.

Tôi không phải là người khiêm tốn giả tạo, thế nhưng tôi biết chồng cô ta, cho nên tôi có phần ngạc nhiên khi thấy cô ta dám đến đây cùng với bạn trai. Chuông điện thoại reo, bứt tôi ra khỏi lửa trại – chồng cô ta gọi. Tôi cùng cô nàng chua ngoa đứng trong phòng, ngoài kia mọi người đang ngồi bên đống lửa, còn cô ta nói ngọt xớt vào điện thoại là đang ở nhà tôi, và có lẽ ở lại đây qua đêm.

- Mình có bảo vậy đâu, – tôi ngạc nhiên nói.

Cô nàng chua ngoa nhà ta đẩy lại:

- Cậu tưởng là ai tớ cũng tin như tin cậu hay sao? Tớ không ngờ cậu lại chơi bẩn thế.

Nói thực bụng, tôi cũng không ngờ. Cô nàng chua ngoa đứng trong bếp, ngoài vườn các bạn đã uống chúc sức khỏe của tôi, Kryzs chơi

bài *Mùa hè*, cây đàn ghi ta sứt sứt, còn tôi, đâu có hành động táo bạo này, cảm thấy mình hèn. Cô nàng chua ngoa đây nghiêng tiếp:

- Mình cứ tưởng cậu là bạn thân của mình.

Đến đây thì tôi sửng sốt, vì tôi mới chỉ nhìn thấy cô ta có vài lần trong đời, để kết bạn thì còn cả một đoạn đường dài.

- Chính cậu từng nói, lúc nào cũng phải vui, và rằng cuộc đời ngắn ngủi, thế mà bây giờ hóa ra lại như vậy.

Đúng, tôi đã nói thế, có điều những lời nói của tôi trong miệng của cô nàng chua ngoa đã mang ý nghĩa khác.

- Đừng phản lại bạn bè, – cô nàng chua ngoa nói tiếp, – hay là cậu đùa thế thôi?

Cảm thấy mình mắc lỗi, tôi đành phải biến tất cả thành đùa, thế nhưng lúc này anh bạn trai của cô ta vào bếp, cùng với Adam, nhà xã hội học. Họ vào để lấy chỗ rượu vang còn lại.

Bạn trai cô nàng chua ngoa vỗ vai tôi.

- Chuyện ấy giải quyết xong rồi, đúng không? Cái nơi khỉ ho cò gáy này của chị đẹp đấy.

Cũng may tôi cảm thấy như có người hắt cốc nước lạnh vào mình. Nơi khỉ ho cò gáy này ư? Adam từ phía sau cánh cửa tủ lạnh nhìn tôi, tuy không thấy rõ, nhưng tôi có cảm giác đang nhận ra trên gương mặt của Adam vẻ bất bình dành cho anh bạn của cô nàng chua ngoa, nên tôi nói:

- Vậy thì tôi không dám giữ các vị ở lại cái nơi khỉ ho cò gáy này nữa.

- Cậu biết không, – cô nàng chua ngoa hớn hờ mặt mày nói, – cổng đang đóng cơ mà.

Thấy vậy, Adam – thực ra là một người đàn ông hoàn toàn xa lạ – nháy mắt ra hiệu cho tôi rồi nói một cách lịch sự:

- Tôi mở ngay bây giờ đây.

Sau đó Adam đóng tủ lạnh và đi ra mở cổng.

- Cậu muốn tớ phải thế nào chứ!? – cô nàng chua ngoa hét lên và họ biến vào đêm ẩm trời.

Tôi đứng trong bếp, điếng người. Tại sao lại có những hạng người kinh tởm như vậy đến nhà tôi? Tại sao có kẻ dám thóa mạ chốn dung thân tuyệt vời của tôi trên trái đất này? Tại sao tôi không biết phản ứng ngay tức khắc? Tại sao đầu óc của tôi lại khập khiễng như vậy và tại sao cô ta tới đây? Hai ngày nữa trong đầu tôi sẽ có câu trả lời về cái cô ta gọi là nơi khỉ ho cò gáy này – bây giờ thì không, đầu óc tôi đang rỗng tuếch. Tôi nghe tiếng cánh cổng va loảng xoảng. Suýt nữa tôi bật khóc. Adam quay vào bếp, mở tủ lạnh, lấy rượu vang và nhìn tôi.

- Ta đi thôi, – anh nói, – Những kẻ đó không xứng với chỗ này.

Một người đàn ông lý thú.

Hai giờ đêm, khi tôi đã vét hết sạch mọi thứ trong nhà bếp, trừ thức ăn khô cho chó và mèo thì tôi mới được thở. Tôi mang chai rượu vang cuối cùng ra đóng lửa trại, cũng may không ai muốn uống trà hoặc cà phê – tôi có thể bình tĩnh ngắm Adam. Có phải là chuyện lạ hay không khi chúng tôi không gặp nhau sớm hơn, khi chúng tôi cùng làm trong một cơ quan?

Thì ra, anh chàng thỉnh thoảng đảm trách chuyên mục “Chuyên gia tâm lý trả lời”.

* * *

Mười giờ sáng, Adam gọi điện cho tôi để cảm ơn về buổi tối vui vẻ. Buổi tối ư! Anh ta ra về lúc trời đã sáng. Và hỏi tôi có nhận lời đi ăn trưa với anh ta, khi anh ta thấy trong tủ lạnh của tôi chỉ còn lọ ớt muối, mù tạt và hai củ cà rốt khô quắt.

May quá, bố mẹ tôi hoãn đến thăm tôi!

Tosia đang ở chỗ bố và Jola cùng đưa con mới sinh của họ. Tôi có thể nhận một lời mời như vậy, nhất là tôi không cam kết cái gì. Adam cười toáng lên vào ống nghe rồi nói anh ta sẽ đến lúc bốn giờ chiều.

Mười hai giờ, tôi sang nhà Ula. Chúng tôi ngồi dưới cây táo đen đến hai giờ rưỡi. Ba giờ tôi dọn dẹp nhà tắm, gội đầu rồi mặc bộ nào đó không phải là áo len và quần jeans. Tôi muốn mình phải đẹp và tươi tắn, dù thừa cân, có bố mẹ độc địa, những khó khăn thường nhật, nhất là về tài chính và lũ bạn ác tâm, vân vân.

Khoảng bốn giờ kém mười lăm tôi ghé đầu vào vòi nước, vuốt kem dưỡng tóc, ủ khăn bông và bắt đầu bằng lòng với mình, vì mọi việc có vẻ hoàn hảo. Đường đến nhà tôi không dễ đi, nên anh ta chưa chắc đã đến ngay. Khi tôi xoa kem, chuông cửa reo, tóc tôi vẫn còn quần trong khăn. Đầu tiên tôi lao ra cửa, sau đó chạy vào nhà tắm, rồi lại lao ra cửa, tôi vắn chặt chiếc khăn bông trên đầu, rồi mở vòi

nước, lại lao ra cửa, nước chảy lênh láng. Tôi mở hé cửa sổ và nhìn thấy Adam. Anh ta đang đứng đợi.

Nước vẫn tiếp tục chảy. Tôi hốt hoảng. Sao lại như vậy – hẹn bốn giờ chiều và đến đúng giờ ư? Nếu một người đàn ông nói rằng anh ta sẽ đến lúc bốn giờ chiều – thì anh ta nói vậy thôi. Từ kinh nghiệm bản thân tôi rút ra, hẹn như thế là anh ta sẽ có mặt lúc bốn giờ sáng, với đủ lý do – tại xe ô tô, tại tắc đường, tại tai nạn, tại khách du lịch autostop {Ở một số nước phương Tây có một loại hình du lịch gọi là autostop, như du lịch lữ hành, du lịch ba lô, khách đón xe dọc đường, xin đi miễn phí, và bằng cách đi nhờ xe như vậy du khách đi hết điểm du lịch này đến điểm du lịch khác. Sinh viên, những người không có nhiều tiền, thường chọn loại hình du lịch autostop này}, tại đường lầy và đầy ổ voi ổ gà, mãi gần sáng mới rắn trở lại để xe có thể đi. Không thể có chuyện hẹn một giờ cụ thể và đến đúng hẹn. Tôi đã nghiệm ra rằng chẳng việc gì tôi phải chuẩn bị cho những cú bất ngờ như vậy.

Thế mà bây giờ có người đàn ông đang đứng đợi ngoài cổng nhà tôi, người đã hẹn tôi sẽ đến vào lúc bốn giờ chiều. Tôi gọi to qua cửa sổ nhà tắm.

- Đợi em!

Tôi cắm đầu xuống phía dưới vòi nước, tôi làm nước tung tóe vào máy sấy, vào con mèo và váy của mình. Tôi tìm chiếc khăn bông tôi đã nhét vào đâu đó, bây giờ không biết ở đâu, vì nước từ mái tóc chảy tong tỏng xuống mắt tôi. Tôi vắt tóc cho kiệt nước, lao ra lục tủ ngoài tiền sảnh và tổng hết ga trải giường lên đầu vì bị nhảm ngăn tủ. Tôi hất ga trải giường ra, lôi ra mấy chiếc khăn bông và chiếc áo cánh mà tôi đã tìm suốt cả mùa thu. Hai mắt cay sè, hai vai ướt đầm. Con Borys chui dưới gầm giá sách, nhìn. Nếu người đàn ông tôi có hẹn nhìn tôi kiểu như vậy thì thà rằng suốt đời tôi không gội đầu còn hơn.

Tôi mở hé cửa sổ bếp, hét to:

- Em đang ra rồi đây!

Chiếc chậu cảnh tôi vẫn đặt trên bệ cửa sổ suốt mùa đông rơi xuống. Thẳng vào chậu rửa mặt, trúng cái cốc thủy tinh mỏng cuối cùng mà tôi thích.

Khi tôi nhặt các mảnh chậu vỡ trong chậu rửa, chiếc khăn mặt tôi quấn trên đầu tụt xuống mắt. Thế là tôi bị đứt tay. Khi kéo chiếc khăn bông ra khỏi mắt để nhìn, tôi làm máu dính vào khăn.

Tôi đã biết trước rồi chuyện gì sẽ xảy ra. Anh ta vào nhà và sẽ câu tiết vì tôi chưa chuẩn bị xong. Tất cả đàn ông đều cùng một giuộc mà. Anh ta đang đứng trước cổng và đợi. Anh ta phải câu tiết thôi. Nhìn tôi trong trạng thái này anh ta sẽ biết là anh ta đang quan hệ với một cô nàng ngốc nghếch. Nhìn thấy cái chậu hoa vỡ, anh ta sẽ biết anh ta đang quan hệ với một người đàn bà ném hoa trồng trong chậu vào chậu rửa. Má sậy bị nước vào, cho nên chúng tôi sẽ không đi ăn ngay được. Có khi phải hủy bữa ăn trưa {*Nguyên văn tiếng Ba Lan: “obiad” - bữa trưa, bữa ăn nóng, phong phú nhất trong ngày, thường ăn vào giữa ngày. Tuy nhiên, những bữa ăn nóng và phong phú như vậy, dù không ăn vào buổi trưa, vào giờ muộn hơn, người Ba Lan cũng gọi là obiad. Bữa sáng (śniadanie) và bữa tối (kolacja) người Ba Lan chỉ ăn nhẹ*} cũng nên. Tôi có thể không cho anh ta vào bếp. Tôi có thể không nhận mình làm hồng má sậy tóc.

Tôi nhảy qua đồng khăn bông và ga trải giường ở ngoài tiền sảnh, tôi cho ngón tay chảy máu vào miệng và ấn má bộ đàm ngoài cổng. Tôi đứng ở cửa. Anh ta không nhìn tôi như con Borys nhìn khi nó rúc dưới giá sách. Kem dưỡng tóc chưa gội sạch chảy xuống mặt tôi, lọt cả vào mắt, làm mắt tôi đỏ ngầu, chiếc khăn bông màu vàng đầy những vết máu đỏ xõa xuống mặt.

- Em bị chảy máu đấy à? – Adam hỏi, khiến tôi sửng sốt.

Anh ta vào bếp và hỏi tôi có gạc hay không. Tôi hát đầu về phía chiếc tủ con cạnh chậu rửa. Anh ta lấy gạc, nhấc hoa trong chậu lên, rồi bảo tôi chìa tay ra. Anh ta dính miếng gạc vào ngón tay. Tiếp đó anh ta tháo má sậy và sấy khô má trên bếp ga. Cuối cùng anh ta nói:

- Không sao cả, nhà hàng mở cửa đến tối cơ mà.

Tôi sốc. Cảm thấy mình không còn là mình nữa. Tôi im lặng.

Tôi nhét ga trải giường, khăn bông và áo vào tủ. Tôi vào nhà tắm, lau sạch kem, sấy tóc, tôi lấy chiếc váy Ấn Độ và chiếc áo đen. Tôi thấy ngượng. Trong một khoảnh khắc tôi phân vân, liệu có nên kẻ mắt, nhưng tôi đã quyết định thôi. Lần kẻ mắt cuối cùng của tôi đã có kết cục thảm hại, khi tôi cùng Cựu chồng đến phòng công chứng. Chì kẻ mắt nhòe nhoẹt.

Cho dù bữa ăn này không bó buộc điều gì và đơn giản – có thể nói như vậy – Adam chỉ là bạn cùng cơ quan, chúng tôi có nhìn thấy nhau dăm lần ở tòa soạn, tìm tôi vẫn đập thành thịch vì xấu hổ, tôi quyết định phải nghiêm túc hơn với bản thân. Cũng may tôi không cần anh ta, bởi trong tình thế như thế này tôi chỉ có thể tự hại mình.

* * *

Bữa ăn tuyệt vời.

Ngày nào Adam cũng gọi điện. Nói chung tôi không coi anh là đàn ông. Có thể kết bạn được.

* * *

Ula thông báo, nghi can Hieronim bị tạm giữ đã được thả vì không có bằng chứng. Cô đọc được tin này trên báo. Tôi không đọc những tin như thế, vì chỉ tổ bực mình. Tôi viết hết bài báo này đến bài báo khác. Không xuể. Thế nhưng Ula không hiểu, tôi có thể tha thứ cho nghi can chuyện gã là mafia, còn tha thứ chuyện dối trá ư? Chuyện có vợ ư? Không đâu!

* * *

Hôm nay Tosia đi từ trường về, mặc đúng áo quần của nó. Nó đứng

giữa cửa và tuyên bố hôm nay là lần cuối cùng nó đến trường. Nó đã nói với thầy hiệu trưởng là nó sẽ chuyển trường. Chịu thôi. Nó có thể đi làm. Không ai hiểu được nó. Nếu ở Tây Ban Nha thì nó có thể lấy chồng được rồi. Nó chán học. Tôi lo ngay ngáy.

Nó vút cặp ngay cạnh cửa, bế con Zaraz trên tay và đi thẳng. Tôi không biết phải làm gì lúc này. Tôi gọi điện cho Cựu chồng bảo anh ta nói chuyện với con. Tosia vẫn khẳng khái một mực.

Tôi gọi điện cho Adam. Anh ta là nhà xã hội học, vì vậy tôi có thể đem chuyện học hành của con gái nói với anh ta. Adam khuyên: cứ để tự nhiên, đừng ép buộc nó, rồi nó sẽ nghĩ lại. Đến trường và hỏi xem có chuyện gì. Đừng mắng mỏ và đừng ép buộc bất cứ điều gì. Hãy chứng tỏ tôi đã tình yêu thương của một người mẹ. Rồi sau đó Adam hỏi, anh ta có thể đến được không. Anh ta đến. Anh ta không để ý đến tôi. Anh ta gõ cửa vào phòng con gái tôi và hai chú cháu trò chuyện độ một giờ đồng hồ. Tôi không biết họ nói chuyện gì. Tôi ngồi như con cóc bên chiếc bàn ngoài vườn, Ula vẫy tay, bảo tôi sang bên đó. Tôi gọi Adam, bảo là tôi đang bên nhà Ula. Tôi đang điên tiết. Anh ta hãy sang đây, nếu muốn, hỏi nhà xã hội học.

Ula bình tĩnh lắng nghe những lời tôi nói về thế giới, về những người đàn ông, về những người cha, về những người đàn ông xa lạ, về những vị giám đốc, về những người đàn ông hay chửi mửi, hay can thiệp. Tôi uống trà và tức điên người. Còn Tosia không thèm nói chuyện với tôi! Với người ngoài thì nó có thể chứ gì?

Ula lắng nghe, lắng nghe và lắng nghe, cuối cùng bảo tôi, có lẽ tôi đúng là ngốc thật, Tosia chắc sẽ không đến trường, và chừng nào tôi chưa biết có chuyện gì xảy ra thì cứ để cho nó yên thân, vì nó đang trong giai đoạn buồn phiền, cậu bạn trai của nó ở Krakow có thư từ gì nữa đâu, và nói chúng tôi cần thông cảm với con, vì nó đang ở lứa tuổi này và đang thất vọng... Tại sao tôi không biết tất cả những chuyện như vậy?

Sau đó Adam sang. Vui vẻ, điềm tĩnh, như không có chuyện gì xảy ra. Tôi không chịu nổi anh ta. Không biết anh ta đến để làm gì. Để dạy khôn. Thậm chí anh ta không thèm để ý tóc tôi đã cắt ngắn.

* * *

Tosia không đến trường. Nó bảo không bao giờ quay lại trường nữa đâu, nó sẽ không đến trường, nó muốn học ở trường khác. Tôi không nổi nóng, tôi không nổi nóng, tôi không nổi nóng. Adam bảo rằng tôi quả là thiên tài vì đã không nổi nóng.

* * *

Hôm qua cô giáo chủ nhiệm của Tosia đến nhà. Cô nói Tosia hãy quay lại trường, trên thế gian này có biết bao nhiêu là chuyện. Con gái của cô cũng đã trải qua thời kỳ gay go với chuyện học hành, cãi bướng và vô vàn những chuyện khác. Tất cả thầy cô và các bạn đang chờ đợi. Không việc gì phải thù ghét thế giới này vì còn có rất nhiều người tốt bụng. Nhất định Tosia sẽ xoay sở được... Và trở về với tư cách là người chiến thắng hay kẻ thất bại cũng có những ý nghĩa khác nhau đấy. Cho nên...

* * *

Lạy Chúa – một ngày tuyệt vời làm sao! Cuộc đời mới đẹp làm sao! Thế giới phi thường biết nhường nào! Tosia lại đến trường! Nó đã quay lại trường! Ông hiệu trưởng, người hóa ra thuộc loại đàn ông thứ thiệt đã bị tuyệt chủng, đã làm gì mới được! Ông ta dắt tay con bé, dẫn nó vào lớp rồi nói:

- Tôi xin giới thiệu với các em một người bạn mới, Tosia. Tôi hy vọng các em sẽ tiếp đón bạn một cách chân tình. Vì bạn đã quyết định đến trường chúng ta.

Xin chào đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thụ

- 22 -

TÔI SẼ ĐẾN MUỘN MỘT CHÚT

Adam đến nhà Ula và Kryzs dự đêm lửa trại. Ula có tính dễ kết thân với mọi người. Cô ấy đã quen biết gì anh ta đâu! Vả lại, đây là người quen của tôi cơ mà! Cách đây một tuần, cô ấy hỏi tôi có đi cùng với Adam hay không? Sao lại phải thế, anh ta là anh ruột tôi chắc? Tôi sẽ đi một mình đến bất kỳ nơi nào tôi thích! Đó không phải là người đàn ông của đời tôi. Tôi không thể có cảm giác như vậy nếu tôi thích anh ta. Từ nay xin cách việc kết thân với một người đàn ông nào nữa. Thế thì Ula mời riêng anh ta. Và anh ta đã đến.

Adam đỗ chiếc Opel cũ trước nhà Ula. Có lẽ anh ta đến đã được một giờ rồi, thế nhưng tôi không dám vội chạy sang, làm thế chẳng khác nào tôi chỉ chờ anh ta đến để mà sang. Tôi sẽ đến muộn một chút. Tôi còn phải làm một vài việc nữa. Việc này, việc nọ. Tôi phân vân không biết mình nên sang ngay hay cứ từ từ. Nếu tôi sang ngay thì chẳng khác nào tôi đã đợi anh ta. Mà tôi có đợi đâu cơ chứ, tôi bình tâm lắm cơ mà... chính tôi chẳng biết tại sao. Ôi! Tôi đi rửa đồng bát đĩa cái đã. Mà thôi. Không bỏ công bắt đầu. Phải mất nửa giờ mới rửa xong được.

Tôi thấy lạ, tại sao Ula không sốt ruột vì tôi chưa sang nhỉ? Cô ấy chẳng thém bận tâm chuyện gì đang xảy ra với tôi ở bên này hay sao? Nhỡ tôi chết rồi thì sao? Nhỡ tôi ốm liệt giường thì sao? Nhỡ tôi ngất xỉu thì sao? Hoặc tôi gãy chân và không thể đi lại được thì sao? Hẳn Ula mừng quá vì khách đến và quên mất tôi rồi. Nhất định tôi sẽ sang. Hay là sang luôn nhỉ? Không, một lát nữa. Họ đừng tưởng tôi rồi việc, chỉ có chăm chăm chạy ngay sang, nghe huyết sáo là chạy sang đâu. Tôi phải tưới vườn. Đã hai ngày nay trời không mưa. Phải tưới cây một chút, việc cần làm thì phải làm thôi.

Họ ngồi ngay dưới tán cây sồi, đến nỗi bên này nghe được cả tiếng cười nói. Lũ ngốc. Họ ngồi chơi, còn tôi phải có bồn phen với cỏ cây. Chúng sẽ bị héo khô nếu không có bàn tay tôi. Ồ, thấy chưa, họ cười đùa rôm rả như thế đó.

Còn phải tưới cây liễu và bụi cây hình như tên là ô liu đen. Adam ngồi cạnh Kryzs. Không thấy Ula. Và còn một số người nữa, nhưng tôi không biết họ.

- Sao cậu cứ tưới mãi cây nhãn đông thế? Định cho nó chết chìm hay sao?

Tôi phát hoảng! Cây ô liu đen của tôi tên là cây nhẵn đông. Thế nhưng tôi có nhớ được đâu.

Ula đứng bên hàng rào.

- Cậu không nhớ mình hẹn nhau mấy giờ hay sao?

Tôi nhớ, nhưng tôi phải tưới cây. Lại còn phải tắt máy tính nữa, vì tôi làm việc, vân vân. Cho nên tôi sẽ không thể sang sớm hơn mười phút nữa. Tôi quay vào nhà, máy tính đã tắt từ lâu, thế nhưng họ đừng có tưởng...

Khi tôi bước ra ngoài, một chiếc xe Cinquecento đang đỗ trước cổng nhà tôi. Người quen cũ của tôi, chính là người phụ nữ đã đến nhà tôi hỏi bị chồng bỏ, và đêm đó tôi đã động viên cô ta, rằng tất cả đàn ông đều cùng một giuộc! Trông cô ta kìa! Tuyệt vời! Chỉ tiếc tại sao cô ta lại đến vào lúc này! Chúng tôi chào nhau vui vẻ, tôi bảo, thật đáng tiếc, nhưng tôi có việc phải đi bây giờ. Còn cô ta bảo, chỉ một lát thôi, vì cô ta đã trót đến.

Nhìn vẻ ngoài của cô ta, tôi hơi bức bối. Cô ta đã thôi không nhuộm tóc màu bạch kim nữa (ông Cựu chồng của cô ta rất thích màu đó) – đáng tiếc là như thế trông lại hay hơn. Cô ta vừa kết thúc một khóa học ngoại ngữ sáu tuần ở London. Cô ta đã đổi việc – lương cao hơn và thú vị hơn rất nhiều. Quả thật, nom cô ta không giống một cô vợ bị ruồng bỏ tí nào. Tôi sẵn lòng nghe hết mọi chuyện, nhưng tôi đã muộn giờ sang nhà Ula. Thêm nữa: tại sao cô ta lại chóng quên mọi tình lớn của mình như vậy? Tôi phần nộ phát điên. Còn cô ta ôm lấy cổ tôi, bảo rằng rất mừng được nhìn thấy tôi, rằng chúng ta lại được gặp nhau vì cô ta nhớ tôi kinh khủng, thế nhưng bây giờ cô ta có đúng một phút.

Tôi vội vàng pha trà. Tôi nhìn và nhìn, vẫn không hết ngạc nhiên. Cô ta tươi cười. Dịu dàng. Không một chút thất vọng. Bị chồng bỏ đến mấy tháng mà nom cô ta vẫn tươi tắn, rạng rỡ. Tôi không hiểu gì cả. Điều hay nhất mà cô ta gặp được trong đời chính là việc ông chồng đã chia tay. Cô ta đã từng không biết mình đang sống trên hành tinh nào. Cô ta không biết mình thích điều gì, mong muốn điều gì và thiếu thốn điều gì. Định mệnh đã đưa cô ta đến với anh ta.

- Chẳng biết anh ta sẽ xử lý chuyện này như thế nào? – cô bạn cũ

nói với tôi.

Khoan, hay là cô ta đã quên anh ta đã làm những gì cho cô ta? Chẳng quên đâu. Anh ta bắt lức. Làm sao anh ta có thể sống nổi với một người đàn bà không còn là mình nữa. Người đàn bà không biết mình thích cái gì, vì cô ta bắt đầu thích cái anh ta thích, để anh ta càng thích cô ta?

- Mình hiểu anh ta – cô người quen cũ nói, – bây giờ mình hiểu anh ta. Anh ta đã lấy một cô tóc đen, cô này thích bạn bè, hay cười, lắm người quen và nhiều mối quan tâm. Còn anh ta đã ly dị với người phụ nữ tóc vàng nhuộm màu bạch kim, mặt buồn rười rượi, không bạn bè, dựa dẫm vào công việc của anh ta, vào sở thích của anh ta và cuộc sống của anh ta. Bây giờ mình phải làm gì với mình đây? Nếu mà không có anh ta, nếu mà không có quyết định của anh ta, thì có lẽ không bao giờ mình biết được sống là thế nào!

Rồi cô ta bắt đầu bắn súng liên thanh.

- Cậu biết không, – cô ta trích dẫn *Khiêu vũ với bầy sói*, – một cái gì đó đã trôi đi để nhường chỗ cho cái mới. Thật là may, anh ta đã chia tay, bằng không chẳng bao giờ mình gặp được Bartek. Nhưng Bartek... đối với mình không phải là cả thế giới. Cuối cùng mình đã có thể là mình. Như vậy không tuyệt vời hay sao? Còn tình hình của cậu thế nào? Nom cậu đẹp quá, – cô ta ngạc nhiên nói.

Tôi. Mái tóc rối. Chiếc áo len dày cộm. Quần jeans. Không son phấn. Và thêm nữa bây giờ tôi phải sang nhà Ula ngay, bởi không nên sang quá muộn như vậy.

- Cậu hiểu mình nói về chuyện gì, đúng không?

Tôi chưa gặp một Bartek nào cả, làm sao tôi biết được.

Cô người quen cũ cười rạng rỡ.

- Mình thấy mừng vì cậu cũng bị phản bội. Chồng bỏ... không có nghĩa là tận thế. Bây giờ bọn mình đi nghỉ hè, nhưng cuối tháng mình sẽ quay về. Phải đến nhà mình đấy nhé! – Cô ta nhảy lên chiếc Cinquecento và đi mất.

Tôi ngờ rằng, đôi khi tuyên bố ly dị còn dễ hơn đông dãi về việc cầu hôn. Tôi biết điều này từ kinh nghiệm bản thân. Thêm nữa, tôi sẽ không đi nghỉ hè. Mọi người ai cũng đi nghỉ hè ở đâu đó. Hoặc lên núi, hoặc xuống biển. Trong trường hợp tệ hơn thì họ chuồn tới những nước ấm áp. Những nước khí hậu ấm áp hẳn là hay rồi, thế nhưng không phải vào những thời điểm mà ở Ba Lan trời nóng đến 30°C. Một số người không gặp may, vì họ không đi đâu cả. Như tôi

chẳng hạn. Tôi chỉ có thể ngồi ở ngoài vườn hoặc sang nhà Ula mà thôi.

Tôi đổ thức ăn ra đĩa cho lũ mèo. Nhưng không thấy chúng đâu cả. Cho nên tôi lại ra vườn. Và lúc đó tôi nghe tiếng gọi nho nhỏ:

- Ojej! Retunek!

Ula không thể gọi lũ mèo thật to – vì những lý do dễ hiểu. Cho nên tôi gọi to mấy con mèo của tôi:

- Zaraz ! Potem!

Chúng ngồi cạnh bụi mẫu đơn và không có ý định nghe tôi. Con Zaraz trèo lên cánh cổng giữa nhà tôi và nhà Ula, còn Ula lớn tiếng gọi tôi:

- Cậu sang ngay đi!

Buổi tối ấm áp. Hoa tử la lan thơm nức. Mấy cây táo đen xào xạc lá. Một chú chim trĩ về tổ muồn cất tiếng kêu, rồi vỗ cánh bay đi đâu đó. Ula thắp đèn dầu, đặt ấm trà lên chiếc bàn ở dưới cây sồi. Liền đó, từ bóng tối Kryzs xuất hiện. Chẳng có ai ngoài chúng tôi. Hai người cười đùa mà tôi tưởng là người lạ chính là hai cô con gái của Ula, khi chúng ra ngồi với bố một lát.

Adam đốt một đồng lửa gần cây mận, tôi thậm chí không biết anh ta có để ý là tôi đã sang rồi hay không. Tôi cũng chẳng thèm để ý đến anh ta. Khi anh ta chưa đặt tay lên vai tôi. Tay anh ta nóng đến nỗi tôi giật bản mình.

- Anh đây mà, – anh ta nói, – Anh mừng là em đã có mặt.

Và tất cả chúng tôi đi ra chỗ đồng lửa.

Kryzs mang đàn ghi ta ra. Anh chơi đàn khe khẽ, không át đi bất cứ âm thanh nào ở xung quanh. Tiếng đàn hay tuyệt, đến mức có lẽ Eric Clapton cũng phải phát ghen nếu có dịp ghé qua làng chúng tôi. Một con cá quẫy đuôi dưới cái ao bên gốc cây sồi. Con Ojej từ phía sau khóm hoa huệ chui ra, lại ngồi bên chúng tôi. Con Zaraz nhảy lên đùi tôi.

Kỳ nghỉ hè mà tôi không có được giờ đây đã đến. Tôi có cảm giác các vì sao cũng ngát hương khi Ula rót trà. Cỗ xe lớn – chòm sao Đại

Hùng Tinh – lơ lửng trên đầu chúng tôi. Đúng ra thì nó treo lơ lửng bên trên nhà của tôi, thế nhưng khi tôi sang nhà Ula thì Ula lại bảo, chòm sao đang treo lơ lửng trên nhà của họ. Thôi thì cứ cho là như vậy đi. Có tiếng sột soạt trong lùm táo đen, con chó nằm trên gối của chồng Ula đang ngủ. Nó ngoẹo cái đầu nom rất buồn cười. Con Ratunek ra bờ ao tè bậy và thò chân xuống nước khoảng, có lẽ nó hy vọng rằng một con cá ngó ngàng nào đó sẽ dính vào râu nó chẳng. Lũ thiêu thân xấp vào đồng lửa, bay loạn xạ. Chồng Ula đứng dậy.

- Phải ăn mừng tiết mục này thôi.

- Tiết mục gì? – tôi ngạc nhiên.

- Sao lại tiết mục gì? Tiết mục ấy! – Đón chào cây cối, các vì sao, hoa cỏ, và chúng ta, và thú vật, bằng hành động cụ thể vào đêm nay. Mở rượu vang. Làm lễ ăn mừng. Chúng ta sẽ không nói nhiều, chỉ ngắm nhìn, lắng nghe và hít thở.

- Chúng ta uống vì buổi tối tuyệt vời này, và vì chúng ta có thể cùng nhau ngồi đây, – chồng Ula nói và lại cầm cây ghi ta.

Chúng tôi đang ngồi bên đồng lửa, trong lặng im, trong thanh bình. Adam ngồi phía trước, tựa vào đầu gối tôi. Chúng tôi nhìn lửa. Đêm nở hoa. Thơm ngát. Tĩnh mịch.

Khi Adam tiễn tôi ra cửa, một con thỏ chạy qua trước nhà như không có chuyện gì xảy ra. Nghe tiếng khóa lách cách nó chạy nhanh hơn chút xíu. Adam hỏi tôi có nhận lời ngày mai đến nhà bạn của anh, vì anh không muốn đi một mình khi chúng tôi đã kết bạn với nhau... Tất nhiên, khi chúng tôi đã kết bạn với nhau thì tại sao không? Anh hôn vào má tôi tạm biệt rồi bước đi.

Tôi thấy tiếc cho tất cả những người bây giờ đang đổ xô tới một nơi nào đó. Họ đâu có được ngắm con Ratunek ngồi trên bờ ao như thế nào và nó nhúng chân xuống nước ra sao. Nhúng chân xuống và khoảng. Họ không được ngắm sao trời. Ở chỗ chúng tôi nhìn thấy sao gần hơn nhiều so với những nơi khác. Họ đi và họ đi mà không hẹn hò với ai ngày mai.

* * *

Tôi cùng Adam đến thăm các bạn của anh. Họ là những người tuyệt

vời. Rất đúng quy luật. Đứng đằng sau mỗi người đàn ông kỳ diệu là một người đàn bà kỳ diệu. Adam có vẻ gạ gẫm. Rất tiếc, thật dễ thương. Tuy nhiên tôi kiên định. Tôi không chịu. Tôi sẽ không để mình bị cám dỗ bởi bất kỳ thủ đoạn, mảnh khoe nào. Tình bạn! Chỉ tình bạn thôi.

Chúng tôi ra về lúc mười giờ đêm. Adam mời tôi đến một nhà hàng có tường gạch, nền đất nền cùng một lò sưởi to ở giữa nhà. Chúng tôi ngồi trong góc, Adam đắm chiêu nhìn tôi, bảo:

- Nếu chúng ta phải kết bạn thì anh phải nói với em một điều.

Ồ, không! Thà chết còn hơn! Chắc anh ta sẽ hỏi, phải làm gì để cô vợ quay về hoặc một câu gì đại loại như vậy! Tôi thuộc lòng những trò như vậy. Tôi bực. Lúc nào cũng thế mà thôi.

- Anh muốn em biết rằng anh... mấy tháng trước...

- Về một người đàn bà chứ gì? – tôi ngắt lời anh.

- Trong chừng mực nào đó... – anh cười. – Thế nhưng cả về anh nữa.

Tôi đã có một quyết định gây thất vọng. Tôi không muốn nghe một lời tâm sự nào, một tiểu sử nào, một lời xưng tội nào. Không!

- Anh nghe này, – tôi lấy can đảm. – Chúng mình sẽ ký một bản hợp đồng làm bạn. Em không cần biết gì về anh cách đây mấy tháng. Bạn bè với nhau thì khỏi cần giải thích. Nếu chúng mình xây dựng một cái gì đó, thì bắt đầu từ hôm nay. Không có sự ràng buộc nào cả, OK? Nom mặt anh có vẻ thiếu tự tin.

- Em hiểu, quả tình em không cảm thấy mình sẵn sàng nghe những lời tâm sự, nhất là những tâm sự của đàn ông. Cựu chồng của em rất hay tâm sự. Rằng anh ta rất yêu một người đàn bà khác, hoặc phải làm gì với cô ta bây giờ, hoặc cô ta thật ngốc, hoặc là anh ta rất thương con, hoặc là... Em nói đã quá nhiều rồi.

- Anh có phải Cựu chồng của em đâu. Đáng tiếc, em đã cho cả hai vào cùng một rọ, bởi vì anh...

- Một khi chúng ta kết bạn với nhau, em hiểu rằng em cũng có thể có yêu cầu điều gì đó ở anh. Một trong những yêu cầu đó là: không có một quá khứ nào cả. Em rợn tóc gáy khi một người đàn ông nào đó định giải thích cho em điều gì đó. – Tôi nhìn thẳng vào mắt anh.

Cái nhìn của anh ta trong sáng. Buồn.

- Anh hiểu, em có vết thương lòng, cho nên...

Anh chẳng hiểu gì cả, nhà xã hội học vô tích sự ă. Tại sao đàn ông chẳng hiểu gì cả? Lại còn lừa dối tôi. Tôi không thấy thích thú nữa.

Tôi muốn về. Mười lăm phút sau đó chúng tôi hơi căng thẳng. Sau đó anh đưa tôi về nhà, mặc dù tôi nói tôi có thể đi tàu. Giờ này mà đi tàu thì nhất định sẽ bị hiếp, cướp, giết, đi mà làm gì.

Anh thả tôi trước nhà. Tôi loay hoay với chiếc chìa khóa cổng. Kể từ ngày tôi lắp khóa cửa, có thêm một chiếc chìa khóa giống hệt móc vào chùm – nó nhỏ, trắng bạc, của cùng một hãng. Biết làm sao khi rằng cửa các chìa khóa tuy khác nhau nhưng đều nhỏ xíu? Mỗi chiếc chìa khóa nên có màu khác nhau. Hoặc khắc chữ khác nhau. Nhất định những chiếc chìa khóa này là do đàn ông làm – tôi tin một trăm phần trăm là như vậy. Rút được cái chìa khóa cửa ra khỏi ổ khóa cổng, tôi lại lấy chìa khóa nhà cắm vào ổ khóa cổng. Adam xuống xe. Thế rồi xảy ra một chuyện, cho đến hôm nay tôi vẫn không hiểu nổi. Thay vì mở giúp cái ổ khóa chết tiệt anh ta lại hôn tôi. Anh ta thơm kỳ diệu, má ram ráp những râu. Và chúng tôi cứ đứng nguyên như vậy, cứ đứng nguyên như vậy trước cổng nhà, nhất định bà láng giềng vẫn bán trứng cho tôi sẽ không chào đáp lại tôi, chiếc thùng thư bẹp dí sau lưng tôi, còn Adam ghì chặt lấy tôi. Không nhúc nhích. Tệ nhất là tôi chưa bao giờ cảm thấy hứng thú đến vậy trong đời. Sau đó anh giúp tôi mở cổng, trao chìa khóa cho tôi, rồi nói:

- Ngày mai anh sẽ gọi điện.

Tôi lao ngay vào nhà tắm. Tình bạn ư? Với những cái hôn như thế ư? Anh không ngót nói về tình bạn, nghĩa là tôi không nên có một chút ảo tưởng nào. Lạy Chúa! Tôi rửa mặt bằng nước lạnh. Tôi hít vào thật sâu. Tôi cảm thấy như vừa trải qua cuộc hẹn hò đầu tiên. Chỉ có điều hồi đó tôi mười lăm tuổi và đôi mắt tinh tường của bố mẹ tôi có thể nhận ra cái tội chết người này trên gương mặt tôi – nghĩa là Krzysiek đã hôn vào trán tôi. Còn bây giờ? Tôi đã lớn, và tôi biết rằng hôn không để lại dấu vết gì.

Tôi vào bếp. Tosia đang ngồi ở đó, ăn bánh mì kẹp phomát một cách ngon lành. Đọc sách.

Tôi đặt ấm pha trà. Con gái ngẩng đầu lên nói:

- Chú Adam chở mẹ về nhà chứ gì? Ô, mẹ đã hôn rồi! *No, no, no.*

Tôi hoàn toàn không hiểu nổi. Hồi trước tôi nghĩ rằng, khi người đàn bà lấy chồng thì sẽ không bị ai kiểm tra nữa cả. Rồi sau đó tôi lại nghĩ, khi người đàn bà ly dị thì sẽ không bị ai kiểm tra nữa cả. Và như thế đấy! Vậy đến khi nào một người đàn bà, tức là tôi, có thể được sống bình yên, nếu như đầu tiên tôi có bố mẹ, sau đó có chồng và tiếp nữa có con?

Xin cạch đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thụ

- 23 -

TÔI SUY NGHĨ QUÁ NHIỀU

Buổi tối tôi sang nhà Ula. Cô hỏi ngay, có chuyện gì vậy? Để cho tôi hút xong điếu thuốc, Ula bảo tôi sao dẫn đồ mãi thế, tôi suy nghĩ quá nhiều, phải chấp nhận cuộc sống như nó vốn có đi thôi, tôi là một phụ nữ đa đoan, và tại sao tôi xử sự như vậy. Khoảng một triệu đàn ông thì mới mong có được một người đàn ông thực sự, và cô biết rõ ai là những người như vậy. Thêm nữa, anh ta đã ly dị, nghĩa là có thể học được gì đó trong quá khứ. Anh ta sẽ không học được ở tôi cái gì đâu. Lại nữa, từ một chiếc hôn đến lễ cưới bạc là cả một đoạn đường dài và có lẽ đầu óc tôi mụ mẫm mất rồi. Ula không nghĩ là tôi ngốc đến như thế. Cô ấy không nghĩ tôi là loại đàn bà hề xem phim tình yêu là xem đến hết với hy vọng mọi việc sẽ kết thúc tốt đẹp, có nghĩa là các nhân vật trong phim sẽ lấy nhau. Tôi có nói gì về đám cưới vàng không nhỉ?

* * *

Hôm qua tôi gặp cô nàng chua ngoa nọ. Khi tôi cùng Adam đang ăn tối. Đó đương nhiên không phải là hẹn hò, cả hai chúng tôi làm việc đến chiều muộn, cho đến khi nộp xong bài cho sếp mới, và sau đó chúng tôi đến nhà hàng để ăn cái gì đó. Tôi không vội về nhà, vì Tosia đi nghỉ cuối tuần cùng với bố rồi. Chắc là để lấy lại sức do hầu hạ Jola và đứa trẻ mới sinh.

Cô nàng chua ngoa đi lại chỗ chúng tôi đang ngồi. Cùng một người đàn ông lạ mặt. Có thể ngồi cùng được không, chúng mình làm quen với Ikes. Anh ơi, đây là các bạn của em. Anh ơi, anh làm quen với họ đi. Đây là Judyta – nhà báo. Đây là Adam. Adam làm việc với nhiều người. Ha, ha, ha. Thật là vui. Tiền nong chắc chẳng được là bao. Ha, ha, ha. Mọi tiền của thiên hạ bây giờ khó lắm. Ha.

Nhà xã hội học chẳng biết làm gì, bởi chúng tôi không thể nhìn thấy

nhau khi họ ngồi chen vào bàn chúng tôi và bắt đầu gọi món chân giò hầm với thứ gì đó xanh xanh, cua bể và một chai vang. Adam nháy mắt ra hiệu cho tôi. Tôi biết anh muốn nói gì. Ăn một món nhanh rồi chuồn. Hai đĩa xúp.

- Các vị không uống hay sao?

- Cảm ơn, tôi lái xe. – Adam nói.

- Tôi thì khác chẳng? – Gã béo mặc áo vét tông đỏ cười phá lên và vỗ vào đùi cô nàng chua ngoa. – Tôi cũng không đi bộ! Anh đừng quá lo xa, phải vui với đời chứ!

Và trong lúc đợi món xúp, chung tôi nghe được câu chuyện, rằng chồng cô nàng chua ngoa đã giờ nắm đầm lên, anh bạn trước đây tình ngộ và quay về với vợ, nhờ thế mà gã béo vớ bở, vì cô nàng chua ngoa tuyệt lắm. Gã đã mua tặng cô nàng một chiếc Fiat Punto nhân dịp sinh nhật, thứ Sáu này họ sẽ nhận xe. Gã sẽ cưới nàng khi nàng ly dị xong.

- Chị có đi làm hay không? – gã hỏi tôi. – Ô, vì Kicia của tôi sẽ không đi làm nữa. Tôi đủ khả năng để người đàn bà sống với tôi không phải làm gì, – gã quay sang Adam nói.

Tôi nghĩ bụng, đời thật bất công. Đến nỗi phải cầu cho cô nàng chua ngoa đau khổ một lát. Thế này thì đích thị là sự bất công và vô lương được hưởng lợi, tha hồ xài xe cộ, một tương lai hồng đang ở phía trước cô ta.

- Năm nay Kicia muốn đi Bali, còn anh chị định đi đâu?

Adam mỉm cười với tôi, nắm lấy tay tôi rồi nói:

- Chúng tôi định tới Fidzi, nhưng vào mùa này ở đó đang lạnh. Chúng tôi đợi sang tháng Giêng.

Cô nàng chua ngoa diện bộ đồ mua ở Vienna, nhìn trộm Adam.

- Cậu đi với anh ta hả?... – Cô ta thì thầm rất kịch, mắt lóe lên ánh ghen tị.

Gã béo mặc áo vét màu đỏ không cài khuy bụng nghiêng ly rượu.

- Thật là quý hóa khi gặp những người có tri thức, cần phải tận hưởng cuộc đời! Rót rượu đi, con người ta chỉ sống có một lần thôi!

– và gã vỗ vai Kicia.

Cô nàng chua ngoa cười nham hiểm.

- Cậu vẫn ngồi chết gí ở cái làng quê khỉ ho cò gáy ấy ư? Phí cả một đời, mà đời chỉ có một.

Chúng tôi ăn vội hai đĩa xúp của chúng tôi và chạy ra xe. Sẽ uống trà ở nhà tôi. Đêm ấm áp. Bên sân nhà Ula có mấy người đang ngồi

uống rượu. Ula gọi to:

- Các bạn sang đây với chúng tôi đi!

Nhà lán giềng cạnh nhà Ula hé cửa sổ.

- Chúng tôi hả?

- Các vị cũng sang đây! – Kryzs giơ tay về phía các vì sao.

Thế rồi anh ta nhóm lò nướng, tôi lấy trong tủ lạnh ra chỗ cá còn lại.

Kryzs đặt lên lò nướng mấy con cá chép mà anh ta và ông hàng xóm vừa câu dưới ao lên. Anh ta bảo anh ta thích câu cá hơn câu đàn bà, vì nếu đi câu đàn bà thì sau đó không thể đem về nhà được.

Ula nhìn Kryzs, dịu dàng nói:

- Tại sao không? Cứ moi hết lực phủ ngũ tạng ...

Chúng tôi ngồi dưới sao trời. Có tiếng chuông ngoài cổng, mấy người lán giềng của chúng tôi mặc đồ ngủ mang một chai vang đỏ sang nhập hội. Ngọn nến trên bàn cháy lấp lánh phản chiếu trong các ly rượu. Đêm tĩnh mịch, trời đẹp. Khoảng một giờ đêm ông lán giềng của chúng tôi nói bằng quơ không cả quyết lắm:

- Có lẽ chúng tôi phải về thôi, ngày mai còn làm việc.

- Các vị cứ ở lại đi, trời đẹp thế này, – Kryzs nói. – Phải biết tận hưởng cuộc đời.

Và chúng tôi đã tận hưởng cuộc đời đến ba giờ sáng. Tôi và Adam nán lại lâu hơn một chút. Cạnh xe, khi tôi tiễn anh ta ra cổng.

Sáng sớm, tôi mở cửa sổ, thấy Ula và Kryzs ăn sáng ngoài sân.

- Không phải thay quần áo đâu, sang đây luôn đi, – Ula đứng dậy, – mình luộc thêm mấy quả trứng. Ngồi vào đi, cà phê ngấm rồi.

Tôi không uống cà phê. Mà uống cũng đâu có sao. Con người ta chỉ sống có một lần.

* * *

Hôm qua chúng tôi giải thích suốt một giờ đồng hồ cho một nhà toán học lồi lạc thân quen rằng, quả là không thể so sánh gì với e-mail được cả: bây giờ bạn gửi thư, một lát nữa ở đâu kia thế giới đã có thể đọc bức thư này, đương nhiên với điều kiện bạn phải có máy tính. Nhà toán học bảo rằng, thư mất sáu tháng mới đến với anh ta. Chúng tôi kêu ầm lên: “Anh lập ngay hộp e-mail đi thôi!” Đến lúc này anh ta mới tiết lộ, chính là kể từ khi anh ta có email, thư từ đến với anh ta mới lâu như thế. Không thể như vậy được! Thế mà có thể đấy. Tại vì cứ sáu tháng anh ta mới check e-mail một lần.

Nói thế thì tôi hiểu. Chuyện đương nhiên. Tôi cũng thế. Tôi liền bảo, tôi cũng thế. Có chuyện gì xảy ra với Adam thế kia? Anh tái mặt. Tôi cam đoan như vậy. Anh hỏi tôi có thường xuyên kiểm tra hộp thư không. Anh có lục lọi máy tính của tôi không nhỉ?

- Tại sao anh biết là em có hộp thư?

- Thì ở nhà em có máy tính mà.

Tôi đúng là ngốc. Nhưng từ hồi có chuyện với Hirek, tôi không ngó ngang gì tới hộp thư. Để làm gì chứ?

Adam xịu mặt. Tôi sẽ không bận tâm tới trạng thái tinh thần của bất kỳ người đàn ông nào. Chim chóc vẫn hót vui, còn Ula thì đang hỏi qua hàng rào, tối nay có tới nhà Manka không, sinh nhật cô ấy. Nhà toán học đã đi, nhưng mới lo ở lại. Bản thân tôi không tin đám đàn ông sử dụng phép diễn dịch. Đúng, óc phân tích thì họ có, một người đàn ông đã viết như vậy trong cuốn sách *Giới tính của não bộ*, thôi, chúng ta quy ước với nhau – một người đàn ông đã viết như thế!

Tôi không tin là bỗng dưng lại có một cái thư lọt vào e-mail của tôi. Không có lý do gì cả. Còn Adam nhìn tôi hơi ngạc nhiên. Mặt khác, tôi không hiểu nổi, tại sao lại bảo là thư nhanh, khi điện thoại cũng tắc, và liên tục bị yêu cầu đợi chọn số rồi xuất hiện dòng chữ: “đường dây đang bận”. Khi đó, không ai có thể gọi điện cho tôi được nữa. Và liên lạc (điện thoại) của tôi với thế giới bên ngoài bị gián đoạn. Hoặc thế nọ, thế kia.

Hai tuần nữa sẽ có nhật thực. Đây có phải là một tin lạ hay không? Đầu tiên là tin có sao chổi, sau đó đến dự báo ngày tận thế, còn bây giờ là nhật thực. Đó là những điềm báo rằng có thể bắt đầu lại cuộc đời từ đầu. Thay đổi tất cả. Sẽ toàn là những cái bất ngờ, tốt đẹp, mới mẻ. Tôi sẽ không bận tâm tới Adam và e-mail nữa đâu. Tôi sẽ để mất khi nào tiện.

Buổi tối, tất cả chúng tôi tới nhà Manka bằng chiếc xe Volkswagen—thằng gù của Kryzs. Adam lái xe của anh hấn vào cổng nhà tôi. Máy người láng giềng tưởng tôi có tình nhân. Phía sau ô tô không hề có tấm biển nào đề: “Tôi là bạn thân của Judyta”. Adam sẽ ngủ lại ở nhà tôi, trong phòng khách. Thực ra không ổn lắm, nhưng biết làm sao.

* * *

Chúng tôi đến nhà Manka khá chậm, vì đi đường đông. Rồi xảy ra chuyện. Bình thường, khi phải lái xe, Adam không bao giờ uống, và luôn về nhà an toàn. Nhưng hôm nay anh không phải cầm lái, và với tư cách bạn thân, có thể cho phép mình làm chuyện khác thường, nên Adam quyết định uống.

Nhưng chúng tôi lại chưa thỏa thuận ai sẽ cầm lái lúc về. Tất cả chúng tôi đều đã uống, đàn ông uống nhiều hơn, còn phụ nữ, người nọ hơn kém người kia tí chút, cũng đều đã uống. Vì chúng tôi là những người chín chắn, thông minh, có mức độ, chúng tôi thống nhất với nhau rằng đã uống rượu là không cầm lái. Thế nhưng chúng tôi có thể đẩy xe, vì sáu cây số chẳng là cái đinh gì. Cho nên chúng tôi cho chiếc xe thằng gù ra đường. Adam và Kryzs đẩy, đám phụ nữ theo sau. Chiếc xe thằng gù thực ra không to lắm, nhưng cực kỳ khó lái từ bên ngoài. Khi cần phải xoay mạnh tay lái, cửa xe rất vướng. Cho nên Adam và Kryzs nẩy ra sáng kiến, để cho Ula, người uống ít hơn cả, ngồi vào buồng lái, lạy Chúa tôi, không điều khiển xe mà chỉ chỉnh hướng.

Ula ngồi vào buồng lái, hai anh chàng đẩy xe, tôi đi bên cạnh. Khi chúng tôi đẩy sang cây số thứ hai, Adam bảo rằng, thật không công bằng khi để tôi đi bộ, và họ cũng có thể xoay xở cả với tôi nữa. Cho nên tôi ngồi vào xe, cạnh Ula. Và họ đẩy hai chúng tôi. Sau ba lần rẽ, hai anh chàng thở hổn hển và họ đề nghị Ula, tuy có phần thiếu mạnh dạn, nổ máy và đi số một, họ sẽ tiếp tục vờ đẩy xe, và không bị hết hơi nữa.

Và thế là Ula vào số một. Nhưng động cơ rít lên ! Kryzs lo hỏng xe, nên ra lệnh vào số 2. Hai anh chàng nhảy lên pa đờ xốc sau xe, vì họ

phải luôn luôn sẵn sàng với tình huống vờ đang đẩy xe.

Sau đó, đêm đẹp trời trở thành đêm mưa nhẹ. Mưa bắt đầu rơi. Ngồi trên pa đờ xốc, hai anh chàng hiểu rằng họ không việc gì phải ngốc thế, nếu chiếc xe đã chạy thì họ có thể ngồi vào trong xe và trốn mưa chứ ! Chỉ cần xe chạy đủ chậm. Cứ thế, sau gần một giờ đồng hồ chúng tôi về tới trước cổng nhà tôi.

Rồi sau đó... Đúng là... Có một chuyện không may. Tôi trải giường trong phòng khách cho Adam, và chúng tôi hôn nhau, chúc ngủ ngon, không có chuyện gì xảy ra cả.

Tạm thời như vậy.

Nhưng sau thì có.

* * *

Tôi biết mọi nguyên tắc. Chẳng hạn chớ có lên giường trước đêm tân hôn. Như thế là không ra sao. Không tôn trọng bản thân. Nếu không tự tôn trọng mình thì không ai tôn trọng mình cả. Tôi mà cùng Cựu chồng lên giường trước khi thỏa thuận ngày cưới thì chắc chắn tôi đã không lấy anh ta!

Adam hoàn toàn khác mọi người đàn ông.

Khi tôi ngủ dậy đã không thấy xe anh ta đâu cả. Trên gối có mảnh giấy: “Bây giờ anh sẽ đến. Chúng mình phải nói chuyện với nhau. Hôn em.” Lạy Chúa, tôi phải làm gì bây giờ? Đến bảy giờ thì thậm chí tôi chẳng gầy đi, trong tình hình này tôi mà giảm được bốn cân thì hay biết mấy. Không kịp rồi. Anh định nói chuyện gì với tôi? Rốt cuộc có chuyện gì xảy ra đâu nào? Chúng tôi đã lớn rồi. Những người lớn gặp nhau, sau đó thậm chí có thể làm tình với nhau cũng là lẽ thường cơ mà. Tất nhiên với một số người thôi.

Lạy Chúa, tôi sẽ làm gì đây?

* * *

Ôi, mẹ yêu quý của con ơi! Chuyện đó làm sao có thể thành sự thật được. Anh không muốn kết bạn với tôi. Anh muốn chung sống với tôi. Một cách bình thường. Làm sao tôi biết được thế nào là bình thường?

Mong sao chúng ta có được mối tình này. Ai đang nói về tình yêu ở đây vậy nhỉ? Có lẽ tôi đã yêu rồi chẳng. Dữ dội. Mạnh liệt. Mãi mãi.

* * *

Nhất định chẳng bao lâu nữa anh ta sẽ muốn tôi nấu nướng suốt ngày. Và vân vân. Muốn tôi lao ra cửa khi anh ta về. Muốn tôi lên giường với anh ta và tối tối không sang ngồi lê bên nhà Ula. Không để vụn bánh rơi ra giường (Tôi không làm rơi vụn bánh ra giường nữa rồi, vì tôi cảm thấy khó chịu khi nằm đè lên mảnh vụn). Không hút thuốc trên giường. Ngủ trong phòng lạnh (Đằng nào tôi cũng ngủ trong phòng lạnh). Và muốn tôi quăng con Borys từ trên giường xuống dưới nền nhà, nhưng nó không quen chỗ mới. Cùng lắm cho nó ngủ dưới chân. Với mấy con mèo thì khác. Con Potem thích ngủ trên cổ. Con Zaraz ở quanh bụng. Trên người. Vậy tôi biết xử lý như thế nào với lũ mèo đây? Hoặc là anh ta sẽ muốn tôi thức dậy lúc tinh mơ. Không quên pha cà phê. Lại còn làm bữa sáng vào cái giờ oái oăm, tức bảy giờ. Không, không thể chấp nhận được đâu.

Tạm thời là như vậy.

* * *

Hiện nay tôi cũng chẳng biết tôi đang sống trên hành tinh nào. Hôm qua tôi chứng kiến một bạn gái của tôi nói với chồng thế này :

- Chúng mình đi xem phim đi anh.

Anh chồng im lặng. Không phản ứng gì. Không nói năng gì. Vờ không nghe thấy. Cảm thấy hai vợ chồng sắp cãi nhau đến nơi, tôi chào rồi ra về. Tôi không muốn can thiệp vào chuyện của người khác.

Cô vợ tiễn tôi ra cửa. Tôi làm ra vẻ không can thiệp, nhưng vẫn hạ giọng :

- Thật khó kéo anh ta đi xem phim nhỉ ?

Tôi muốn cho cô vợ biết, tôi thông cảm với cô ấy.

Cô vợ nhìn tôi, nói :

- Anh ấy có bảo là không đâu! Có nghĩa là anh ấy sẵn sàng đi. Cậu nghĩ gì vậy?

Tôi quyết định quan sát đàn ông, họ làm gì trước đề nghị muốn đi xem phim như vậy. Và tôi chẳng phải đợi lâu la gì.

Tôi sang nhà Ula, tivi thông báo về bộ phim mới chiếu ở rạp. Ula nhìn Kryzs, bảo :

- Hay là chúng mình đi xem bộ phim này hả anh ?

Kryzs bèn chứng tỏ mối quan tâm rất lớn của mình đối với điện ảnh, đối với bộ phim vừa được giới thiệu, đối với thời kỳ đầu của điện ảnh, anh em nhà Lumiere {*Những người mở đường cho ngành điện ảnh*}, đặc biệt là kỹ thuật ô tô. Sau đó anh chồng đi pha cà phê, lôi cuốn *Automotoshop* xem và thế là suốt cả buổi tối hai vợ chồng chỉ còn bàn chuyện khi nào mua xe mới thay xe cũ. Cái gì bán, cái gì mua, phải kiếm tiền như thế nào, phải tiết kiệm ra sao, chỗ nào không nên đến, vay mượn của ai. Chúng tôi mạnh dạn ủng hộ ý tưởng thay xe của Kryzs. Chúng tôi uống cô nhắc. Rồi lại uống cà phê. Kryzs vuốt tóc vợ, nói:

- Mềm thật, dầu gội mới phải không em?

Tôi ghen phát điên. Vụ đi xem phim không thành. Thế nhưng trong tình huống như vậy thì bản thân tôi cũng sẵn lòng từ bỏ ý định đi xem.

Chúng tôi uống hết chai cô nhắc, tôi vẫn tiếp tục không biết một người đàn ông bình thường sẽ xử sự như thế nào trước lời đề nghị đi xem phim. Để có ví dụ thứ ba, tôi hỏi người đàn bà thứ ba, chuyện gì xảy ra khi cô ấy rủ chồng đi xem phim. Và đây, người đàn ông thứ ba nói: “Anh có thể”. Đương nhiên cô vợ thất vọng, bởi có thể thì anh nào cũng có thể, nhưng chẳng nghĩa lý gì. Cô ấy muốn anh ta cũng muốn như mình kia. Nhưng anh ta chỉ “có thể”. Thế là cô vợ cảm thấy bị xúc phạm. Vì bản thân cô ấy không nhất thiết phải đi xem phim. Cô ta muốn, nhưng là muốn đi với chồng cơ.

* * *

Có thời tôi đã nghĩ, tại sao không đeo vào cổ mỗi người phụ nữ một bản hướng dẫn sử dụng để tạo thuận lợi hơn cho sinh hoạt của đàn ông. Đại loại như: “trong trường hợp sử dụng không đúng mục đích thì không chịu trách nhiệm về hậu quả...” hoặc “bảo hành sẽ mặc nhiên hết giá trị”. Bây giờ tôi nghĩ ra, không có những bản hướng dẫn như vậy vẫn có thể tự xử lý được. Cho nên cần phải gắn vào mỗi người đàn ông một phiên dịch, để dịch cho phụ nữ biết, đàn ông đang nghĩ gì. Đeo thêm cho mỗi người một cái biển, không viết chung chung, anh từ Sao hỏa, em từ Sao Kim. Để cho phiên dịch giải thích, chẳng hạn, khi người đàn ông im lặng nghĩa là gì. Khi người đàn ông nói nghĩa là gì? Khi người đàn ông có thể nghĩa là gì? Tôi có công hiểu lấy những yếu tố tương đồng và khác biệt, thế nhưng chẳng ăn nhằm gì.

Hôm qua, lúc uống trà với Adam, tôi đùa:

- Chúng mình đi xem phim được không anh? – Tôi hỏi với vẻ nghiêm nghị.

Và tôi nghĩ: bây giờ tôi sẽ rút ra một loạt kết luận khác nhau. Từ đó sẽ có trị số trung bình thái độ của đàn ông.

- Em muốn xem phim gì cơ? – Adam hỏi.

Cái đó không thể. Cái đó có thể. Tôi không tin. Chúng tôi đã cùng nhau đi xem phim *Notting Hill*.

Xin cạch đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thụ

- 24 -

ĐÀN ÔNG KHÁC NHAU

Adam đi làm, tôi ngồi trước máy tính. Tosia ở trường. Nồi xúp tấm đại mạch đang đun, ngon lành, sôi sùng sục trên bếp, nom thích mắt. Thơm lừng khắp nhà. Tôi hy vọng sẽ không bị cháy. Có lần tôi đã làm cháy món xúp gà. Bây giờ tôi phải cẩn thận. Từ hai ngày nay trời mưa to. Đường sá mù mịt, nhưng mà đẹp, đẹp tuyệt vời! Adam sẽ đến ngay sau khi hết giờ làm việc, chỉ ghé qua nhà để thay quần áo. Anh sẽ ở lại đây đến thứ Hai. Tôi nghĩ, khi rốt cuộc sẽ biết có một người đàn ông ngủ lại nhà tôi, bố mẹ sẽ cho đó là một chuyện mờ ám, chẳng hạn khi gặp tôi mẹ tôi sẽ bảo, mẹ không ngờ con lại như

vậy. Còn bố sẽ bảo tôi, nếu bố ở địa vị tôi thì vân vân.

Nhưng thật là kỳ cục. Có lẽ bố mẹ không còn lo lắng vì tôi nữa. Hay là bố mẹ thôi không yêu tôi nữa rồi. Mẹ tôi chỉ hỏi, Tosia có quý anh ta không. Thế nhưng, xin lỗi, tôi yêu anh ta chứ đâu phải Tosia. Bố bảo, bố không muốn can thiệp, nhưng tôi thừa biết, đàn ông vân vân. Tôi không trông đợi những ý kiến như vậy của bố. Bố mẹ chẳng còn cần tôi nữa rồi.

Thế còn đàn ông? Đàn ông khác nhau!

Tôi nhìn vào nhà tắm, cái mới xuất hiện trong nhà tôi, đó là nước hoa cạo râu, máy cạo râu, bàn chải đánh răng Oral sọc đỏ, nom dễ thương.

Chuông cổng reo. Ô, thấy chưa! Một nhân vật nữ quyền đến nhà tôi. Chị này rất thâm độc, tri thức đầy người. Chị ta đọc nhiều, biết lắm, nhiều người đàn ông tôi biết đã bị chị ta cho đo ván (cả một số đàn bà nữa). Dẫu vậy có thể nói buổi chiều đã thành công và vui vẻ. Các đề tài nữ quyền mà chị ta là người dẫn dắt nhìn chung đều nhất hạng, không đe dọa chúng tôi, trà đã pha đang đợi, tôi đốt lò sưởi vì trời trở lạnh, cây bạch dương lao xao vui nhộn, có điều...

May quá, mấy con mèo của tôi xuất hiện ở ngoài kia. Vị nữ trí thức sôi nổi hẳn lên, chị ta mở cửa sổ cho cả ba con mèo vào phòng và hỏi, đã thiến chưa. Ánh mắt chị ta tiết lộ rằng đề tài thiến không xa lạ với chị ta và trước mắt chúng tôi đang mở ra những khả năng lớn cho một cuộc thảo luận mà tôi tạm gọi là hạch tâm.

Ba con mèo, vì cách đây một tuần con Znajda đã nhập hội với chúng tôi, suốt một năm Tosia đã nuôi nó trong nhà kho, như vậy ba con mèo của tôi chỉ còn có hai hòn cà của con Znajda, bởi con Zaraz và con Potem vì lý do an toàn đã phải thiến. Cách đây hai nhà có một ông được gọi là ông nuôi chim bồ câu, mấy con mèo được chưa thiến thường lang thang ở gần nhà ông ta và một số con đã không quay về nữa, vì ông chủ lũ chim câu quyết giết mèo để bảo vệ chim câu của

mình.

Có lẽ tôi phải viết một bài phóng sự về ông này.

Tôi thở sâu rồi giải thích với vị nữ trí thức, đồng thời cũng là nhân vật nữ quyền, tại sao tính đực ở mấy con mèo của tôi đã bị sút giảm. Nhân vật nữ quyền rất khoái đề tài mấy hòn cà và đó là điểm xuất phát cho cuộc độc thoại thứ hai về đàn ông, về yêu cầu phải tiếm quyền và chiếm ưu thế, về chuyện khinh thường phụ nữ và thiếu sự tôn trọng sơ đẳng đối với nữ giới chúng tôi.

- Lúc nào họ cũng phải chiếm ưu thế, vì họ cho mình là những người như vậy! Họ kiếm được nhiều tiền hơn! Họ không bị bó buộc một cái gì! Chúng ta không thể để cho họ tự xem mình như vậy được! Họ tưởng sẽ ép được chúng ta vào khuôn mẫu nào đó, chúng ta đừng để cho họ làm như vậy!

Tôi không hoàn toàn tán thành việc không cho phép đàn ông làm cái gì đó, thậm chí tôi có thể nói rằng, thực tế mấy tuần vừa rồi đã làm tôi thay đổi đến độ, có lẽ bây giờ tôi muốn cho phép họ, ôi, và cho phép... Tôi không thấy mối nguy hiểm trực tiếp nào có liên quan tới việc ép tôi vào khuôn mẫu, chưa thấy những nguy hiểm nào đó.

Mấy con mèo của tôi thản nhiên đi vào bếp, chúng làm rơi vung nồi xúp, chúng sột soạt trong mấy cái túi nilon, tôi xin lỗi nhà nữ quyền rồi vào bếp nhắc chiếc vung nồi xúp lên, tôi cho lũ mèo món chúng ưa thích. Có thể chúng thích, nhưng bây giờ chúng không chịu ăn, miệng vẫn tiếp tục kêu meo meo về phía nồi xúp, tôi quay lại chỗ lò sưởi.

Nhà nữ quyền được hoàn toàn thoải mái. Tôi đã quyết định cho chị ta thuyết giáo, thế mà chị ta đã tấn công tôi với lực gấp đôi.

- Họ tưởng rằng họ hơn chúng ta! Nhưng đâu phải vậy! Cậu không thấy điều này hay sao?

Tôi không thấy. Nhìn chung có vẻ là tôi đã thấy, nhưng bây giờ thì không. Adam hơn là cái chắc, nhất là các buổi sáng, vì anh chuẩn bị

bữa điểm tâm. Anh bảo anh thích thế. Tôi nấu bữa chiều. Đặc biệt gần đây tôi ủng hộ sự khác biệt giữa đàn bà và đàn ông, thậm chí tôi còn muốn nói, tôi đã thành một fan ủng hộ những khác biệt đó.

Nhà nữ quyền sức mạnh.

- Nếu như bắt họ sinh con... – chị ta bắt đầu.

Ồ, cái gì vậy, thôi đi! Tôi sẽ không phí một buổi chiều để đoán chuyện gì sẽ xảy ra nếu như... Tôi nhắc chị ta một cách hết sức ngắn gọn là đàn ông không thể sinh con, và lạy Chúa, tôi không ủng hộ sự thay đổi tận gốc này trong tự nhiên.

- Thế sao cậu lại đi thiến dái mèo! – chị nữ quyền thét lên đắc thắng.

– Và chắc chắn cậu cảm thấy dễ chịu hơn chứ gì! Cậu đã thể hiện ý muốn không phục tùng đàn ông từ trong tiềm thức của mình! Và như thế là đúng! Nếu mỗi người đàn bà mỗi ngày thiến dái ít nhất một con mèo, thì họ sẽ ý thức được sức mạnh của chính mình, diện mạo của thế giới sẽ khác đi! Bằng không, chúng ta chỉ là những con hầu mà thôi!

Mấy con mèo của tôi từ nhà bếp quay vào. Một con lại nằm cạnh con chó, con chó khẽ gầm gừ, nhưng không hề nhúc nhích, một con nhảy lên đùi tôi và quay lưng ra ngoài, còn cái mõm rúc vào dưới khuỷu tay tôi – nó kêu meo meo, con thứ ba nhảy lên bàn, chộp lấy chiếc bút bi, quăng xuống nền nhà và chơi trò quyết đấu với chiếc bút này.

Tôi cố nuốt những câu cuối cùng. Liệu chị ta có nói thật hay không? Liệu mấy con mèo yêu quý của tôi có phải trả giá về sự khác biệt giữa nữ giới chúng tôi và lũ nam giới bản thủ đang lợi dụng tôi, tệ hơn thế, họ nhét tôi vào những khuôn mẫu mà tôi không có chút khái niệm nào, rằng đích thị tôi đang đau khổ, chỉ có điều tôi không biết chuyện này? Hay là, phải chăng cuộc đấu tranh với họ là cần kíp, có điều tôi đã quên mất mà thôi?

Có tiếng động cơ xe ô tô. Adam!Ồ, suýt nữa thì tôi đã lao ra, nhưng tôi nhìn nhà nữ trí thức, nhà nữ quyền. Nụ cười đắc thắng xuất hiện trên gương mặt chị ta. Tôi bất lực. Cánh cổng kêu loảng xoảng, tôi không đứng dậy nổi. Người ta sẽ không có được đám đàn ông cưới đầu cưới cổ tôi! Tôi không phải chạy ra cửa và sung sướng trong

lòng hỏi, hôm nay anh thế nào. Anh hãy đi mà tự mở cửa lấy. Anh có chìa khóa. Anh ta đừng nghĩ mình có ưu thế gì!

Người đàn ông bước vào. Con chó chạy ra, nó mừng cuống quýt đón anh ngoài tiền sảnh. Con Zaraz áp sát anh rồi bước theo sau. Con Znajda nằm trên đùi tôi nhảy tót xuống, đuôi cong tớn lên và đàng hoàng đi vào bếp. Con Potem quăng cây bút bi và nhảy theo con Znajda, vừa chạy vừa cố chộp đuôi của con mèo kia.

Còn tôi ngồi tại chỗ. Qua cánh cửa hé mở tôi nhìn thấy Adam đặt tờ báo và chiếc túi xách xuống bàn, mang các thứ thực phẩm vừa mua vào bếp. Anh đùa với con chó, ra bộ chào nó. Vuốt lông mấy con mèo. Rồi quay ra tiền sảnh. Cởi áo khoác ngoài. Bước vào phòng chúng tôi.

- Ô, em đang có khách, – Adam nói, đoạn chào nhà nữ quyền rồi hôn vào trán tôi. – Nhưng em vào bếp tí đi.

- Tôi nói rồi đấy nhé. – chị nữ quyền kiêu căng nhìn tôi.

Nhưng tôi cứ đứng dậy. Không có khuôn mẫu nào hết.

- Anh đói không? – tôi hỏi một cách lịch sự.

Adam nhìn vào nồi, mấy con mèo cũng vậy.

- Ô, xúp thịt hầm, – anh vui mừng.

Mấy con mèo cũng có vẻ mừng.

- Để anh đi hâm lại, em đang có khách. Nhưng em xem đây, có phải em thích loại này hay không? – Và anh lôi tôm trong túi ra. Loại này đây. Loại tôi thích. Tôm hùm. To. Tươi ngon. Ướp lạnh. Sao anh lại mua những thứ này mà không nhân dịp nào cả, mặc dù anh không ăn. Vì trong nhà này chỉ có tôi ăn tôm thôi. Tôi thấy trong lòng ấm áp. Quỷ tha ma bắt những cái khuôn mẫu đi! Tôi thật là ngốc vì đã để cho chị ta vào nhà! Tôi vào phòng, xin lỗi nhà nữ quyền. Tôi đi hâm lại nồi xúp. Tôi đặt ba chiếc đĩa lên bàn. Nhà nữ quyền nhìn tôi làm hiệu. Nhưng chị ta đã ăn hết sạch đĩa xúp.

Khi tôi tiến ra cổng, chị ta nói:

- Chúng tôi hoạt động là nhằm bảo vệ những người phụ nữ như cô. Sau đó chỉ còn chúng tôi ngồi lại với nhau bên lò sưởi. Hay là nhà nữ quyền nói có lý nhỉ? Tôi hỏi Adam liệu anh có coi mình hơn nữ giới chúng tôi. Anh nhìn tôi, ngạc nhiên:

- Anh thấy em đang tìm cách khiêu khích anh. Hơn những ai và hơn về mặt nào? – anh hỏi. Sau đó chúng tôi còn bốn mươi phút nữa,

trước khi Tosia đi học về.

Đó là bốn mươi phút thật tuyệt vời. Và cả mấy chú mèo nữa, tuy nhiên chúng đã không phải là thí dụ cho tiềm thức của tôi.

* * *

Hôm nay Adam đến cùng con trai. Vì anh có con trai mà. Cô vợ cũ nằm viện mổ túi mật. Tôi không hiểu làm sao người ta có thể kết bạn với vợ cũ, thế mà Adam làm vậy đó. Kiểu tình bạn này chỉ làm tôi lộn tiết, nhưng biết làm sao. Thằng bé nom bảnh trai, Tosia thôn tính ngay lập tức. Tay tôi, đang làm món mằn thản Nga, run bắn lên vì bực. Một cậu con trai như thế này thì còn gay hơn cả bố mẹ chồng. Ngoài ra nó hẳn phải tức vì bố đã dẫn nó tới nhà một người đàn bà xa lạ. Tức là tôi ấy. Nó học lớp cuối phổ thông trung học, đang ở lứa tuổi khó dạy nhất.

- Không biết anh nhìn có đúng không, em đang bực mình đấy à?

Có lẽ đó là bệnh của nhà xã hội học, anh liên tục theo dõi tôi.

- Nó phải tức mình khi anh dẫn theo nó đến đây chứ!

- Anh muốn mang con đến để nó làm quen với em. Và cả Tosia nữa. Anh đã kể với nó về hai mẹ con em rồi. Còn nếu như em nghĩ là nó tức, thì một cơ chế như vậy trong tâm lý học của bọn anh gọi là quy chụp.

Làm sao tôi biết được. Có lần có người đã lưu ý tôi điều này...

Nhưng ai? Tôi không nhớ... Vả lại tôi đang bực. Tuy nhiên tôi lại muốn Szymon chấp nhận tôi. Trong đời sẽ không bao giờ tôi tự thú nhận điều này đâu.

- Đã đến lúc tất cả chúng mình phải hiểu nhau. Cho nên em hãy kìm nén cơn giận hoặc thiếu tự tin, con anh không ăn thịt em đâu. Nó biết anh yêu em mà.

Tôi tan ra như mỡ trong chảo nóng. Buổi tối chúng tôi chơi bài scrabble, cả bốn người. Sau đó Adam đưa Szymon về nhà. Tosia giúp tôi rửa bát đĩa. Nó thốt lên:

- Người đó hay. Con chấp nhận.

Tôi cảnh giác không hỏi, người nào hay. Tôi vờ không nghe thấy.

- Mẹ có bị điếc hay không đấy? – con gái tôi hỏi. – Không xấu đâu.

Simon toàn nói tốt về chú ấy. Đó là người đàn ông tốt với con trai mình, và rồi sẽ tốt với mẹ.

Tôi bỏ ra ngoài, để phanh nổi mừng.

* * *

Adam đi dự một cuộc hội thảo ở Poznan. Tôi mời Ela, người quen cũ từ năm rưỡi nay tôi không gặp, đến chơi. Vì đầu tiên là vụ ly dị, sau đó đến chuyện nhà cửa vân vân.

- Trông cậu đẹp lắm. – Tôi nói ngay với cô như vậy. Còn cô đáp:

- Để cho mình yên, mình đang hết hơi đây này, cậu xem, dưới mắt mình có những cái bóng.

Tôi không nhận thấy những cái bóng, thế nhưng cô phải biết hơn tôi. Mọi sự sống đua nhau đâm chồi nẩy lộc, vì mấy ngày vừa qua trời ấm áp, cho nên trước tiên chúng tôi dạo chơi khá lâu. Khi chúng tôi ra ngoài, cánh cổng kêu loảng xoảng, Ula nhô đầu ra, gọi to:

- Chào Jutka! {*Tên gọi thân mật của Judyta*}

Chỉ Ula mới có thể xưng hô với tôi như vậy. Và Adam.

Ela bĩu môi, nói:

- Thấy chưa, sống ở nhà quê gặp rất nhiều phiền toái, tất cả mọi người đều theo dõi cậu.

Bảo rằng tôi bị theo dõi thì tôi không chịu, ngược lại, đó là bằng chứng của sự lịch thiệp, thân tình. Thế nhưng tôi im lặng.

Khu rừng tỏa hương vị của mùa thu đang tới, tôi thấy trong lòng ngáy ngất. Tôi lắng nghe cô bạn gái tâm sự. Đi trong rừng bạch dương, rừng thông, qua các bãi cỏ, bãi cát, chúng tôi nói chuyện về đàn ông. Thời gian trôi qua, chồng cô tỏ ra là một người không chu đáo, không yêu thương, không chung thủy, không tiền bạc, không tháo vát, và nhất là không một chút cảm thông. Không được như Adam! Thỉnh thoảng tôi lại chen lời theo cách: sang trái, vì bãi cỏ ướt, hoặc: bây giờ sang phải, vì chúng mình sẽ đi ra quốc lộ.

Tôi đồng cảm. Chúng tôi quay về nhà, ăn trưa, mặt trời đã xuống phía sau những rừng thông. Một con ếch nấp trong cỏ nhảy tòm xuống nước, một con mèo chồm vờn đuổi bắt đàn bướm một cách vô vọng, còn Ela ngồi trong vườn, mắt nhìn xa xăm, nói:

- Đúng, mặc dầu nhiều côn trùng như cậu đã kể, nơi này có sức lôi cuốn.

Tôi ngạc nhiên. Và không chỉ thế, tôi ngó người ra hồi lâu. Sau đó, tôi ghen giọng nói :

- Mình đã nói điều gì kỳ quặc chẳng?

Thì cô bảo tôi rằng, cô biết tôi khốn khổ như thế nào khi sống ở nơi mọi người đều biết nhau và theo dõi lẫn nhau. Tất cả mọi người xung quanh biết ai vào nhà tôi, ai ra khỏi nhà tôi; rằng rừng có thể là đẹp, thế nhưng chính tôi đã nói rừng ẩm ướt, nghĩa là không tốt cho sức khỏe, thậm chí có thể nói, rừng sinh bệnh, rằng rừng kiểu gì mà nằm ngay bên đường quốc lộ, rằng ở đây chắc muỗi phải hàng vốc, một khi đã nhiều nước, bởi có ếch thì phải có nước. Nói tóm lại cô ấy đồng ý với tôi là sống ở đây không tốt.

Tôi hết kiên nhẫn và bảo với cô ta rằng, thính giác biết lựa chọn. Sau đó tôi thông cảm nghĩ đến ông chồng của cô ta. Tôi hỏi có đúng anh ta vụng về và chầy ì hay không? Cô ta phản ứng! Bảo cô ta có nói như vậy đâu? Thế là tôi nhắc đến những cái bóng dưới con mắt cô ta. Cô ta bảo tôi không lịch sự và gần như phát cáu. Tôi hỏi, chị có nhớ, tôi đã nói với chị là trông chị đẹp lắm. Cô ta không nhớ. Vì cô ta không nghe thấy. Còn chồng của cô ta tuyệt vời, đơn giản là tuyệt vời!

Thế nhưng thay vì cãi nhau, chúng tôi cùng đi đến kết luận là chúng tôi có đôi tai dài, rất nhạy cảm trước mỗi thay đổi của tông giọng, nhưng trước hết đó là cái tai dễ thích nghi với những cái không dễ chịu hơn là những cái dễ chịu. Một tông hay nghĩa là trong trò chuyện với ai đó nắm bắt lấy cái xấu làm tổn thương, bỏ qua những lời tán tụng, cố bám lấy một sự việc để lấy cớ tỏ rõ sự chán ghét thế giới của mình.

Hồi còn bé, Tosia rất thích thú khi có lần tôi nói: “Đồng đồ chơi xếp hình lù lù giữa bếp thế này để làm cái gì vậy?”

Đến chết cười, bên bàn tiệc trong ngày lễ ở nhà bố mẹ chồng tôi, con tôi kể:

- Nhà cháu có đồng cút mèo ở giữa bếp, khi vào bếp mẹ cháu liền hỏi: Đồng cút mèo giữa bếp này để làm cái gì vậy?

Như vậy cánh rừng tuyệt đẹp của tôi chỉ rặt là ẩm ướt và muỗi, con ếch nhảy tòm xuống nước sẽ không phải là hơi thở của vũ trụ, chỉ là một tạo vật nhớp nháp, chồng nào rồi cũng sẽ chẳng ra gì. Thế nhưng, nếu tôi nghe cô ta như vậy, thì tôi cũng có thể nghe mọi người như vậy hay sao? Anh chàng Adam tội nghiệp này có thể gặp phiền toái với tôi hay sao? Có lẽ tôi không nên mừng chẳng? Cô ta chỉ bới bèo ra bọt thôi chẳng?

Tôi tiễn cô ta ra ga, màn sương nhẹ phủ trên cánh đồng. Tiếng cồng kêu loảng xoảng. Ela vẫy tay về phía Ula, nói to:

- Tạm biệt! – Rồi cô ta nói: – Cậu thích thật đấy, tất cả mọi người đều quen biết nhau. – Cuối cùng cô ta lại thốt lên: – Ở đây thích thật.

Xin cách đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thụ

- 25 -

TÔI NÓI DỐI CHÚT XÍU

Chiều tối Adam gọi điện. Anh bảo rằng nhớ. Tôi bảo tôi cũng vậy. Anh hỏi tôi có check mail hay không. Được thôi, tôi sẽ làm cho anh vui. Tôi nói rằng có, đã xem. Như vậy đó, tôi nói dối chút xíu, nhưng làm vậy liệu có hệ trọng lắm không? Sao anh cứ nằng nặc bắt tôi phải làm cái việc ngu ngốc ấy nhỉ? Tôi thử vào mạng, nhưng không được, thật đáng tiếc.

* * *

Adam đến. Anh ghì tôi chặt đến nỗi thiếu chút nữa thì xương sườn chui vào mõ thừa cân của tôi.

- Em sao rồi ? – anh hỏi ngốc nghếch.

- Tốt lắm, – tôi trả lời và ước ao anh đừng cho tôi là đứa trẻ sơ sinh. Có điều đàn ông vốn không bình thường.

- Lạ Chúa, anh mừng quá! – và anh bắt đầu hôn tôi như chưa bao giờ được hôn.

Say đắm thế là còn ít, tôi biết ới chuyện có thể liên quan đến việc hôn nhau vân vân. Nhất là khi đã tiến xa.

- Em có muốn nói chuyện đó hay không nào?

Ngốc thật, tôi đang thấy anh vui cơ mà, anh cũng đang thấy tôi vui cơ mà, thế còn phải nói chuyện gì nữa nào! Chúng tôi đã có một buổi tối cực kỳ thoải mái. Chỉ ngủ hai tiếng rưỡi đồng hồ. Ôi, mẹ ời, giá mà mẹ biết được... Ôi bố ời, con không nhớ...

* * *

Sinh nhật tôi! Mọi người đến đông đủ. Manka hơn hờ đi cùng chàng, Grzesiek cùng Agnieszka, Krzysztof, nhà toán học, bạn gái thời thơ ấu và ba mươi tám người khác. Có cả cô gái cưỡi ngựa trắng nữa, cô bé qua lại suốt cả mùa hè và thường vẫy tay chào tôi. Ngay lập tức tôi nghĩ đến điều ước. Tôi sẽ không nói là gì đâu.

Adam chiếm được cảm tình của cả hội, anh rót rượu, trò chuyện tự nhiên với mọi người và công nhận tôi nói đúng, rằng hôm nay Ewa cực xinh! Như thế là quá đáng. Trong phần còn lại của tối nay tôi sẽ là một con chó cái ác độc, dữ tợn cho mà xem. Anh có thể phủ nhận cơ mà. Nhưng Adam, thay vì bức mình với những lời chế giễu của tôi về đề tài đàn ông, đã cười hô hố và tán dương một cách trơ trẽn tính hài hước của tôi. Quả là rất hay khi tôi đã không đồng ý tổ chức sinh nhật của tôi chỉ có hai người.

Tôi nhớ, Cựu chồng rất bức tôi khi tôi kể chuyện tiểu lâm cho bạn bè nghe, câu chuyện đại loại thế này: Một cô vợ đi cùng chồng đến gặp bác sĩ và ca cẩm: “Thưa bác sĩ, chồng tôi không chịu ngủ với tôi”. Bác sĩ bảo cô vợ ra đời ngoài hành lang rồi nói với anh chồng: “Anh biết không, sẽ chẳng hay chút nào nếu anh không chịu ngủ với vợ anh, vì làm vậy vợ anh chết mất”. Anh chồng ra ngoài hành lang với vợ, cô vợ nhảy chồm lên và hỏi: “Sao, bác sĩ đã phán những gì với anh?” Anh chồng phẩy tay, nói: “Bác sĩ phán rằng, em chết là cái chắc!”

Cựu chồng không nói với tôi nửa lời ba ngày liền, vì tôi đã nói xấu anh ấy trước mặt mọi người. Bức mình, tôi lục lại trí nhớ vốn không phục tùng tôi và kể câu chuyện tiểu lâm này. Tất cả mọi người cười. Còn Adam làm gì? Anh bước lại gần tôi, ôm lấy tôi một cách trơ trẽn rồi nói:

- Vậy thì em sẽ sống muôn đời!

Và thế là tất cả mọi người cười tôi!

Chưa hết, Grzesiek còn nói với Adam câu ngớ ngẩn như thế này:

- Cậu phải cẩn thận với cô ta, thợ thiến đấy.

Ôi, tôi lĩnh cả đồng lời chê cười trong ngày sinh lần thứ ba mươi bảy của mình. Tôi bị xúc phạm. Như mọi khi, không ai chịu đứng ra bênh vực tôi. Tôi muốn vùng ra khỏi tay Adam, nhưng anh giữ chặt tôi, nhà xã hội học nói:

- Chính vì vậy mà mình quý cô bạn của cậu. Có điều mình không thuộc loại đàn ông cho phép thiến đi cái gì đó đâu.

Tôi vùng ra khỏi tay Adam và chạy vào bếp, tôi ghét cay ghét đắng anh ta. Còn anh ta đi theo tôi vào bếp, hôn tôi trước khi tôi có thể nói gì đó. Thô lỗ quá đi mất, ôi trời, sao anh ta lại hôn tôi, đồ quỷ, tôi đang có khách cơ mà, lẽ ra lúc này chúng tôi có thể chỉ có hai người với nhau, đang hoàng uống sâm banh và làm gì tùy thích, khi nào họ ra về, họ đã ngồi nửa giờ đồng hồ rồi, nhìn chung con người ta không cảm nhận được thời gian, địa điểm, hành động, phản ứng, tại sao người đàn ông này lại tác động mạnh đến tôi như vậy, nói chung tôi không thích anh ta để tay trên ngực tôi, lại còn ghì chặt tôi, mọi người nhìn thấy kìa, vú tôi căng cứng thế này, thế nhưng anh đừng buông em ra, chỉ một chút nữa thôi, mà họ đang rất thoải mái vui vẻ với nhau, không cần chúng ta...

Ô, đúng... Quả là một lễ sinh nhật tuyệt vời.

* * *

Tôi thỏa thuận với Adam:

Hàng ngày tôi sẽ nấu ăn theo yêu cầu của anh, bởi quan hệ của chúng tôi là quan hệ bình đẳng, chúng tôi hỗ trợ nhau và thay phiên nhau.

Không có công việc chỉ dành cho đàn ông hoặc chỉ dành cho đàn bà. Nhưng Adam sẽ làm những công việc nặng nhọc, bởi tôi là phụ nữ. Thỉnh thoảng Adam sẽ lau cửa sổ, còn tôi sẽ không đụng vào xe ô tô khi phải thay bánh, kiểm tra kỹ thuật, đẩy xe bị sa lầy. Tôi không phải dọn nhà tắm sau khi Adam dùng xong. Tôi sẽ không đụng vào máy cạo râu của anh, trừ phi máy của tôi hỏng.

Tôi có thể mặc chiếc áo sơ mi xanh của anh, vì tôi mặc hợp hơn anh, với anh chiếc áo này quá chật, nhưng anh sẽ không mặc đồ của tôi, chẳng hạn như: mấy đôi tất dày mua ở Zakopane. Và không bao giờ,

nhưng là không bao giờ khi tôi chưa cho phép, đụng vào máy tính của tôi. Và không bao giờ được dối trá. Vì một sự thật tệ hại nhất thì vẫn tốt hơn một sự dối trá tốt đẹp nhất. Tôi không bao giờ muốn mình bị lừa dối nữa.

Adam cười mãi. Anh bảo tôi đàm phán cực tài – phải thế này, phải thế nọ, thế nhưng trong phụ lục của bản thỏa thuận thì lại viết tôi có thể làm khác đi thế này thế nọ, còn anh thì không.

Thứ Sáu tới anh sẽ chuyển hẳn về đây. Mang theo đồ đạc. Tạm thời chúng tôi quét vôi gian bếp, thợ chữa nước sẽ đặt lại bồn rửa bát, vì phải kê thêm cái bàn, đồ đạc của Adam sẽ cho vào phòng khách. Còn nhà của Adam sẽ cho thuê.

* * *

Thứ Năm thì xảy ra tai họa. Thế là xôi hỏng bỏng không. Tôi đã biết mà, đàn ông là vô vọng. Adam chẳng khác gì Cựu chồng của tôi. Còn tôi hơn cả Hirek. Tôi không muốn nói cho ai biết cả. Sẽ không bao giờ tôi tin một ai cả.

* * *

Giá như đêm thứ Năm, ngay sau khi dọn bếp, chúng tôi không sang nhà Ula và Krzys ăn đồ nướng thì mọi chuyện chắc đã khác. Nếu Krzys đặt cá lên lò nướng, thay vì món lườn gà, thì chắc tôi đã là một người đàn bà mắn phúc một cách vô tình. Cùng với những ảo tưởng. Thế nhưng, chúng tôi chuyển bàn ghế xong vào lúc mười giờ đêm. Krzys gọi điện và bảo rằng hai vợ chồng đang ngồi ngoài sân. Chúng tôi vẫn chưa có nước trong bếp vì ông thợ nước quên nối cái gì đó. Ông nối hay cắt thì phải. Thế là Krzys gọi chúng tôi sang bên đó cùng ăn tối. Khi đặt lườn gà lên bếp nướng, Ula nói với Adam:

- Từ nay cậu sẽ nướng. Jutka là chuyên gia làm món thịt gà cực ngon. Chẳng hạn, thịt gà nấu dưa, thịt gà sốt vang, thịt gà xào mùi tây với mận khô, rắc hồ tiêu và món gà nhồi thịt băm...

- Giống con gà đêm Giáng Sinh chứ gì? – Adam nói như hỏi.

Ula không để ý đến câu nói này, nhưng đáng tiếc tôi lại để ý.

- Anh vừa nói cái gì vậy hả? – tôi hỏi. Giá lạnh tràn vào cái sân này,

vào vườn tược của chúng tôi, cây cối, đồng ruộng, chim trĩ. Cả trần gian tê tái, lạnh thấu tận xương tủy tôi.

- Em muốn gì nào? – Nghe giọng tôi, mắt Adam mất đi vẻ dịu dàng. – Anh có thể không nói gì nữa...

Tiếc rằng, tôi không thể kiềm chế. Tôi không cần để ý đến việc Ula và Krzys đang ngồi bên cạnh. Tôi nhìn thẳng vào mắt Adam. Anh ta nhìn xuống đất.

- Tôi hỏi anh, anh vừa nói gì vậy? – giọng của tôi sắc đến nỗi có thể thái thật ba chỉ thành những lát mỏng tang. – Con gà nào?

Krzys sực nhớ phải đi gọi điện ngay tức khắc cho ai đó, Ula cũng đứng dậy, để đặt nước pha trà ngay lập tức, vì bỗng dưng cô bạn khát nước kinh khủng.

Adam không nhìn vào mắt tôi. Mọi chuyện rõ như ban ngày. Anh ta đã lục lại máy tính của tôi. Đã đọc tất cả. Tất cả các bức thư của tôi và các bài báo của tôi. Tất cả các tiểu phẩm của tôi. Các bức thư gửi Xanh Lơ. Nguyên tắc quan trọng bậc nhất của tôi đã bị vi phạm: anh ta dối trá. Con tim tôi đã vỡ làm đôi. Thậm chí thành triệu triệu mảnh. Làm sao tôi có thể chung sống với một người khi người này chưa ở với tôi mà đã lạm dụng lòng tin của tôi?

Tôi đứng dậy. Adam cũng đứng dậy. Ula và Krzysztof không gọi với theo chúng tôi. Tosia đã ngủ. Con Borys nhìn tôi rồi chui tọt vào gầm bàn bếp.

Tôi bảo với Adam rằng tôi bực mình, nhưng không sao. Rất tiếc tôi không thể cố chung sống với một người đàn ông lừa dối tôi. Rằng anh ta thừa biết, đây là điều tệ hại nhất anh ta đã gây ra cho tôi, bởi rốt cuộc anh ta đã nắm được đời tư của tôi. Rằng mọi chuyện khác tôi sẵn sàng tha thứ, nhưng dối trá thì không. Không, không, không! Một khi ở trong nhà của mình mà tôi không thể có quyền hành... rằng tôi không nghĩ nếu chúng tôi bắt đầu từ dối trá, thì... vân vân, vân vân.

Giọng tôi mỗi lúc càng nghẹn lại. Tôi có cảm giác chỉ lát nữa thôi là tôi tắc thở. Nói thêm một lời nữa thôi, rồi tôi chết.

Adam tiến lại gần tôi và nói:

- Anh sẽ giải thích tất cả cho em...

Thế là tôi nổi tam bành. Tôi nói rằng tôi ngấy đến tận cổ cái trò giải thích. Rằng tôi chỉ là một con người và tôi muốn được đối xử như một con người. Rằng anh ta đã phản bội tôi hơn bất kỳ ai trên thế gian này và không bao giờ tôi muốn nhìn thấy mặt anh ta nữa.

Và lúc đó, thay vì giải thích điều gì đó bất chấp mọi chuyện, lần đầu tiên anh ta cao giọng với tôi và hét lên:

- Anh biết mà, em vẫn mơ về gã hoàng tử cưỡi ngựa trắng quái quỷ nọ! Còn anh không phải là một gã hoàng tử quái quỷ như vậy! Không ai có thể thỏa mãn kỳ vọng của em. Kể cả anh. Em không để cho anh nói, trong khi anh muốn nói hết với em, em không nhìn thấy gì cả ngoài cái rốn của mình. Có thể khi em đã bình tâm trở lại chúng mình sẽ nói chuyện. Anh nói thêm, chính em đã lừa dối anh, khi em bảo rằng em đã kiểm tra e-mail! Cho nên, khi nào em quyết định nói chuyện như hai người lớn với nhau thì hãy gọi điện cho anh!

Tôi vẫn còn đang nghĩ, anh ta sẽ không quyết định ra đi. Tôi không rời chỗ. Thế là cái kim trong bọc đã lòi ra. Anh ta sẽ quở trách tôi bằng chính những mơ ước và những lời thổ lộ của tôi trong những lá thư tôi gửi cho Xanh Lơ, và như đã biết, cũng là do nhầm lẫn mà gửi! Và đổ cho tôi đã điều toa! Trong một chuyện nhỏ như vậy! Xin cách đàn ông!

Và anh ta đã ra về!

Tôi ngồi như người bị liệt. Ula băng qua khoảng sân nhỏ đi vào nhà. Con Borys vẫn rúc dưới gầm bàn.

- Chuyện gì hành hạ cậu vậy? – Ula hỏi.

Tôi ra bếp lấy chai sâm banh mà tôi cùng Adam đã mua cho ngày mai. Bật nút. Tôi mang ra hai cái ly pha lê mua của một người Nga ở ngoài ga.

- Cạn ly đi, – tôi nói, rót sâm banh vào ly, – mình bắt đầu cuộc sống mới.

Rồi tôi khóc òa lên, tiếc thay.

Xin cách đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thự

- 26 -

TÔI ĐÃ BIẾT NGAY TỪ ĐẦU MÀ

Như vậy mối tình vĩ đại của tôi đã chấm dứt. Một mối tình chín chắn. Một mối tình không thể vấp ngã trên bất kỳ lối rẽ nào nữa, bởi nó biết, cần phải tránh cái gì. Tosia bảo không ngờ nó lại có một người mẹ ngốc nghếch như vậy. Tôi khóc òa lên. Ula bảo tôi xử sự không bằng đứa trẻ con – tôi khóc òa lên. Mẹ tôi gọi điện và hỏi có gì mới không – tôi khóc òa lên. Mẹ tôi sốc. Bố tôi gọi điện và hỏi tại sao mẹ lại sốc, nhưng tôi không thể nói với bố, tôi khóc òa lên. Em tôi gọi điện, bố tôi đã gọi cho nó, để hỏi chuyện gì đã xảy ra. Tôi không thể nói với nó, tôi khóc òa lên. Em trai tôi sốc. Adam không nói gì, vì có gọi điện đâu.

* * *

Tôi nằm bên cạnh con Borys, khóc mãi không thôi. Tại sao anh ta lại có thể hèn hạ như vậy nhỉ? Thậm chí không thèm gọi điện? Anh ta không yêu tôi. Đúng là không yêu tôi. Tôi đã biết ngay từ đầu mà. Tosia bước vào phòng, nhìn thấy tôi đau khổ. Nó nói:
- Mẹ đừng đùa với con chó, làm nó cứ phe phẩy cái đuôi.
Tôi không hiểu.

* * *

Hôm nay tôi nhìn thấy xe của anh đỗ trước nhà Ula. Sau đó Ula bảo cô muốn nói chuyện với tôi, nhưng tôi bảo cô, nếu nói chuyện về Adam thì chúng ta chẳng có gì để mà nói cả. Và tôi khóc òa lên.

* * *

Tôi không ngủ nổi. Tôi không ăn nổi. Hết bị phản bội là y như rằng tôi sút cân. Chưa có ai làm tôi đau khổ nhiều như Adam. Thôi thì thầy kể chuyện anh ta đọc trộm các file riêng tư của tôi, ít ra anh ta có thể được miễn nguyên. Nhưng bây giờ thì thấy rõ, anh ta kiếm cớ để cắt đứt. Anh ta sợ quan hệ. Đúng một ngày trước khi dọn nhà. Vậy xác suất là bao nhiêu!
Tôi căm thù đàn ông.

* * *

Tôi chống chéng đến hai giờ sáng. Không ngủ được, tôi trở dậy, làm một ổ bánh mì kẹp thịt. Không chút ngon miệng. Tôi quăng cho con Borys. Tôi không đọc nổi. Tôi bật máy tính, tôi chơi trò bật bóng. Một trò chơi tuyệt vời cho tâm trạng của tôi lúc này. Trò chơi duy nhất thích hợp. Lúc ba giờ sáng, tôi thử vào mạng. “Thư mới: bảy. Thư chưa đọc: bảy”.

Lạy Chúa, tôi đã gây ra chuyện gì?

Thư đầu tiên: Xanh Lơ:

Quả tình là tôi rất cần gặp chị. Xin chị hồi âm.

Thư thứ hai, Xanh Lơ:

Thưa chị Judyta, tôi không muốn lạm dụng tính kiên nhẫn của chị, thế nhưng, có lẽ sẽ tốt cho cả hai chúng ta, nếu chúng ta quyết định gặp nhau.

Ồi, Xanh Lơ, thế giới quanh anh có lẽ là thế giới khác. Cùng với bệnh đa nghi về chuyện vợ con, ít ra anh là một người có lương tâm. Ít ra đã là một kẻ trung thực.

Thư thứ ba, Xanh Lơ:

Tôi quen một người phụ nữ kỳ lạ. Tôi có thể chia sẻ với chị chuyện này được không? Nếu không, xin chị hồi âm.

Thư thứ tư, Xanh Lơ:

Tôi quen một người phụ nữ kỳ lạ có tên là Judyta.

Ồ, giống tên tôi...

Tôi phải làm gì để không mất người phụ nữ này?

Thư thứ năm, Xanh Lơ:

Jutka, anh không hiểu tại sao em không muốn nói chuyện với anh, anh không muốn giữa chúng mình với nhau có những chuyện không rõ ràng. Hay là như vậy sẽ dễ hơn. Những bức thư về chuyện bội tình là do anh viết.

Đồ ngốc. Đương nhiên ta biết là không phải ta, chỉ có nhà người, Xanh Lơ, kẻ Hoang Tưởng.

Anh đã tiến hành một cuộc thăm dò để xem dư luận xã hội tán thành tới mức nào, chẳng hạn chuyện ly dị. Và kết quả là đàn bà và đàn ông phản ứng khác nhau. Anh viết thư gửi ba mươi hai tòa soạn. Với tư cách là một người đàn ông bị phản bội và một người đàn bà bị phản bội. Đó là một thí nghiệm lý thú. Thay mặt tòa soạn, em đã trả

lời hoàn toàn khác đối với thư của đàn ông và đối với thư của đàn bà. Ngoài ra, điều này thật lý thú, tùy thuộc vào giới tính, nam giới và nữ giới phản ứng khác nhau như thế nào trước thái độ khác nhau.

Anh thích những bức thư của em. Anh rất muốn làm quen với em. Tiếc rằng anh không có cơ hội trở thành phóng viên cho tòa báo của em. Anh tìm cách bắt liên lạc với em, rốt cuộc anh kiếm được một hợp đồng tại tòa soạn của em – anh bạn nhà tâm lý học, người tư vấn cho bạn đọc của báo em, đã giúp anh.

Anh đã tốn khá nhiều công sức trong chuyện này. Liệu bây giờ em có hiểu anh rất cần em hay không? Anh không hiểu tại sao em cắt cầu anh, khi anh muốn nói với em chuyện đó. Anh hy vọng chúng mình sẽ có thể kết bạn với nhau. Thực ra anh không đến nỗi khùng khiếp đâu. Thậm chí vợ cũ của anh cũng có thể khẳng định điều này. Hay là em mù mịt đầu óc do đã gửi nhầm bức thư cho anh. Nhưng như thế lại hóa hay. Anh cảm thấy mình như một người đàn bà. Và có lẽ anh đã yêu em. Nhưng không phải như một người đàn bà.

Thư thứ sáu, Xanh Lơ:

Anh yêu em, anh yêu em, anh yêu em. Ngày mai anh quay lại.

Thư thứ bảy, Xanh Lơ:

Anh hiểu, tạm thời em không muốn nói chuyện đó. Vậy khi anh chuyển máy tính của anh tới nhà Em, thì anh có thể thi thoảng gửi cho Em một cái gì đó rất đáng yêu được không? Chẳng hạn, lên kế hoạch tối nay anh sẽ cùng em làm gì? Một điều gì đó thật kích thích! Anh gửi lời chào Tosia, Borys, Zaraz, Potem, Znajda và anh không biết từ hôm qua liệu em có kiếm thêm được con vật nào nữa không, cho nên nói tóm gọn, anh gửi lời chào cả nhà.

* * *

Tôi mù mịt đầu óc. Tôi chẳng hiểu gì cả, tôi chẳng hiểu gì cả, tôi chẳng hiểu gì cả. Tôi rót một ly cô nhắc. Sau đó tôi rót một ly Ouzo mang từ Cyprus về. Tôi không hiểu!

Nhưng tôi đúng là một con ngốc! Mất sạch rồi. Anh ta biết tôi vô vọng như thế nào. Và tôi dối trá. Anh ta đúng. Lúc nào anh ta cũng đúng. Tôi thích con ngựa trắng, ngoài ra tôi không thấy gì khác nữa! Tôi

không thể viết thư cho anh ta. Tôi không thể gọi điện cho anh ta. Đồ xuống sông xuống biển hết cả rồi. Thế là chấm hết. Anh ta sẽ không tha thứ cho cái sự ngu ngốc này của tôi. Và tôi lại còn xúc phạm anh ta. Và tôi đã đuổi anh ta. Và tôi đã nói là tôi không yêu anh ta. Ôi, mẹ ơi, và đó là Xanh Lơ! Xanh Lơ chính là Adam. Adam Xanh Lơ, em sẽ làm cho anh món gà đêm Giáng sinh và tặng anh cả triệu quả chuông con, và tất cả... nhưng mà em sẽ không gọi điện đâu.

Làm sao tôi có thể gọi điện lúc bốn giờ sáng được. Nhưng lúc bốn giờ sáng tôi có thể uống Ouzo. Ngon. Rất rất ngon. Con người ta hề uống một chút Ouzo thì thậm chí có thể gửi e-mail. Lúc năm giờ sáng, tôi nhận ra dòng chữ ở bên trên màn hình: “thư trả lại”. Ờ, biết làm sao, làm một chút Ouzo nữa, thế là lại bình thường, như không có chuyện gì xảy ra. Tôi sẽ gửi, thế nhưng chỉ một câu ngắn gọn, câu sẽ làm tôi mãi mãi hổ thẹn, anh ta sẽ không bao giờ quay lại, bởi đó không phải là người đàn ông đang làm bạn với người đàn bà giả dối thừa cân, gặp phiền toái với thợ chữa nước và với lông trên vú chó, trên vú chó, hẳn là như vậy. Đây phải là câu cực kỳ thông minh và hay:

Adam Xanh Lơ ơi, anh chó có hòa tan trong mưa...

Lúc bốn giờ rưỡi sáng, tôi thấy trên màn hình dòng chữ: “Nếu bạn gửi e-mail thì thư đó sẽ nằm trong thư mục ‘Hộp thư gửi’ và sẽ được gửi đi sau khi bạn chọn lệnh ‘gửi và nhận’ ”. Tôi ấn OK. Và tôi uống một chút Ouzo. Bây giờ trên màn hình của tôi có dòng chữ dài gấp đôi: “Trong ‘Hộp thư gửi’ của bạn đang có những thư chưa gửi, bây giờ bạn có muốn gửi những thư đó đi không?”

Ô, cái này tôi không biết. Tôi không nên gửi những thư đó đi. Tôi đã hủy tất cả. Tôi luôn hủy tất cả. Tốt thôi, khi Cựu chồng đã đến với Jola. Đến nhà người đàn bà không béo. Anh ta đã làm đúng, anh ta không phải là thằng ngu đâu. Anh ta chẳng ngu chút nào. Tôi có thể uống một chút Ouzo. Rượu thơm mùi hoa hồi và mùi đảo Cyprus. Tôi yêu đảo Cyprus. Tôi yêu Xanh Lơ. Tôi sẽ yêu anh mãi mãi, yêu cho đến khi nhắm mắt xuôi tay và rồi anh sẽ biết, rằng tôi yêu anh đến nỗi tôi ngu ngốc như thế này.

Tôi ấn OK. Tôi vào mạng được ngay. Tôi thật tinh ranh... Vì đang

năm giờ sáng. Thêm một ngụm Ouzo nữa là tôi có thể ngủ luôn. Vì ngày mai là Chủ nhật. Ouzo uống trước Chủ nhật không hại gì...

* * *

Lạy Chúa, ai gọi chuông to như vậy? Ôi mẹ ơi, con không bao giờ uống rượu hồi nữa đâu, ai gọi sớm như vậy? Đó không phải là chuông điện thoại! Tôi nhào ra khỏi giường. Căn phòng chao đảo về bên trái rồi lại về bên phải. Đó là chuông gọi cổng. Lúc trời tờ mờ sáng ư? Vào Chủ nhật ư? Tôi nhìn đồng hồ. Đã một giờ chiều. Tôi vào bếp. Tại sao Tosia không ra mở cổng và bảo rằng tôi đã chết rồi?

Nhưng hôm nay Tosia có trận đấu bóng chuyền lúc mười một giờ. Nó đi rồi.

Tôi say. Tôi say bí tỉ. Tôi đang say, tôi đang say. Tôi nấp sau tủ. Tôi nhìn lại một lần nữa. Adam đang ngồi trên yên ngựa. Một cô gái đầu đội mũ không vành, một tay giữ dây cương và một tay cầm roi.

Ảo ảnh rồi. Không có những con ngựa trắng. Có những con chuột bạch. Sẽ không bao giờ tôi uống rượu nữa đâu. Tôi chậm rãi đi ra tiền sảnh. Chuông reo. Tôi bị ảo thính. Bởi ảo ảnh không thể gọi chuông cửa. Tôi quay vào bếp.

Cả ba đứng ngoài kia. Con ngựa trắng, cô gái một tay cầm roi và một tay giữ dây cương, anh. Ba ảo ảnh.

Tôi ấn nút mở cổng. Họ bước vào. Cả ba. Tôi mở cửa.

Adam xuống ngựa. Có lẽ lần đầu tiên trong đời anh cưỡi ngựa. Con Borys mừng rỡ nhảy chồm vào cửa, đuôi cuộn tròn, lao thẳng vào chân tôi khi tôi đang kiếm tìm sự trợ giúp trong cuộc tháo chạy hốt hoảng. Tôi ngã xuống cỏ. Mặc áo ngủ. Vào lúc một giờ chiều. Cạnh

người phụ nữ không quen biết. Một ít đất thơm mùi rượu hồi rơi vào người tôi.

Adam nâng tôi dậy, rồi hôn. Lạy Chúa, anh đừng hôn tôi, kể cả khi tôi đánh răng tám mươi lần. Cô gái cầm cương cười. Cô gái xinh!

- Nào, bây giờ thì em có con ngựa trắng của mình rồi đó. Cô chủ lịch thiệp đến nỗi đã đồng ý cho mượn con ngựa một lúc. Nhưng đây là lần cuối cùng, anh thề, anh vô cùng cảm ơn, cô chủ cười, có lẽ cô ta nghĩ mình đang tiếp xúc với những kẻ ngớ ngẩn.

Tôi giữ chặt Adam, anh đừng có định lịch thiệp với cô chủ này, không đâu, càng mừng tôi càng muốn uống, lạy Chúa, tôi ngu ngốc biết nhường nào.

Con ngựa đi ra. Con Borys bắt đầu sữa, chưa bao giờ nó sữa to như vậy, tôi cần phải uống một chút nước ngọt, Adam ôm ngang thắt lưng tôi, rất may, tôi đã gầy đi chút ít, và anh nói:

- Một cô gái thật dễ thương, đúng không?

Hai mắt anh như đang cười.

Cô gái dễ thương nào! Nhất định không dễ thương đâu, thậm chí có thể đã bị mắc bệnh đậu mùa, hay tốt hơn hết cô ta hãy bị bệnh hủi, và nói tóm lại đừng có xinh như thế nữa, và tôi cầu chúc cho cô ta bảy điều phúc, bảy điều phúc vĩ đại nhất.

* * *

Giáng sinh. Mẹ và bố đến chỗ em trai tôi, hân hai người yêu quý nó lắm. Bố mẹ tôi đi vì cho rằng không cần phải lo cho tôi nữa, và nghĩ một khi tôi tự lo cho mình được rồi thì bố mẹ tập trung cho con trai. Đòi vốn không công bằng.

Chúng tôi đã ăn xong bữa tối – đây là bữa tiệc Giáng sinh chung đầu tiên của chúng tôi. Bây giờ Ula cùng Krzys và hai cô con gái của họ

kéo sang nhà tôi. Mang theo cả đàn ghi ta nữa. Chúng tôi sẽ ngồi bên cây thông Noel và chiếc bánh phomat, hát thánh ca. Căn phòng ấm áp, lò sưởi rực hồng, chiếc bánh phomat đặt trên bàn. Một chiếc bánh ngon lành – làm bằng bơ tươi nguyên, trứng gà quê, phomat béo v.v...

Adam say sưa. Krzys chơi ghi ta. Adam mở chai vang đỏ.

Ula đi theo tôi vào bếp và nói:

- Thế mà cậu đã thề là xin cạch đàn ông, và rằng tất cả đàn ông đều cùng một giuộc!

Cô bạn có ngốc không nhỉ?

Anh ấy khác tất cả mọi đàn ông cơ mà.

Xin cạch đàn ông!

Dịch giả: Lê Bá Thụ

Lời người dịch

Xin cạch đàn ông! Nghe câu này chắc giới mày râu rủa nhau ngất xỉu. Thế mà Judyta đã tuyên bố xanh rờn như vậy đó. Mà đâu chỉ có vậy. Người đàn bà này còn chưa thêm một câu nghe rợn cả tóc gáy: *Tất cả đàn ông đều cùng một giuộc*. Cô Judyta là ai mà dám bạo mồm tuyên bố như vậy? Xin thưa: Cô Judyta là nhân vật chính của cuốn tiểu thuyết bạn đang cầm trên tay.

Judyta 37 tuổi, bị chồng bỏ. Chồng cô, Tomasz, đi theo một người đàn bà khác có tên là Jola. Judyta là biên tập viên của một tờ tạp chí phụ nữ, phụ trách chuyên mục trả lời thư bạn đọc. Sau khi chồng bỏ, Judyta mua đất, làm nhà tại một làng quê cách Warszawa chừng ba mươi cây số. Ngôi nhà mới xây đã trở thành tổ ấm cho hai mẹ con Judyta và Tosia. Cô bắt đầu cuộc sống mới.

Trong tiểu thuyết *Xin cách đàn ông!* nữ nhà văn Katarzyna Grochola đã đề cập đến một vấn đề xã hội cực kỳ quan trọng – vấn đề hạnh phúc gia đình, được cấu thành chủ yếu bởi quan hệ vợ chồng, quan hệ giữa bố mẹ và con cái. Đặc biệt tác giả đã dám đối mặt với một vấn đề nổi cộm, bức xúc hiện nay – vấn đề ly dị, mà ở Ba Lan (và có lẽ không chỉ ở Ba Lan) đã lên tới con số mười phần trăm, một con số thật đáng lo ngại. Có thể nói, mỗi vụ ly dị là một trận cuồng phong phá tan ngôi nhà hạnh phúc. Nguyên do ly dị thì muôn màu muôn vẻ, nhưng thường là *tại anh tại ả, tại cả đôi bên*. Có điều đáng tiếc, lắm khi những luồng gió hợp thành trận cuồng phong nói trên chỉ là những chuyện vặt vãnh thường ngày, chẳng đâu vào đâu, do cố chấp, do thiếu cảm thông, không biết nhường nhịn, không biết mình biết ta trong cuộc sống vợ chồng. Chúng ta hãy nghe cô Judyta nói: *“Tại sao tôi lại vớ phải một ông chồng thích ngủ trong phòng lạnh? Cắm hút thuốc trên giường? Cả đọc sách nữa? Tại sao ánh đèn lại làm phiền anh ta?” “Cuộc sống vợ chồng của tôi chủ yếu bao gồm: không hút thuốc trên giường, không ăn trên giường, không uống trên giường, không đốt lò sưởi trong phòng ngủ, vì như vậy khỏe người. Những chuyện chúng tôi đã không làm nhiều hơn cả những chuyện đã làm. Tôi chẳng nên lấy làm lạ đến thế khi cuộc sống vợ chồng của tôi có kết cục như vậy.”*

Tiểu thuyết *Xin cách đàn ông!* chứng tỏ nghị lực của một người phụ nữ bị chồng ruồng bỏ. Chồng ruồng bỏ, đau khổ thật đấy, khốn khó thật đấy, nhưng không phải vì thế mà đời nát tan, trái lại một cuộc sống mới bắt đầu. Song để vượt lên chính mình, để có cuộc sống mới, người phụ nữ phải “đổ mồ hôi, sôi nước mắt”, phải tự mình cáng đáng hết thảy mọi việc, kể cả việc xây nhà, vốn là công việc nặng nhọc của đàn ông. Sau mỗi lần thất bại “quả bom nghị lực” của Judyta lại bùng nổ, đem tới cho cô sức mạnh mới. Cô không sợ thất bại, vẫn không từ bỏ giấc mơ hoàng tử cưới ngựa trắng sẽ có ngày xuất hiện trước cửa nhà mình. Tại sao không? Con người ta ai cũng có quyền mơ ước, bởi chính ước mơ cho ta thêm nghị lực, làm cho đời đẹp hơn và thi vị hơn. Nhưng điều quan trọng là phải biết nắm lấy vận mệnh của mình và dám đương đầu với thử thách, cam go. Judyta đã dám làm như vậy và cô đã được đền đáp. Cô xây được nhà mới, lo được cho con gái học hành tử tế, cô thành công trong công tác với tư cách là một biên tập viên, thậm chí còn được khen thưởng, và cô lại làm đẹp, lại yêu... Judyta đã không “cách đàn ông”,

cô “*nói dzậy mà không phải dzậy*”. Cuộc tình với Hieronim đầy rủi ro, nhưng cuộc tình với Adam thì lại như là trời cho. Lần này xác suất vận may rơi trúng vào cô. Adam là một nhân vật khá thú vị. Một người đàn ông kỹ tính và rất “chịu chơi” trong tình yêu, người đã biến giấc mơ về “chàng hoàng tử cưỡi ngựa trắng” của Judyta thành hiện thực. Chính Adam đã khiến Judyta ngỡ ngàng và cũng chính người đàn ông này đã khiến Judyta phải tự bao biện: *Anh ta khác tất cả mọi đàn ông cơ mà*. Cuộc tình của Judyta và Adam là cuộc tình “*rổ rá cạp lại*”, nhưng vẫn lãng mạn, nhiều nhung nhớ, lắm đợi chờ và có cả giận hờn, tựa mỗi tình đầu...

Cái cách tác giả xây dựng nhân vật Xanh Lơ thật là vô tiền khoáng hậu. Một người vợ bị chồng bỏ đi tư vấn cho một người chồng bị vợ bỏ. Những cuộc tranh luận giữa hai người lắm khi gay gắt, căng thẳng, nhưng những vấn đề họ đề cập lại rất tinh tế và lý thú. Xanh Lơ là ai vậy? Một ẩn số mãi tới cuối sách bạn đọc mới có được câu trả lời.

Trong cuộc sống, chúng ta ai cũng cần có bạn bè, và không thể sống thiếu bạn bè. Nhưng tình bạn như tình bạn của Ula với Judyta thì có lẽ ai cũng thêm muốn. Một tình bạn cao cả, vô tư, trong sáng, và chính nhờ tình bạn này mà Judyta thêm tự tin vượt qua cơn sóng gió của cuộc đời, cảm thấy mình không bị cô đơn. Thông qua nhân vật Ula và một vài nhân vật khác nữa trong tác phẩm, phải chăng tác giả muốn chứng minh một điều rằng, gì thì gì, trên đời này lúc nào cũng không thiếu những người tốt. Đó là cái rất cần cho cuộc sống của chúng ta.

Katarzyna Grochola nhiều lần đề cập đến vấn đề giáo dục con cái, quan hệ giữa bố mẹ và con cái ở các lứa tuổi khác nhau. Bố mẹ xử lý ra sao khi con cái bướng bỉnh, cãi nhau, đánh nhau, không biết nhường nhịn, không thật thà, bỏ học, yêu đương, xăm mình, đòi hỏi vô lý...? Bố mẹ xử lý ra sao khi con mình không đỗ tốt nghiệp trung học phổ thông? Những gì tác giả viết trong tác phẩm này cho thấy, bố mẹ phải hiểu kỹ con mình, rèn tính tự lập cho con cái. Hãy để con cái được “sở hữu” chính mình, được tự chịu trách nhiệm với những việc mình làm và tự chịu hậu quả. Không nên bao biện, cái gì cũng

làm thay con, tưởng là thương con, nhưng không phải vậy. Nói cho cùng, bố mẹ phải đổi mới chính mình, phải mạnh dạn thay đổi quan hệ giữa mình và con cái, thay đổi tư duy giáo dục và yêu thương con cái, phải có kỹ năng làm cha, làm mẹ, thậm chí phải học làm cha, làm mẹ. Bức thư của Judyta tư vấn cho người cha có con gái bị trượt kỳ thi tốt nghiệp phổ thông trung học khiến chúng ta, các bậc cha mẹ, phải suy nghĩ: *“Tuy vậy, có những chuyện cần phải cân nhắc, để tiện cho cuộc sống của mình và không gây khó cho cuộc sống của con... Anh hãy để cháu sống cuộc sống của mình! Không đồ tốt nghiệp chưa phải là ngày tận thế đâu. Nhưng ngày tận thế có thể lại là ý muốn kiểm soát sinh hoạt và hành vi của cô con gái đã lớn. Ý muốn bảo bọc tất cả mọi thứ trong cuộc sống và điều khiển hành vi của con, như thể nó vẫn còn là một cô bé năm tuổi. Theo tâm lý học và kinh nghiệm thực tế, con cái chỉ chịu ảnh hưởng của bố mẹ cho đến khi chúng khoảng mười lăm tuổi. Sau đó ta chỉ có thể hỗ trợ và yêu thương con, cho phép chúng sai lầm và trả giá cho những sai lầm đó... Anh có thể giúp con mình bằng cách thay đổi chính mình và thay đổi quan hệ cha con. Vì tình yêu không xuất hiện được trong vòng kiểm soát. Con gái của anh đang trưởng thành – thất bại đầu tiên đã ở phía sau nó. Phải làm gì sau thất bại đó, hãy để cho cháu lựa chọn.”*

Các bức thư trả lời bạn đọc của biên tập viên Judyta thật là đa dạng, bao gồm những vấn đề “thượng vàng hạ cám” của cuộc sống thường ngày, nhiều câu hỏi của bạn đọc rất thực tế, tế nhị, lắm khi hóc búa, nêu lên những vấn đề bức xúc của cuộc sống đương đại, song cũng lắm câu hỏi rất hồn nhiên, thậm chí ngây thơ và buồn cười, những cũng rất đời: *Làm thế nào để vú to thêm, để nó nhỏ đi, da đầu nên bôi loại kem gì, trên ba mươi tuổi nên đắp loại mặt nạ nào. Phải làm gì khi con gái hư và khi bị chồng phản bội. Tìm việc làm ra sao và làm sao để không bị coi thường. Kêu cứu ai khi chồng nát rượu. Ăn vận thế nào khi có thân hình tròn xoay như quả táo. Giấu đôi chân ngắn ngủn cách nào? Phải làm gì để chồng không bỏ đi với người đàn bà khác?*

Xin cạch đàn ông! để lại cho người đọc nhiều suy ngẫm về cuộc sống vợ chồng, cuộc sống gia đình. Bức thông điệp mà cuốn sách muốn gửi đến chúng ta là: Hạnh phúc luôn luôn nằm trong tầm tay

của chúng ta, có điều chúng ta phải biết nắm bắt và khi đã nắm bắt được thì đừng để nó tuột khỏi tay mình. Người ta so sánh tiểu thuyết *Xin cách đàn ông!* với *Nhật ký tiểu thư Jones* của Fielding Helen, người ta coi Judyta là tiểu thư Jones của Ba Lan. Judyta cũng là người phụ nữ thời nay ở Ba Lan – dám nghĩ, dám làm, dám mạo hiểm, không sợ thất bại. Với giọng văn khá độc đáo, giàu tính hài hước, với những triết lý sống thú vị, với những nhân vật đầy tính cách, câu chuyện mà Judyta kể cho chúng ta có sức cuốn hút mạnh mẽ từ đầu đến cuối. Trả lời câu hỏi: “*Trong nhân vật Judyta có bao nhiêu phần trăm là Katarzyna Grochola?*” cô nói: “*Nhiều, rất nhiều là đằng khác, chỉ có điều Judyta 37 tuổi*”. Như ta biết, cũng giống như nhân vật Judyta của mình, Grochola đã ly dị chồng, tự mua đất làm nhà ở ngoại ô Warszawa, nuôi dạy con gái, và vui thú với các vật nuôi trong nhà...

Ngay sau khi ấn hành, tiểu thuyết *Xin cách đàn ông!* đã được bạn đọc toàn Ba Lan háo hức tìm đọc, 200 nghìn bản đã đến tay bạn đọc trong một thời gian ngắn và từ đó đến nay cuốn tiểu thuyết vẫn liên tục được tái bản nhiều lần với số lượng bản in rất lớn. Năm 2001 tiểu thuyết *Xin cách đàn ông!* đã được tặng giải thưởng “AS” EMPIK-u dành cho cuốn sách best-seller số một trong năm ở Ba Lan. Tác phẩm văn học này đã được dịch sang nhiều thứ tiếng nước ngoài như Nga, Đức, Litva, Bungari, Hunggari, Séc, Italia v.v... Năm 2004, tiểu thuyết *Xin cách đàn ông!* được dựng thành phim do Ryszard Zatorski đạo diễn, nữ diễn viên điện ảnh Danuta Stenka đã thể hiện vai Judyta rất thành công.

Sau *Hoang thai* của Dorota Terakowska, tôi vô cùng hạnh phúc lại có cơ hội được tặng bạn đọc Việt Nam một tác phẩm nữa của nền văn học đương đại Ba Lan, lần này là cuốn tiểu thuyết của nữ nhà văn nổi tiếng Ba Lan, Katarzyna Grochola. Mong được lượng thứ đối với những khiếm khuyết không tránh khỏi, và hy vọng bạn đọc sẽ hài lòng và có nhiều ấn tượng đẹp sau khi thưởng thức tác phẩm dịch này.

LÊ BÁ THỰ
Hà Nội, mùa thu 2007

Nguồn: Soccon -VNthuquan - Thư viện Online

NXB Hội Nhà Văn

Người đăng: Ct.Ly

Thời gian: 04/03/2009 11:41:48 CH